

БИБЛИОТЕКА • ГАЛАКТИКА •
БИБЛИОТЕКА • ГАЛАКТИКА •
БИБЛИОТЕКА • ГАЛАКТИКА •

ДЪГЛАС АДАМС

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИ- ЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ

**ДЪГЛАС АДАМС
ПЪТЕВОДИТЕЛ НА
ГАЛАКТИЧЕСКИЯ
СТОПАДЖИЯ**

Превод: Саркис Асланян

chitanka.info

Наситени с невероятни образи и събития, поднесени с неуморимо въображение и чувство за хумор, двата романа, свързани тематично, ни предлагат версия за създаването на Земята. Оказва се, че тя е огромен компютър, създаден, за да отговори на въпросите: Що е живот и какъв е смисълът му? Що е Вселена и какво представлява безкрайността? С помощта на една книга, „Пътеводител на галактическия стопаджия“, землянинът Артър Дент предприема изумително, страшно и весело пътешествие из Галактиката, което едновременно забавлява и провокира социалното чувство на читателя.

ЛЮДМИЛА СТОЯНОВА

КАРНАВАЛНАТА ФАНТАСТИКА НА ДЪГЛАС АДАМС

Една твърде разпространена в литературознанието схема разпределя фантастиката в два дяла: фантастика, явяваща се крайна цел (*final fantasy*), *ценна сама по себе си*, както в приказката и научната фантастика, и фантастика, пренасяща сигнал (*passing fantasy*), обслужваща скритите в нея *преносни значения* — фантастиката на немските романтици, на Суифт, Гогол и Кафка... В научнофантастичното повествование — обясняват теоретиците — появата на мислещ динозавър не е сигнал за някакъв скрит смисъл, за подтекст. Странното животно се възприема просто като част от екстравагантния чуждопланетен свят, а не като елемент на някаква сложна алегорична художествена система. Във фантастиката със служебна роля обаче невероятните образи и ситуации предполагат и прочит, несъвпадащ с буквалния, нефантастичен, изискващ разшифроване на скритите им реалистични значения.

Фантастичните романи на Дъглас Адамс диалектически надрастват тази традиционна класификация на видовете във фантастиката. Те доказват относителността на всеки опит за схематизиране на подвижното и многолико явление „фантастика“ — съдържат в равна мяра елементи и на самоцелната, и на условната фантастика. Моделирането на живописни въображаеми светове наистина е основна грижа на автора, ала неправдоподобните факти и събития в тях не са самостоятелни, съдържат карнавално преобразени истини за съвременността.

Сценарист, прозаик и драматург, роденият през 1952 г. Дъглас Адамс е сред най-популярните представители на младата генерация в английската фантастика. Като радиопродуцент на Би Би Си — Лондон през 1978 г. той слага началото на нашумелия сериал „Пътеводител на галактическия стопаджия“, който по-късно адаптира за театъра и

телевизията. Вече повече от десетилетие тъжно-веселите приключения на четирима галактически стопаджии — двама земляни и двама бетелгиусци — с неотменен успех провокират, развличат и забавляват британските радиослушатели. В класически персонажи от космическата митология героите на Адамс се превръщат още през 1979 година, веднага след излизането на първата романова версия на радиопостановката. Читателите вземат твърде присърце историята на галактическите странници. Авторът получава не едно писмо с настойчиви подкани да продължи авантюрите им и дори съвети как по-нататък да промени съдбата им.

Опора и съветник в рискованите пътешествия на четиримата всред звездите е една книга — „Пътеводител на галактическия стопаджия“, а както пише в предговора ѝ, това е *„най-забележителната книга, излязла от великата издателска корпорация на Малката мечка, настолна съкровищница на целокупното знание, по-популярна от «Книга за всеки небесен дом», по-търсена от «Какво да правим при нулева гравитация — нови петдесет и три съвета» и по-нашумяла от знаменития философски труд в три тома: «В какво съборка бог?»“*

Оттук още впрочем тръгват блестящите шаржови провокации към вездесъщия свят на бизнеса и рекламата, за да прераснат постепенно в гореща сатира на лишеното от ценностни ориентири буржоазно общество.

По думите на автора идеята за „Пътеводител на галактическия стопаджия“ го осенила през 1971 г. по време на пътуване на автостоп из континента с един екземпляр на „Пътеводител за автостоп из Европа“. В една ясна нощ в Инсбрук той вдигнал поглед към небето, видял звездите, събрал два милиарда с още два милиарда светлинни години и осъзнал, че междупланетното пътуване може да се използва като изходна точка за нов вид научна фантастика. „Не виждам защо трябва да чакаме времето, когато бихме могли да си построим собствени звездни кораби, за да можем да пътешествуваме из вселената, казва той. Лично аз предпочитам да се возя по чужди.“

Очевидно е, че нито „Пътеводител на галактическия стопаджия“, нито двете му продължения — „Ресторант на края на Вселената“ (1981) и „Животът, Вселената и Всичко останало“ (1982) — бихме могли да причислим към наводните пазара стотици авантюрни

повествования за пътешествия до далечни планети, за чудесата на чуждия живот и чуждите цивилизации. Но пък не можем да отречем и явните външни сходства. Хипнотичната сила на многочислените космически одисеи на 20 век впрочем е обяснима с това, че те повтарят матрицата на средновековната географска литература за романтични приключения в непознати приказни страни. Както средновековните космографии модерният космически епос изпитва способността на читателя да се удивява, „тренира“ тази способност на интелекта. Архаичният и ултрамодерният жанр еднакво изразяват нуждата от развлечение и забава, потребността на човека да влезе във весела игра с реалността, да я поотупа в ръцете си, да я преправи и преобърне, да усети нейната послушност и податливост. Така се раждат разказите на Синдбад моряка, на барон Мюнхаузен и на несравнимия Йон Тихи. Към този модел тежнеят и фантастичните романи на Дъглас Адамс. Те свиват Земята до кълбо прах в гигантския звезден въртоп, наречен Галактика, отвъд чиито граници следват пътя си милиони други Галактики. Вселената се разкрива пред погледа като огромна сцена, пространствено разпростряна върху билиарди небесни тела, а по време — върху милиарди години. Дръзките експедиции на галактическите стопаджии изпълват с живот ту един, ту друг участък от тая сцена, разиграват върху нея истински космически „шоу“-спектакли.

„Тръгни с мен и се забавлявай. Галактиката е много интересно място“ — обръща се опитният в стопа Форд Префект към неизкушения землянин Артър Дент, ставайки негов водач в един вавилонски пътър свят на чуждите небесни раси, безкрайно различен и все пак твърде сходен с изгубената завинаги за героя Земя.

Дъглас Адамс изповядва карнавалната логика на *преобръщането*. Както учените от измислената планета Дамогран той преминава отвъд пределите на всички закони, „крои и прекроява основната тъкан на материята, насилва, усуква и дори погазва законите на вероятността и невероятността“, за да изгради своя паноптикум от странни космически същества и светове, шифровайки в него ироничните си послания към читателя. Веселата абсурдистка игра съчетава по нов и причудлив начин целия фонд от образи и мотиви, които живеят и продължават да работят в научната фантастика. В карнавалната кавалкада от страдащи от хроническа депресия роботи, раздаващи оптимизъм компютри и свръхинтелигентни инопланетяни,

които в наши измерения приемат образа на бели мишки, е концентриран горещ социално-критичен подтекст. Пародията е двупосочна: „навътре“ — към изтърканите клишета на жанра и „навън“ — към житейската реалност.

С всяка следваща част на трилогията градират карикатурните внушения за абсурдното в атрибутите на буржоазната власт, за бюрокрацията извън и вътре в нас, за бездарната поезия и безплодната философия на легионите графомани, за тиранията на техниката и за надвисналата над човечеството ядрена заплаха. В последна сметка в ретортата на фантаста изкрystalизира действителното лице на нашия свят — не сериозно, а усмихващо се, само че през болка.

Следваща традициите на голямата английска фантастика на Дж. Суифт, Л. Карол и Дж. Толкин, фантастиката на Д. Адамс е напълно *непредвидима*. Удивителна е енергията на твореца за художествен израз извън обичайното и познатото, страстта му към радикалната новост. Той ни предлага необикновено динамичен модел на света, открит за всякакви трансформации и промени, където всичко може да премине във всичко и всякога да се случи невъобразимото. Разкоординирана и некомпетентна, галактическата администрация (гръбнакът ѝ съставят лишените от способност да еволюират вогони) предизвиква гибелта на Земята и цялото човечество. В същото време Сириуската кибернетична корпорация бълва работи, притежаващи ИЧИ — истинска човешка индивидуалност, а бизнесмените от Магратеа организират производство на златни и платинени планети, за да задоволят капризите на галактическите богаташи. Картината на тоя живописен хаос допълват „честните трудови мислители“ — философите от Южнокръсткия университет, които се канят да стачкуват. Задал се е опасен конкурент — компютър Дълбока мисъл, най-добрият аналитик във Вселената, готов да даде „окончателния отговор на всички най-често задавани въпроси относно живота: Защо се раждат хората? Защо умират? Защо прекарват голяма част от времето си в носене на електронни часовници?“

Дръзката хипербола, вицът, шегата и смехът бликат в карнавалния релативизъм на една щедра, малко скептична творческа фантазия, артистична и интелектуална едновременно. Динамизмът във фабулата и образите отразява концепцията на автора за фантастиката като жанр, еманципиращ правата на забавното и развлекателното в

литературата. В развлекателността, в диктатурата на зрелищното Адамс вижда едно от главните изисквания към жанра. И заедно с това фантастичните му романи са сатира на едно самоцелно забавляващо се общество, предизвикателство към взелия хипертрофични размери култ към развлечението в западния свят.

Завършилият английска литература в Кембридж писател оперира крайно лекомислено и дилетантски с техниката. Описанието на нейното всемогъщество той превръща в шега, в гротеска и буфонада. Научно-техническото предвиждане, поомръзналата на мнозина „необходима“ дан на жанра у него става извор на неподражаем хумор. В хумора впрочем той съзира едно от средствата за отпор срещу епигонската ситуация в съвременната science fiction, възможност за преодоляване на кризата в жанра, шанс да се пораздвижи линеещата кръв на стереотипизираните научнофантастични сюжети и персонажи.

Фантастичните образи от сатиричен и философски тип непрекъснато преливат помежду си в изпълнените с бурни перипетии сюжети на „Пътеводител на галактическия стопаджия“ и „Ресторант на края на Вселената“. Фантастичното тук е наистина преди всичко травестийно-комично и сатирично, ала все пак в него има много повече игра, отколкото е нужно, за да се внушат тезата и идеята, усеща се някакъв блестящ „излишък“ от гротескност. Играейки, Дъглас Адамс сякаш подлага на изпитание стабилността на света, откроява безграничната му пластичност, спори с консервативния, уседнал в бита и мисленето си човек, помага ни да свикнем с някои трудни истини „за Живота, Вселената и Всичко останало“.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ

*На
Джони Брок и Клеър Горст
и всички други арлингтонци
за чая, отзивчивостта и едно канапе*

Някъде далече в неотбелязания на картата затънтен и рядко посещаван край на западния спирален клон на Галактиката се намира едно дребно, с нищо незабележително жълто слънце.

Около това слънце, на разстояние приблизително деветдесет и два милиона мили, обикаля една съвсем незначителна, малка синьозелена планета, чиито обитатели — произлезли от маймуната форми на живот — са така изумително изостанали, че все още смятат електронните часовници за доста хитроумно изобретение.

Тази планета има — или по-точно имаше един проблем: почти всички хора, живеещи на нея, през по-голямата част от живота си се чувстваха нещастни. Много бяха предложенията за решаването на този проблем, но повечето се отнасяха до движението на едни малки зелени късчета хартия. И това е много странно, защото, общо взето, тези малки зелени късчета хартия съвсем не бяха нещастни.

И така, проблемът си оставаше нерешен — много хора се чувстваха зле, а повечето от тях — отвратително, включително и онези с електронните часовници.

Мнозина изказваха мнението, че поначало човечеството е допуснало голяма грешка, като е слязло от дърветата. А някои твърдяха, че дори и крачката към дърветата е била погрешна и че изобщо не е трябвало да напускат океаните.

Но ето че един ден — беше четвъртък — близо две хиляди години след като един човек бил прикован за някакво дърво заради това, че разправял колко хубаво би било, ако започнем ей тъй, за разнообразие, да бъдем добри един към друг — едно момиче, седнало само в малък ресторант в Рикмънзауърт, се сети каква е причината за всички досегашни нещастия на човечеството и прозря как светът може да стане по-добър и щастлив. Този път не можеше да има грешка, нещата непременно щяха да се оправят и повече никой за нищо нямаше да бъде прикован.

За жалост обаче, преди момичето да успее да се добере до телефон, за да сподели с някого идеята си, се случи едно ужасно и глупаво нещастие и тя безвъзвратно пропадна.

Но това тук не е разказ за нея.

Това е разказ за онова ужасно и глупаво нещастие и някои от неговите последици.

Този разказ е и за една книга, една книга, наречена ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ — книга, която не е писана и никога не е издавана на Земята и за която до деня на ужасното нещастие ни един земен жител не бе нито чувал, нито пък я бе виждал.

И все пак това бе една наистина забележителна книга.

Всъщност навярно най-забележителната книга, излязла някога от великата издателска корпорация на Малката мечка — но и за нея ни един земен жител никога не бе чувал.

Това е не само една наистина забележителна книга, тя се радва и на голям успех — по-популярна е от КНИГА ЗА ВСЕКИ НЕБЕСЕН ДОМ, по-търсена от КАКВО ДА ПРАВИМ ПРИ НУЛЕВА ГРАВИТАЦИЯ — НОВИ ПЕТДЕСЕТ И ТРИ СЪВЕТА, и е по-нашумяла от Уулон-Колъфидовия знаменит философски труд в три тома: В КАКВО СБЪРКА БОГ; ЗА НЯКОИ ОТ НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ГРЕШКИ НА БОГ; ВСЪЩНОСТ ЩО ЗА ЛИЧНОСТ Е БОГ?

В много от по-напредничавите цивилизации от Външния Източен край на Галактиката ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ вече е изместил великата ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА като настолна съкровищница на целокупното знание и мъдрост, защото въпреки големите пропуски и многобройните съмнителни — или поне крайно неточни — сведения той превъзхожда по-стария и по-традиционен труд в две важни отношения.

Първо, той е малко по-евтин; и, второ, на корицата му с големи приветливи букви са изписани думите БЕЗ ПАНИКА.

Но разказът за този ужасен и глупав четвъртък, разказът за необикновените последици от него и разказът за неразривната връзка между тези последици и гореспоменатата книга започва твърде обикновено.

Започва с една къща.

ГЛАВА I

Къщата се намираше на малко възвишение в самия край на селото. Издигаше се съвсем самотна и от нея се откриваше красив изглед към ширналите се нивя на Югозападна Англия. В никакъв случай не бе някаква забележителна къща — на около тридесет години, нисичка, квадратеста, с четири прозореца отпред, тъй размерени и симетрично разположени, че успяваха по един свършен по своему начин да не радват окото.

Единственият човек, за когото къщата имаше някакво по-особено значение, бе Артър Дент — и то само защото самият той живееше в нея. Живееше там от около три години, откак напусна Лондон, който го правеше нервен и раздразнителен. Той също бе на около трийсет години, висок, тъмнокос и все нещо го безпокоеше. А най-много го безпокоеше това, че хората постоянно го питаха защо има неспокоен вид. Работеше в местното радио и непрекъснато разправяше на приятелите си, че това е много по-интересно, отколкото вероятно си мислят. Така си и беше — повечето му приятели работеха в рекламата.

Срядя вечерта бе валил проливен дъжд, пътеката беше мокра и кална, но четвъртък сутринта слънцето се показва ярко и чисто и огря къщата на Артър Дент за сетен — както се оказа — път.

Артър все още не бе напълно проумял, че общината иска да я събори и на нейно място да построи околоръстен път.

В осем часа сутринта в четвъртък Артър не се чувстваше много добре. Събуди се със замаяна глава, стана, тръгна замаяно из стаята, отвори прозореца, видя един булдозер, намери чехлите си и се отправи към банята, за да се измие.

Малко паста за зъби върху четката — ето така. Сега търкай.

Огледалото за бръснене гледаше към тавана. Нагласи го. За миг през прозореца на банята в него се отрази втори булдозер. Нагласено както трябва, огледалото отразяваше наболата брада на Артър Дент. Обръсна я, изми се, избърса се и се отправи към кухнята, за да сложи нещо вкусно в устата си.

Чайник, контакт, хладилник, мляко, кафе. Прозявка.

Думата БУЛДОЗЕР се залута в ума му, като търсеше нещо, с което да се върже.

Булдозерът пред кухненския прозорец беше доста голям.

Загледа се в него.

„Жълт“ — каза си той и се отпрати обратно към спалнята, за да се облече.

Като минаваше покрай банята, се спря и изпи една голяма чаша вода, после втора. Започна да подозира, че го мъчи махмурлук. Ама откъде тоя махмурлук? Да не би да е пил предната вечер? „Трябва да съм пил“ — рече си той. В огледалото за бръснене се мярна някакъв отблясък. „Жълт“ — каза си той и продължи към спалнята.

Спря и се замисли. Кръчмата, сети се Дент. Ами да, кръчмата. Смътно си спомни, че се бе ядосвал, ядосвал се бе за нещо, което му се струваше важно. Разправял бе на хората там за това нещо, разправял им бе, изглежда, надълго и нашироко, защото най-ярко си спомняше безразличието, изписано върху лицата им. Нещо за нов околоръстен път, за който току-що бе научил. Уж от месеци било оповестено, а, изглежда, никой нищо не беше чувал за него. Смешна работа. Изпи глътка вода. Решил бе, че всичко ще се оправи — никой не го искаше този околоръстен път и общината нямаше основание да го налага. Всичко щеше да се оправи.

Но, майко мила, какъв махмурлук му бе докарала тази история. Огледа се в огледалото на гардероба. Изплезе език. „Жълт“ — си каза той. Думата ЖЪЛТ се залута в главата му, като търсеше нещо, с което да се върже.

Петнайсет секунди по-късно той бе излязъл от къщата и лежеше пред един голям жълт булдозер, който напредваше по пътеката на неговия двор.

Мистър Л. Просър беше, дето се вика, най-обикновен човек. С други думи — двунога форма на живот на въглеродна основа, произлязла от маймуната. По-конкретно той беше четиридесетгодишен, дебел, неугледен и работеше в местната община. Колкото и да е странно, макар и самият той да не го знаеше, по бащина линия бе пряк потомък на Чингиз хан, ала безчетните поколения и

смешения на раси оттогава досега тъй бяха преплели гените му, че не притежаваше никакви присъщи на монголоидната раса черти — от могъщия си праотец мистър Л. Просър бе наследил само подчертано дебелия тумбак и склонността да носи малки кожени шапки.

В никакъв случай не бе велик воин — всъщност той бе един неспокоен и измъчен човек. А днес бе особено неспокоен и измъчен, защото срещаше сериозни трудности при изпълнението на служебните си задължения — те изискваха от него до края на деня да има грижата къщата на Артър Дент да бъде съборена.

— Не бива така, мистър Дент — каза той. — Знаете, че не можете да спечелите. Не можете вечно да лежите пред булдозера.

Опита се да накара очите си да заблестят свирепо, но те изобщо не го послушаха.

Артър си лежеше в калта и пошляпваше срещу него.

— Хич не ме е грижа — каза той, — пък ще видим кой пръв ще ръждяса.

— Боя се, че трябва да се примирите — каза мистър Просър и като хвана кожената си шапка, започна да я върти на върха на главата си. — Този околоръстен път трябва и ще бъде построен!

— За пръв път го чувам — каза Артър. — А защо трябва да бъде построен?

Мистър Просър му се закани с пръст, но след малко се отказа и отново го скри.

— Как така защо трябва да бъде построен? — каза той. — Става дума за околоръстен път. А околоръстни пътища трябва да се строят.

Околоръстните пътища са съоръжения, които дават възможност на едни хора да се придвижват страшно бързо от точка А до точка Б, докато други хора се придвижват страшно бързо от точка Б до точка А. Хората, живеещи в точка В, която е разположена точно между двете, често си задават въпроса какво ѝ е толкоз хубавото на точка А, че толкова много хора от точка Б горят от желание да отидат там, и какво ѝ е пък толкоз хубавото на точка Б, че толкова много хора от точка А горят от желание да отидат там. Често им се дощява хората най-сетне и веднъж завинаги да решат къде по дяволите искат да бъдат.

На мистър Просър му се щеше да бъде в точка Г. Точка Г не бе някое конкретно място, а просто което и да е уютно местенце, много, много далеч от точките А, Б и В. Щеше му се да си има малка хубава

къщичка с две секири над портата и да прекарва дълги приятни часове в точка Д, т.е. в най-близката до точка Г кръчма. Жена му, разбираше се, искаше пълзящи рози, ала той държеше на секирите. Не знаеше защо — просто харесваше секири. Презрителните усмивки на булдозеристите го накараха да се изчерви от срам.

Премести тежестта си от единия крак на другия, но и на двата се чувствуваше еднакво неудобно. Очевидно някой някъде се бе оказал ужасен некадърник и не дай си боже това да бе самият той.

Мистър Просър рече:

— Вижте какво, имахте възможност да направите всякакви предложения или възражения в законния срок.

— В законния срок? — избухна Артър. — В законния срок ли? Че аз за пръв път чух за тая работа от оня майстор, който пристигна в къщата ми вчера сутринта. Питам го аз прозорците ли е дошъл да почисти, той ми вика не, дошъл съм да съборя къщата. Но, разбира се, не ми го каза веднага. О, не! Първо избърса няколко прозореца, за което ми взе една петачка. И чак тогава ми го съобщи.

— Но, мистър Дент, проектите бяха на разположение в местния проектантски отдел в продължение на девет месеца.

— О, да, разбира се! Щом научих, отидох право там да ги видя — още вчера следобед. Ама вие не сте се потрудили чак толкова да насочите вниманието ни към тях, нали? Ей така, просто да кажете нещо на някого.

— Но проектите бяха изложени...

— Изложени ли? В последна сметка се наложи да сляза чак в мазето, за да ги открия.

— Ами там се намира отделът, където са изложени.

— С електрическо фенерче.

— Сигурно са откраднали крушките.

— И стълбището ли?

— Ама вижте, нали все пак ги открихте?

— Да — каза Артър, — така е. Бяха изложени на дъното на един заключен канцеларски шкаф, забутан в заключена тоалетна с надпис на вратата ВНИМАНИЕ, ЛЕОПАРД!

Над главите им мина облак. Сянката му падна върху Артър Дент, който лежеше, подпрян на лакътя в студената кал. Падна и върху къщата на Артър Дент. Мистър Просър я огледа неодобрително.

— Не може да се каже, че е кой знае колко хубава къща — отбеляза той.

— Съжалявам, но на мен ми харесва.

— И околоръстният път ще ви хареса.

— О, я млъкнете! — каза Артър Дент. — Млъкнете и се махайте оттук заедно с проклетия си околоръстен път. Много добре знаете, че правото е на моя страна.

Устата на мистър Просър се отвори и затвори няколко пъти и през това кратко време в съзнанието му нахлуха необясними, но ужасно привлекателни видения: къщата на Артър Дент — обхваната от буйни пламъци, а самият Артър бяга, крещейки от горящите ѝ развалини с най-малко три тежки копия, стърчащи от гърба му. Подобни видения често измъчваха мистър Просър и го правеха доста неспокоен. За момент той изгуби дар слово, но бързо се съвзе.

— Мистър Дент — поде той.

— А, вие ли сте? Слушам ви — каза Артър.

— Искам да ви изясня някои факти. Имате ли представа колко ще пострада онзи булдозер и какви ще бъдат последствията за него, ако наредя да мине право през вас?

— Какви? — попита Артър.

— Съвсем никакви — отвърна мистър Просър и се отдалечи ядосано, като се чудеше защо главата му е пълна с хиляда космати конници, до един крещящи по него.

По някаква случайност СЪВСЕМ НИКАКВИ бяха и подозренията на произлезлия от маймуната Артър Дент, че един от най-близките му приятели не е произлязъл от маймуната и е всъщност от една малка планета в околностите на Бетелгиус, а не от град Гилдфорд, както често твърдеше.

Артър Дент никога, ама никога не бе допускал това.

Този негов приятел за пръв път бе стъпил на планетата Земя преди около петнадесет години, бе положил доста усилия, за да се слее със земното общество — при това, трябва да признаем, твърде успешно. Например през всичките тези петнадесет години се е представял за безработен актьор — това звучеше достатъчно правдоподобно.

Допуснал бе обаче една глупава грешка, и то защото беше попретупал предварителната си подготовка. Информацията, която бе събрал, го бе подвела да си избере името „Форд Префект“^[1] като най-удачно поради своята незабележителност.

Не бе забележително висок, чертите на лицето му бяха приятни, без да са забележително красиви. Косата му беше остра, червеникава и вчесана назад. Кожата на лицето му изглеждаше обтегната от носа назад. Имаше нещо странно в него, но беше трудно да се каже точно какво. Може би това, че очите му примигваха рядко и когато човек разговаряше малко по-дълго с него, очите му започваха неволно да сълзят вместо неговите. А може би това, че усмивката му беше малко прекалено широка и човек добиваше ужасяващото чувство, че се кани да те сграбчи за гърлото.

Повечето от приятелите, с които се бе сблизил на планетата Земя, го считаха за особняк, но от безобидните — един необуздан пияч с някои доста странни навици. Така например имаше навика да се появява неканен на студентски събирания, напиваше се безобразие и започваше да се заяжда с всеки астрофизик, когото успееше да докопа, докато накрая го изритваха навън.

Понякога изпадаше в странен унес и като хипнотизиран се взираше в небето, докато някой го запитате какво прави. Тогава се сепваше виновно, ала след миг се овладяваше и пак се ухилваше.

— Ами гледам да видя някоя летяща чиния — шегуваше се той и всички се засмиваха и го питаха каква точно летяща чиния очаква да види.

— Зелена — отвърщаше той с лукава усмивка, после се изсмиваше лудешки и изведнъж хукваше към най-близкия бар, където поръчваше страшно много пиене и черпеше всички наред.

Подобни вечери обикновено завършваха зле. Напиваше се до козирката с уиски, усамотяваше се в ъгъла с някое момиче и му обясняваше завалено, че, откровено казано, цветът на летящата чиния не е от голямо значение.

По-късно, докато се клатушкаше почти в безсъзнание из нощните улици, често питаше минаващите полицаи дали знаят пътя за Бетелгиус. Обикновено полицаите му казваха нещо в смисъл: „Не мислите ли, сър, че е време да се приберете вкъщи?“ „Опитвам се, миличък, опитвам се“, неизменно отвърщаше Форд в тези случаи.

Всъщност това, което в действителност търсеше с поглед, когато се взираше до забрава в небето, бе каквато и да е летяща чиния. А казваше зелена, защото зелен бе цветът на традиционната космическа униформа на бетелгиуските търговски разузнавачи.

Форд Префект жадуваше да се появи каквато и да е летяща чиния, защото петнадесет години са твърде много, ако си заседнал където и да е, особено пък на едно такова неопикуемо тъпо място като планетата Земя.

На Форд много му се щеше в най-скоро време да се появи някаква летяща чиния, защото знаеше как да стомира летящи чинии и да се вози на тях. Знаеше също как могат да се видят Чудесата на Вселената за по-малко от трийсет алтериански долара на ден.

В действителност Форд Префект беше странстващ изследовател, натоварен да събира материали за онази изключително забележителна книга ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ.

Човешките същества лесно се адаптират и до обяд в живота около Артървата къща настъпи определен порядък. Избраната от Артър роля бе да си лежи и пошляпва в калта и от време на време да настоява да се види със своя адвокат или с майка си, или да получи една хубава книга: избраната от мистър Просър роля бе да прави периодични опити да вразумява Артър чрез някой нов убедителен довод, приказки от рода на „за благо на народа“ или „необходимостта от прогреса“, или пък „Те и мойта къща я събориха веднъж, ама аз дори не се обърнах да я погледна“, а също и чрез други най-различни ласкателства и закани; избраната от булдозеристите роля бе да седят и да си пият кафето и да тълкуват профсъюзните наредби, за да видят дали не могат да извлекат материални облаги от създалата се ситуация.

Земята се движеше бавно по установения си път.

Слънцето започваше да втвърдява калта, в която Артър лежеше.

Още веднъж по него мина една сянка.

— Здравей, Артър — изрече сянката.

Артър вдигна поглед, примижа срещу слънцето и с изненада откри, че над него се е изправил Форд Префект.

— О, Форд! Здравсти! Как си?

— Добре съм — отвърна Форд. — Слушай, имаш ли някаква работа?

— Работа ли? — извика Артър. — Ами налага ми се да полежа пред тези булдозери, защото, ако се махна, ще съборят къщата ми. Но като изключим това, сякаш нямам.

На Бетелгиус не познават сарказма и ако не внимаваше, Форд Префект често не успяваше да го долови.

— Добре тогава — каза той. — Къде можем да поговорим?

— Какво? — каза Артър Дент.

В продължение на няколко секунди Форд сякаш забрави за него и впери поглед в небето, също като заек, който „се опитва“ да бъде прегазен от кола. И след това изведнъж приклекна до Артър.

— Непременно трябва да поговорим — каза той настоятелно.

— Добре — отвърна Артър, — казвай.

— А и да пийнем — продължи Форд. — Жизненоважно е да поговорим и да пийнем. Веднага. Да отидем в селската кръчма.

Отново се взря в небето — напрегнато, очаквателно.

— Абе ти не разбираш ли? — извика Артър и посочи към Просър. — Онзи човек иска да събори къщата ми!

Форд го изгледа объркано.

— А не може ли да го направи, ако те няма? — попита той.

— Но аз не искам да я събори!

— Аха.

— Слушай. Форд, какво ти става? — каза Артър.

— Нищо. Нищо не ми става. Слушай сега — трябва да ти кажа най-важното нещо, което някога си чувал. Веднага. И трябва да ти го кажа в пивницата „Кон и коняр“.

— Но защо?

— Защото ще ти е нужно добре да си пийнеш.

Форд впи поглед в Артър и Артър с изненада откри, че волята му започва да отслабва. Не можеше, разбира се, да знае, че това се дължи на една стара пиянска игра, която Форд бе научил по хиперкосмическите пристанища, обслужващи мадранитните минни пояси на звездната система Орион Бета.

Играта донякъде напомня земната игра, наречена канадска борба, и се играе по следния начин:

Двамата съперници сядат от двете страни на масата с по една чаша пред всеки от тях.

По средата се поставя бутилка Джанксова ракия (същата, дето е увековечена в онази древна песничка на орионските миньори: „Не, не ми наливай веч от тая стара Джанксова ракия, // че свят ще ми се вие // и знам ли що ще плещя // и очите ще облещя // и може би дори // ей тъй ще си издъхна, // ала налей ми пак от тая грешна стара Джанксова ракия“).

След това и двамата съперници съсредоточават волята си върху бутилката, като се опитват да я наклонят и да отлеят от ракията в чашата на противника, който след това трябва да я изпие.

После бутилката отново се пълни. Играта се повтаря. След това пак.

Започнеш ли веднъж да губиш, вероятно ще продължиш да губиш, защото, между другото, Джанксовата ракия потиска телепсихичните способности.

След като се изконсумира едно предварително уточнено количество алкохол, губещият е длъжен да се подложи на някакво унижително наказание, най-често свързано с физиологическата дейност на човека.

Обикновено Форд Префект играеше, за да губи.

Форд продължаваше да се взира в Артър и на него започна да му се струва, че все пак му се ходи в пивницата „Кон и коняр“.

— Но какво ще стане с къщата ми...? — попита той плачливо.

Форд премести погледа към мистър Просър и изведнъж му хрумва хитра идея.

— Къщата ли иска да ти събори?

— Да, иска да построи...

— Но не може, защото си легнал пред булдозерите му.

— Да, и...

— Убеден съм, че ще се разберем с него — каза Форд. — Извинете, може ли за момент? — провикна се той.

Мистър Просър (които в момента спореше с представител на булдозеристите за това, дали Артър Дент представлява опасност за душевното им здраве и ако е така, каква ще е надницата им) се огледа. Изненада се и малко се разтревожи, като видя, че Артър не е сам.

— Да? Кажете — извика той. — Да не би мистър Дент да се е вразумил?

— Бихме ли могли засега — провиква се Форд — да предположим, че все още не е?

— Ами добре — въздъхна мистър Просър.

— Да предположим също — каза Форд, — че ще лежи тук цял ден.

— Добре, и?

— И хората ти цял ден ще се мотаят и нищо няма да правят.

— Може би, може би...

— Ами ако тъй и тъй си се примирил с това, всъщност на теб не ти е необходимо той да лежи тук през цялото време, нали така?

— Какво?

— Не ти е необходимо — поясни Форд търпеливо — неговото присъствие тук.

Мистър Просър се замисли над това.

— Ами всъщност не... — каза той — не може да се каже, че ми е необходим...

Просър се смути. Помисли си, че логиката на единия от двамата нещо куца.

— Ами в такъв случаи — каза Форд, — ако бъдете така добър да приемете, че той е тука и не може да не е тука, двамата с него бихме могли да отскочим до кръчмата за половин час. Как ви звучи това?

На мистър Просър му се стори, че това е напълно налудничава идея.

— Струва ми се, че е напълно разумно — отвърна той убедително, като се запита кого се опитва да убеждава.

— А ако след това и вие пожелаете да отскочите за една на крак — каза Форд, — разчитайте, че и ние ще ви прикрием.

— Много ви благодаря — изрече мистър Просър, който вече не знаеше как да реагира, — много ви благодаря, наистина, много мило...

Намръщи се, сетне се усмихна, после пък се опита да направи и двете едновременно, не успя, посегна към кожената си шапка и започна припряно да я върти на темето си. Щеше му се да повярва, че току-що е постигнал успех.

— Ами тогава — продължи Форд Префект — бъдете така добър да дойдете тук и да легнете...

— Какво? — каза мистър Просър.

— О, извинете — каза Форд, — може би не бях съвсем ясен. Някой все пак трябва да легне пред булдозерите, нали така? В противен случай нищо няма да ги спре да потеглят към къщата на мистър Дент, нали така?

— Какво? — повтори мистър Просър.

— Много е просто — каза Форд. — Моят клиент, мистър Дент, твърди, че ще престане да лежи тук в калта единствено при условие, че вие дойдете и заемете мястото му.

— Какви ги говориш? — попита Артър, но Форд го срита с обувката си, за да млъкне.

— Вие искате — каза Просър, като изговаряше думите бавно, за да осмисли тази нова мисъл — аз да отида и легна там...

— Да.

— Пред булдозера?

— Да.

— Вместо мистър Дент?

— Да.

— В калта.

— Да, както се изразихте, в калта.

Веднага щом мистър Просър осъзна, че в края на краищата е губещата — и то напълно — страна, от раменете му сякаш се смъкна огромен товар: това по му приличаше на света — такъв, какъвто го познаваше. Въздъхна.

— И в замяна на това вие ще заведете мистър Дент до онази кръчма.

— Да — каза Форд, — точно така.

Мистър Просър направи няколко несигурни крачки напред и спря.

— Обещавате ли? — попита той.

— Обещавам — отвърна Форд и се обърна към Артър.

— Хайде — каза му той, — ставай и направи място на човека да легне.

Артър се изправи с чувството, че всичко това става насън.

Форд подкани Просър с жест и той малко тъжно, непохватно седна в калта. Струваше му се, че целият му живот е някакъв странен сън, а понякога се питаше и кой всъщност го сънува и дали му се

харесва. Калта обгърна седалището и ръцете му и започна да влиза в обувките му.

Форд го изглежда строго.

— И никакви опити къщата на мистър Дент да се събори тайничко, докато го няма. Разбрахме ли се? — каза той.

— И през ум не ми е минавало — взмути се Просър, — изключено е дори да ми хрумне такава мисъл — продължи той, като се излегна назад.

Видя, че към него се приближава представителят на профсъюза на булдозеристите, отпусна глава назад и затвори очи. Опита се да подреди доводите си, с които да докаже, че той самият в момента не представлява опасност за душевното им здраве. Но съвсем не бе уверен в това — главата му сякаш бе пълна с грохот, коне, пушеци и мирис на кръв. Това се случваше винаги, когато се чувствуваше потиснат и онеправдан, и досега не бе успявал да си го обясни. В някое по-висше измерение, за което ние нищо не знаем, могъщият хан ревеше от ярост, ала мистър Просър само потреперваше вяло и хленчеше. Усети някакво леко смъдене от течността, насъбрала се под клепачите му. Бюрократични неразбории, сърдити хора, легнали в калта, мистериозни непознати, обиждащи го необяснимо защо, и най-сетне една цяла безименна армия конници, които му се смеят — и всичко това е в главата му! Какъв ден!

Какъв ден! Форд Префект знаеше, че това, дали къщата на Артър ще бъде съборена или не, е толкова важно, колкото и здравословното състояние на бъбреците на кучето Динго.

Артър обаче продължаваше да се безпокои.

— Но можем ли да му имаме доверие? — попита той.

— Лично аз бих му имал доверие до свършека на света — отвърна той.

— Да, разбира се — каза Артър, — и колко време остава дотогава?

— Около дванадесет минути — отвърна той. — Хайде, трябва да пийна нещо.

[1] „Форд Префект“ — популярна марка автомобили. — Б.пр. ↑

ГЛАВА II

Ето какво пише в ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА относно алкохола. Пише, че алкохолът е безцветна летлива течност, която се образува при ферментацията на захарите; отбелязва също и опияняващото му действие върху някои форми на живот на въглеродна основа.

В ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ също се споменава за алкохола. В него пише, че най-хубавата от всички съществуващи напитки е Пангалактическият гаргаробластер.

Пише също, че въздействието на Паигалактическият гаргаробластер е като да ти пръснат черепа с лимоново резенче, привързано към голяма златна тухла.

В Пътеводителя пише още и на коя планета се приготвят най-хубавите Пангалактически гаргаробластери, каква е приблизителната им цена и към кои благотворителни организации можеш да се обърнеш за помощ, след като се напиеш с него.

В Пътеводителя има дори рецепта как сам да си го приготвиш:

„Взема се съдържанието на една бутилка отлежала Джанксова ракия.

Към него се прибавя една мярка вода от моретата на Сантрагинус V.

(Ах тази морска вода на Сантрагинус V, пише там. Ах тези риби от Сантрагинус!!!)

Поставете в сместа три кубчета Арктурански мегаджин и ги оставете да се разтопят (необходимо е сместа да бъде добре охладена, защото в противен случай бензолът се изпарява).

Газирайте сместа с четири литра блатен газ от Фалия, в памет на всички онези щастливи стопаджии, умрели от удоволствие из блатата на Фалия.

На върха на сребърна лъжичка отмерете екстракт от Куалактинска хипермента, събрала в себе си всички омайни ухания на тънещите в мрак Куалактински пояси — нежно сладки и мистични.

Пуснете вътре зъб на алголиански слънцетигър. Наблюдавайте как се разтваря и пръска огнената жар на алголианските слънца в самото сърце на питието.

Поръсете със замфуор.

Прибавете една маслина.

Пийте... но... много внимателно...“

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е много по-търсена книга от **ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА**.

— Шест пинти битер^[1] — каза Форд Префект на бармана на „Кон и коняр“. — И по-бързо, моля, защото ей сега ще настъпи свършекът на света.

Барманът на „Кон и коняр“ не заслужаваше подобно отношение — той беше достопочтен възрастен мъж. Побутна очилата над носа си и запремига срещу Форд Префект.

Форд не му обърна никакво внимание и се зазяпа през прозореца, затова барманът отправи поглед към Артър, които повдигна безпомощно рамене и запази мълчание.

Ето защо барманът каза:

— Така ли, сър? Тъкмо и времето е хубаво... — и започна да пълни халбите.

Направи още един опит:

— Ще гледате ли мача следобед?

Форд извърна поглед към него.

— Не, няма смисъл — каза той и пак се обърна, за да гледа през прозореца.

— Да не би, господине, да смятате, че резултатът не буди съмнение? — попита барманът. — „Арсенал“ никакви ли шансове няма?

— Не, не — каза Форд, — чисто и просто след малко ще настъпи свършекът на света.

— О, да, сър, преди малко го споменахте — каза барманът, като погледна над очилата си, този път към Артър. — Ами ако е тъй, „Арсенал“ ще извадят голям късмет.

Форд отново го погледна, този път искрено изненадан.

— Не, не съвсем — каза той и се намръщи.

Барманът пое дълбоко въздух.

— Заповядайте, сър, шест бири — каза той.

Артър му се усмихна тъжно и отново сви рамене. Обърна се и се усмихна тъжно и на останалите в кръчмата, в случай че някой от тях бе чул за какво става дума.

Някой нищо не бе чул и никой не разбра защо им се усмихва.

Човекът, който седеше на бара до Форд, огледа двамата мъже, огледа и шестте бири, направи наум няколко светкавични аритметични операции, хареса получения отговор и една глупава и пълна с надежди усмивка цъфна на лицето му.

— Долу ръцете, те са за нас! — каза Форд и му хвърли поглед, който би накарал и алголиански слънцетигър да продължи да си гледа работата.

Форд хвърли една банкнота от пет лири на тезгяха и каза:

— Задръжте рестото.

— Какво? От петачката ли? Много ви благодаря, сър!

— Остават ви десет минути, за да ги похарчите.

Барманът реши просто да се махне за малко.

— Форд, би ли ми казал, ако обичаш, какво по дяволите става?
— попита Артър.

— Хайде, пий — каза Форд, — чакат те три бири.

— Три бири? — каза Артър. — На обяд?

Човекът до Форд се ухили и закима радостно. Форд не му обърна никакво внимание.

— Времето е химера — каза той. — А времето за обяд — двойно по-голяма.

— Много умно — каза Артър. — Трябва да го изпратиш на Рийдърз Дайджест^[2]. Те имат цяла страница за хора като тебе.

— Хайде, пий!

— Но защо три бири наведнъж?

— Отпуска мускулите. Ще имаш нужда от това.

— Отпуска мускулите?

— Отпуска мускулите.

Артър се загледа в бирата си.

„Днес ли нещо сбърках — каза си той, — или светът винаги е бил такъв, но съм бил прекалено затворен в себе си, за да го забележа?“

— Добре — каза Форд, — ще се опитам да ти обясня. Откога се познаваме?

— Откога ли? — Артър се замисли. — Ами от около пет години, може би шест — каза той. — Тогава повечето неща имаха разумно обяснение.

— Добре — каза Форд. — Как ще реагираш, ако ти кажа, че в действителност не съм от Гилдфорд, а от една малка планета някъде в околностите на Бетелгиус?

Артър сви рамене неопределено.

— Ами не знам — отвърна той, като отпи от бирата. — Защо, смяташ ли, че е възможно да кажеш такова нещо?

Форд се отказа. Наистина не си струваше да се занимава с това при положение, че след малко щеше да настъпи свършекът на света. Затова просто каза:

— Пий!

След това продължи с напълно естествен тон:

— След малко ще настъпи свършекът на света.

Артър отново се усмихна тъжно на всички присъстващи в кръчмата. Присъстващите го гледаха намръщено. Един човек му махна с ръка да спре да му се усмихва и да си гледа работата.

„Днес трябва да е четвъртък — помисли си Артър, като се отпусна ниско над бирата си. — Никога не съм ги разбирал тези четвъртъци.“

[1] Битер — вид английска бира. Б.пр. ↑

[2] Рийдърз Дайджест — известно американско списание. Б.пр. ↑

ГЛАВА III

През този именно четвъртък, едно нещо се движеше тихичко през йоносферата на много мили над повърхността на планетата; всъщност това бяха няколко неща, няколко десетки огромни жълти тежки и груби като чукани неща, големи колкото административни сгради, но тихи като птички. Рееха се спокойно и се къпеха в електромагнитните лъчи на звездата Хелиос, забавяха ход, подреждаха се и се привеждаха в готовност.

Планетата под тях почти не се досещаше за тяхното присъствие, което съвпаднаше с плановете им в момента. Огромните жълти неща не бяха забелязани при Гунхили, минаха над Кейп Канаверал, без да предизвикат и едно „бип“, станциите в Ухмера и Джодрел Банк изобщо не ги засякоха и това е много жалко, защото през всичките тези години бяха търсили тъкмо такива неща.

Единственото нещо, което регистрира тяхното присъствие, бе едно малко черно устройство, наречено Суб-Ета Сенс-О-Матик, което започна да премигва тихо и незабелязано. То се гушеше в тъмната вътрешност на една кожена чанта, която Форд Префект по навик носеше обвесена през врата си. Съдържанието на Форд-Префектовата чанта наистина представлява интерес, нещата в нея биха накарали очите на всеки земен физик да изхвъркнат от орбитите им, затова той ги криеше под два оръфани ръкописа на пиеси, за които твърдеше, че чакат одобрение. До Суб-Ета Сенс-О-Матика и ръкописите се намираше и неговият Електронен палец — една къса дебела черна пръчка, с гладка матова повърхност с няколко плоски бутона и скали в единия край, тук беше и едно устройство, което доста напомняше големичък електронен калкулатор. Върху него имаше стотина миниатюрни плоски бутончета и екран с площ четири квадратни инча, на който в миг можеше да бъде показана коя да е от общо милион „страници“. Изглеждаше умопобъркващо сложно нещо и това бе една от причините върху удобната пластмасова калъфка, в която се съхраняваше, с големи приветливи букви да бъдат изписани думите:

БЕЗ ПАНИКА. Другата причина бе, че това устройство всъщност представляваше най-забележителната от всички книги, излезли някога от великата издателска корпорация на Малката мечка — ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. А причината да бъде публикувана във вид на суб-мезонно микроелектронно устройство бе, че ако беше отпечатана като обикновена книга, на междузвездния стопаджия щяха да са му нужни няколко неудобни големи сгради, в които да я носи със себе си.

Под всичко това в чантата на Форд Префект имаше няколко химикалки, бележник и една големичка хавлия, купена от универсалния магазин Маркс и Спенсър.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ дава следните сведения по въпроса за хавлиите.

Хавлията, пише там, е навярно най-полезното нещо, което един междузвезден стопаджия може да притежава. На първо място тя е много ценна в чисто практическо отношение — можеш да се загърнеш с нея, за да се топлиш, докато подскачаш по мразовитите луни на Джаглан Бета; можеш да легнеш върху нея на плажа, покрит с жарък мраморен пясък, и да дишаш опияняващия морски въздух на Сантрагинус V; можеш да подремнеш под нея и под звездите, огряващи с яркочервените си лъчи пустинния свят на Кактафун; би могъл да я опънеш като платно на минисал по ленивите тежки води на реката Мот; намокрена, ще ти послужи и в ръкопашен бой; можеш да си завиеш главата с нея, за да не дишаш отровните изпарения или за да не срещнеш погледа на кръвожадния звяр Бъгблатер от Траал (едно невероятно глупаво животно, което си мисли, че ако ти не го виждаш и то не може да те види — но макар и тъпо като галош, то е много, много кръвожадно); ако изпаднеш в беда, можеш да я размахаш над главата си в знак, че се нуждаеш от помощ, и, разбира се, можеш да се избършеш с нея, ако все още ти се струва достатъчно чиста.

Но преди всичко, тя е изключително ценна в психологическо отношение. Кой знае защо, ако един страг (страг = нестопаджия) открие, че стопаджията носи хавлията със себе си, автоматично стига до заключението, че си има и четка за зъби, кърпа за лице, сапун, кутия с бисквити, манерка, компас, карта, кълбо канап, спрей против комари, екипировка за дъждовно време, космическо облекло и т.н., и т.н... При това страгът е готов с удоволствие да заеме на стопаджията кое да е от всички тези, а и дузина други неща, които стопаджията случайно може да е „загубил“. Ето как разсъждава страгът: онзи, който е способен да преброди надлъж и нашир галактиката, и то на стоп, да изнемогва, да мизерствува, да се сблъсква с невероятни трудности, да ги преодолява и все още да знае къде му е хавлията, е явно човек, с когото си дължен да се съобразяваш.

Така се е зародил един израз, станал вече класически в стопаджийския жаргон. Например: „Хей, сас ли го онзи хупи Форд Префект? Те това се казва фруд — наистина знае де му е хавлията (сас = зная; чувал съм за; срещал съм; правя любов с; хупи = наистина прибран човек: фруд = ама наистина страшно прибран човек).“

Гушнало се кротичко върху хавлията във Форд-Префектовата чанта, Суб-Ета Сенс-О-Матика започна да примигва по-начесто. Много мили над повърхността на планетата огромните жълти неща започнаха да се разгръщат в боен ред. В Джодрел Банк някой реши, че е време за чаша хубав освежителен чай.

— Носиш ли си хавлията? — изведнъж попита Форд Префект.

Артър, който се мъчеше над третата си бира, се обърна към него.

— Какво? Не... Защо, трябваше ли? — Вече се бе отказал да се изненадва, явно нямаше смисъл.

Форд раздражено цъкна с език.

— Хайде, пий — подкани го той.

В този миг отвън се чу притъпления грохот от някакво срутване и той взе връх над приглушените разговори в кръчмата, над шума, идещ от грамофона-автомат, и над звуците откъм мъжа до Форд, който хълцукаше над уискито, което Форд в последна сметка му бе поръчал. Артър се задави с бирата и скочи на крака.

— Какво става? — изквича той.

— Спокойно — каза Форд, — още не са почнали.

— Слава богу — каза Артър и се отпусна.

— Струва ми се, че просто събарят къщата ти — отбеляза Форд, като изгълта остатъка от последната си бира.

— Какво? — изкрещя Артър. Изведнъж Фордовата магия престана да му действа. Артър хвърли безумен поглед наоколо и изтича до прозореца. — Божичко, истина е! Мойта къща събарят. Форд, какво по дяволите правя аз в тази кръчма?

— Сега вече едва ли има някакво значение — каза Форд. — Остави ги да си направят кефа.

— Кефа? — изквича Артър. — Кефа! — и метна поглед навън, за да провери дали говорят за едно и също нещо.

— Ще им дам аз един кеф! — изрева той и изтърча навън, като застрашително размахваше една почти празна халба. Този ден никой в кръчмата не изпитваше приятелски чувства към него.

— Спрете, вандали! Доморушители такива! — крещеше Артър. — Спрете най-сетне, визиготи полупобъркани!

Налагаше се Форд да го последва. Обърна се бързо към бармана и го помоли за четири пакетчета фъстъци.

— Заповядайте, сър — каза барманът и хвърли пакетчетата върху тезгяха, — двайсет и осем пенса, ако обичате.

Форд обичаше — даде на бармана още една банкнота от пет лири и му каза да задържи рестото. Барманът погледна първо банкнотата, после и Форд. Изведнъж започна да трепери: за миг изпита едно чувство, което не може да си обясни, защото до този момент никой на Земята не бе го изпитвал.

В миговете на върховно напрежение всички съществуващи форми на живот издават някакъв едва доловим подсъзнателен сигнал. Този сигнал просто събужда ясното и почти затрогващо усещане за това колко далеч се намира това същество от родното си място. На Земята е невъзможно да се отдалечиш на повече от шестнадесет

хиляди мили от родното си място, което в края на краищата не е кой знае колко много, затова тези сигнали са прекалено слаби, за да бъдат долавяни.

В момента Форд Префект беше ужасно напрегнат, а родното му място се намираще на 600 светлинни години отгук в близките околности на Бетелгиус.

Барманът за миг се олюля, когато върху му се стовари това страховито, непонятно усещане за отдалеченост. Не разбра какво означава това, но вече погледна Форд Префект с едно ново чувство на респект, почти страхопочитание.

— Сериозно ли говорите, сър? — попита той шепнешком, след което в кръчмата настана пълна тишина. — Наистина ли мислите, че ще настъпи свършекът на света?

— Да — отвърна Форд.

— Днес следобед ли?

Форд вече се бе овладял и отново възприе присмехулния си тон.

— Да — каза той весело, — след по-малко от две минути, според моите изчисления.

Барманът не можеше да повярва, че води този разговор, така както не можеше да повярва, че бе изпитал онова усещане преди малко.

— А не може ли да се направи нещо? — попита той.

— Не, не може — отвърна Форд, като пъхаше фъстъците в джоба си.

Изведнъж в притихналата кръчма някой се изсмя дрезгаво, като че всички бяха оглупели.

Мъжът, който седеше до Форд, беше вече успял да се понакърка. Очите му се запромъкнаха бавно към Форд.

— Струва ми се — каза той, — че ако настъпва свършекът на света, се препоръчва човек да легне на земята и да си нахлузи книжна торбичка на главата или нещо подобно.

— Ами направете го, щом искате — каза Форд.

— В казармата тъй ни учеха — каза човекът и очите му поеха по дългия път обратно към чашата с уиски.

— Това помага ли? — попита барманът.

— Не — отвърна Форд и му се усмихна дружелюбно. — А сега моля да ме извините — додаде той, — но трябва да тръгвам.

Махна с ръка и излезе.

Тишината в кръчмата продължи още миг-два и след това бе нарушена от мъжа с дрезгавия смях, който отново му даде воля. Момичето, което бе замъкнал в кръчмата, бе успяло хубавичко да го намрази през последния час и навярно щеше да е страшно доволно, ако знаеше, че след около минута и половина той изведнъж щеше да се изпари и превърне в облаче водород, озон и въглероден окис. Когато настъпи този момент обаче, то самото щеше да е твърде заето със собственото си изпаряване, за да има време да се порадва.

Барманът се прокашля. За своя изненада се чу да казва:

— Последни поръчки, моля.

Огромните жълти апарати започнаха да се спускат надолу, като постепенно увеличаваха скорост.

Форд знаеше, че се намират там, горе. И това никак не му се нравеше.

Артър тичаше по пътеката и малко оставаше да стигне до къщата си. Не усещаше как изведнъж стана много студено, не усещаше, че излезе вятър, не забеляза и внезапния нелеп пороеен дъжд. Не забелязваше нищо друго освен верижните булдозери, които пълзяха върху развалините, където допреди малко се издигаше неговата къща.

— Варвари с варвари! — крещеше той. — Ще дам под съд общината и ще им взема последното пени! Ще накарам да ви обесят, изкормят и разчекнат! И да ви нашибат с камшик! И ще врите в казана, докато... докато... докато ви приседне.

Форд тичаше след него много бързо. Много, много бързо.

— И след това ще повтора всичко отначало! — крещеше Артър. — И като свърша, ще събера мъничките парченца, останали от вас, и ще започна да СКАЧАМ върху тях!

Артър изобщо не забеляза, че булдозеристите се разбягаха от машините; не забеляза и това, че мистър Просър се вира уплашено в небето. А мистър Просър бе забелязал, че някакви огромни жълти неща се появяват с вой иззад облаците. Невъзможно големи жълти неща.

— И ще продължа да скачам върху тях — крещеше Артър и тичаше, — докато ми излязат пришки на краката или докато измисля

нещо още по-ужасно, а след това...

Артър се препъна и падна с главата напред, претъркули се и остана да лежи по гръб. Най-сетне забеляза, че става нещо. Пръстът му се стрелна нагоре.

— Какво, по дяволите, е това? — изкрещя той.

Каквото и да бе, чудовищно жълтото нещо префуча над главите им, раздра небесата с убийствен трясък и отскочи в далечината, а зеещите небеса зад него се събраха с такъв грохот, че ушите на хората се навряха чак в петите.

Появи се още едно такова нещо и направи абсолютно същото, само че по-гръмко.

Трудно е да се каже какво точно правеха хората в този момент на повърхността на планетата, защото и те самите не знаеха какво правят. Нямаше логика в ни едно от действията им — тичаха, за да се скрият в къщите, тичаха, за да избягат от къщите, крещяха нечуто сред адския шум. Улиците в градовете по целия свят се изпълниха с хора. Шумът връхлетя върху колите, те се наблъскаха една в друга, след това като приливна вълна заля хълмове и долини, пустини и океани и сякаш смаза всичко, върху което се стовари.

Един-единствен човек стоеше неподвижен и наблюдаваше небето с ужасна тъга в очите и гумени тампони в ушите. Много добре разбираше какво става — разбрал го бе още когато неговият Суб-Ета Сенс-О-Матик започна да премигва до възглавницата му предната нощ и го стресна в съня му. Именно това бе очаквал през всичките тези години, но когато дешифрира сигнала, седнал сам в полутъмната си малка стаичка, обхвана го хлад и нещо стегна сърцето му.

От всички същества в цялата галактика, които можеха да дойдат и кажат едно голямо „здравей“ на планетата Земя, тъкмо Вогоните ли се намериха!

И все пак поне беше наясно какво трябва да направи. Точно когато корабите на вогоните преминаваха с вой високо над него, той отвори кожената си чанта. Изхвърли ръкописа на „Йосиф и чудното цветно палто на мечтите“, изхвърли и ръкописа на „Господът магьосник“ там, където отиваше, нямаше да има нужда от тях. Всичко беше готово, всичко бе подготвено. Знаеше къде се намира хавлията му.

Изведнъж над Земята се стовари пълна тишина. Ако това е възможно, тя бе по-страшна и от шума. Известно време нищо не се случваше.

Огромните кораби висяха неподвижно в небето, над всички народи на Земята. Висяха неподвижни, огромни, тежки, непоклатими в небето над поруганата Земя. Много хора направо изпаднаха в шок, докато разумът се опитваше да осмисли това, което виждаха очите. Корабите висяха в небето така, както тухлите не могат.

Все още нищо не се случваше.

После се появи лек шум като шепот, ненадеен и необятен, идещ отвсякъде и всепроникващ. Всяка хай-фи уредба на света, всяко радио, всеки телевизор, всеки касетофон, всеки говорител за високи и ниски тонове, всеки усилвател на средни тонове на света тихичко се самовключи.

Всяка консервена кутия, всяка кофа за боклук, всеки прозорец, всяка винена чаша, всеки лист ръждясала ламарина се превърна в безупречен в акустично отношение резонатор.

Преди да загине, Земята щеше да има удоволствието да се наслади на най-съвършената звуковъзпроизводителна уредба, на едно наистина идеално средство за масова информация. Но по него не се чуваше ни концерт, ни музика, ни тържествени фанфари, а само едно кратко съобщение.

— Жители на Земята, моля за вашето внимание — заговори един глас, който звучеше превъзходно. Лееха се прекрасни, съвършени, квадрофонични звуци с толкова нищожно малка степен на изкривяване, че биха накарали и най-коравия смелчага да заплаче от умиление. — Към вас се обръща Простетник Вогон Джелтц от Галактическия хиперкосмически планов съвет — продължи гласът. — Както без съмнение знаете, планът за развитие на по-отдалечените райони на Галактиката предвижда построяването на хиперкосмическа магистрала през вашата звездна система и за съжаление вашата планета е една от тези, които по проект трябва да бъдат разрушени. Това ще продължи малко по-малко от две ваши земни минути. Благодаря за вниманието.

Озвучителната уредба замлъкна.

Неописуем ужас обзе всички хора на Земята. Ужасът премина бавно през насъбралите се тълпи — сякаш хората бяха железни стружки върху дървена плоскост, под която се движи магнит. Избухна паника, хората хукнаха да бягат, но нямаше къде да избягат.

Виждайки това, вогоните отново включиха уредбата. Тя каза:

— Излишно е да се правите на изненадани. Цялата проектосметна документация заедно със заповедта за разрушаване бяха на разположение в местния ви проектантски отдел на Алфа Кентавър през последните петдесет ваши земни години, тъй че имахте предостатъчно време да подадете жалба по официалния ред. Прекалено е късно сега тепърва да вдигате шум.

Уредбата отново замлъкна, но ехото продължи да се носи над Земята. Огромните кораби без никакво усилие се завъртяха бавно в небето. Откъм долната страна на всеки от тях се отвори люк — празен черен квадрат.

Изглежда, в това време някой някъде най-сетне успя да се добере до радиопредавател, улучи дължината на вълната и се обърна към корабите на вогоните с молба от името на цялата планета. Не се разбра точно какво е казал — чу се само отговорът. Озвучителната уредба изведнъж оживя. Гласът беше ядосан. Той каза:

— Какви са тези приказки сега, че никога не сте ходили на Алфа Кентавър? За бога, човечество, та тя се намира само на четири светлинни години от вас! Така де! Съжалявам, но никой не ви е виновен, че не сте се потрудили да разберете какво се прави в собствения ви район. Край! Включете лъчите за унищожение.

От люковете ливна светлина.

— Не мога да знам — каза гласът по уредбата, — проклета заспала плането! Изобщо не ми е жал за вас — и млъкна.

Настана страшна, кошмарна тишина.

Чу се страшен, кошмарен шум.

Настана страшна, кошмарна тишина.

Флотилията пътностроителни кораби на вогоните потегли плавно към осеяната със звезди мастилена бездна.

ГЛАВА IV

Далеч оттук, на срещуположния спирален клон на Галактиката, на петстотин хиляди светлинни години от звездата Хелиос, Зейфод Бийблброкс, президент на имперското галактическо правителство, се носеше с бясна скорост през моретата на Дамогран и бързоходната му лодка с йонен двигател примигваше и проблясваше под слънцето на Дамогран.

Дамогран горещият, Дамогран далечният, Дамогран, за когото почти никой нищо не е чувал.

Дамогран, тайният дом на „Златно сърце“.

Лодката продължаваше да се носи с бясна скорост по водата. Щеше да мине доста време, докато пристигне там, закъдето беше поела, защото Дамогран е една доста неудобно скроена планета. Състои се единствено от най-различни по големина пустинни острови, разделени от много красиви, но досадно обширни океани.

Лодката продължаваше да се носи напред.

Поради тази си топографска особеност Дамогран открай време е била необитаема планета. И тъкмо по тази причина Имперското галактическо правителство избра Дамогран за проекта „Златно сърце“ — защото бе толкова безлюден, а проектът „Златно сърце“ бе толкова секретен.

Лодката летеше и подскачаше по водите на морето, което се простираше между главните острови на единствения достатъчно голям архипелаг на планетата. Зейфод Бийблброкс бе потеглил от миниатюрния космодрум на Великденски остров (съвпадението на имената е съвсем случайно — на галактоезик „великден“ означава „малък, плосък и светлокафяв“) и пътуваше към острова на „Златно сърце“, който — също по някакво случайно съвпадение на имената — се наричаше Франция.

Едно от страничните явления, наблюдавани при разработването на проекта „Златно сърце“, бе и появата на редица нищо незначещи, съвсем случайни съвпадения.

Но съвсем не бе случайно съвпадение това, че днешният ден, денят, който бе сублимен за проекта, денят на официалното откриване, денят, в който „Златно сърце“ най-сетне щеше да бъде представен на смаяната Галактика, бе също така и велик, сублимен ден за Зейфод Бийблброкс. Заради този именно ден навремето той взе решение да се кандидатира за президент — решение, предизвикало изумление и разтърсило като мощна взривна вълна цялата Галактическа империя. Зейфод Бийблброкс? ПРЕЗИДЕНТ? ОНЗИ ли Зейфод Бийблброкс? Президент? На ГАЛАКТИКАТА? Мнозина бяха счели това за последното доказателство, че цялото знайно мироздание се бе побъркало окончателно.

Зейфод се ухили и подкара лодката още по-бързо.

Зейфод Бийблброкс — авантюристът, бившето хипи, любителят на удоволствия (мошеникът? — напълно възможно), вманиаченият самохвалко, неспособният да установи нормален човешки контакт, за когото се говореше, че съвсем е мръднал.

Президент?

Никой не се бе побъркал, поне не в този смисъл.

Само шестима души в цялата Галактика разбираха принципа, върху който се основава управлението на Галактиката, и те знаеха, че щом Зейфод Бийблброкс вече е обявил намерението си да постави кандидатурата си за президент, въпросът може да се счита почти предрешен: той бе замесен от идеалното тесто^[1] за президент.

Това, което изобщо не можеха да разберат, бе защо Зейфод го прави.

Лодката направи остър завой, като запрати разбесняла се водна стена към слънцето.

Ето че настъпи този ден; настъпи денят, когато щяха да разберат какво крои Зейфод. Заради този именно ден Зейфод Бийблброкс стана президент. Освен това днес бе неговият двестагодишен рожден ден, но това бе просто още едно нищо незначещо случайно съвпадение.

И докато лодката подскачаше по моретата на Дамогран, той се усмихна нежно на себе си при мисълта, че го очаква един толкова прекрасен и вълнуващ ден. Отпусна се назад и обгърна с две ръце облегалката на креслото. Продължи да управлява с допълнителната си ръка, която неотдавна бе пожелал да му поставят малко под дясната с цел да ски-буксира по-добре.

— Хей — изгугука той на себе си, — ама ти наистина си бил ербап момче.

Нервите му обаче „свиреха“ по-пискливо и от пищялка.

Остров Франция е дълъг около двадесет мили, пет мили широк в средата, песъчлив и с формата на полумесец. Всъщност той не беше остров в истинския смисъл на думата, а представляваше огромен открит залив, образуван от двете дъги на полумесеца. Това впечатление се подсилваше и от факта, че вътрешната дъга се състоеше почти изцяло от високи стръмни скали. От върха на скалите в продължение на пет мили земята постепенно се спускаше надолу към отсрещния бряг.

На върха на скалите бяха застанали отговорните за посрещането официални лица.

Повечето от тях бяха инженери и учени, участвали в построяването на „Златно сърце“. Почти всички бяха хуманоиди, но тук-там се срещаха и атоминери-влечугоиди, двама-трима зелени, подобни на силфи максимегалатици, един-двама октоподовидни физиктуралисти и един хулуву (хулуву се нарича една свръхинтелигентна отсянка на синия цвят). Всички с изключение на хулуву сияеха в многоцветните си церемониални лабораторни облекла; специално за посрещането хулуву временно бе насочено чрез рефракция към една свободно висяща призма.

Всички присъстващи бяха обзети от изключително силно вълнение и възбуда. Съвместно и с общи усилия те вече бяха достигнали и дори минали отвъд най-далечните предели на физичните закони, бяха прекроили основната тъкан на материята, бяха насилвали, усуквали и дори престъпвали законите на вероятността и невероятността и въпреки всичко много се вълнуваха при мисълта, че ще посрещнат един човек с оранжев шарф около врата. (По традиция президентът на Галактиката носи оранжев шарф.) Дори може би нямаше да им направи кой знае какво впечатление, ако научеха с каква точно власт разполага президентът на Галактиката — никаква. Само шестима души в Галактиката знаеха, че служебните задължения на президента изискват от него не да упражнява власт, а да отвлича вниманието от нея.

Зейфод Бийблброкс изумително добре се справяше със служебните си задължения.

Тълпата, заслепена от слънцето и от превъзходния мореплавател, ахна от удивление, когато бързоходната лодка на президента префуча покрай носа и навлезе в залива. Тя искреше и проблясваше, докато се плъзгаше по водата, правейки широки плавни виражи.

В действителност изобщо не бе необходимо да се докосва до водата, защото бе стъпила върху мъглообразна възглавница от йонизирани атоми — но просто заради ефекта ѝ бяха монтирани тънки метални криле, които можеха да се спускат във водата. Те отцепваха горния слой на водата и я запращаха със свистене във въздуха, като изравяха дълбоки бразди в морето, което бясно се разлюляваше и разпенено се свличаше зад лодката, носеща се през залива.

Зейфод страшно обичаше ефектите и нищо друго не му се удаваше така добре.

Изви рязко волана, лодката описа полукръг, плъзна се в подножието на скалата, сниши се и кацна леко върху полюшващите се вълни.

След секунда Зейфод изтича на палубата, махна с ръка и се усмихна на повече от три милиарда души. Наистина, трите милиарда души не бяха там, но можеха да наблюдават всеки негов жест през очите на една малка камера-робот с триизмерно изображение, която се рееше угоднически във въздуха близо до него. Шутовските номера на президента винаги са изглеждали подозрително добре в три измерения: те и затова бяха създадени.

Отново се усмихна. Три милиарда и шестима души все още не знаеха, че днес щеше да им погоди номер, който да надмине и най-смелите им очаквания.

Камерата-робот се приближи, за да покаже в едър план популярната от двете му глави и той отново махна с ръка. Външният му вид беше почти хуманоиден, ако изключим допълнителната глава и третата ръка. Светлата му рошава коса стърчеше във всички посоки, сините му очи просветваха неизвестно защо, а двете му лица, както почти винаги, бяха небръснати.

Като се люлееше, подскачаше и блестеше под ослепителното слънце, до лодката доплава един прозрачен глобус, висок двадесет фута. Вътре в него висеше широка кушетка с формата на полукръг, тапицирана с прекрасна червена кожа. Колкото по-силно се люлееше глобусът, толкова по-устойчива ставаше кушетката, непоклатима като

тапицирана скала. И това, както всичко останало, се правеше заради ефекта.

Зейфод прекрачи през стената на глобуса и се отпусна върху кушетката. Разпери двете си ръце встрани по облегалката, а с третата си ръка изтупа няколко пращинки от коляното си. Главите му се заоглеждаха, усмихвайки се; после вдигна краката си горе. Всеки момент, помисли си той, мога да изкрещя.

Под кълбото водата завря, закипя и изригна. Кълбото се заиздига във въздуха, подскачайки и люлеейки се върху водния стълб. Изкачваше се все по-високо и по-високо, като обливаше скалата със снопове светлина. Все повече се извисяваше върху мощната струя, а водата падаше долу и плисваше в морето на стотици футове под него.

Зейфод се усмихна, като си представи как изглежда.

Ужасно смешно като начин за придвижване, но затова пък ужасно красиво.

На върха на скалата кълбото се поколеба за миг, тупна меко върху една оградена рампа, търкулна се по нея надолу към малка вдлъбната площадка, описа кръг, после втори и спря.

Посрещнат от бурни овации, Зейфод Бийблброкс излезе от сферата и оранжевият му шарф грейна в светлика.

Президентът на Галактиката бе пристигнал.

Изчака аплодисментите да стихнат и едва тогава вдигна ръка за поздрав.

— Привет! — каза той.

Един правителствен паяк се промъкна крадешком до него и се опита да тикне в ръцете му копие от предварително подготвената му реч. От трета до седма страница на оригинала в момента се носеха плавно, съвсем подгизнали, по повърхността на морето на Дамогран, на около пет мили извън залива. Първа и втора страница бяха спасени от един дамогрански орел с перната качулка и вече бяха вложени в градежа на необикновеното принципно ново гнездо, което орелът бе изобретил. За основен строителен материал му служеше папиемаше и на практика беше невъзможно новоизлюпеното малко орле да излезе от него. Дамогранският качулат орел бе чувал за теорията за съхраняване на видовете, но подобни глупости изобщо не го вълнуваха.

Зейфод Бийблброкс нямаше да има нужда от предварително съставената си реч и затова внимателно отклони екземпляра,

предложен му от паяка.

— Привет! — повтори той.

Всички го гледаха с грейнали лица или по-точно почти всички. Откри Трилиън сред тълпата. Трилиън бе момичето, с което се бе запознал неотдавна по време на посещението си на една планета — ей тъй, просто за развлечение, инкогнито. Тя бе стройна, мургавичка, хуманоидна, с дълга, падаща на вълни черна коса, пълни устни, с чудно малко чипо носле и смешно кафяви очи. С червената си кърпа за глава, вързана по онзи характерен начин, и дългата си, диплеща се копринена кафява рокля приличаше малко на арабка. Разбира се, никой от присъстващите дори не бе чувал за арабите — съвсем наскоро арабите бяха престанали да съществуват, но и когато съществуваха, се намираха на петстотин хиляди светлинни години от Дамогран. Трилиън не беше някаква важна особа — поне така твърдеше Зейфод. Тя просто го придружаваше почти навсякъде и му казваше какво мисли за него.

— Привет, скъпа! — каза ѝ той.

Тя му се усмихна бегло със стиснати устни и извърна поглед. След това отново го погледна и се усмихна по-сърдечно, но той вече гледаше в друга посока.

— Привет! — каза той към малката групичка представители на печата, които стояха наблизко и го чакаха да престане най-сетне да казва „привет“ и да подхване речта си. Той им се ухили, и то най-вече защото знаеше, че след няколко минути ще им сервира нещо, което ще им вземе акъла. Следващите му думи обаче не представляваха интерес за тях.

Един от организаторите на посрещането с раздражение реши, че очевидно президентът не възнамерява да прочете прелестната реч, написана специално за случая, и натисна копчето на намиращото се в джоба му устройство за дистанционно управление. В далечината пред тях един огромен купол, белеещ се на фона на небето, се разцепи по средата, раздели се на две и бавно се спусна долу на земята. Всички ахнаха от възхита, въпреки че прекрасно знаеха какъв ще бъде ефектът, тъй като самите те го бяха построили с тази цел.

Под него се откри тялото на огромен звездолет, дълъг сто и петдесет метра, с форма на идеално изваян шпайк, снежнобял и изумително красив. В самото му сърце, скрита от погледа, се

намираше малка златна кутийка, която съдържаше най-фантастичното устройство, сътворено някога от човека, устройство, което правеше този звездолет уникален в историята на Галактиката и което бе дало името на кораба — Златно сърце.

— Ауу! — каза Зейфод Бийблброкс по посока на Златно сърце: друго не можа да измисли. Повтори го, защото знаеше, че това ще подразни журналистите.

— Ауу!

Всички до един извърнаха поглед обратно към него и го загледаха очаквателно. Той смигна на Трилиън, която повдигна вежди и го зяпна с широко отворени очи. Тя знаеше какво се кани да каже и си помисли, че е страшен фукльо.

— Този звездолет е направо изумителен — каза той. — Наистина, направо е изумителен. И е толкова изумително изумителен, че ми се ще да го открадна.

Получи се една от онези прекрасни шеги на президента, съвсем в негов стил. Множеството одобрително се засмя, репортерите доволно зачукаха по копчетата на своите Суб-ета-весто-магиици и президентът се подсмихна.

Както се подсмихваше, сърцето му неистово крещеше и пръстите му играеха по малката парализоматична бомба, която тихичко се спотайваше в джоба му.

Повече не можеше да издържи. Вдигна глава нагоре към небето, нададе див крясък в мажорни трели, хвърли бомбата на земята и се втурна напред през морето от внезапно застинали лъчезарни усмивки.

[1] Президент: пълна титла — Президент на имперското галактическо правителство.

Названието „имперски“ се бе запазило, въпреки че понастоящем представлява анахронизъм. Наследственият император е все едно мъртъв, и то от много векове насам. Миг преди да умре, докато все още се намираше в кома, той бе затворен в стазисно поле, което да го поддържа вечно и неизменно в това състояние. Всичките му наследници отдавна са починали и това означава, че без никакви сериозни социални сътресения властта чисто и просто е направила крачка-две надолу по стълбицата и сега, по всеобщо виждане, се намираше в ръцете на един колективен орган на управление,

изпълнявал навремето ролята на съветник на императора — един избираем Управителен съвет, възглавяван от президент, избран от този съвет. Но всъщност властта не се намира изобщо в техни ръце.

Що се отнася до президента, до голяма степен той е един фигурант, неразполагащ с никаква власт. На пръв поглед той се избира от правителството, но качествата, които трябва да притежава, не са тези на добър държавник, а на човек, способен да върши добре премислени безобразия. Ето защо президентът винаги е бивал противоречива личност — едновременно вбесяваща и обаятелна. Службата му не се състои в това да упражнява власт, а да отклонява вниманието от нея. По тези показатели Зейфод Бийблброкс е един от най-сполучливите президенти, които Галактиката някога е имала — вече е прекарал две от десетте години на мандата си в затвора за измама. Малцина са тези, които осъзнават, че президентът и правителството не притежават никаква власт, и от тези малцина само шестима души знаят в чии ръце се намира върховната политическа власт. Болшинството от останалите вярват, че най-важните политически въпроси се решават от компютър. Надали съществува по-голяма заблуда от тази. Б.а. ↑

ГЛАВА V

Простетник вогон Джелтц не представляваше приятна гледка дори и за останалите вогони. Дългият му крив нос се извисяваше високо над малкото свинско челце. Тъмнозелената му жилава като гума кожа беше достатъчно дебела, за да може да играе политическите игри на вогонски държавен служител — при това доста успешно, — и достатъчно непромокаема, за да издържа неограничено време на дълбочина до хиляда фута в морето без никакви последици за здравето му.

Разбира се, той нямаше време за плуване. Не можеше да си го позволи поради голямата си служебна заетост. А имаше такъв вид, защото преди милиарди години, когато вогоните за пръв път използват във от ленивите води на праисторическия океан на планетата Вогсфера и се просват задъхани и изнемогващи върху девствените брегове на планетата... когато първите лъчи на яркото младо слънце Вогсол ги огрява онази утрин, движещите сили на еволюцията веднага и без колебание отказват да се занимават с тях, зарязват ги отвратени и ги отписват от сметката като грозна и достойна за съжаление грешка. И оттогава насам не са еволюирали: изобщо не се очаквало да оцелеят. Фактът, че все пак са оцелели, е своего рода признание за тъпоглавото, безмозъчно упорство на тези същества. „Еволюция ли — разсъждаваха те, — че за какво ни е тя?“, и си караха тъй, без да се тревожат, че природата ги е лишила от нещо, щом могат да минат и без него, и чакаха да настъпи времето, когато по хирургически път ще могат да коригират по-съществените си анатомически недостатъци.

Междувременно природните сили на планетата Вогсфера бяха работили извънредно активно, за да компенсират предишната си грешка. Сътворили бяха искрящи елмазени припкащи морски раци, които вогоните ядяха, като разбиваха черупките им с железни млатове; високи, смайващо стройни дървета с чудно красива окраска, които вогоните исчиаха, за да има с какво да готвят месото на раците;

изящни, прилични на газели същества с копринена козина и влажни очи, които вогоните залавяха и възсядаха. Те не можеха да им послужат като транспортно средство, защото гръбнакът им моментално се прекършваше, но въпреки това вогоните не се отказваха да ги възсядат.

И тъй едно след друго минаваха нещастните хилядолетия на планетата Вогсфера, докато един ден вогоните неочаквано откриха принципите на междузвездните полети. Само за няколко кратки воггодини вогоните до един емигрираха на съзвездието Мегабрантис — политическия център на Галактиката — и сега представляват изключително якият гръбнак на галактическата администрация. Опитвали се да придобият знания и ерудиция, опитвали се да придобият светски маниери и обноски, ала в основни линии днешния вогон малко се отличава от първобитните си прадеди. Всяка година внасят по двайсет и седем хиляди искрящи елмазени припкаци морски раци от родната си планета и прекарват една приятна пиянска нощ, като ги натрошават на парчета с железни млатове.

Простетник вогон Джелтц беше един типичен в общи линии вогон в смисъл, че бе изключително злобен. И никак не обичаше стопаджиите.

В една малка тъмна кабина, дълбоко в недрата на флагманския кораб на Простетник вогон Джелтц, грейна неспокойното пламъче на малка кибритена клечка. Собственикът на кибрита не беше вогон, но знаеше всичко за тях и с право се безпокоеше. Името му беше Форд Префект^[1].

Огледа се, но не успя да види почти нищо; странни, чудовищни сенки се издигаха в светлината на трептящия пламък, но иначе всичко беше спокойно. Прошепна едно безгласно „Благодаря“ на дентрасите. Дентрасите са едно непокорно племе от гастрономи — диви, но симпатични същества, които вогоните напоследък наемаха като готвачи на корабите си при по-продължителни полети, но при изричното условие, че няма да се мяркат много-много пред очите им.

Това напълно устройваше дентрасите, защото обичаха парите на вогоните — една от най-стабилните валути на Вселената, — но

ненавиждаха самите вогони. Единствените вогони, които дентрасите с удоволствие гледаха, бяха ядосаните вогони.

И благодарение именно на този съвсем незначителен, но известен на Форд Префект факт, в момента той не представляваше облаче водород, озон и въглероден едноокис.

Счу му се, че някой изпъшка. На светлината на кибритената клечка видя как една масивна сянка помръдва леко на пода. Бързо изгаси клечката, бръкна в джоба си, намери това, което търсеше, и го извади. Разкъса го отгоре и го разклати. Сянката отново помръдна.

Форд Префект каза:

— Купих малко фъстъци.

Артър Дент се размърда и отново изпъшка, като мърмореше нещо несвързано.

— Хайде, вземи си — подкани го Форд и отново подаде кесийката, — ако за пръв път попадаш в телепортиращ лъч, навярно си изгубил доста сол и белтъчини. Бирата, която изпи, трябва да е помогнала малко на организма ти да понесе напрежението.

— Ухххррр... — обади се Артър.

Отвори очи.

— Тъмно е — каза той.

— Да — каза Форд Префект, — тъмно е.

— Никаква светлина — повтори Артър Дент. — Тъмно е, никаква светлина.

Едно от нещата, които Форд Префект намираще най-трудни за разбиране у хората, бе навикът им постоянно да заявяват и повтарят най-най-очевидни неща, като например „Днес времето е хубаво“ или „Много си порасъл“, или „Божичко, имаш вид на човек, паднал в кладенец, дълбок трийсет фута, добре ли си?“. Първоначално Форд Префект развиваше следната теория, за да си обясни това странно поведение. Ако човешките същества не мърдат устните си постоянно, разсъждаваше той, устата им навярно се слепват. Но след неколкomesечни размисления и наблюдения той се отказа от тази теория в полза на друга. Ако не мърдат постоянно устните си — разсъждаваше той, — започват да работят мозъците им. След време се отрече и от тази теория, защото му се стори цинична и възпрепятстваща взаимното разбирателство и реши, че в последна сметка човешките същества все пак са му симпатични, но през

всичкото време ужасно го безпокоеше фактът, че има страхотно много неща, за които нищо не знаят.

— Да — съгласи се той с Артър, — никаква светлина. — Даде му от фъстъците. — Как се чувстваш? — попита го той.

— Като на война — отвърна Артър, — всеки момент може да изляза от строя.

Форд го изгледа неразбиращо в мрака.

— Ако те попитам къде по дяволите се намираме — каза Артър с треперещо гласче, — ще съжалявам ли?

Форд се изправи.

— В безопасност сме — каза той.

— Слава богу — каза Артър.

— Намираме се в малък камбус — поясни Форд, — на един от космическите кораби от пътностроителната флотилия на вогоните.

— Аха — каза Артър, — явно това е някакво по-особено значение на думата „безопасен“, непознато за мен до този момент.

Форд запали още една клечка, за да види къде е електрическият ключ. Чудовищните сенки отново се надигнаха и заподскачаха. Артър с мъка се изправи на крака и се сви от уплаха. Зловещи, причудливи сенки сякаш се втурнаха срещу него, непознати зловония изпълваха въздуха и проникваха в дробовете му, а някакво приглушено дразнещо бръмчене пречеше на мислите му да се съсредоточат.

— Как се озовахме тука? — попита той, треперейки леко.

— Взеха ни на стоп — отвърна Форд.

— Моля? — каза Артър. — Да не искаш да кажеш, че просто вдигнахме палци и някакво зелено опулено чудовище си показва главата навън и ни каза: „Хайде, момчета, качвайте се бързо, мога да ви закарам до Бейсингстоукското обръщало.“

— Ами, общо взето, да — каза Форд. — Само че „палецът“ представлява електронно Суб-Ета сигнално устройство, а обръщалото е при Барнардовата звезда на шест светлинни години оттука, но иначе горе-долу позна.

— И за зеленото опулено чудовище ли?

— Зелено е, да.

— Добре — каза Артър, — кога мога да се върна вкъщи?

— Не можеш — отвърна Форд Префект и откри електрическият ключ, — затвори си очите — каза той и запали лампата.

Дори и Форд се изненада.

— Боже мили — каза Артър, — това наистина ли е вътрешността на летяща чиния?

* * *

Простетник вогон Джелтц затътри грозното си зелено туловище към командния пункт. Винаги се чувстваше изнервен след разрушаването на населени планети. Искаше му се някой да дойде и да му каже, че това никак не е хубаво, тъй да му кресне, че да му олекне. Тръшна се колкото се може по-тежко на стола пред пулта за управление, като се надяваше, че ще се счупи и ще му даде възможност наистина да се ядоса на нещо, но той само изскърца някак си жаловито.

— Изчезвай! — кресна той на младия вогон от охраната, който в този момент влизаше в командния пункт.

Онзи моментално изчезна с чувство на облекчение. Радваше се, че няма той да му предаде съобщението, което току-що бяха получили. Това бе официално съобщение, което гласеше, че в момента на правителствения научноизследователски полигон на Дамогран тържествено се представя един чудесен принципно нов космически кораб, който ще направи транскосмическите супер-магистрали съвсем ненужни.

Една друга врата се отвори, но този път капитанът на вогоните не му кресна, защото това бе вратата откъм кухненските помещения, където дентрасите приготвяха храната му. С удоволствие би похапнал.

Огромно косматото същество мина, подскачайки през прага, понесло на поднос обяда му. Хилеше се като малоумно.

Простетник вогон Джелтц беше много доволен. Знаеше, че когато един дентраси има толкова доволен вид, някъде на кораба става нещо, което наистина може да го вбеси.

Форд и Артър се заоглеждаха смаяни.

— Е, как ти се струва? — попита Форд.

— Малко е мизерно, нали?

Форд се намръщи при вида на мръсните дюшеци, немитите чаши и миризливите, с неизвестно предназначение части от чуждоземно бельо, разхвърляни из малката кабина.

— Ами нали разбираш — рече Форд, — просто един работен кораб. А това е спалното помещение на дентрасите.

— Струва ми се, че ги нарече вогони или нещо подобно.

— Да — каза Форд, — вогоните командват кораба, а дентрасите са техните готвачи. Те ни пуснаха на кораба.

— Нищо не разбирам — каза Артър.

— Слушай, хвърли един поглед на това — каза той, седна на един дюшек и започна да тършува из кожената си чанта.

Артър опипа със свито сърце дюшека, но се престраши и седна. Всъщност нямаше основание за безпокойство, защото всички дюшеци, които се отглеждат в блатата на Скорншелъс Зета, много грижливо и старателно се умъртвяват и изсушават, преди да се пуснат в употреба. Изключително редки са случаите, когато в някой от тях отново се заражда живот.

Форд подаде книгата на Артър.

— Какво е това? — попита Артър.

— Нарича се ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. Представлява нещо като електронна книга. Може да ти даде всякакви сведения по всички въпроси, които те интересуват. За това е предназначена.

Артър я заобръща неспокойно в ръката си.

— Калъфката ѝ ми харесва — отбеляза той. — БЕЗ ПАНИКА. Това е първото полезно и понятно нещо, което чувам през този ден.

— Ще ти покажа как работи — каза Форд. Грабна я от Артър, който все още я държеше тъй, сякаш имаше в ръцете си умряла преди две седмици чучулига, и я извади от калъфката.

— Натискаш това копче тука, екранът светва и се появява индексът.

Екранът, около три на четири инча, светна и някакви цифри започнаха да преминават по него.

— Искаш да получиш информация за вогоните, набирам това име ей по този начин — пръстите му докоснаха още няколко копчета — ето ти я.

Думите ПЪТНОСТРОИТЕЛНА ФЛОТИЛИЯ НА ВОГОНИТЕ се изписаха на екрана със зелени букви.

Форд натисна едно голямо червено копче непосредствено под екрана и по него заподскачаха някакви думи. Едновременно с това книгата започна да изчита текста с тих, спокоен, равномерен глас.

Тя каза следното:

„Пътностроителна флотилия на вогоните. В случай че желаете някой вогон да ви вземе на стоп, нашият съвет е — забравете го. Те са една от най-неприятните раси в Галактиката — не толкова зли, колкото проклети, дребнави, досадни и коравосърдечни. И пръста си не биха помръднали, за да спасят собствената си баба от кръвожадния звяр Бъкблатер от Траал, ако за това няма заповед в три подписани екземпляра, получена, върната, обжалвана, загубена, намерена, разследвана, отново загубена и накрая заровена в мек торф в продължение на три месеца и преработена в подпалки за огън.

Най-ефикасният начин да получиш нещо за пиене от вогон е, като си напъхаш пръста дълбоко в гърлото му, а най-лесно можеш да го раздразниш, като поднесеш баба му за закуска на кръвожадния звяр Бъгблатер от Траал.

За нищо на света не позволявайте на някой вогон да ви чете стиховете си.“

Артър премигна озадачено.

— Каква странна книга! Тогава как успяхме да се качим?

— Ами работата е в това — каза Форд, като напъха книгата обратно в калъфката, — че вече е остаряла. Сега събирам информация за новото допълнено издание и едно от нещата, които ще трябва да добавя, е това, че понастоящем вогоните наемат за готвачи дентрасите и това ни отваря една доста полезна малка вратичка.

Болезнена гримаса премина през лицето на Артър.

— Но кои са дентрасите? — попита той.

— Големи симпатяги — отвърна Форд. — Те са най, ама наистина най-добрите готвачи и най-големите майстори на коктейли и

от нищо друго не се интересуват. И с удоволствие помагат на стопаджиите да се качат на борда — отчасти, защото им е приятна компанията им, но най-вече защото това дразни вогоните. Точно такива неща е нужно да знаеш, ако си беден стопаджия и желаеш да видиш чудесата на Вселената за по-малко от трийсет алтериански долара на ден. Ето в това се състои моята работа. Интересно, нали?

Артър имаше объркан вид.

— Звучи страшно интересно — каза той и се намръщи към един от другите дюшеци.

— За съжаление бях принуден да остана на Земята доста повече, отколкото възнамерявах — каза Форд. — Пристигнах за седмица, а останах петнайсет години.

— Не ми е ясно как изобщо се добра дотам.

— Много лесно — едно типче ме взе на стоп.

— Типче ли?

— Да.

— Ами какво е...?

— Типче ли? Това са най-често богати хлапаци, които се чудят какво да правят. Обикалят Галактиката и търсят планети, които все още не са установили контакт с чужда цивилизация, за да ги бъзикат.

— Бъзикат ли? — Артър започна да подозира, че на Форд му доставя удоволствие да прави живота му по-труден.

— Да — отвърна Форд, — бъзикат ги. Избират си някое отдалечено място, приземяват се пред някой нищо неподозиращ нещастник, на когото никой никога няма да повярва, и започват да се разхождат пред него, като се перчат с глупавите антени на главите си и издават бипкащи звуци. Наистина се държат като деца.

Форд се излегна върху дюшека с ръце под главата и придоби вбесяващо доволен от себе си вид.

— Форд — каза Артър, — не знам дали въпросът ми няма да ти прозвучи глупаво, но аз какво правя тука?

— Ами това вече го знаеш — каза Форд. — Спасих те от Земята.

— А със Земята какво стана?

— О, унищожена е.

— Така ли — изрече Артър с равен глас.

— Да. Просто се изпари в космоса.

— Виж какво — каза Артър, — не ми е много приятно да чуя това.

Форд се намръщи и като че ли се замисли над думите на Артър.

— Да, разбирам — изрече той накрая.

— Разбираш ли! — извика Артър. — Нима разбираш!

Форд скочи на крака.

— Виж какво пише на книгата! — изсъска той настойчиво.

— Какво?

— БЕЗ ПАНИКА.

— Не съм се паникьосал!

— Паникьосваш се.

— Добре де, паникьосвам се. Какво друго ми остава?

— Просто тръгни с мене и се забавлявай. Галактиката е много интересно място. Пъхни тази рибка в ухото си.

— Моля? — каза Артър с доста учтив, както му се стори, тон.

Форд държеше в ръката си малко стъклено бурканче. Съвсем ясно се виждаше как в него се щура миниатюрна жълта рибка. Артър премигна няколко пъти. Много му се щеше поне едно нещо да си е на мястото, тъй че да може да се опре на него. Например щеше да е много по-спокоен, ако редом с долното бельо на дентрасите, камарите дюшеци от Скорншелъс и човека от Бетелгиус, който му подаваше тази малка жълта рибка и му предлагаше да си я сложи в ухото, ако редом с всичко това се намираше и едно най-обикновено пакетче грис. Но нищо подобно не се виждаше и затова той не се чувствуваше никак спокоен.

Изведнъж ги връхлетя страхотен шум, източникът на който му бе напълно неизвестен. Артър застана от ужас — приличаше му на човек, който се опитва да прави гаргара, докато се сражава с глутница вълци.

— Шшшт! — каза Форд. — Слушай, това може да е важно.

— В-в-ажно ли?

— Капитанът на вогоните прави съобщение по уредбата.

— Ама вогоните тъй ли говорят?

— Слушай ти казах!

— Но аз не им разбирам езика!

— Няма значение. Просто пъхни тази рибка в ухото си.

Със светкавично движение Форд залепи дланта си до ухото на Артър и той изпита отвратителното усещане, че рибката се плъзва

дълбоко в ушния му канал. Стенейки от ужас, задраци по ухото си, но след това бавно се извърна с ококорени от почуда очи. Изпитваше онова познато чувство — само че като слухово възприятие, — обземащо човек, който наблюдава силуетите на две черни лица и изведнъж открива, че всъщност това е бял свещник. Или пък вижда как множеството цветни точки върху белия лист изведнъж се подреждат и образуват цифрата шест, което означава, че очният лекар ще му иска много пари за нов чифт очила.

В ушите му звучеше същият хърхащ вой, само че сега, неизвестно как, се бе преобразил в перфектен и напълно разбираем английски език.

И ето какво чу...

[1] Истинското име на Форд Префект е произносимо единствено на един малко известен бетелгиуски диалект, понастоящем напълно изчезнал след онова страшно бедствие Хрънг, стоварило се върху Бетелгиус Седем през Гал/Сид./Год. 03758 и изтребило до крак всички стари праксибетелски общности. Бащата на Форд бе единственият човек, оцелял след страшното бедствие Хрънг, стоварило се върху планетата, и то по някаква невероятна случайност, която той до края на живота си така и не успя да обясни задоволително. Изобщо целият случай беше забулен в някаква тъмна мистерия: никой всъщност не знаеше какво е това „Хрънг“, нито пък защо бе решило да се стовари тъкмо върху Бетелгиус Седем. Бащата на Форд, след като махна с ръка и отпъди облаците на съмнението, които нямаше как да не се съберат над него, се пресели на Бетелгиус Пет, където стана и баща, и чичо на Форд; а в памет на своите измрели сънародници го кръсти на древния праксибетелски език.

И тъй като Форд не се научи да изговаря истинското си име, след време баща му умря от срам — срамът все още е смъртоносно заболяване в някои части на Галактиката. Съучениците му му дадоха прякора Икс, което на езика на Бетелгиус Пет означава „момче, което е неспособно да даде задоволителен отговор на въпроса, какво е това «Хрънг» и защо е трябвало да се стовари именно върху Бетелгиус Седем“. Б.а. ↑

ГЛАВА VI

— Аууу аууу гарллл аууу гарллл аууу аууу аууу гарллл аууу гарллл аууу аууу гарллл гарлл аууу гарллл гарллл гарллл аууу шлйъп ъъърх трябва да се веселят. Повтарям. Говори ви вашият капитан, тъй че прекратете всякакви занимания и слушайте. Първо, нашите прибори ми сигнализират, че на борда се намират двама стопаджии. Чуйте ме добре, където и да се намирате. Искам да ви стане пределно ясно, че съвсем не сте добре дошли. Положих много труд, за да постигна това, което съм сега, и не съм станал капитан на вогонски пътно-строителен космически кораб, за да го превърна на такси заради двама пропаднали типове като вас. Вече съм изпратил хората си да ви търсят и щом ви открият, веднага ще бъдете изхвърлени от кораба. Но ако имате късмет, може преди това да ви прочета някои от моите стихове.

Второ, предстои ни да направим скок в хиперпространството в посока към Звездата на Барнард. Щом пристигнем, влизаме в дока за седемдесет и два часов ремонт и през това време никой няма право да напуска кораба. Повтарям, отменят се всякакви планетарни отпуски. Наскоро изживях една нещастна любов и не виждам защо другите трябва да се веселят. Край на съобщението.

Шумът секна.

Артър с притеснение осъзна, че лежи на земята, свит на малко кълбо, обгърнал с ръце главата си. Усмихна се вяло.

— Чаровен мъж — каза той. — Жалко, че нямам дъщеря, за да ѝ забраня да се омъжи за него...

— Нямаше да се наложи — каза Форд. — Те са привлекателни колкото пътнотранспортно произшествие. Не, не мърдай — добави той, като видя, че Артър е започнал да се изправя, — трябва да имаш готовност за скока в хиперпространството. Неприятно е, като да си пиан.

— Че какво неприятно има в това да си пиан?

— След това ти се пие вода.

Артър се замисли.

— Форд — каза той.

— Да?

— Какво прави тази рибка в ухото ми?

— Превежда ти. Това е Вавилонска рибка. Ако искаш, виж какво казва книгата за нея.

Подхвърли му ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ и след това зае позата на зародиш, за да е готов за скока.

В същия миг съзнанието на Артър се продъни и пропадна.

Очите му се обърнаха навътре. Краката му почнаха да се процеждат през върха на главата му.

Стаята го обгърна от всички страни, завъртя се, изниза се във от битието и го остави сам да се промъква в собствения си пъп.

Прекосяваха хиперпространството.

— Вавилонската рибка — заговори Пътеводителят тихичко — е малка, жълта на цвят, прилича на плужек. Това е навярно най-странното същество в цялата Вселена. Храни се с енергия от мозъчни вълни, но не с получената от собствения ѝ носител, а с тази от окръжаващите го. Тя абсорбира всички подсъзнателни мисловни вълни от околната мозъчна енергия и те ѝ служат за храна. След това отделя в мозъка на своя носител телепатично междуклетъчно вещество, получено при сливането на съзнателните мисловни честоти с нервните сигнали, уловени от речевите центрове на мозъка, който ги издава. Практическият резултат от всичко това е, че ако си пъхнеш една Вавилонска рибка в ухото, веднага започваш да разбираш всичко, което ти се говори на всички възможни езици. Фактически речевите структури, които възприемате слухово, се декодират посредством мозъчно-вълновата матрица, внедрена в мозъка ви от вашата Вавилонска рибка.

Фактът, че едно тъй полезно нещо може да се е развило по някаква случайност, е толкова поразително невероятен, че някои философи виждат в това окончателното и необходимо доказателство за несъществуването на бог.

Спорът звучи горе-долу така:

„— Отказвам да приведа доказателства, че съществувам — казва бог, — защото доказателствата изключват вярата, а ако няма вяра, аз съм нищо.

— Но — отвърща човекът — Вавилонската рибка е пълно опровержение на това, нали? Тя не може да се е развила по някаква случайност. Тя е доказателство, че ти съществуваш и следователно, според собствените ти доводи, не съществуваш. И тъй като това се опитвахме да докажем, спорът може да се счита за приключил.

— Олеле... — каза бог — не се бях сетил за това — и тозчас изчезна, отвейн от тази ефирна логика.

— О, я виж колко лесно стана — казва си човекът и както е насъбрал инерция, решава да докаже, че черното е бяло, и бива прегазен на следващата зебра.“

Повечето теолози твърдят, че това доказателство не представлява нищо друго освен камара бърберици от много диви кучета динго, но това не попречи на Улон Кольфид да натрупа едно малко състояние, като го превърне в централна тема на нашумялата си книга СВЪРШЕНО Е ВЕЧЕ С БОГ.

Междувременно бедната малка Вавилонска рибка, премахвайки тъй ефикасно всички бариери пред разбирателството между различните раси и култури, става причина за повече и по-кървави войни, отколкото всички останали фактори, взети заедно, през цялата история на мирозданието.

Артър изпъшка тихо. С ужас откри, че не бе загинал след сгромолясането в хиперпространството и сега се намираше на шест светлинни години от мястото, където трябваше да бъде Земята, ако, разбира се, все още съществуваше.

Земята.

В помътненото му съзнание изплуваха до болка познати картини. Мозъкът му отказваше да приеме ужасния факт, че Земята е престанала да съществува — та тя бе тъй голяма! Подложи на изпитание чувствата си, като си представи, че родителите и сестра му ги няма вече. Никаква реакция. Представи си всички свои близки и приятели. Никакви реакции. Тогава се сети за един съвсем непознат човек, зад когото се бе наредил на опашка в супермаркета преди два дни, и изведнъж нещо го сряза — и супермаркета, и хората в него ги нямаше вече. Колоната на Нелсън я нямаше и нямаше да има никакви протести, защото не бе останал никой, който да протестира. Отсега

нататък Колоната на Нелсън щеше да съществува единствено в неговото съзнание. И Англия съществуваше единствено в неговата глава — неговата глава, забутана тук, в този усоеен, смрадлив, обшит със стомана космически кораб. Обзе го пристъп на клаустрофобия.

Англия вече не съществуваше. Започваше постепенно да свиква с тази мисъл. Свикваше някак си. Направи още един опит. Америка — каза си той — не съществува. Не можа да го проумее. Реши да опита с нещо по-малко. Ню Йорк не съществува. Никаква реакция. Както и да е, и преди не бе вярвал сериозно в съществуването му. Доларът, каза си той, се е сгромолясал завинаги. Този път усети лек трепет. Всички филми на Богарт до един са унищожени, каза си той и това вече го разтърси неприятно. Макдоналдс^[1], помисли си той. Няма ги вече макдоналдските хамбургери.

Загуби свят. Като се съвзе след секунда, откри, че плаче за майка си. Скочи на крака.

— Форд!

Форд, който седеше и си тананикаше в един ъгъл, вдигна очи и го погледна. Никога не бе обичал самото пътуване по време на междузвездните си пътешествия.

— Какво има?

— Щом извършваш проучвания за тази... книга и си посетил Земята, сигурно си събрал някои сведения за нея.

— Ами да, успех наистина да поразширя информацията в сравнение с първото издание.

— Дай да видя какво пише в това издание. Трябва да разбера.

— Ами добре — каза Форд и отново му я подаде. Артър я грабна и се опита да накара ръцете си да спрат да треперят. Набра кода за нужната страница. Екранът грейна и се завихри, после се проясни като печатна страница. Артър зяпна.

— Ама тук нищо няма за нея! — избухна той. Форд погледна през рамото му.

— Има, има — каза той, — ей там долу, в дъното на екрана, точно под „Ексцентрика Галумбитс, проститутката с три гърди от Еротикон 6“.

Артър проследи пръста на Форд и видя това, което сочеше. В първия момент не можа да го проумее, след това нещо сякаш се взриви в главата му.

— Какво! БЕЗОБИДНА? Това ли е всичко? БЕЗОБИДНА! Само една дума! Форд сви рамене:

— Виж какво, в Галактиката има сто милиарда звезди, а микропроцесорите на книгата разполагат с ограничена площ — поясни той. — Пък и не знаехме кой знае колко за Земята.

— По дяволите, надявам се, че си успял поне малко да попълниш информацията!

— О, да, разбира се. Дори успях да я предам на редактора. Той я поокастри малко, но все пак е по-пълна от предната.

— И какво ще пише сега?

— ПОЧТИ БЕЗОБИДНА — призна Форд, като се изкашля притеснено.

— ПОЧТИ БЕЗОБИДНА ли? — извика Артър.

— Какъв беше този шум? — изсъска Форд.

— Аз извиках — извика Артър.

— Не това! Мълчи! — каза Форд. — Мисля, че сме в опасност.

— ТИ мислиш, че сме в опасност!

Зад вратата ясно се чуваше шум от маршируващи стъпки.

— Дентрасите ли са? — прошепна Артър.

— Не, ботушите на тези са подковани — отвърна Форд.

Върху вратата се стовари силен удар.

— Кои са тогава? — попита Артър.

— Ами ако имаме късмет — каза Форд, — това са вогоните, които идват да ни изхвърлят в открития космос.

— А ако нямаме?

— Ако нямаме — отвърна Форд мрачно, — капитанът може да си изпълни закана и първо да ни прочете някои от своите стихове...

[1] Макдоналдс — верига от заведения за бързо хранене. Б.пр. ↑

ГЛАВА VII

Известно е, че поезията на вогоните е на трето място сред най-бездарните в цялата Вселена. На второ място е тази на азготите от Криа. Веднъж по време на рецитал техният главен поет Грухтос Бомбастични изпълни стихотворението си „Ода в чест на малката бучка зелен маджун, която открих под мишницата си една лятна утрин“, в резултат на което четирима души от публиката починали от вътрешни кръвоизливи, а председателят на Средногалактическия художествен Ноблингов комитет е оцелял, като сам си прегризал единия крак. Говори се, че Грухтос останал „разочарован“ от приема на стихотворението си и тъкмо се канел да започне да чете дванадесеттомната си епопея, озаглавена „Любимите ми гърголения в банята“, когато собственото му дебело черво при отчаян опит да спаси живота на хората и цивилизацията, скокнало право нагоре, минало през гърлото му и заседнало в мозъка му.

Най-бездарната от всички възможни поезия загина заедно със своя творец Паула Нанси Милстоун Дженингс от Грийнбридж, Есекс, Англия, по време на унищожаването на Земята.

Простетник вогон Джелтц бавно изкриви устни в усмивка. Не че целеше някакъв ефект, а защото се опитваше да си спомни последователността на движенията на мускулите. Току-що бе спрял да крещи на затворниците си и тъй като това винаги му действуваше целебно и успокояващо, сега бе готов да прояви малко коравосърдечие.

Затворниците седяха на специални столове — стегнати с яки каиши, способстващи за правилното възприемане на поезията. Вогоните не си правеха никакви илюзии за това как хората оценяват стиховете им. Първите им уроци по поетична композиция бяха елемент от наложената им със сопи програма, целяща да ги превърне в достатъчно културна и цивилизована раса, но понастоящем

единственият им източник на вдъхновение бе тяхната отявлена кръвожадност.

По челото на Форд Префект изби студена пот и започна да се стича по електродите, прикрепени към слепоочията му. Електродите бяха свързани към куп електронни прибори — интензификатори на въображението, ритмични модулатори, алитеративни резидулатори и генератори на сравнение, — предназначени за повишаване възприемчивостта към поезията, тъй че да не се пропусне ни един нюанс от поетичната мисъл.

Артър Дент седеше и трепереше. Изобщо нямаше никаква представа какво го очаква, но знаеше, че нищо от това, което досега му се бе случило, не му се нравеше и нямаше изгледи положението да се промени.

Вогонът започна да чете един зловонен малък откъс сътворен от самия него.

— Ооо, фривилна грухталност... — подзе той и тялото на Форд се разтърси в конвулсии: беше по-лошо дори и от неговите очаквания — твоите миктурации за мен са /като плърдлени геблеточици по лъргедна пчела.

„Ааааааррррррххх!“ — се изтръгна от Форд Префект. Главата му щеше да се пръсне от болка. Съвсем смътно видя как седналият до него Артър се люшка и мята на стола. Стисна зъби.

— Моля те, о група — продължи безмилостно вогонът, — о мое фунтиуще търлингдроме.

Гласът му се изви нагоре, за да стане страстно убедителен.

— И хупшожно ме подрангли с къдравите си биндълуърдли, / че инак ти раздирам гоберизрастъците със собствените си блърдлекрунчеони, шъ видиш ти!

— Ннннннийййййъъъъъърррррргггггхххх — изрева Форд Префект и се сгърчи в една последна конвулсия, когато електронно усилената последна строфа се стовари с пълна сила върху слепоочията му. След това омекна.

Артър седеше, увесил език.

— А сега, землянчета... — изръмжа вогонът (не знаеше, че всъщност Форд Префект е родом от една малка планета някъде в околностите на Бетелгиус, но и да знаеше, нямаше много да се трогне) — ви предлагам един много лесен избор: или да загинете в

космическия вакуум, или... — тук направи мело драматична пауза — или да ми кажете как ви се хареса моето стихотворение.

Отпусна се назад в огромното кожено, прилично на прилеп кресло и втренчи поглед в тях. Същата като преди усмивка се появи на лицето му.

Форд се бореше за глътка въздух. Въртеше пепеляв език из пресъхналата си уста и пъшкеше.

— Всъщност на мен много ми хареса — заяви Артър с ведър глас. Форд се обърна към него с ококорени очи. Ето това беше едно разрешение, за което чисто и просто не се бе сетил.

Едната вежда на вогона се вдигна от изненада и скри от погледа голяма част от носа му, в резултат на което се получи много красив израз.

— О, така ли — избръмча той силно изненадан.

— Ами да — каза Артър, — мисля, че, общо взето, метафизичната образност е наистина много въздействаща.

Форд не снемаше поглед от него, като бавно организираше мислите си около тази съвсем нова постановка. Щяха ли наистина да успеят да се измъкнат, ако продължаваха да лъжат тъй безочливо?

— Да, продължете — подкани го вогонът.

— О... и въъ... ритмичният строеж е много интересен — продължи Артър и това сякаш контрапунктира на... въъ... въъ... — и тук се обърка.

Форд веднага му се притече на помощ, налучквайки:

— ... контрапунктира на сюрреализма на централната метафора, подчертаваща... въъ... — той също се заплете, но Артър вече беше готов.

— ... хуманността на...

— **ВОГОННОСТТА** — изсъска му Форд.

— А, да, вогонността (пардон) на състрадателната душа на поета — Артър усещаше, че финалът приближава, — която съумява чрез посредничеството на архитектурониката на поетическото произведение да сублимира това, да трансцендентира онова и да заживее в мир с фундаменталните дихотомии на нещо трето — гласът му се изви до тържествуващо кресчендо — и човек добива проникновена и ярка представа за... за... въъ... изведнъж се оказа, че не може да се сети за какво. Форд мигновено се намеси със съкрушителното:

— За всичко онова, за което се говори в стихотворението! — изрева той, а с ъгълчето на устата си добави: — Добре го измисли, Артър. Много добре.

Вогонът ги измери с поглед. За миг изпълнената му с горчилка расистка душа се трогна, но си каза: не — твърде малко, твърде късно. Гласът му промени тембъра си — сега звучеше тъй, сякаш котка дращеше с нокти по найлонова кесия.

— Значи искате да кажете, че пиша стихове, защото въпреки грубата си, отблъскваща и жестока външност желая да бъда обичан? — каза той. — Така ли? — добави след кратка пауза.

Форд се изсмя нервно.

— Ами мисля, че да — каза той, — но нали всички ние дълбоко в... ъъ... нали знаете...

Вогонът се изправи.

— Грешите — каза той, — не познахте. Пиша стихове чисто и просто, за да открия още по-ярко грубата си, отблъскваща и жестока външност. Но това е без значение. Тъй и тъй ще ви изхвърля от кораба. Стража! Отведете задържаните в херметическа камера номер три и ги изхвърлете навън.

— Какво! — извика Форд.

Един грамаден вогон пристъпи към тях и ги изтръгна от седалките с дебелите си като бутове ръце.

— Не можете да ни изхвърлите в космоса — изкрещя Форд, — ние се опитваме да напишем една книга!

— Съпротивата е излишна! — изрева вогонът в отговор. Това бе първата фраза, която той научи, след като постъпи във вогонската полиция.

Капитанът на вогоните ги изгледа с весело безразличие и след това им обърна гръб.

Артър се озърна с безумен поглед.

— Не искам да умирам сега! — извреця той. — Още ме боли главата! А не ми се ще да се възнеса в царството небесно с главоболие, защото няма да имам настроение и няма да изпитам никакво удоволствие.

Вогонът сграбчи и двамата за вратовете и като се поклонил почтително на гръба на своя капитан, ги повлече въпреки съпротивата им вън от мостика. Стоманената врата се затвори след тях и капитанът

отново остана сам. Затананика нещо под нос и се унесе в мисли, като галеше нежно тетрадката със стиховете си.

— Хъмм — каза си той, — „контрапунктира със сюрреализма на централната метафора...“ — за миг се замисли над това, но после затвори тетрадката и се ухили зловещо.

— Смъртта е твърде леко наказание за тях — каза той.

Дългият, обшит със стомана коридор ехтеше от жалките опити за борба на двамата хуманоиди, стегнати здраво от каучукоподобните мишици на вогона.

— Чудесно се подредихме — запелтечи Артър, — наистина прекрасно. Пусни ме бе, грубиян!

Вогонът продължи да ги влачи нататък.

— Не се страхувай — каза Форд, — все ще измисля нещо.

Гласът му обаче не бе изпълнен с оптимизъм.

— Съпротивата е излишна — изрева вогонът.

— Не говорете така — заекна Форд. — Как може човек да съхрани вярата си в доброто, ако говорите по този начин?

— Боже господи — възнегодува Артър, — за каква вяра в доброто говориш? Ами да, нали не твоята планета разрушиха днес. Като се събудих тази сутрин, си мислех, че ще прекарам един спокоен и прекрасен ден, че ще почета малко, ще среща кучето... А сега е едва четири часът следобед и вече ми предстои да бъда изхвърлен от чуждоземен космически кораб на шест светлинни години от димящите останки на Земята! — Гласът му се задави и захърка, защото вогонът стегна хватката.

— Добре де — каза Форд, — стига си се паникьосвал!

— Какво ти паникьосване? — срязва го Артър. — Все още съм в шок от новата културна среда. Чакай да посвикна с обстановката и тогава ще видиш как ще се паникьосам.

— Изпадаш в истерия, Артър. Млъкни!

Форд правеше отчаяни опити да мисли, но бе възпрепятстван от вогона, който отново изрева.

— Съпротивата е излишна!

— Ти също можеш да млъкнеш! — озъби му се Форд.

— Съпротивата е излишна!

— Ооо, я престани! — каза Форд.

Усука главата си тъй, че да не гледа мъчителя си в лицето. Хрумна му една идея.

— Тази работа наистина ли ти доставя удоволствие? — попита той изненадващо.

Вогонът се закова на място и на лицето му бавно се изписа едно изключително тъпо изражение.

— Удоволствие ли? — изпуфтя той. — Какво имаш предвид?

— Ами интересува ме това — каза Форд, — дали този начин на живот ви изпълва със задоволство. Да търчите нагоре-надолу, да крещите, да изхвърляте хора от космически кораби...

Вогонът вдигна очи нагоре към ниския стоманен таван и веждите му почти се качиха една върху друга. Устата му зяпна. Накрая каза.

— Ами работното време е много удобно...

— Няма как да не бъде — съгласи се Форд.

Артър извъртя глава, за да вижда Форд.

— Форд, какво искаш да постигнеш? — пошепна той, силно учуден.

— А, нищо, просто се опитвам да проявя интерес към заобикалящия ни свят. Нали разбираш? — отвърна му той. — Значи работното време е удобно, така ли? — отново поде той.

Вогонът го гледаше отгоре, докато лениви, бавноподвижни мисли се тътреха в непрогледната тъма на съзнанието му.

— Даа — каза той, — така е, но сега, като те слушам, си мисля, че всъщност минутите се нижат отвратително бавно. Освен когато... — отново се замисли, при което се наложи да погледне към тавана, — освен когато крещя. Туй най го обичам. — Напълни дробовете си с въздух и изрева: — Съпротивата е...

— Да, да — побърза да го прекъсне Форд, — личи си, че те бива за това, но щом през другото време се чувстваш отвратително — изрече той бавно, за да даде възможност на думите да достигнат до целта, — тогава защо продължаваш да го вършиш? За какво? Заради момичетата ли? Или кожените дрехи? Може би те правят помъжествен? Или може би смяташ, че е кой знае какво геройство да се примиряваш с умопомрачителната скука на тая работа?

Артър, напълно объркан, поглеждаше ту към единия, ту към другия.

Не е известно дали е казал нещо повече. Люкът се затвори докрай и повече нищо не се чуваше, като изключим далечното бучене на корабните двигатели.

Намираха се в лъскава до блясък цилиндрична камера, около шест фута в диаметър и десет фута дълга.

Форд се огледа, като едва си поемаше дъх.

— Стори ми се, че е момче с потенциални способности — каза той и се свлече по вдлъбнатата стена.

Артър продължаваше да лежи на вдлъбнатия под, където бе паднал. Изобщо не вдигна поглед. Просто си лежеше, като се мъчеше да си поеме дъх.

— Сега вече влязохме в капана, нали?

— Да — каза Форд, — влязохме.

— А не можа ли да измислиш нещо? Доколкото си спомням, каза, че ще измислиш нещо. А може и да си измислил нещо, пък аз да не съм го забелязал.

— Разбира се, че измислих — изпъшка Форд.

Артър вдигна към него изпълнен с надежда поглед.

— Но за съжаление — продължи Форд, — за да го изпълним, трябваше да сме от другата страна на този херметически затворен люк.

И той скрива люка, през който току-що бяха прелетели.

— Но иначе беше добра идея, нали?

— О, да, чудесна.

— И каква беше тя?

— Ами все още не бях обмислил всички подробности. Но има ли значение сега?

— Тогава... въз... какво ще правим сега? — попита Артър.

— А, да. Ами след малко люкът срещу нас ще се отвори и ние ще изхвъркнем в открития космос и ще се задушим. Ако си поемеш дълбоко въздух, ще издържиш, разбира се, около трийсет секунди — каза Форд.

И като скръсти ръце зад гърба си, вдигна вежди и започна да си тананика една стара бетелгиуска бойна песен. В очите на Артър той изведнъж стана съвсем чужд.

— Значи това е краят — каза Артър. — Ще се умира.

— Да — каза Форд. — Освен ако... не! Чакай малко! — и изведнъж се хвърли към нещо, което беше извън полезрението на

Артър.

— Какво е това копче? — извика той.

— Какво? Къде? — извика Артър, като се извърна.

— Не бе, просто се пошегувах — каза Форд. — Ще се умира, няма как. — И отново се свлече покрай стената и продължи да си тананика песента оттам, откъдето бе прекъснал.

— Знаеш ли, — каза Артър, — точно в мигове като този, когато съм затворен в херметическа камера на вогоните с някой си от Бетелгиус и ми предстои да умра от задушаване в открития космос, най-съжалявам, че не съм слушал какво ми е говорила майка ми, когато бях малък.

— Защо, какво ти говореше?

— Ами не зная, не я слушах.

— Аха — каза Форд и продължи да си тананика.

— Ама това е ужасно — помисли си Артър. — Няма я Колоната на Нелсън, няма Макдоналдс, останал съм само аз и думите ПОЧТИ БЕЗОБИДНА. А след броени секунди ще остане само ПОЧТИ БЕЗОБИДНА. Вчера изглеждаше, че на планетата всичко върви нормално.

Забръмча мотор.

Някакво леко свистене бързо премина в оглушителен вой, когато външният люк се отвори и въздухът отлетя навън в черната бездна, осяна със ситни, невероятно ярки светещи точки. Форд и Артър изхвъркнаха в открития космос като тапи, изстреляни от детски пистолет.

ГЛАВА VIII

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е изключително забележителна книга. Многократно е преиздавана през годините, и то под най-различни редакции. Статиите в нея са написани със съдействието на безчет пътешественици и изследователи.

Уводът започва така:

„Вселената — четем там — е голяма. Наистина голяма. Просто няма да повярвате колко изключително невероятно невъобразимо голяма е тя. Вие сигурно си мислите, че до аптеката пътят е много дълъг, ама в сравнение с Вселената това е направо нищо работа. Слушайте...“ и т.н.

(По-нататък стилът малко се изглажда и в нея могат да се намерят неща, които наистина трябва да се знаят, като например факта, че легендарно красивата планета Бетселамина е понастоящем толкова разтревожена от все по-нарастващата ерозия, причинена от ежегодния приток на десет милиарда туристи, че всяко нарушаване на баланса между количеството изядена храна и количеството на фекалиите по време на престоя им на планетата се коригира по хирургически път, преди да я напуснат — ето защо от жизненоважно значение е да изискваш да ти дадат разписка след всяко посещение на тоалетната.)

Откровено казано, и по-велики умове от пишещия увода на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ са се препъвали при опитите си да обяснят колко огромни са разстоянията между звездите. Някои приканват само за миг да си представите едно фъстъче в Рединг или един малък орех в Йоханесбург, или пък други подобни главозамайващи сравнения.

Истината е, че междузвездните разстояния чисто и просто не се побират в човешките представи.

Дори и на светлината — която се движи толкова бързо, че понякога минават хиляди години, докато някои цивилизации осъзнаят, че тя наистина се движи — е нужно време, за да пропътува разстоянието между звездите. Нужни са ѝ осем минути, за да измине разстоянието между звездата Хелиос и мястото, където се намираще

Земята, и още четири години, за да достигне най-близката до Хелиос звезда съседка, Алфа Проксима.

За да достигне до другия край на Галактиката, за да стигне например до Дамогран, ѝ е нужно доста повече време — петстотин хиляди години.

Рекордът на пътуване на стоп по този маршрут е малко по-малко от пет години, но при такава скорост не могат да се видят много неща.

В ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ може да се прочете, че ако си напълниш дробовете с въздух, можеш да изкараш в пълния вакуум на открития космос около трийсет секунди. По-нататък обаче пише, че като се имат предвид невъобразимо големите размери на Вселената, шансовете да бъдеш спасен от някой друг кораб по време на тези трийсет секунди са едно към две на степен двеста шейсет и седем хиляди седемстотин и девет.

По някаква невероятна случайност това беше и телефонният номер на един апартамент в Излингтън, където Артър прекара чудесно на едно парти и се запозна с много хубаво момиче, но опитите му да се сближи с него пропаднаха, защото то си тръгна с един тип, който дори не бе поканен.

И въпреки че планетата Земя, апартаментът в Излингтън и телефонът вече бяха унищожени, все пак е известна утеха, че всички те бяха ознаменувани, макар и по един скромен начин, чрез факта, че двадесет и девет секунди по-късно Форд и Артър бяха спасени.

ГЛАВА ІХ

Един компютър разговаряше сериозно със себе си, защото бе забелязал как една херметическа камера се отваря и затваря без никаква видима причина.

Това бе така, защото видимите разумни причини в момента обядваха.

Току-що в Галактиката се бе появила дупка. Просъществувала бе точно една нищожна част от секундата, широка бе една нищожна част от инча и дълга милиони светлинни години от единия край до другия. Преди да се затвори, от нея изпаднаха много книжни шапки и декоративни балони и се понесоха из Вселената. От нея изпадна и колектив от седмина, високи три фута специалисти по маркетинг, които умряха отчасти от задушаване, отчасти от изненада.

Двеста трийсет и девет хиляди почти изпържени яйца също изпаднаха от нея и се стовариха във вид на голяма тресяща се купчина на гладуващата планета Погхрил от системата Пансел.

Цялото население на Погхрил бе измряло от глад с изключение на един мъж, който след няколко седмици почина от холестеролно отравяне.

Резултатът от нищожно краткото просъществуване на дупката отекна напред и назад във времето по един невероятен начин. Някъде в далечното минало болезнено бе засегната една малка случайно събрала се група атоми, носещи се из стерилната пустош на космоса, и ги бе принудила да се свържат здраво в най-различни, изключително причудливи образувания. Тези образувания бързо се научиха да се възпроизвеждат — в това отчасти се състои тяхната изключителност, — а след това предизвикаха масови смущения на всички планети, до които се разнесоха. Ето как се появи животът във Вселената.

Пет разбушували се Събитийни въртопа се завъртяха бясно в бурен неразум и избълваха един тротоар.

На тротоара лежаха Форд Префект и Артър Дент и гълтаха въздух като риби на сухо.

— Ето, видя ли — каза Форд задъхано и задраска с нокти по тротоара, който се носеше с шеметна скорост през Третото измерение на неизвестността, — нали ти казах, че ще измисля нещо.

— О, да, разбира се.

— Не е ли гениална идеята ми — каза Форд — да открия някой минаващ наблизко космически кораб, който да ни спаси?

Истинската вселена така се люшна под тях, че им прилоша. Няколко лъжливи такива пробягаха безшумно край тях, като планински козлета. Първичната светлина избухна и обсипа космическото време със светли точки. Времето разцъфтя, материята се сви. Най-голямото първично число се сви тихо в един ъгъл и изчезна завинаги.

— О, я стига — каза Артър, — шансовете ни бяха астрономическо малки.

— Не се заяждай, нали успяхме — каза Форд.

— А какъв е този кораб? — попита Артър, докато бездънната бездна на вечността зееше под тях.

— Не знам — отвърна Форд, — още не съм си отворил очите.

— И аз не съм — каза Артър.

Вселената подскочи, смрази се, потрепера и се разпери в няколко неочаквани посоки.

Артър и Форд си отвориха очите и се огледаха с доста голяма изненада.

— Боже господи — каза Артър, — страшно прилича на Саутендското крайбрежие.

— По дяволите, радвам се, че го каза — рече му Форд.

— Защо?

— Защото си помислих, че полудявам.

— А може би наистина полудяваш. Може би само си мислиш, че го казах.

Форд се замисли над това.

— Добре де, каза ли го, или не го каза? — попита той.

— Мисля, че да — отвърна Артър.

— А може би и двамата полудяваме.

— Да — каза Артър, — трябва да сме луди, щом след всичко това си мислим, че това е Саутенд.

— А мислиш ли, че това е Саутенд?

— О, да.

— И аз.

— Следователно трябва да сме полудели.

— Чудесен ден сме си избрали.

— Да — каза един минаващ зевзек.

— Кой беше този? — попита Артър.

— Кой, онзи ли с петте глави и с бъзовия храст, пълен със солена херинга?

— Да.

— Нямам представа. Просто някой.

— Аха.

И двамата седнаха на тротоара и наблюдаваха с известно безпокойство как едни грамадни дечурлига подскачат тежко по плажа и как диви коне прелитат с грохот в небето и отнасят нови доставки от яки перила към неясните простори.

— Знаеш ли — каза Артър, като се прокашля леко, — ако това е Саутенд, изглежда доста странно...

— Сигурно имаш предвид, че морето е неподвижно като скала, а сградите се вълнуват нагоре-надолу — каза Форд. — Да, и на мен ми се стори доста странно. Всъщност — продължи той и в същия миг с оглушителен трясък Саутенд се пръсна на седем еднакви части, които затанцуваха и се завъртяха шеметно една около друга, правейки неприлични и похотливи движения — тук стават много странни работи.

Дивашки вой на гайди и струнни инструменти разцепи въздуха, горещи понички от по десет пенса наизскачаха изпод пътя, зловещи риби се спуснаха от небето и Артър и Форд решиха да си плюят на петите.

Гмурнаха се в плътни стени от звуци, в планини от закостеняло мислене, в долини от музика за душата, появиха се проблеми с обувките, ято пощурели прилепи и изведнъж чуха глас на момиче.

Гласът звучеше съвсем нормално, но изрече само „едно към две на степен сто хиляди и продължава да спада“ и млъкна.

Форд се плъзна по един светлинен лъч и се завъртя на триста и шейсет градуса, опитвайки се да открие източника на гласа, но не видя нищо, в което наистина можеше да повярва.

— Какъв беше този глас? — извика Артър.

— Не знам — изрева Форд, — не знам. Звучеше ми като изчисление на вероятност.

— Вероятност ли? Какво искаш да кажеш?

— Ами вероятност. Нали знаеш, нещо като две към едно, три към едно, пет към четири. Гласът каза „едно към две на степен сто хиляди и продължава да спада“. Знаеш ли, това е доста невероятно.

Една милион галонна цистерна, пълна с крем карамел, се килна и без никакви предупреждения изсипа съдържанието си върху тях.

— Но какво значи това? — извика Артър.

— Кое, крем карамела ли?

— Не, стойността на невероятността.

— Не знам. Нищо не знам. Мисля, че се намираме на борда на някакъв космически кораб.

— И струва ми се — каза Артър, — че това не е първокласният салон.

По тъканта на космическото време се появиха подутини. Огромни грозни подутини.

— Хааааууррггххх... — каза Артър и почувства как тялото му омеква и се извива в необичайни посоки. — Саутенд сякаш се топи... Звездите се въртят... Пустош... Краката ми се носят към залеза... Лявата ми ръка се отделя от тялото ми! — една ужасна мисъл му мина през главата. — По дяволите — каза той, — какво ще правя сега без електронния си часовник?

В отчаянието си извърна очи към Форд.

— Форд — каза той, — превръщаш се в пингвин. Престани.

Отново се чу същият глас.

— Едно към две на степен седемдесет и пет хиляди и продължава да спада.

Клатушкайки се, Форд ядосано направи една обиколка около своето езерце.

— Хей, кой е там? — изквака той. — Къде сте? Какво става тук и има ли начин да се спре?

— Моля, запазете спокойствие — каза гласът приветливо като на стюардеса в пътнически самолет само с едно крило и два двигателя, единият от които е обхванат от пламъци. — Намирате се в пълна безопасност.

— Ама не става дума за това! — беснееше Форд. — Става дума, че съм в безопасност, ама пингвин, а моят колега много скоро ще остане без никакви крайници!

— Няма страшно, вече си ги възвърнах — каза Артър.

— Едно към две на степен петдесет хиляди и продължава да спада — каза гласът.

— Наистина — каза Артър, — те са малко по-дълги, отколкото съм свикнал да ги виждам, но...

— А не смятате ли — изграка Форд, изпаднал в безполезна ярост, — че трябва да ни кажете нещо?

Гласът се изкашля. Огромно количество петифури литнаха в пространството.

— Добре дошли — каза гласът — на звездолета „Златно сърце“. Гласът продължи.

— Моля ви, не се страхувайте от нищо — каза той, — което виждате или чувате около себе си. Не може първоначално да не почувствате някои неприятни странични явления, тъй като бяхте спасени от сигурна смърт при степен на невероятност едно към две на степен двеста седемдесет и шест хиляди — възможно е да е и по-висока. В момента се движим при стойност на невероятност едно към две на степен двадесет и пет хиляди и продължава да спада, а ще достигнем нормална стойност веднага щом разберем каква е нормалната. Благодаря. Едно към две на степен двадесет и пет хиляди и продължава да спада.

Гласът секна.

Форд и Артър се намираха в малка, ярко осветена розова кабинка.

Форд беше силно възбуден.

— Артър! — каза той. — Но това е фантастично! Качил ни е кораб, задвижван от безкрайно невероятностен двигател! Та това направо не е за вярване! Преди време се чуха слухове за него — бяха официално опровергани, но очевидно са го създали. Изобретили са невероятностен двигател! Артър, това е... Артър? Артър, какво става?

Артър натискаше с тяло вратата на кабинката, опитвайки се да я задържи затворена, но тя не пасваше добре с касата. Мънички, косматички ръчички успяваха да се проврат през процепите; пръстите бяха изцапани с мастило; тънички гласчета непрекъснато бърбореха.

Артър го погледна.

— Форд! — каза той. — Отвън напират безброй много майmunки и искат да обсъдят с нас ръкописа на сътворената от тях пиеса, наречена ХАМЛЕТ.

ГЛАВА X

Безкрайно невероятностният двигател представлява чудесно изобретение, правещо възможно прекосяването на огромни междузвездни пространства за нищожно малка част от секундата, като при това се избягва онова досадно мотаене из хиперпространството.

Откритието е станало по някаква щастлива случайност, след това било доразвито във вид на управляема двигателна сила от сформирания към галактическото правителство научноизследователски колектив на Дамогран. Ето накратко историята на това откритие:

Принципите на генериране на малки количества КРАЙНА невероятност посредством включването на логическите вериги на субмезонния мозък на едно Бамбълуийни 57 към атомен векторен плотер, поставен в мощен генератор на Брауново движение (например чаша хубав горещ чай), бяха, разбира се, добре известни — подобни генератори често се използват за повишаване на градуса по време на събирания, защото активират молекулите на частите от долното бельо на домакинята да отскачат едновременно един фут вляво, в съответствие с теорията за неопределимостта.

Много известни физици заявиха, че не могат да се съгласят с това явление — отчасти защото представлява гавра с науката, но най-вече защото не ги канеха на този вид събирания.

И с още една работа не можеха да се примирят — с постоянния неуспех при опитите си да конструират машина, способна да произвежда силово поле на БЕЗКРАЙНАТА невероятност, необходима за прехвърлянето на космически кораб през умопарализиращите разстояния между най-отдалечените звезди. Накрая се ядосаха и обявиха, че да се създаде такава машина на практика е невъзможно.

Един ден обаче някакъв студент, оставен да почисти лабораторията след едно особено несполучливо събиране, започна да разсъждава по следния начин:

„Ако такава машина, размишляваше той, е на практика невъзможна, тогава е логично да бъде КРАЙНО невероятна. Така че всичко, което се иска от мен, за да я направя, е да пресметна точно колко е невероятна, да вкарам резултата в крайно невероятностния генератор, да му подам чаша пресен, наистина горещ чай... и да го включа.“

Така и стори и беше доста изненадан, като откри, че е успял да създаде дълго търсения златен безкрайно невероятностен генератор от едното нищо.

Още повече беше изненадан, когато веднага след награждаването му с наградата на Галактическият институт за изключителна даровитост, бе линчуван от разбеснялата се тълпа уважавани физици, които най-сетне бяха разбрали, че единственото нещо, което наистина не могат да понесат, е един умник.

ГЛАВА XI

Непроницаемата до невероятност зала за управление на „Златното сърце“ изглеждаше като най-обикновен космически кораб, само че беше идеално чиста, тъй като бе съвсем нова. Някои от креслата пред пулта за управление все още бяха с найлоновите си обвивки. Залата беше предимно в бяло, правоъгълна, с размерите на неголям ресторант. В действителност не беше идеален четириъгълник — двете дълги стени бяха малко извити и образуваха дъги. А на всички ъгли и къшета в залата бяха придадени смели контури. Истината е, че щеше да е много по-лесно и удобно залата да се построи като най-обикновена триизмерна правоъгълна стая, но пък дизайнерите щяха да се почувстват нещастни. В този си вид залата бе възбуждащо функционална, с големи видеоекрани над пултовете за управление и контрол, подредени край вдлъбнатата стена, и дългите редици компютри, вградени в изпъкналата страна. В единия ъгъл седеше нещастен робот, отпуснал вяло блестящата си гладка стоманена глава между блестящите си гладки стоманени колене. И той беше почти свършено нов, но въпреки че бе красиво изработен и излъскан, човек оставаше с впечатлението, че отделните части на общо взето хуманоидното му тяло не пасват както трябва. В действителност те пасваха идеално, но нещо във вида му подсказваше, че биха могли да пасват още по-добре.

Зейфод Бийблброкс крачеше нервно нагоре-надолу из залата, като погалваше нежно с ръка блестящите уреди и се хилеше възбудено.

Трилиън седеше наведена над цяла камара прибори и четеше на глас някакви цифри. Съобщителната система разнасяше гласа ѝ из целия кораб.

— Едно към пет и продължава да спада — каза тя, — едно към четири и продължава да спада... две... едно... вероятностен фактор едно към едно... положението се нормализира, повтарям, положението се нормализира. — Изключи микрофона, след това отново го включи и като се усмихваше, продължи: — Ако все още има нещо, което ви

озадачава, това вече си е лично ваша работа. Успокойте се, моля. Скоро ще ви повикаме.

Зейфод избухна гневно.

— Но кои са тези хора, Трилиън?

Трилиън завъртя стола си, за да се обърне към него, и сви рамене.

— Просто двама души, които, изглежда, сме прибрали от открития космос — каза тя, — сектор ZZ9Z — множествено Алфа.

— Ами много мило от твоя страна, Трилиън — продължи да недоволствува Зейфод, — мислиш ли, че беше разумно при тези обстоятелства? Искам да кажа, точно сега ли, когато бягаме и вероятно половината Галактическа полиция е по петите ни, точно сега ли трябваше да спираме, за да качим двама стопаджии? Окей, ще ни дадат десет точки за красивия жест, ама ще ни отнемат няколко милиона заради трезвото ни мислене, нали така?

От яд започна да почуква с пръсти по един от пултовете за управление. Трилиън внимателно отмести ръката му, преди да е направил някаква беля. Каквито и да бяха достойнствата на Зейфодовите умствени способности — самонадеяност и самохвалство, — той беше твърде непохватен и вързан в ръцете и като нищо можеше да взриви кораба с някой твърде буен жест. Трилиън бе започнала да подозира, че основната причина животът му да е толкова бурен и пълен със сполуки е, че никога не е осъзнавал сериозността на онова, което прави.

— Зейфод — каза тя търпеливо, — та те се носеха из открития космос без никакво защитно облекло! Ти не би искал да загинат, нали?

— Ами добре де, не. Не по такъв начин, но...

— Не по този начин? Да не умрат по този начин, но? — Трилиън го изгледа предизвикателно.

— Ами някой друг можеше да ги прибере по-късно.

— Още една секунда и те щяха да бъдат мъртви.

— Да, и ако си бе направила труда да поразмислиш още малко върху този проблем, сега той изобщо нямаше да съществува.

— Щеше ли да ти е приятно да ги оставиш да умрат?

— Ами как да ти кажа, не че щях да бъда щастлив, но...

— Както и да е — каза Трилиън, като се обърна обратно към уредите, — не бях аз тази, която ги прибра.

— Какво искаш да кажеш? Че кой тогава ги прибра?

— Корабът.

— Хъ?

— Корабът. Съвсем самоволно.

— Хъ?

— По време на работа на невероятностния двигател.

— Но това е невъзможно!

— Не, Зейфод. Просто твърде, твърде невероятно.

— Тъъ, какво?

— Виж какво, Зейфод — каза тя, като го потупваше по ръката, — не се главоболи заради тези пришълци. Предполагам, че те не са нищо повече от две обикновени момчета. Ще пратя робота долу да ги вземе и доведе тука. Хей, Марвин!

Главата на робота в ъгъла се вдигна рязко нагоре, след това започна да се клатушка насам-натам. С мъка се изправи на краката си, сякаш тежеше с пет фунта повече от теглото си, и положи героични, както би се сторило на страничния наблюдател, усилия, за да прекоси стаята. Спря се пред Трилиън и сякаш я прониза с поглед през лявото ѝ рамо.

— Мисля, че е редно да ви уведомя, че се чувствам много нещастен — каза той. Гласът му беше глух и отчаян.

— О, господи — измърмори Зейфод и се тръшна в едно кресло.

— Ами тогава — каза Трилиън с ведър и съчувствен тон — ще ти предложа да свършиш едно нещо, тъй че хем ще се разсееш, хем няма да си блъскаш мозъка с разни мисли.

— Няма полза — промърмори Марвин, — мозъкът ми е с изключително голям капацитет.

— Марвин! — повиши тон Трилиън.

— Добре де, добре — каза Марвин, — какво искаш да направя?

— Слез долу във входна камера номер две и докарай тук горе двамата пришълци, като ги държиш под око.

Само в една микросекундна пауза и в точно пресметнатата микромодуляция на височината и тембъра на гласа — все неща, които не биха могли да се възприемат като обидни — Марвин съумя да вложи пълното си презрение и отвращение към всичко човешко.

— Само това ли? — попита той.

— Да — заяви Трилиън твърдо.

— Знаете, това никак няма да ми е приятно — каза Марвин.

Зейфод скочи от креслото си.

— Къде пише, че трябва да ти е приятно — изкрещя той. — Направи каквото ти казват, ясно ли е?

— Добре де — каза Марвин и гласът му прозвуча като звън на огромна пропукана камбана, — ще го направя.

— Прекрасно... — изръмжа Зейфод — чудесно... много ти благодаря.

Марвин се обърна и вдигна нагоре към него триъгълните си, разположени с остро нагоре червени очи.

— Не ви действам потискащо, нали? — попита той прочувствено.

— Не, не, Марвин — изчурулика Трилиън, — няма такова нещо, наистина...

— Не искам да си мисля, че ви действам потискащо.

— Не, не се безпокой за това — продължи чуруликането, — просто се дръж естествено и всичко ще бъде наред.

— Наистина ли не ми се сърдите? — настоя той.

— Не, Марвин — изчурулика Трилиън, — няма такова нещо, наистина... какво да се прави, такъв е животът.

Марвин я стрелна с електронния си поглед.

— Животът — каза Марвин, — хич не ми говорете за живота.

Обърна се отчаяно на 180 градуса и се измъкна тромаво от залата. С доволно бръмчене и прещракване вратата се затвори след него.

— Струва ми се, че не ще мога да изтърпя още дълго този робот, Зейфод — изръмжа Трилиън.

ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА обяснява следното значение за робот: механичен уред, създаден, за да върши работа вместо човек. Отдел „Пласмент“ на Сириуската кибернетична корпорация представя робота като „вашето пластмасово другарче, с което ви е приятно да прекарвате времето си“.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ дефинира отдел „Пласмент“ на Сириуската кибернетична корпорация като „шайка безмозъчни типове, първите, които ще бъдат изправени пред стената, когато дойде революцията“, и дава бележка под линия в смисъл, че издателството е готово да разгледа молбите на всички

желаещи да поемат длъжността кореспондент по въпросите на роботиката. Интересно е, че едно издание на ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА, изпаднало след гърч във времето на бъдещето, отдалечено на хиляда години, определя отдел „Пласмент“ на Сириуската кибернетична корпорация като „шайка безмозъчни типове, първите, които бяха изправени пред стената, когато дойде революцията“.

Розовата кабинка в един миг бе прекратила съществуването си, маймунките се бяха оттеглили в едно по-добро измерение. Форд и Артър се озоваха във входната зона на кораба. Изглеждаше доста изискано.

— Мисля, че този кораб е съвсем нов — каза Форд.

— Че как позна? — попита Артър. — Да нямаш някакво чудодейно уредче, което да определя възрастта на метала?

— Не, просто намерих на пода този рекламен проспект. Пълен е с неща от рода на „Вселената може да стане ваша“. А! Виж, не съм сбъркал.

Форд заби пръст в една от страниците и я показа на Артър.

— Тук пише: „Сензационно ново откритие в областта на невероятността физика. Веднъж, щом тягата на корабните двигатели бъде изведена до безкрайно невероятно ниво, корабът може да премине през всяка точка на Вселената. Има да му завиждат останалите правителства.“ Хей, това тук е голяма работа!

Форд жадно поглъщаше техническите характеристики на кораба, като от време на време ахваше от удивление — очевидно галактическата астротехнология бе доста напреднала през годините на неговото изгнаничество.

Артър го слуша известно време, но тъй като голяма част от това, което му говореше, му бе непонятно, позволи на мислите си да се зареят някъде другаде. И като прокара разсеяно пръсти по клавиатурата на някакъв непознат компютър, пресегна се и натисна едно подканващо голямо червено копче под близкия екран. Екранът светна и се появиха думите АКО ОБИЧАТЕ, НЕ НАТИСКАЙТЕ ПОВЕЧЕ ТОЗИ БУТОН. Артър потрепера.

— Слушай — каза Форд, все още погълнат от рекламната брошура, — тук правят голям вятър на корабната кибернетика. „Ново поколение роботи и компютри от Сириуската кибернетична корпорация, притежаващи ИЧИ“.

— ИЧИ ли? — попита Артър. — Това пък какво е?

— Тук пише: ИСТИНСКА ЧОВЕШКА ИНДИВИДУАЛНОСТ.

— Хъм — каза Артър, — звучи ужасно.

— Така е — обади се един глас зад гърба им.

Гласът беше глух и изпълнен с отчаяние, чуваше се едва доловимо дрънчене. Обърнаха се и видяха един нещастен стоманен робот, застанал прегърбен на прага.

— Какво? — казаха в един глас те.

— Ужасно — продължи Марвин, — всичко е ужасно. Наистина ужасно. По-добре да не говорим за това. Погледнете тази врата — каза той и пристъпи през нея.

Платките за ирония се включиха автоматично към веригата на гласовия модулатор, който започна да имитира стила на рекламната брошура.

— Всички врати в този космически кораб притежават весел и жизнерадостен нрав. За тях е удоволствие да се отворят пред вас и ще се затворят след вас с чувство на удовлетвореност от добре свършената работа.

Докато вратата се затваряше, стана ясно, че наистина е способна да изрази нещо като задоволство, приличащо на въздишка.

— Хъммммммммийъмммммммм ах! — каза тя.

Марвин я изгледа с ледено презрение, докато центърът му за логика бърбореше възмутено и обсъждаше идеята за приложение на физическо насилие над нея. Намесиха се и други центрове и казаха: „Каква полза? Има ли някакъв смисъл? Не си струва да се замесваш в каквото и да било.“ Други центрове пък направиха за развлечение молекулярен анализ на вратата и на мозъчните клетки на хуманоидите. Извикани на бис, набързо измериха нивото на водородните излъчвания в заобикалящия ги кубически парсек^[1] космическо пространство и отегчени до смърт, отново се изключиха. Докато се обръщаше, тялото на робота се разтърси от пристъп на отчаяние.

— Да тръгваме — избръмча той. — Наредено ми е да ви отведа на мостика. Както ме гледате, имам мозък колкото цяла планета, а те

ми викат: „Доведи ги на мостика.“ И на това удовлетворение от работата ли му казвате? Аз не...

Обърна се и тръгна към омразната врата.

— Ъъъ, извинете — каза Форд, като го последва, — кое правителство е собственикът на този кораб?

Марвин не му обърна внимание.

— Погледнете тази врата — измърмори той. — Ей сега ще се отвори. Познавам по непоносимото самодоволство, което изведнъж започна да се излъчва от нея.

С леко, угодническо свистене вратата отново се отвори и Марвин мина през нея.

— Хайде — подкани ги той.

Останалите бързо го последваха и вратата се плъзна и затвори след тях с нежно жужене и доволни прищраквания.

— Безкрайно съм им благодарен на онези от отдел „Пласмент“ на Сириуската кибернетична корпорация — каза Марвин, докато се тътреше унило по лъскавия извит коридор, който се простираше пред тях. — „Хайде да строим работи с Истински Човешки Индивидуалности“, рекоха си те. И ето ме мен — първия им опитен образец. Прототип на характер. Личи си, нали?

Артър и Форд притеснено измърмориха нещо в смисъл, че това не е вярно.

— Мразя я онази врата — продължи Марвин. — Но нали не ви действам потискащо?

— Кое правителство... — поде отново Форд.

— Не е собственост на никое правителство — отвърна роботът рязко, — откраднат е.

— Откраднат ли?

— Откраднат ли? — имитира го Марвин.

— Кой го открадна? — попита Форд.

— Зейфод Бийблброкс.

С лицето на Форд се случи нещо изключително. Най-малко пет отделни и съвсем различни едно от друго изражения на потрес и изумление се изписаха по него и се смесиха в пълен безпорядък. Левият му крак, който в този момент беше във въздуха, сякаш се затрудни да намери пода. Стоеше опулен срещу робота и се опитваше да вкара в действие част от дартоидните си мускули.

— ЗЕЙФОД БИЙБЛБРОКС...? — промълви той с немощен глас.

— Извинете, да не съм сбъркал нещо? — попита Марвин, без да спира да се влачи нататък. — Извинете ме и задето дишам, въпреки че изобщо не го правя и не знам защо ми трябваше да го казвам. Боже мой, да знаете колко съм потиснат. Ето още една от онези самодоволни врати. ЖИВОТ! Хич не ми говорете за живота.

— Форд, какво ти има?

Форд го гледаше с ококорени очи.

— Онзи робот Зейфод Бийблброкс ли каза? — произнесе с мъка той.

[1] Парсек — единица за измерване на междузвездни разстояния, равна на 3,26 светлинни години. Б.пр. ↑

ГЛАВА XII

Страхотен грохот на гънк-музика заля командната зала на „Златно сърце“, докато Зейфод въртеше станциите на суб-етапълновото радио, за да чуе последните новини за себе си. Да се работи с този апарат, не бе никак лесно. Години наред, ако човек искаше да слуша радио, трябваше да натиска клавиши и да върти копчета; по-късно, с развитието на техниката, клавишите станаха сензорни — нужно бе само да ги докоснеш леко с пръсти; а сега е достатъчно просто да махнеш с ръка по посока на апарата и да се запасиш с търпение. Спестяват се доста излишни движения наистина, но затова пък е необходимо да седиш вбесяващо кротко, ако желаш да слушаш избраната станция без смущения.

Зейфод махна с ръка и смени станцията. Пак гънк-музика, но този път като фон на новините. Новините винаги биваха най-внимателно редактирани, тъй че да следват ритъма на музиката.

— ... с преглед на новините по нашата двадесет и четири часова програма, която излъчваме на суб-ета вълни за цялата Галактика — изкряска гласът на говорителя. — Но най-напред да поздравим всички форми на разумен живот навред по всемира... а също и другите: тайната, приятели, се състои в това да вземете две парчета кремък и да ги удряте едно в друго. Но, разбира се, централната новина тази вечер е сензационната кражба на прототипа на новия космически кораб с невероятностен двигател, извършена от самия президент на Галактиката Зейфод Бийблброкс. И въпросът, който сега вълнува всички ни, е... Големият „З“ напълно ли е откачил вече? Бийблброкс, който изобрети Пангалактическият гаргаробластер; бившият мошеник, описан навремето от Ексцентрика Галумбитс като най-гръмкото нещо от времето на Големия взрив насам; човекът, който неотдавна бе избран за седми пореден път за най-безвкусно облеченото одарено със сетива същество в познатата ни Вселена... какво ли е намислил този път? Обърнахме се с този въпрос към неговия личен лекар, специалиста, който се грижи за неговия мозък, Гег Халфронт...

За момент музиката се усили, после пак стихна. Намеси се един друг глас, вероятно този на Халфрѐнт.

— М-да — каза той, — Зейфод винаги е бил такъв един... — но не успя да довърши, защото един електрически молив прелетя през залата, пресече чувствителната зона пред радиото и го изключи. Зейфод се обърна и изгледа Трилиън свирепо — оказа се, че тя е хвърлила молива.

— Хей — каза той, — защо направи това?

Трилиън почукваше с пръст по един изпълнен с цифри екран.

— Току-що се сетих за нещо — каза тя.

— Тъй ли? И заради това си позволи да прекъснеш новините за мен?

— И без това чуваш достатъчно за себе си.

— Положението ми е много несигурно. Това не ти ли е известно?

— Не бихме ли могли за момент да забравим това твоє егo?

Става дума за нещо по-важно.

— Ако съществува нещо по-важно от моето егo, искам веднага да се залови и разстреля — Зейфод отново я изгледа свирепо и после се засмя.

— Слушай — каза тя, — ние качихме онези двамата...

— Кои двамата?

— Двамата, които качихме.

— А, да — каза Зейфод, — онези двамата.

— Качихме ги в сектор ZZ9Z-множествено, Алфа.

— Да? — каза Зейфод и премигна.

— Това нищо ли не ти говори? — тихо попита Трилиън.

— Мммм — каза Зейфод, — ZZ9Z-множествено, Алфа. ZZ9Z-множествено, Алфа?

— Ее? — каза Трилиън.

— Тъъ... какво означава това „Z“ — попита Зейфод.

— Кое от тях?

— Все едно кое.

Едно от най-големите затруднения, които Трилиън срещаше при взаимоотношенията си със Зейфод, идваше от това, че все още не се бе научила да познава кога се прави на глупак просто за да приспи вниманието на хората, кога се прави на глупак, защото го мързи да мисли и иска някой друг да върши това вместо него, кога се прави на

ужасен глупак, за да скрие факта, че всъщност нищо не разбира, и кога е наистина един неподправен глупак. Всеизвестно бе, че е смайващо умен и наистина беше — но не през цялото време, което явно го безпокоеше и затова правеше тези комедии. Предпочиташе хората да недоумяват, вместо да го презират. Трилиън смяташе, че няма нищо по-глупаво от това, но нямаше никакво желание да спори с него.

Тя въздъхна и зачука по клавишите. На визиекрана се появи една звездна карта — така щеше да му бъде по-лесно, независимо от причините за сегашното му поведение.

— Ето — показва му тя, — това е мястото.

— Хей... наистина! — каза Зейфод.

— Сега разбра ли? — попита тя.

— Какво трябва да разбере?

Вътре в главата ѝ се надигна страшен глъч — едната половина крещеше на другата. Без да повишава тон, тя каза:

— Това е същият сектор, където качи и мен.

Той я погледна и отново се обърна към екрана.

— Хей, наистина — каза той. — Макар и да звучи невероятно. Та нали трябваше да литнем право в центъра на мъглявината Конска глава? Как сме попаднали там? Че там няма нищо!

Тя реши да не реагира на думите му и продължи търпеливо:

— Невероятностният двигател. Ти сам ми обясни принципа му. Преминаваме през всяка една точка на Вселената и т.н. Много добре го знаеш.

— Да, но това е някаква страхотна случайност, нали?

— Да.

— Да качиш някой точно в тази точка! От цялата необятна Вселена да случиш тъкмо тази! Това е прекалено... Момент, искам да проверя нещо. Компютър!

Произведеният от Сириуската кибернетична корпорация бордови компютър, който контролираше и управляваше и последната частичка на кораба, се включи в режим „комуникация“.

— Привет, приятели! — каза той бодро и същевременно изплю тънка лентичка с текста просто за да го има в архива. На лентичката пишеше: „Привет, ПРИЯТЕЛИ“.

— О, боже — каза Зейфод. С този компютър работеше отскоро, но вече бе успял хубаво да го намрази.

Компютърът продължи нахакано и жизнерадостно, сякаш рекламираше перилни препарати.

— Искам да ви уверя, че каквито и да са вашите проблеми, аз съм тук, за да ви помогна.

— Добре, добре — каза Зейфод. — Слушай, отказвам се. Предпочитам да използвам лист хартия.

— Ясно — каза компютърът и изхвърли посланието си в кошчето за боклук. — Разбирам ви, но ако някога пожелаете...

— Млък — каза Зейфод и като грабна един молив, седна на пулта до Трилиън.

— Окей, окей... — каза с оскърбени нотки в гласа компютърът и изключи говорния си център.

Зейфод и Трилиън се съсредоточиха върху цифрите, които безшумно просветваха върху скенера, следящ за курса на невероятността полет.

— Можем ли да изчислим — попита Зейфод — от тяхна гледна точка каква бе невероятността за тяхното спасение?

— Да, резултатът е константа — каза Трилиън, — едно към две на степен двеста седемдесет и шест хиляди седемстотин и девет.

— Доста висока. Това ще са двама големи късметлии.

— Да.

— Но отнесено към това, което правехме по времето, когато корабът ги качи...

Трилиън набра цифрите. Получи се едно към две на степен безброй минус едно (абсурдно число, което има условно значение единствено в невероятността физика).

— ... е твърде ниско — продължи мисълта си Зейфод с леко подсвиркване.

— Да — съгласи се Трилиън и го погледна въпросително.

Това е вече цяла камара невероятност, която трудно може да се обясни. Ако направим една сметчици, ще се получи доста невероятен резултат.

Зейфод се опита да направи някакви изчисления, задраска ги и хвърли молива.

— По дяволите, не мога да го сметна.

— И сега какво?

От яд Зейфод блъсна двете си глави една в друга и заскърца със зъби.

— Окей — каза той. — Компютър!

Говорните центрове отново се задействаха.

— О, здравейте — каза компютърът и продължи да изхвърля лентички. — Моето единствено желание е да направя деня ви приятен, много приятен, много, много приятен...

— Добре, разбрах, а сега млъкни и направи едни изчисления.

— Готово — избърбори компютърът. — Искате да получите векторна вероятност въз основа на...

— Невероятностни данни, да.

— Чудесно — продължи компютърът. — Чуйте сега един интересен факт. Минавало ли ви е през ум, че животът на повечето хора е зависим от телефонни номера?

Полека-лека едно от лицата на Зейфод бе обхванато от болезнено изражение, което постепенно се разнесе и по второто.

— Ти да не си откачил нещо? — попита той.

— Аз не, ама вие ще откачите, като ви кажа, че...

Трилиън шумно си пое дъх. Задраци по клавишите на монитора, следящ за курса на невероятностния полет.

— Телефонен номер ли? — каза тя. — Онова чудо ТЕЛЕФОНЕН НОМЕР ли каза?

По екрана пробягаха светещи цифри.

От учтивост компютърът бе запазил мълчание, но сега продължи:

— Исках да кажа, че...

— Благодаря, няма нужда — прекъсна го Трилиън.

— Слушай, какво значи това? — попита Зейфод.

— Не знам — отвърна Трилиън, — но двамата пришълци се намират пред мостика заедно с онзи нещастен робот. Можем ли да ги видим на някой монитор?

ГЛАВА XIII

Марвин продължаваше да се тътри по коридора и да се вайка.

— ... и освен това чувствам страшни болки във всички диоди от лявата ми страна...

— Не думай — каза Артър мрачно, крачейки до него. — Наистина ли?

— О, да! — каза Марвин. — Откога им викам да ги сменят, ама кой да те чуе.

— Мога да си представя.

Откъм Форд се чуваха неопределени подсвирквания и хъмкания.

— Виж ти, виж ти — повтаряше си той, — Зейфод Бийблброкс...

Внезапно Марвин спря и вдигна ръка.

— Нали разбрахте какво се случи току-що?

— Не, какво? — попита Артър, макар че никак не му се щеше да знае.

— Стигнахме до още една от онези врати.

В стената на коридора се виждаше вградена плъзгаща се врата. Марвин я огледа подозрително.

— Добре де — каза Форд нетърпеливо, — няма ли да влезем?

— **НЯМА ЛИ ДА ВЛЕЗЕМ?** — изимитира го Марвин. — Да, ще влезем. Това тук е входът към мостика. Наредено ми е да ви заведа на мостика. Никак няма да се учудя, ако това се окаже най-голямото изпитание за интелектуалните ми способности днес.

Бавно, с огромно отвращение пристъпи към вратата, подобно на ловец, дебнещ жертвата си. Изведнъж тя се плъзна и отвори.

— Благодаря ви — каза тя — за това, че ощастливихте една най-обикновена врата.

Дълбоко в гърлото на Марвин заскърцаха зъбчатки.

— Интересно защо — поде той с гробовен глас — точно когато си мислиш, че е невъзможно животът ти да стане по-непоносим, изведнъж се оказва, че е възможно.

Промъкна се с мъка през вратата и остави Форд и Артър да се гледат учудено и да свиват рамене. Отвътре се чу гласът на Марвин.

— Предполагам, че сега ще поискате да видите пришълците — каза той. — Ами аз какво да правя? Да седна в оня ъгъл и да ръждясам или предпочитате да се разпадна, тъй както съм застанал прав?

— Благодаря, Марвин. Би ли ги поканил да влязат? — чу се друг глас.

Артър погледна към Форд и се изненада, като видя, че се смее.

— Какво...?

— Шшшшт! — каза Форд. — Хайде да влизаме.

Прекрачи прага и влезе вътре.

Артър го последва доста неспокойно и с изумление видя един човек, отпуснал се дълбоко в креслото си и вдигнал крака върху пулта за управление, да чопли с лявата си ръка зъбите на дясностоящата си глава. Дясностоящата глава изглеждаше напълно погълната от тази задача, но левостоящата бе разцъфнала в широка, ведра, безгрижна усмивка. Броят на нещата, които Артър не можеше да повярва, че вижда, ставаше застрашително голям. Долната му челюст се отпусна и известно време остана така.

Странният човек махна вяло с ръка към Форд и с ужасна преторена невъзмутимост каза:

— Здравей, Форд. Как си? Радвам се, че реши да наминеш.

Форд не му остана дължен.

— О, Зейфод — каза той провлачено и също тъй невъзмутимо, — страшно се радвам, че те виждам. Изглеждаш добре, допълнителната ръка много ти отива. Много хубав кораб си откраднал.

Артър го гледаше опулено.

— Да не искаш да кажеш, че познаваш този човек? — попита той и посочи Зейфод с треперещ пръст.

— Как да не го познавам! — възкликна Форд. — Това е... — млъкна и реши да ги представи в обратен ред. — О, Зейфод, това е един мой приятел, Артър Дент — каза той, спасих го, когато разрушаваха планетата му.

— О, така ли? — каза Зейфод. — Здравей, Артър, радвам се, че си се отървал.

Дясностоящата му глава го погледна бегло, каза едно „здравей“ и отново се обърна, за да ѝ чоплят зъбите.

— А това, Артър — продължи Форд, — е моят несъщ братовчед Зейфод Бийбл...

— Вече се познаваме — каза Артър троснато.

Ако си караш спокойно по магистралата, като държиш лентата за изпреварване и без да си даваш много зор, префучиш покрай няколко вече задъхващи се коли и си доста доволен от себе си, и в този момент неволно включиш от четвърта на първа вместо на трета, принуждавайки двигателя да изскочи изпод капака в доста окаяно състояние, навярно ще бъдеш толкова слисан, колкото бе Форд Префект при думите на Артър.

— Тъъ... какво? — продължи той.

— Казах, че се познаваме.

От изненада Зейфод се сепна и си разкървави венците в едната уста.

— Хей... тъъ... така ли? Хей... тъъ.

Форд се извърна към Артър и в очите му заигра едно пламъче.

Сега, когато се чувстваше на собствен терен, изведнъж започна да съжالياва, че се е обвързал с този първобитен профан, който имаше толкова представа за нещата в Галактиката, колкото една мушица в Илфорд имаше представа за живота в Пекин.

— Как така се познавате? — ядоса се той. — Та това е Зейфод Бийблброкс от Бетелгиус Пет, ако искаш да знаеш, а не някакъв си Мартин Смит от Кройдън.

— Не ме интересува — каза Артър хладно. — Нали се познаваме, Зейфод Бийблброкс — или може би... Фил?

— Какво! — извика Форд.

— Припомни ми, ако обичаш — каза Зейфод. — Изобщо не помня видовете.

— От едно събиране — подсказа му Артър.

— О, не ми се вярва — каза Зейфод.

— Що не престанеш, Артър! — сопна му се Форд. Но Артър нямаше спиране.

— От едно събиране. Преди шест месеца. На Земята... в Англия...

Зейфод поклати глава и се усмихна накриво.

— Лондон — упорстваше Артър, — Излингтън.

— Ааа — каза Зейфод, като трепна виновно, — ОНОВА събиране.

Не постъпваха честно към Форд. Той въртеше глава и поглеждаше ту към Артър, ту към Зейфод.

— Какво? — извика той на Зейфод. — Да не искаш да кажеш, че си ходил на онази мизерна малка планета?

— А не, разбира се, че не съм — отрече Зейфод разпалено. — Е, не е изключено да съм се отбивал там за малко, нали разбираш, на път за някъде...

— Но аз бях заседнал там цели петнайсет години!

— Да, ама аз не знаех това, нали така?

— И какво прави там?

— Помотах се малко, поогледах се.

— И се домъкна на едно събиране, без да е канен — каза Артър, треперейки от гняв. — Всички бяхме маскирани.

— Е да, иначе нямаше как да дойда, нали така? — каза Зейфод.

— На това събиране — продължи Артър — имаше едно момиче... Но както и да е, сега това няма никакво значение. Изчезна Земята, превърна се в облак дим...

— Престани най-сетне да оплакваш онази проклета планета — каза Форд. — Кое беше това момиче?

— Просто едно момиче. Е, в интерес на истината доникъде не бях стигнал с нея. Въпреки че цяла вечер правех опити. Иначе си я биваше. Красива, очарователна, страхотно интелигентна. И когато най-сетне останах насаме с нея и подхванах едни сладки приказки, домъкна се този твой приятел и й вика: „Здрасти, маце, тоя тук какво ти дотяга? Я по-добре ела да си поговорим ние двамцата. Аз съм от друга планета.“ Повече не я видях.

— Зейфод?! — извика Форд.

— Да, точно така беше — каза Артър, като го гледаше кръвнишки и се опитваше да не изглежда глупак. — Тогава имаше само две ръце и една глава и се представи като Фил, но...

— Но трябва да признаеш, че наистина се оказа от друга планета — каза Трилиън, която се появи на другия край на мостика.

Тя дари Артър с лъчезарната си усмивка, която го съкруши като тон тухли, стоварили се върху главата му, след това насочи вниманието си към пулта за управление.

В продължение на няколко секунди цареше тишина. После от бъркотията, настанала в Артъровия мозък, изплуваха няколко думи.

— Триша Макмилън? — каза той. — Как попадна тук?

— Също като тебе — каза тя. — Качих се на стоп. В края на краищата с една научна степен по математика и друга по астрофизика какво друго ми оставаше? Или това, или пак на опашката за безработни в понеделник.

— Безброй минус едно — избърбори компютърът. — Това е крайният резултат.

Зейфод погледна Форд, после Артър и накрая Трилиън.

— Трилиън — каза той, — всеки път ли, когато използваме невероятностния двигател, ще се случва нещо подобно?

— Страхувам се — отвърна тя, — че е твърде вероятно.

ГЛАВА XIV

„Златно сърце“ продължаваше безшумния си полет през космическата нощ, движен в момента от стандартния си фотонен двигател. И четиримата членове на екипажа му бяха доста притеснени, защото осъзнаваха, че са се събрали на едно място не по своя собствена воля или просто по случайност, а поради някакво странно изкривяване на физическите закони — сякаш отношенията между хората са подвластни на същите канони, които ръководят отношенията между атомите и молекулите.

И когато над кораба се спусна изкуствената нощ, всеки един от четиримата с благодарност се оттегли в своята кабина, за да се опита да вкара в ред мислите си.

Трилиън не можа да заспи. Седна на дивана и се загледа в една малка клетка, в която държеше своята последна и единствена връзка със Земята — две бели мишки, които Зейфод по нейно настояване ѝ разреши да вземе със себе си. Предполагала бе, че никога вече няма да види родната си планета, но се разстрои, когато нищо не трепна в нея при новината за нейното разрушаване. Изглеждаше ѝ далечна и недействителна и мислите, с които трябваше да мисли за нея, се губеха. Гледаше как мишките припкат из клетката и препускат бясно в малките си пластмасови въртележки и накрая те напълно погълнаха вниманието ѝ, докато изведнъж тя се отърси и съвзе. Върна се на мостика и се надвеси над малките проблясващи светлилки и цифри, които очертаваха пътя на кораба в безкрая. Много ѝ се щеше да разбере за какво именно се опитва да не мисли.

Зейфод не можеше да заспи. На него също му се щеше да разбере за какво именно не може да си позволи да мисли. Откакто се помнеше, все страдаше от едно неясно натрапчиво чувство, че нещо му се губи, нещо не разбира. Обикновено успяваше да потисне тази мисъл и да не ѝ дава възможност да го тормози, но сега тя отново се надигна при неочакваното появяване на Форд Префект и Артър Дент. Струваше му се, че това е част от едно цяло, което той не разбираше.

Форд не можеше да заспи. Беше прекалено възбуден от това, че отново е на път. Дошъл бе най-сетне краят на петнайсетгодишното му отшелничество, и то тъкмо тогава, когато бе започнал да губи надежда. Предстоящото скитосване със Зейфод обещавахе да бъде доста забавно, макар че имаше нещо странно в този негов доведен братовчед, което не можеше да определи. Фактът, че беше станал президент на Галактиката, откровено казано, го смая, както и начинът, по който се бе отказал от поста си. Криеше ли се някаква причина зад това? Излишно беше да пита Зейфод, защото той изобщо не се нуждаеше от причина, за да извърши нещо — немотивираните му постъпки бяха истински произведения на изкуството. Пристъпваше към всичко в живота с една смесица от удивителен талант и непресторена бездарност и често бе трудно да различиш едното от другото.

Артър спеше — беше ужасно изморен.

На вратата на Зейфод се почука. Тя се плъзна и отвори.

— Зейфод...?

— Да?

В светлия овал на вратата стоеше Трилиън.

— Мисля, че току-що открихме това, което тръгнахме да търсим.

— Хей, наистина ли?

Форд се отказа да прави опити да заспи. В единия ъгъл на кабината му имаше малък компютър с монитор. Седна пред него и известно време се мъчеше да съчини нова статия за ПЪТЕВОДИТЕЛЯ по въпроса за вогоните, но не можа да измисли нищо, което да е достатъчно уязвително, така че и от това се отказа, навлече един халат и отиде да се поразходи на мостика.

Още с влизането си забеляза с изненада две фигури, надвесени трескаво над приборите.

— Виждаш ли! Всеки момент корабът ще влезе в орбита — казваше Трилиън. — Ето тук трябва да има планета. Координатите ѝ са същите, които ти предсказа.

Зейфод чу някакъв шум и вдигна очи.

— Форд! — изсъска той. — Хей, ела да хвърлиш един поглед на това.

Форд отиде и му хвърли един поглед. Видя серия от цифри, проблясващи на един екран.

— Говорят ли ти нещо тези галактически координати? — попита Зейфод.

— Не.

— Ще ти помогна. Компютър!

— Привет на цялата компания! — обади се компютърът възторжено. — Успели сте да се сблизите, нали така?

— Млъкни — каза Зейфод — и включи екраните. Светлината на мостика намаля. Миниатюрните светли точки светлина заиграха по уредите и се отразиха в четирите чифта очи, които се вираха в екраните на външните монитори.

Екраните бяха абсолютно празни.

— Това говори ли ти нещо? — прошепна Зейфод. Форд се намръщи.

— Ъъъ, не — отвърна той.

— Какво виждаш?

— Нищо.

— Това нищо ли не ти говори?

— А какво трябва да ми говори?

— Това е мъглявината Конска глава. Един огромен черен облак.

— И аз трябва да позная това по един празен екран?

— Единственото място в Галактиката, където можеш да видиш черен екран, е във вътрешността на черна мъглявина.

— Много интересно.

Зейфод се засмя. Очевидно беше много, почти по детински възбуден от нещо.

— Хей, ами това е чудесно, от това по-хубаво здраве му кажи!

— Че какво хубаво има в това да се завреш в един пращен облак?

— Какво мислиш, че ще намерим тука?

— Нищо.

— Никакви звезди? Никакви планети?

— Никакви.

— Компютър! — викна Зейфод. — Завърти зрителния ъгъл на сто и осемдесет градуса и ако обичаш, без коментарии.

В продължение на няколко секунди не се случи нищо, след това в края на екрана блесна ярка светлина. Една червена звезда с размерите

на малка чинийка запълзя по него, веднага след нея се появи и втора — явно това бе бинарна система. След това един грамаден полумесец се врязва в ъгъла на екрана. Яркочервеният рог постепенно преминаваше в чисто черно — обгърната от нощ страна на планетата.

— Открих я! — извика Зейфод и удари по масата. — Открих я!

Форд гледаше и недоумяваше.

— Какво е това? — попита той.

— Това... — каза Зейфод — е най-невероятната планета, съществувала някога.

ГЛАВА XV

(Откъс от ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, стр. 634784, раздел 5а, статия: МАГРАТЕА)

В далечното, забулено в мъгла минало, в онова славно и прекрасно време на бившата Галактическа империя животът беше див, оholen и, общо взето, необременен от данъци.

Мощни междузвездни кораби се рееха сред екзотични слънца и търсеха приключения и богатства из най-отдалечените краища на галактическите простори. В онези дни сърцата бяха юнашки, залозите високи, мъжете бяха истински мъже, жените — истински жени, а малките космати същества от Алфа Кентавър бяха истински малки космати същества от Алфа Кентавър. Всеки бе готов да тръгне срещу неznайни страхотии, да върши чутовни подвизи, смело да руши езикови норми, тъй както никога досега. Ето така бе изкована империята.

Мнозина, разбира се, натрупаха несметни богатства, но това бе напълно естествено и те нямаше от какво да се срамуват, защото никой не беше наистина беден — или поне никой от тези, за които си струва да говорим. За най-богатите и преуспели търговци животът неизбежно става доста скучен и безсмислен и те започнаха да си внушават, че за това са виновни световите, които населяват — ни един от тях не ги задоволяваше напълно: или климатът не бе достатъчно приятен в по-късните следобедни часове, или денят бе с половин час по-дълъг, отколкото трябва, или пък морето беше в онази най-неприятна отсянка на розовия цвят.

И така се създадоха условия за появяването на една нова, изумителна индустрия: строителство на луксозни планети по поръчка на клиента. Родината на тази индустрия беше планетата Магратеа, чиито хиперкосмически инженери съумяха да изсмучат материя през белите дупки в космоса и да я превърнат в планети на мечтите — златни планети, платинени планети, планети от мека гума с много земетресения — до една създадени с любов, за да задоволят повишените изисквания на галактическите богаташи.

Но това начинание се оказа толкова успешно, че в скоро време самата Магратеа стана най-богатата планета в Галактиката, а останалите затънаха в страшна мизерия. В резултат на това системата се разпадна, империята рухна и един цял милиард гладуващи светове потъна в продължително и потискащо мълчание, нарушавано единствено от скърцането на перата на учените, които работеха до късно през нощта над спретнати монографийки за достойнствата на планираната политическа икономика.

Самата Магратеа изчезна, а споменът за нея бързо се превърна в невнятна легенда.

В тези просветени времена никой, разбира се, не вярва на ни една дума от нея.

ГЛАВА XVI

Артър се събуди от шума на някаква караница и отиде на мостика. Форд размахваше бурно ръце.

— Ти си луд, Зейфод — говореше той. — Магратеа е един мит, вълшебна приказка, която родителите разказват на децата си, ако искат да станат икономисти, когато пораснат, тя е...

— Тя е тук и в момента се намираме в орбита около нея — упорстваше Зейфод.

— Слушай, ти можеш да си кръжиш в каквато искаш орбита — каза Форд, — но този кораб...

— Компютър! — кресна Зейфод.

— О, не...

— Привет на всички! Тук е Еди, вашият бордови компютър. Имам чудесно настроение, момчета, и ви уверявам, че ще ми доставите огромно удоволствие, каквато и програма да ми зададете.

Артър погледна Трилиън въпросително. Тя му направи знак да влезе, но да не си отваря устата.

— Компютър — каза Зейфод, — повтори каква е траекторията ни в момента.

— С удоволствие, друже — избърбори той, — понастоящем обикаляме на триста мили от легендарната планета Магратеа.

— Това нищо не доказва — каза Форд. — Не бих повярвал на този компютър дори ако ми каже колко тежа.

— Разбира се, че мога да го направя — каза компютърът разпалено и изчатка още книжни лентички. — Дори мога да изчисля личностните ти проблеми с точност до десетия знак, ако това ще ти е от полза.

Трилиън реши да се намеси.

— Зейфод — каза тя, — всеки момент ще излезем над светлата част на планетата — и добави, — която и да е тя.

— Хей, какво искаш да кажеш с това? Магратеа е точно там, където предказах, че ще бъде, нали така?

— Да, виждам, че там има някаква планета. С никого не споря, но чисто и просто не бих могла да различа Магратеа от която и да е друга грамада студени скали. Зазорява се, ако нямате нищо против.

— Окей, окей — измърмори Зейфод, — нека поне очите ни се порадват малко. Компютър!

— Привет вам! Какво мога да...

— Просто млъкни и ни дай да видим планетата. Екраните се изпълниха с някаква тъмна, безлична маса — планетата, която продължаваше да се търкаля под тях.

Известно време наблюдаваха в мълчание, но Зейфод бе прекалено възбуден, за да се сдържа.

— В момента се движим над обгърнатата с нощ половина... — каза той с приглушен глас. Планетата продължи да се търкаля.

— Намираме се на триста мили над повърхността на планетата... — продължи той.

Опитваше се да придаде малко тържественост на този велик според него миг. Магратеа! Скептичната реакция на Форд го бе подразнила. Магратеа!

— След няколко секунди — продължи той — би трябвало да видим... ето го!

Това бе наистина внушителна гледка. Дори и най-закоравелият междузвезден скиталец не би могъл да не трепне при вида на тази величествена със своя драматизъм картина — изгрев, наблюдаван от космоса, а бинарният изгрев е едно от чудесата на Галактиката.

Непрогледната тъма внезапно бе прорязана от острия връх на ослепителен лъч светлина. Тя бавно запълзя нагоре и взе да се разстила встрани, образувайки тънко, извито като дъга острие. След няколко секунди се появиха двете слънца — две пламнали кълба, които с бели огнени езици зализаха черния ръб на хоризонта. Бързоструйни ручейчета от багри потекоха по рехавата атмосфера под тях.

— Пожарът на изгрева...! — задъхано рече Зейфод. — Слънцата близнаци Сулианис и Раам...!

— Бог знае как им викат — обади се тихо Форд.

— Сулианис и Раам! — настоя Зейфод.

Слънцата пламтяха в смолисточерното пространство, а над мостика се носеше тиха зловеща музика — Марвин си тананикаше

саркастично, защото човешките същества му бяха страшно омразни.

Докато наблюдаваше играта на светлините, вътре в себе си Форд изгаряше от възбуда, която идваше единствено от факта, че вижда нова, непозната планета — на него и това му стигаше. Затова го дразнеше желанието на Зейфод да придаде на гледката някаква абсурдна фантастичност, за да може да ѝ се наслади. Всички тези глупости за Магратеа бяха чиста детинщина. Не е ли достатъчно да видиш, че една градина е красива, без да е необходимо да вярваш, че в нея има феи.

Всички тези приказки за Магратеа бяха напълно непонятни за Артър. Промъкна се до Трилиън и я попита какво става.

— Знам само това, което ми каза Зейфод — прошепна тя. — Изглежда, легендата за Магратеа идва от дълбока древност и никой не вярва сериозно в нея. Нещо като Атлантида на Земята, само че магратеанците са произвеждали планети.

Артър мигаше срещу екраните с чувството, че му убягва нещо важно. Изведнъж се сети какво е то.

— Има ли чай на този кораб? — попита той. Под тях планетата продължаваше да се разстила, докато „Златно сърце“ се носеше вихрено по орбиталния си път. Слънцата се бяха вдигнали високо в черното небе, нямаше ги вече фойерверките на изгрева и при обикновената дневна светлина повърхността на планетата им се видя отблъскваща и сурова — сива, прашна и със съвсем слабоизразен релеф. Изглеждаше мъртва и студена като гробница. От време на време в далечината се задаваха и по-обещаващи форми — клисури, може би планини, а може би дори и градове, но като приближаваха, контурите им се разпадаха и размазваха и всичко се скриваше зад някаква беззрачна мъгла. Повърхността на планетата оставаше скрита зад мъглата на времето и на бавно подвижната разрежена атмосфера, наслоявала се векове наред над нея.

Несъмнено беше много, много стара.

Форд бе обзет от моментно колебание, докато наблюдаваше движението на сивия пейзаж под тях. Безпокоеше го необятността на времето, усещаше го като присъствие. Прокашля се.

— Ами, дори и да допуснем, че това е...

— Разбира се, че е! — каза Зейфод.

— Ама не е! — продължи Форд. — Изобщо за какво ти е притрябвала тази планета? На нея няма нищо.

— Няма на повърхността — каза Зейфод.

— Добре, да допуснем, че има нещо. Но не ми се вярва да си дошъл чак дотук, за да се занимаваш с индустриална археология. Какво всъщност търсиш?

Една от главите на Зейфод се огледа. Другата също се огледа, за да види какво гледа първата, но тя не гледаше към нещо определено.

— Виждаш ли — каза Зейфод съвсем безгрижно, — дойдох тук отчасти от любопитство, отчасти от жажда за приключения, но най-вече заради парите и славата.

Форд го изгледа изпитателно. Остана с твърдото убеждение, че Зейфод няма ни най-малка представа какво прави тука.

— Знаете ли, тази планета никак не ми харесва — каза Трилийн, като потрепера.

— О, хич не ѝ обръщай внимание — каза Зейфод. — При положение, че половината от богатствата на бившата галактическа империя са скрити нейде в недрата ѝ, тя може да си позволи да изглежда непривлекателна.

„Дрън, дрън — помисли си Форд. — Дори ако допуснем, че това е родината на някаква древна, вече изчезнала цивилизация, дори ако допуснем още много крайно невероятни неща, изключено бе тук да се крият някакви безценни съкровища, които и днес да имат някаква стойност.“ Форд сви рамене.

— Мисля, че това е просто една мъртва планета — заяви той.

— Още малко и ще пукна от напрежение — каза Артър раздражено.

Днес стресът и нервното напрежение представляват сериозен социален проблем по всички краища на Галактиката. С цел да избегнем по-нататъшното утежняване на положението, предварително ви разкриваме следните факти.

Въпросната планета наистина е легендарната Магратеа.

Унищожителното ракетно нападение, което не след дълго ще бъде предприето от една прастара автоматична отбранителна система, ще причини само счупването на три чаши за кафе и една клетка за

мишки, натъртването на горната част на нечия ръка, както и ненавременното раждане и внезапната кончина на една ваза с петунии и един невинен кашалот.

С цел все пак да се запази отчасти чувството за неизвестност, засега ще оставим в тайна името на човека, чиято ръка пострада. Този факт спокойно може да послужи за източник на напрежението, тъй като е без всякакво значение.

ГЛАВА XVII

След доста критичното си състояние в началото на този ден, Артъровият мозък започваше вече да се съвзема след ужасния шок, разпердушинил го предния ден. Артър бе открил един автомат за хранителни продукти, от когото получи пластмасова чашка, пълна с течност, която ако не съвсем, то почти не приличаше на чай. Автоматът функционираше по един твърде интересен начин. Ако натиснеш копчето, на което пише НАПИТКИ, той прави мигновен, но извънредно точен анализ на вкусовите клетки на клиента, прави му и спектроскопичен анализ на обмяната на веществата и тогава изпраща слаби проучващи сигнали по нервните пътища към вкусовия център в мозъка на клиента, за да разбере какво именно би му се харесало. Никой обаче нямаше представа защо прави това, щом неизменно поднася чаша, пълна с течност, която ако не съвсем, то почти не прилича на чай. Автоматът бе проектиран и произведен от Сириуската кибернетична корпорация, чийто отдел „Жалби“ понастоящем заема материците на трите най-големи планети от звездната система Сириус Тау.

Артър отпи от питието и установи, че му действа съживително. Отново вдигна поглед към екраните и проследи бяга на още няколко стотин мили сива пустош. Изведнъж му хрумна да зададе един въпрос, който го безпокоеше от известно време.

— А не ни ли грози някаква опасност? — попита той.

— Магратеа е мъртва от пет милиона години — каза Зейфод. — Разбира се, че не ни грози никаква опасност. Дори и духовете трябва вече да са се задомили и мирясали.

В същия миг на мостика се разнесе някакъв странен, необясним звук — подобен на шум от далечни фанфари; един глух, пронизителен и нереален звук. Последва го глас, който бе също тъй глух, пронизителен и нереален. Гласът каза: „Привет вам...“

Говореше им някой от мъртвата планета.

— Компютър! — кресна Зейфод.

— Здравейте!

— Какво е това, фотоните да го вземат?

— А, нищо, просто един магнетофонен запис от преди пет милиона години.

— Какво? Това запис ли е?

— Шшшшт! — каза Форд. — Има още.

Гласът беше стар, учтив, почти обаятелен, но подчертано застрашителен.

— Ще чуете запис на съобщение — каза той, — тъй като за съжаление понастоящем отсъстваме. Стопанският съвет на Магратеа ви благодари за почитаемото ви посещение...

— Глас от древната Магратеа! — провикна се Зейфод.

— Добре де, чухме — каза Форд.

— ... но за съжаление — продължи гласът — цялата планета временно е прекратила деловите си контакти. Благодарим ви. Ако все пак желаете да оставите името си и адреса на планетата, където бихме могли да влезем във връзка с вас, бъдете така добри да ги съобщите на глас, след като чуете звуковия сигнал.

Последва краткотрайно бръмчене, след това настъпи тишина.

— Искат да се отърват от нас — каза Трилийн раздразнено. — Какво ще правим?

— Това е само запис — каза Зейфод. — Продължаваме си по пътя. Ясно ли е, компютър?

— Ясно — каза компютърът и още повече увеличи скоростта на кораба.

Не им оставаше нищо друго, освен да чакат. След една-две секунди отново прозвучаха фанфарите, след това и гласът.

— Искаме да ви уверим, че веднага щом възстановим дейността си, във всички популярни списания и цветни притурки ще бъдат публикувани съобщения кога нашите клиенти отново ще имат възможност да избират измежду най-добрите образци съвременна география. — Заплашителните нотки в гласа станаха още по-изразителни. — Междувременно благодарим на нашите клиенти за интереса, който бяха тъй любезни да проявят към нас, и ги умоляваме да напуснат. Веднага.

Артър огледа загрижените лица на останалите.

— Ами предполагам, че при това положение най-добре ще е да си ходим — предложи той.

— Шшшшт! — каза Зейфод. — Няма от какво да се страхуваме.

— Тогава защо всички са напрегнати?

— Просто им е интересно! — викна Зейфод. — Компютър, пристъпи към навлизане в атмосферата и подготви всичко за кацане.

Този път фанфарите бяха чиста формалност, а гласът недвусмислено студен.

— Крайно сме поласкани — каза той — от неотслабващия ви интерес към нашата планета и затова желаем да ви уверим, че управляемите ракети, които в момента се насочват към вашия кораб, са част от специалното внимание, с което удостояваме нашите най-ентузиазирани клиенти, а ядрените бойни глави са просто една от проявите на учтивост. С нетърпение очакваме вашите поръчки в отвъдния живот... Благодарим ви.

Гласът се изключи.

— Ооо — каза Трилиън.

— Тъъ — каза Артър.

— Еее? — каза Форд.

— Вижте какво — каза Зейфод, — няма ли най-сетне да разберете? Това е просто един запис. Направен преди милиони години. Изобщо не се отнася за нас, ясно ли е?

— Ами ракетите? — попита Трилиън тихо.

— Ракетите ли? Не ме карай да се смея.

Форд потупа Артър по рамото и му посочи екрана зад тях. Ясно се виждаше как в далечината две сребърни стрели излизат от атмосферата и се насочват към тях. Веднага след това, многократно увеличени, те бяха показани в едър план — две съвсем истински, грохотещи в небето ракети. Всичко това стана шокиращо бързо.

— Струва ми се, че ще направят доста сполучлив опит да се отнесат до нас — отбеляза Форд. Зейфод ги изгледа учудено.

— Хей, ама това е страшно интересно! — каза — Някой там долу се опитва да ни унищожи!

— Да, страшно интересно — каза Артър.

— Не разбирате ли какво означава това?

— Да. Ще умрем.

— Да, но какво друго?

— Какво ДРУГО?

— Ами, означава, че трябва да сме близо до нещо.

— А колко бързо можем да се отдалечим от това нещо?

С всяка секунда образът на ракетите върху екрана ставаше все по-голям. Вече бяха направили маневра и сега се носеха право срещу тях, тъй че се виждаха само бойните им глави, насочени точно в целта.

— Любопитна съм да разбера — какво ще правим сега?

— Просто ще запазим хладнокръвие — каза Зейфод.

— И това ли е всичко? — изкрещя Артър.

— Не. Ще се опитаме и да... тъъ... да маневрираме! — каза Зейфод, внезапно обзет от паника — Компютър, какви маневри можем да предприемем?

— Тъъ, страхувам се, че никакви — отговори компютърът.

— ... тогава... нещо друго — каза Зейфод, — ... тъъ... — добави той.

— Изглежда, има някаква засечка в системите за управление — поясни компютърът бодро. — Ще бъдем поразени след четиридесет и пет секунди. Можете да ме наричате Еди, ако това ви действа успокоително.

Зейфод се опита да изтича в няколко еднакво важни посоки едновременно.

— Да! Точно така! — каза той. — Тъъ... трябва да минем на ръчно управление на кораба.

— Можеш ли да управляваш? — попита го Форд учтиво.

— Не, а ти?

— Не.

— Трилиън?

— Не.

— Чудесно — каза Зейфод поуспокоен. — Да опитаме с общи сили.

— И аз не мога — обади се Артър, почувствал, че е крайно време да се намеси по-решително.

— Досещах се — каза Зейфод. — Окей, компютър, превключи на пълно ръчно управление. Веднага.

— Готово — каза компютърът.

Пред тях се разтвориха няколко големи командни табла, отрупани с прибори за управление. Върху екипажа се изсипа истински

дъжд от парченца полистиренова обвивка и целофанени топчета — тези командни табла досега не бяха използвани.

Зейфод впери трескав поглед в тях.

— Окей, Форд — започна той, — дай пълен назад е десет градуса дясно на борд или нещо подобно...

— Желая ви успех, момчета — изчурулика компютърът, — поразяване след тридесет секунди.

Форд скочи към приборите — само няколко от тях му изглеждаха поне малко познати, тъй че се залови първо с тях. Корабът се разтресе и нададе вой, защото ракетните двигатели за ориентиране се опитваха да го насочат във всички възможни посоки едновременно. Форд остави на мира половината от тях — корабът описа остра дъга и полетя обратно по пътя, по който бе дошъл, право към идващите насреща ракети.

Въздушни възглавници цъфнаха по стените в същия миг, в който всички полетяха към ракетите. В продължение на няколко секунди инерционните сили ги държаха приковани към тях, неспособни да си поемат дъх или да се помръднат. Зейфод, изпаднал в дива паника, започна да блъска с ръце и крака и накрая успя да нанесе жесток ритник на една малка ръчка, която представляваше част от системата за управление.

Ръчката се счупи, корабът направи рязък завой и се стрелна нагоре. Екипажът бе запокитен обратно към центъра на залата. Фордовият екземпляр на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ се блъсна в друг отсек на приборното табло, в резултат на което се случиха следните две неща: пътеводителят започна да обяснява на всички желаещи да го слушат какви са най-добрите начини да се изнесат от Антарес контрабандно жлезни папагал (жлезите на антареския папагал, забодени на малки клечипи, са отвратителен, но много търсен деликатес, поднасян на коктейли, и затова богатите идиоти са готови да платят куп пари за тях, когато искат да впечатлят други богати идиоти), а корабът най-неочаквано започна да пада като камък надолу.

Горе-долу по това време един от членовете на екипажа болезнено си натърти ръката над лакътя. Подчертаваме този факт, защото иначе,

както вече казахме, останалите се отърват съвсем невредими, а смъртоносните ядрени ракети така и не поразяват кораба.

Безопасността на екипажа е напълно гарантирана.

— Остават двайсет секунди, момчета — каза компютърът.

— Включи ги тогава проклетите двигатели! — му кресна Зейфод.

— О, готово, момчета — каза компютърът. Двигателите се включиха с приглушен рев, корабът отново зае хоризонтално положение и пак се отправи към идващите насреща ракети. Компютърът започна да „пее“.

— „Ако тръгнеш срещу бурята — виеше гъгниво той, — дръж си главата гордо изправена...“

Зейфод му изкреця да млъкне, но гласът му се изгуби сред оглушителния шум, който те съвсем логично възприеха като приближаващия край.

— „и не се плаши... от тъмнината!“ — изви глас Еди.

Заемайки хоризонтално положение, корабът се бе преобърнал наопак и докато лежаха на тавана, където понастоящем се намираха, ни един от тях не бе в състояние да достигне системите за управление.

— „А след бурята...“ — напяваше Еди.

Двете ракети ставаха все по-големи и застрашителни върху екраните, докато се приближаваха с грохот към кораба.

— „... небето е златисто...“

Но по някаква невероятно щастлива случайност все още не бяха нагодили напълно курса на полета си към този на постоянно криволичещия космически кораб и минаха точно под него.

— „... и славеят пее със сребърен глас...“ Поправка, приятели, остават петнайсет секунди... „И пак тръгни срещу бурята...“

С пронизителен писък ракетите направиха вираж и пак се впуснаха да ги преследват.

— Това е вече краят — каза Артър, без да ги изпуска от очи. — Сега вече със сигурност ще умрем, нали?

— Стига си повтарял едно и също — кресна му Форд.

— И все пак ще умрем, нали?

— Да.

— „И пак тръгни срещу бурята...“ — изпя Еди.

Артър се сети за нещо. Изправи се с мъка на крака.

— Абе защо да не опитаме да включим онзи невероятностен двигател? — каза той. — Може и да успеем.

— Ти какво, да не си полудял? — каза Зейфод. — Ако не се програмира както трябва, един бог знае какво ще стане.

— Има ли някакво значение сега? — изкрещя Артър.

— „Дори ако мечтите ти станат на пух и прах...“ — изпя Еди.

Артър пролази към една примамливо голяма и красиво оформена отливка, която се намираше на мястото, където дъгата на стената се сливаше с тавана.

— „Не спирай, не спирай, не губи надежда...“

— Знае ли някой защо Артър не бива да включва невероятностния двигател? — извика Трилиън.

— „И не ще бъдеш нивга сам...“ Остават пет секунди, беше ми много приятно, момчета, почивайте в мир... „И не ще бъ... деш нив... га сам...!“

— Питам ви — изкрещя Трилиън, — знае ли някой...

В същия миг се чу умопомрачаваща експлозия, съпътствана от ярка светлина.

ГЛАВА XVIII

В следващия миг „Златно сърце“ продължаваше да се движи съвсем нормално по пътя си, само че с подновена и доста по-привлекателна вътрешна украса. Станал бе малко по-просторен, а украсата бе в нежно пастелно-синьо и зелено. В центъра на залата, сред папрати и жълти цветя, се издигаше вита стълба, която не водеше доникъде определено, а до нея, върху каменна поставка с формата на слънчев часовник, се помещаваше главният терминал на компютъра. Изкусно разположени светлини и огледала създаваха илюзията, че се намиращ в оранжерия, от която се открива поток изглед към изрядно поддържана градина. По периферията на тази оранжерия бяха подредени мраморни масички, стъпили на изящни крачета от ковано желязо. При по-внимателно вглеждане в гладката повърхност на мрамора можеха да се видят неясните очертания на различни прибори, а при докосване приборите автоматично се пъхат в ръцете ти. Погледнати от точно определен ъгъл, огледалата сякаш отразяват най-необходимите датчици за визуален контрол, макар и да не бе съвсем ясно къде се намират в действителност. С една дума, беше невероятно красиво.

Разположил се удобно в един плетен градински стол, Зейфод Бийблброкс каза:

— Какво стана, по дяволите?

— Ами тъкмо казвах — каза Артър, налегнал се до малко зарибено езерце — ей го къде е превключвателят на онзи невероятностен двигател... — и махна с ръка към старото му място. Сега там имаше цвете в саксия.

— А къде се намираме? — попита Форд, които седеше на витото стълбище с чаша добре изстуден Пангалактически гаргаробластер в ръка.

— Точно там, където бяхме, струва ми се... — каза Трилиън, тъй като изведнъж всички огледала около тях показаха безрадостната

картина на пустинния пейзаж на Магратеа, която продължаваше своя бяг под тях.

Зейфод скочи от мястото си.

— Тогава какво стана с ракетите? — попита той.

Една нова и поразителна картина се появи в огледалата.

— По всичко личи — отбеляза Форд скептично, — че са се превърнали във ваза с петунии и един много изненадващ на вид кашалот...

— При невероятностен фактор — прекъсна го Еди, който изобщо не се беше изменил — едно към осем милиона седемстотин шейсет и седем хиляди сто двадесет и осем.

Зейфод се вторачи в Артър.

— Как успя да го измислиш, земляино? — попита го той.

— Ами — каза Артър, — аз само...

— Много добре си го измислил. Да включиш невероятностния двигател за секунда, без да си задействал предварително системата за проверка. Хей, момче, ти току-що ни спаси живота, разбираш ли?

— О — каза Артър, — не си струва да го споменавате...

— А, така ли? — каза Зейфод. — Е, забрави го тогава. Окей, компютър, подготви кораба за кацане.

— Но...

— Казах ти да го направиш.

Другото нещо, което се забрави, бе фактът, че напук на каквато и да е вероятност на няколко мили над повърхността на една чужда планета най-неочаквано бе сътворен един кашалот.

И тъй като това не е мястото, което един кашалот обикновено заема, бедното невинно същество имаше твърде малко време, за да осмисли житието и битието си като кашалот, преди да прекрати съществуването си като кашалот.

Предлагаме ви пълен запис на мислите му от първия момент на съществуването му до последния.

„Ооо...! Какво става? — помисли си той.

Тъъ, извинете, но кой съм аз?

Моля?

Защо съм тук? Какъв е смисълът на моя живот?

Какво искам да кажа с това кой съм аз?

Трябва да се успокоя, да се окопотя... ооо, изпитвам много интересно чувство, какво ли е то? Усещам нещо като... повдигане или гъделичкане в... в... ами май няма да е зле да започна да давам имена на нещата, ако искам да напредна в това, което, с цел да бъда разбран, наричам спор, наричам живот, така че да го наречем... моя стомах.

Така. Ууии, ама то става все по-силно! Хей, ами какъв е този свистящ, бучащ шум покрай това, което ми хрумна да нарека своята глава? Може би ще го нарека... вятър! Дали това име е подходящо? Засега става... може би по-нататък, когато разбере за какво служи, ще успея да измисля по-добро име. Трябва да е нещо много важно, щом го има в толкова голямо количество. Хей! А какво е това? Да го наречем... да го наречем... опашка. Да, опашка. Хей! Я виж как красиво мога да я размахвам насам-натам. Ай, ай! Ех, че е хубаво! Е, няма голяма полза от цялата работа, но по-нататък сигурно ще видим за какво служи. А сега да видим дали вече не съм си изградил ясна представа за нещата?

Не.

Здраве да е. Иначе е страшно интересно, толкова много неща ми предстоят; толкова много неща трябва да осмисля, че чак свят ми се вие от нетърпение...

Или може би е от вятъра?

Ама той наистина става много силен.

Я гледай! Хей, какво ли пък е това нещо, което изведнъж се забърза към мене? Много, много бързо. Толкова голямо и гладко и закръглено, че се нуждае от голямо, солидно звучащо име, като... хъ... земна твърд. Точно така. Много хубаво име — земна твърд!

Интересно дали ще иска да станем приятели.“

Останалото, след едно внезапно плъосване, е тишина.

Колкото и странно да е, единственото нещо, което мина през ума на вазата с петунии, докато падаше, е „О, не, пак ли?“ Мнозина смятат, че ако знаехме защо вазата с петунии си помисли именно това, щяхме да разбираме същността на вселената доста по-добре, отколкото сега.

ГЛАВА XIX

— Тоя робот ще го взимаме ли с нас? — попита Форд, като изгледа с отвращение Марвин, които стоеше отпуснат и прегърбен под една малка палма в ъгъла.

Зейфод отмести поглед от огледалните екрани, които показваха панорамна гледка на пустинната местност, където „Златно сърце“ току-що бе кацнал.

— А, Андроида Параноид ли? — каза той. — Да, ще го вземем.

— Но за какво ни е притрябвал един изпаднал в депресия робот?

— И вие си мислите, че имате проблеми — каза Марвин тъй, сякаш се обръщаше към току-що изпълнил мисията си ковчег. — А какво бихте правили, ако наистина сте един изпаднал в маниакална депресия робот? Не, хич не се мъчете да ми отговаряте. Аз съм петдесет хиляди пъти по-интелигентен от вас, но дори и аз не зная отговора. Главата ме заболява, като се опитвам да мисля на такова ниско ниво като вашето.

Трилиън нахлу в залата през вратата, която водеше към нейната кабина.

— Белите мишки са избягали! — каза тя.

На ни едно от лицата на Зейфод не се появи изражение на дълбока скръб и тревога.

— Майната им на твоите бели мишки — каза той.

Трилиън го измери с тревожен поглед и отново изчезна.

Не е изключено да се бяха отнесли с повече внимание към нейния изблик, ако бе по-широко известен фактът, че човешките същества са едва на трето място по интелигентност сред всички форми на живот на планетата Земя, а не на второ, както твърдят повечето странични наблюдатели.

— Добър ден, момчета.

Гласът бе странно познат, но и странно различен. Звучеше по майчински загрижен. Представи се на екипажа, когато те се намираха

пред херметическата камера, през която щяха да излязат на повърхността на планетата.

Спогледаха се изненадано.

— Компютърът е — поясни Зейфод. — Открих, че има вграден резервен вариант на индивидуалност, която, помислих си, може да се окаже по-удачна.

— Това ще бъде първият ви ден на една нова и непозната планета — продължи новият глас на Еди, — затова искам да се облечете топло и удобно и никакви игри с разните там лоши чудовища с изпъкнали очи.

Зейфод забарабани нервно с пръст по люка.

— Съжалявам — каза той, — мисля, че една логаритмична линейка ще ни свърши повече работа.

— Така ли! — кресна компютърът. — Кой каза това?

— Би ли ни отворил, ако обичаш, изходния люк, компютър? — каза Зейфод, като се мъчеше да не се ядосва.

— Не, докато онзи, който го каза, не си признае — отсече компютърът и още по-яко затегна ключалките.

— О, господи — измърмори Форд и като се отпусна тежко на някаква преграда, започна да брой до десет. Ужасно го безпокоеше подозрението, че един ден разумните форми на живот ще забравят как се прави това. А броенето е единственият начин, но който хората можеха да демонстрират своята независимост от компютрите.

— Хайде! — каза Еди строго.

— Компютър... — започна Зейфод.

— Чакам! — прекъсна го Еди. — И мога да чакам цял ден, ако е нужно...

— Компютър... — отново поде Зейфод, който прекрати опитите си да измисли някакъв хитроумен довод, с който да обори компютъра, и реши повече да не се препира с него — ако не отвориш веднага този люк, ще хукна право към главната ти информационна банка и ще те препрограмирам с една много голяма брадва, разбра ли?

Шокираният Еди се смълча и замисли над това.

Форд продължи тихичко да брой. Това е най-голямото предизвикателство, което можеш да отправиш към един компютър, равносилно на това, да се приближиш до някое човешко същество и да му прошепнеш: „Кръв... кръв... кръв... кръв...“

Накрая Еди тихо каза:

— Виждам, че всички ние трябва да поработим над изглаждането на нашите отношения. — И люкът се отвори.

Прониза ги леден вятър. Загърнаха се топло и заслизаха по стълбата към покритата с безплодна прах Магратеа.

— Всичко това ще свърши в сълзи, усещам го — извика Еди след тях и затвори люка.

След няколко минути отново отвори и затвори люка, с което изпълни една заповед, която напълно го изненада.

ГЛАВА XX

Пет фигури се движеха бавно по пустинната земя. На места тя бе досадно сива, на места досадно кафява, а останалата част още по-безинтересна на вид. Приличаше на изсушено блато, лишено от всякаква растителност и покрито с пращен слой, дебел един инч. Беше много студено.

Очевидно Зейфод бе доста потиснат. Закрачи бързо напред и скоро се изгуби от погледа зад едно малко възвишение.

Вятърът пареше очите и щипеше ушите на Артър, а застоялият разреден въздух стягаше гърлото му. В най-окаяно състояние обаче се намираше неговият мозък.

— Ама това е фантастично... — изрече той и собственият му глас проехтя в ушите му. Звукът се разпространяваше твърде бавно в разредената атмосфера.

— Отвратителна дупка, ако питаш мене — каза Форд. — И новородените котенца представляват по-приятна гледка.

Раздразнението му все повече нарастваше. От всички планети на всички звездни системи в цялата Галактика — много от тях диви и екзотични, кипящи от живот, тъкмо на това ли мизерно място трябваше да попадне след петнайсетгодишното си отшелничество? Дори един хотдог няма откъде да си купиш! Наведе се и вдигна от земята една студена буца пръст, но под нея нямаше нищо, заради което си струваше да изминеш хиляди светлинни години, за да го видиш.

— Не бе — настоя Артър, — как не разбираш? Та днес аз за пръв път стъпвам на друга планета... един съвсем нов свят...! Но жалко наистина, че е такова мизерно място.

Трилиън се загърна по-добре, потрепера и се намръщи. Можеше да се закълне, че с крайчеца на окото си долови едно едва забележимо и неочаквано движение, но когато отново погледна нататък, не се виждаше нищо друго освен кораба, тих и неподвижен, на около сто ярда зад тях.

Въздъхна с облекчение, когато след една-две секунди зърнаха Зейфод, застанал на върха на малкото възвишение, да им маха с ръка да отидат при него.

Изглеждаше възбуден, но поради силния вятър и рядката атмосфера не успяха да чуят какво им казва.

Като приближиха възвишението, им стана ясно, че това е всъщност кръглият отвор на един кратер, широк сто и петдесет ярда. Полегатият скат от външната страна на кратера бе осеян с черни и червени буци. Спряха се и разгледаха една от тях. Беше мокра. Приличаше на гума.

Изведнъж осъзнаха с ужас, чу това е прясно месо от кашалот.

На върха на склона, на самия ръб на кратера, ги чакаше Зейфод.

— Вижте — каза той и посочи към дъното на кратера.

В средата лежеше разкъсаното туловище на един самотен кашалот, който не бе живял достатъчно дълго, за да е недоволен от съдбата си. Тишината се нарушаваше само от неволните спазми в гърлото на Трилиън.

— Предполагам, че е излишно да се опитваме да го погребем — промърмори Артър и веднага след това съжали.

— Да вървим — каза Зейфод и пое обратно към дъното на кратера.

— Какво, там долу ли? — попита Трилиън с огромно отвращение.

— Да — каза Зейфод, — хайде, искам да ви покажа нещо.

— И отгук се вижда — каза Трилиън.

— Не това — каза Зейфод. — Открих как можем да влезем вътре.

— ВЪТРЕ? — каза Артър с ужас.

— Във вътрешността на планетата! По един подземен тунел. Открил се е от силния удар при падането. Ще тръгнем по него. Човешки крах не е стъпвал там от пет милиона години насам. Ще слезем в дълбините на самото време...

Марвин отново започна да си тананика иронично.

Зейфод го удари и той млъкна.

Потрепервайки леко от погнуса, всички последваха Зейфод надолу по склона към дъното на кратера, като полагаха неимоверни усилия да не поглеждат към останките на нещастния му създател.

— Това е животът — каза Марвин елегично, — можеш да го мразиш, можеш да не му обръщаш внимание, но да го обичаш — никога.

На мястото, където се бе сгромолясал кашалотът, земята беше хлътнала, разкривайки широка мрежа от подземни тунели и коридори, някои доста задръстени в момента от безформени отломъци и вътрешности. Зейфод се захвана да проправи път към един от тях. Но Марвин се справи с тази работа доста по-бързо от него. От тъмните глъбини лъхна застоял въздух. Зейфод насочи лъча на фенерчето си навътре, но в прашната мрачина нищо не се виждаше.

— Според легендата — каза той — голяма част от живота си магратеанците са прекарвали под земята.

— Защо? — попита Артър. — Да не би горе да е било прекалено мръсно и пренаселено?

— Едва ли — отвърна Зейфод. — Мисля, че просто не им е харесвало много.

— Сигурен ли си, че знаеш какво правиш? — попита Трилиън, като надникна боязливо в мрака. — Нали помниш, че веднъж вече бяхме нападнати.

— Слушай, мойто момиче, обещавам ти, че броят на живите същества на тази планета е нула плюс четири, т.е. ние самите, тъй че хайде по-бързо да влизаме вътре. Хей... ъъ... землянино...

— Артър — подсети го Артър.

— Добре. Би ли могъл да задържиш този робот при себе си и да охраняваш входа на тунела? Окей?

— Какво? Да го охранявам ли? — каза Артър. — От кого? Нали току-що каза, че тук няма никой?

— Е, просто за всеки случай, за по-голяма сигурност, окей? — каза Зейфод.

— А чия? Вашата или моята?

Зейфод се запромъква надолу по коридора, последван от Форд и Трилиън.

— Ами тогава дано прекарате наистина отвратително — извика Артър недоволно.

— Нямай грижа — увери го Марвин, — можеш да бъдеш сигурен в това.

След няколко секунди ги изгубиха от погледа си.

Артър започна да крачи ядно напред-назад, но после реши, че гробът на един кашалот, общо взето, не е най-удачното място за разходки.

Марвин му хвърли един злобен поглед и след това се самоизключи.

* * *

Зейфод крачеше бързо по подземния коридор. Беше ужасно неспокоен, но се опитваше да го скрие, като пристъпваше бодро и решително напред. Описа кръг с лъча на прожектора си. Стените бяха облицовани с тъмни, студени при допир плочки, а във въздуха се носеха тежки зловония.

— Аз какво ви казах — обади се Зейфод. — Населена била! Магратеа! — И продължи да крачи напред през мръсотиите и отломъците, пръснати по покрития с плочки под.

За Трилиън сравнението с лондонското метро се налагаше от само себе си, макар и последното да не бе чак толкова мръсно.

На равни интервали по стената плочките отстъпваха място на големи мозайки, изобразяващи опростени ъгловати фигури в ярки тонове. Трилиън се спря и разгледа една от тях, но тъй като нищо не можа да разбере, повика Зейфод.

— Хей, имаш ли представа какви са тези странни символи?

— Мисля, че не са нищо повече от странни символи — каза Зейфод, като дори не си направи труда да се обърне.

Трилиън сви рамене и забърза след него. От време на време минаваха край входници, отляво или отдясно, водещи към неголеми зали. Форд откри, че са пълни с изоставена компютърна техника, и замъкна Зейфод в една от тях, да хвърли един поглед. Трилиън ги последва.

— Гледай — каза Форд, — смяташ ли, че това е Магратеа...

— Да — отвърна Зейфод. — Пък и всички чухме гласа, нали така?

— Добре. За момента съм готов да преглътна някак, че това е Магратеа. Но все още нищо не си ни казал как, по дяволите

галактически, успя да я откриеш. Не си я открил в някой звезден атлас, в това поне съм сигурен.

— Проучвания. Правителствени архиви. Разузнаване. Няколко щастливи хрумвания. Лесно.

— Затова ли открадна „Златно сърце“, за да тръгнеш да я търсиш?

— Откраднах го, за да търся много неща.

— Много ли? — учуди се Форд. — Какви например?

— Не знам.

— Какво?

— Не знам какво търся.

— Защо не знаеш?

— Защото... защото... ами защото, ако знаех, нямаше да мога да ги търся.

— Какво, ти да не си полудял?

— Все още не изключвам такава вероятност — отвърна Зейфод спокойно. — За себе си знам само това, което мозъкът ми съумява да обработи в сегашното си състояние. А то не е никак добро.

Дълго време никой нищо не каза. Форд втренчи поглед в Зейфод и изведнъж в главата му нахлуха куп тревожни мисли.

— Виж какво, стари друже, ако искаш да... — подзе не след дълго Форд.

— Не, почакай... ще ти кажа нещо — прекъсна го Зейфод. — Аз не обичам да се движа по разписания и по релси. Текне ми например да направя нещо и си викам, хей, защо пък не — и го правя. Искам да стана президент на Галактиката — и то просто става, толкова е лесно. Решавам да открадна този кораб. Решавам да откроя Магратеа — и всичко просто става. Е да, обмислям наистина как едно нещо може да се направи по най-добрия начин, но то винаги става. Все едно че имаш Галактикредитна карта, която ти служи безотказно, въпреки че нямаш пукната пара в банката. А иначе колчем седна и се замисля — защо пожелах да направя това, как успях да измисля как да го направя, — ме обзема огромно желание просто да престана да мисля за това. Същото желание изпитвам и в този момент. Дори само да говоря за това ми коства големи усилия.

Зейфод направи кратка пауза, в която никой не проговори. След това той се намръщи и продължи:

— Снощи отново ме безпокоеше това. Това, че една част от мозъка ми не функционира нормално. Тогава ми хрумна, че е възможно някой, без да ме пита, да използва мозъка ми, защото има нужда от добри идеи. Като съпоставих тези две подозрения, стигнах до решението, че за целта този някой е изключил и изолирал част от мозъка ми. И затова не мога да я използвам. Запитах се дали не бих могъл да проверя това.

Отидох в корабната поликлиника и се включих към екрана на енцефалографа. Подложих и двете си глави на всички основни мозъчни изследвания — същите онези изследвания, на които ме подложиха правителствените лекари, преди да бъда официално одобрен за президент. Нищо не показаха. Или поне нищо неочаквано. Показаха, че съм умен, с развито въображение, безотговорен, че не може да ми се има доверие, че преобладаващите ми интереси са насочени извън собствената ми личност, изобщо нищо, за което да не можеш и сам да се досетиш. И никакви други аномалии. Ето защо започнах да си измислям най-различни и съвсем произволни изследвания. Нищо. Тогава наложих данните от едната глава върху данните от другата. Пак нищо. Накрая съвсем щях да изглупея, защото реших, че не страдам от нищо друго, освен от параноя. Последното нещо, което направих, преди да нарежа тази работа, бе да взема наложените една върху друга снимки и да ги прекарам през зелен филтър. Нали помниш, че като малък изпитвах някакво суеверно предпочитание към зеления цвят? И мечтаех да стана пилот на един от търговските космически кораби?

Форд кимна.

— И изведнъж — каза Зейфод — всичко ми стана ясно като бял ден. Цели два центъра — по един в двата ми мозъка — бяха свързани тъй, че да кореспондират единствено и само помежду си. Някое гадно копеле бе прерязало всички нервни връзки и прекъснало по електронен път функциите на тези два дяла на малкия ми мозък.

Форд го гледаше втрещен. Трилиън бе бяла като платно.

— И мислиш, че някой е сторил това? — прошепна Форд.

— Да.

— Имаш ли представа кой? Или пък защо?

— Защо ли? Мога само да предполагам. Но знам кое е това копеле.

— Знаеш! Откъде знаеш?

— Ами защото си е оставил инициалите върху срязаните нервни възли. Оставил ги е, за да ги видя...

Форд го гледаше с ужас, чувствайки как го полазват тръпки.

— Инициали? Изрязани в твоя мозък?

— Да.

— И какви, за бога?

Известно време Зейфод го гледа мълчаливо, след това извърна поглед.

— З. Б. — каза тихо той.

В този миг зад тях се спусна с трясък една стоманена преграда и залата започна да се пълни с газ.

— По-късно ще ти обясня — каза Зейфод, задушавайки се, преди и тримата да изгубят съзнание.

ГЛАВА XXI

Артър се разхождаше мрачно по повърхността на Магратеа. Форд предвидливо му бе оставил своя екземпляр на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, за да не скучае, докато чака. Натисна напосоки няколко копчета.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е една доста неравномерно редактирана книга и съдържа много пасажки, които за едновременните редактори бяха задоволителни.

В един от тях, например този, на който Артър случайно попадна, се разказва за преживелиците на някой си Вийт Вууджагиг, скромен млад студент в Максимегалонския университет, постигнал блестящи успехи в областта на античната филология, трансформационна етика и вълново-хармонична теория на историческата перцепция. По-късно обаче, след една пиянска нощ със Зейфод Бийблброкс, прекарана в пиене на Пангалактически гаргаробластери, бил обзет от неутолимото желание да проучи съдбата на всички химикалки, които бил купил през последните няколко години.

Последвал дълъг период на старателни проучвания. През това време той успял да посети всички по-големи бюра за изгубени химикалки из цялата Галактика. Накрая предложил една доста странна теория, която направила силно впечатление в научните среди по онова време. Някъде в космоса, твърдял той, редом с всички онези планети, населени с хуманоидни, влечугоидни, рибоидни същества, ходещи дървоиди и суперинтелигентни отънъци на синия цвят, съществува и една планета, изцяло

обитавана от химикалкоидни форми на живот. И именно към тази планета се отправят безпризорните химикалки, като се провират тихичко през разни миши дупки в космоса, за да се доберат до един свят, където знаят, че ще могат да се наслаждават на един уникален химикалкоиден начин на живот, изпълнен с това, което химикалките разбират под радости и положителни емоции.

Като всички останали теории, и тази се възприемала нормално и с интерес до деня, в който Вийт Вууджагиг най-неочаквано заявил, че е открил тази планета и че е поработил там известно време като шофьор на лимузина при едно семейство евтини и прости зелени химикалки. В резултат на това бил задържан, затворен, написал книга и накрая бил обложен с тежки данъци — наказание, което обикновено се налага на онези, които публично се правят на глупаци.

Когато след време изпратили експедиция към посочените от Вууджагиг координати на планетата в космоса, успели да открият само един малък астероид, населен от самотен старец, който непрекъснато повтарял, че всичко е лъжа, въпреки че по-късно открили, че това не отговаря на истината.

Открит обаче остава въпросът както за мистериозните 60 000 алтериански долара, ежегодно внасяни в Браитисвогачската банкова сметка на стареца, така и за изключително доходната търговия, която Зейфод Бийблброкс върти с употребявани химикалки.

След като прочете това, Артър остави книгата. Роботът изобщо не се помръдваше от мястото си. Артър стана и се качи на върха на кратера. Обиколи го веднъж и наблюдава прекрасния залез на двете слънца на Магратеа.

След това отново слезе долу. Събуди робота, защото все пак е за предпочитане да разговаряш дори и с един маниакално депресиран робот, отколкото с никой.

— Стъмва се — каза той. — Гледай, роботе, звездите вече се показват.

От глъбините на една тъмна мъглявина се виждат твърде малко звезди, и то съвсем неясно, но все пак се виждаше нещо.

Роботът покорно погледна към тях, после пак сведе поглед.

— Знам — каза той. — Отвратително, нали?

— Ама какъв залез! Никога, дори и в най-фантастичните сънища, не съм виждал подобно нещо. А двете слънца — сякаш огнени планини се топят в пространството.

— Виждал съм го — каза Марвин. — Нищо не струва.

— А моята планета си имаше само едно слънце — не се отчайваше Артър. — Знаеш ли, аз съм от една планета, наречена Земя.

— Знам — каза Марвин. — Само за това приказваш. Трябва да е било отвратително място.

— О, не, беше много красива.

— Имаше ли океани?

— О, да — каза Артър с въздишка, — огромни безбрежни вълнуващи се сини океани...

— Не понасям океани — каза Марвин.

— Кажете ми — поинтересува се Артър, — с другите работи погаждаш ли се?

— Мразя ги — отвърна Марвин. — Къде тръгна?

Търпението на Артър се бе изчерпало и той се изправи.

— Ще направя още една обиколка — каза той.

— Върви, не ти се сърдя — каза Марвин и преброи петстотин деветдесет и седем милиарда овце, преди да потъне в сън секунда по-късно.

Артър размаха ръце, за да накара кръвообращението си да заработи малко по-въодушежено. Отново потегли нагоре по склона на кратера. Тъй като атмосферата беше рядка и нямаше луна, нощта настъпваше много бързо и вече беше доста тъмно. Поради това Артър буквално се сблъска със стареца, преди още да го е забелязал.

ГЛАВА XXII

Той бе застанал с гръб към Артър и съзерцаваше как последните отблясъци на светлика потъват в черната паст зад хоризонта. Беше доста висок, възстар и облечен само с една дълга сива мантия. Когато се обърна, Артър видя, че лицето му е слабо, интелигентно, изнурено от грижи, без да е грубо; едно от онези лица, които привличат клиенти в банката. Но все още не се бе обърнал, не реагира дори когато Артър извика от изненада.

След малко последните лъчи на слънцата напълно се стопиха и той се обърна. Лицето му все още се озаряваше отнякъде и когато Артър потърси с поглед източника на светлина, откри, че няколко ярда по-нататък бе спряло някакво малко транспортно средство — нещо като хеликоптер, както се стори на Артър. От него се излъчваше бледа светлина.

Мъжът погледна Артър като че ли с тъга.

— Избрали сте чудесна нощ, за да посетите нашата мъртва планета — каза той.

— Кой... кой сте вие? — изпелтечи Артър.

Мъжът извърна поглед и на лицето му отново се изписа някаква тъга.

— Името ми е без значение — отговори той.

Изглеждаше угрижен от нещо. Очевидно не гореше от желание да започва разговор. Артър се почувства неловко.

— Аз тъъ... вие ме стреснахте — каза той неуверено.

Мъжът отново го изгледа и леко повдигна вежди.

— Мм?

— Казах, че ме стреснахте.

— Не се бойте, няма да ви сторя нищо лошо.

Артър се намръщи.

— Но вие стреляхте по нас. Имаше ракети... — каза той.

Мъжът погледна надолу към дъното на кратера. Слабата светлина, която се излъчваше от Марвиновите очи, хвърляше едва

забележими червени отблясъци върху огромното туловище на мъртвия кашалот.

Мъжът се изсмия тихичко.

— Автоматична система за отбрана — каза той и леко въздъхна. — Древни компютри, разположени дълбоко в недрата на планетата, бавно отмерват тъмните хилядолетия и вековете са сложили своя отпечатък над прашната им електронна памет. Мисля, че от време на време пускат по някоя ракета, ей тъй, за разнообразие.

Погледна Артър сериозно и каза:

— Иначе съм голям поклонник на науката.

— О... въъ, така ли? — каза Артър, който започваше да се обърква от странното любезно отношение на мъжа.

— О, да — каза старецът и отново млъкна.

— Аха — каза Артър, — въ...

Изпитваше неловкото чувство на човек, който тъкмо когато прелюбодейства, с изненада вижда как съпругът на жената влиза в стаята, сменя си панталоните, казва няколко думи за времето и пак излиза.

— Изглеждате нещо неспокоен — отбеляза старецът с учтива загриженост.

— Тъъ, не... ами да. Всъщност, виждате ли, ние съвсем не предполагахме, че ще заварим някого тук. Мислехме си, че всички сте мъртви, така да се каже...

— Мъртви ли? — изненада се старецът. — Боже опази, не — просто бяхме заспали.

— Заспали? — каза Артър недоумяващо.

— Да, докато мине икономическата рецесия, нали разбирате — отвърна старецът, очевидно без да го е грижа дали Артър разбира нещо от това, което му говори.

Наложи се Артър отново да подеме разговора.

— Тъъ, за каква икономическа рецесия говорите?

— Ами виждате ли, преди пет милиона години икономиката на Галактиката се сгромоляса и като видяхме, че планетите по поръчка спадат към луксозните стоки, разбирате ли...

За момент се поколеба и погледна Артър.

— Вие нали знаете, че ние строяхме планети? — попита той с тържествен глас.

— Ами, да — отвърна Артър, — чувал бял подобно нещо...

— Прекрасна професия — каза старецът и в очите му се появи тъжно изражение. — Най обичах да извайвам крайбрежните линии. С голямо удоволствие изпипвах и най-малките детайли на фиордите... но както и да е — каза той, опитвайки се да продължи прекъснатата си мисъл, — започна рецесията и ние решихме, че ще си спестим много неприятности, ако чисто и просто я проспим. Затова програмирахме компютрите да ни събудят, когато отmine.

Мъжът сподави една малка прозявка и продължи:

— Компютрите бяха свързани посредством индекс с курса на Галактическата фондова борса, за да бъдем събудени тогава, когато всички останали са възстановили икономиките си в достатъчна степен, за да си позволят нашите доста скъпички услуги.

Артър, който бе редовен читател на „Гарднън“, се потресе от чутото.

— А не смятате ли, че това, което правите, е много непочтено?

— Непочтено ли? — попита старецът кротко. — Извинете, може би малко съм изостанал.

Посочи към дъното на кратера.

— Ваш ли е онзи робот? — попита той.

— Не — долетя откъм кратера тъничък металически глас, — мой съм си.

— Ако изобщо може да се нарече робот — измърмори Артър. — По-скоро мяза на електронна цупеца се машина.

— Повикай го — каза старецът.

С голяма изненада Артър откри, че в гласа на стареца са се появили заповеднически нотки. Извика на Марвин и той започна да се катери нагоре, като доста старателно се правеше на куц, какъвто, разбира се, не беше.

— Чакайте, размислих — каза старецът, — нека остане тука — Но вие трябва да дойдете с мен. Големи работи има да стават.

Обърна се към превозното си средство, което, без да му е подаден някакъв видим сигнал, се плъзна безшумно към тях в тъмнината.

Артър погледна към Марвин, който демонстративно се обърна кръгом и потегли тежко обратно към дъното на кратера, мърморейки си кисело разни безсмислици.

— Да тръгваме — извика старецът. — Да тръгваме веднага, защото иначе ще закъснеете.

— Ще закъснея? — попита Артър. — За какво?

— Как се казвате, човече?

— Дент. Артър Дент — отвърна Артър.

— Ще закъснеете, като покойния Дентартърдент — отвърна старецът строго. — Това е нещо като заплаха — в морните му старчески очи се преградна предишното тъжно изражение. — Никога не са ми се удавали много заплахите, но казват, че могат да вършат добра работа.

Артър премига няколко пъти.

— Какъв изключително странен човек — измърмори той под нос.

— Моля? — каза старецът.

— А, нищо, извинете — каза Артър смутено. — Добре, къде отиваме?

— В моя въздухолет — отвърна старецът и подкани с жест Артър да се качи на превозното средство, което тихо се бе спряло до тях. — Ще слезем дълбоко в недрата на планетата, където в настоящия миг моите събратя се пробуждат от съня си, продължил пет милиона години. Магратеа оживява.

Артър неволно потрепера, докато се разполагаше до стареца. Необичайната обстановка и безшумното потрепване на въздухолета, докато се издигаше нагоре в нощното небе, го извадиха от равновесие.

Погледна към стареца, чието лице бе озарено от мъждукащите светлинки на приборното табло.

— Извинете — попита го той, — как се казвате всъщност?

— Как се казвам ли? — рече старецът и същото онова изражение на далечна тъга се изписа на лицето му. — Казвам се — продължи той след кратка пауза — Слартибартфаст.

Артър буквално се задави.

— Моля? — изпелтечи той.

— Слартибартфаст — тихо повтори старецът.

— СЛАРТИБАРТФАСТ?

Старецът го изгледа замислено.

— Нали ви казах, че не е от значение — каза той.

Въздухолетът се носеше плавно в нощта.

ГЛАВА XXIII

Всеизвестен и от голямо значение е фактът, че нещата не винаги са това, което изглеждат, че са. Например на планетата Земя хората винаги са смятали, че са по-интелигентни от делфините, щом като са създали толкова много — колелото, Ню Йорк, войните и т.н., — докато делфините не могат нищо друго, освен да се шматкат из водата и да се забавляват. И обратно, делфините винаги са вярвали, че са по-интелигентни от човека — и то точно по същите причини.

Интересно е, че делфините отдавна знаеха за предстоящото разрушаване на планетата Земя и многократно се бяха опитвали да предупредят човечеството за грозящата ги опасност; ала по-голямата част от сигналите им бяха неправилно изтълкувани като забавни опити да играят на топка или да си искат нещо вкусно за хапване. Ето защо прекратиха опитите си и намериха начин да напуснат Земята преди пристигането на вогоните.

Последният сигнал на делфините бе неправилно изтълкуван като учудващо сложен опит да направят двойно задно салто през обръч, като си свирукат американския химн, докато всъщност съобщението гласеше следното: СБОГОМ И БЛАГОДАРИМ ЗА РИБКИТЕ.

В действителност на планетата имаше един-единствен вид по-интелигентен от делфините. Голяма част от времето си тези същества прекарваха в научноизследователски лаборатории, където въртяха колела, подтичвайки вътре в тях, и си правеха ужасно елегантни и сложни експерименти с хората. А това, че хората отново сбъркаха в преценката си на тези взаимоотношения, беше залегнало в плана на тези същества.

ГЛАВА XXIV

Въздухолетът се носеше из студената тъма — едно петънце, греещо самотно в черната нощ на Магратеа. Движеше се много бързо. Артъровият спътник изглеждаше потънал в собствените си мисли и когато на няколко пъти Артър се опита да поведе разговор с него, неизменно му отговаряше, като го питаше дали се чувства достатъчно удобно, и отново млъкваше.

Артър се опита да прецени с каква скорост пътуват, но тъмнината навън беше непрогледна и при това положение бе лишен от каквато и да е възможност да направи преценка. А усещането за движение бе толкова ефирно и леко, че почти беше готов да повярва, че изобщо не се движат.

По едно време в далечината се появи мъничко светло петънце, което само за няколко секунди придоби такива огромни размери, че на Артър му стана ясно, че се движи към тях с шеметна скорост. Опита се да разбере що за летателен апарат е това, но като се загледа в него, установи, че е невъзможно да се различат каквито и да е форми. Изведнъж дъхът му секна от ужас, когато въздухолетът започна рязко да пада и се спусна надолу към сякаш неизбежна катастрофа. Относителната им скорост изглеждаше невероятна и още преди Артър да успее да си поеме дъх, всичко беше приключило. Следващото нещо, което съгледа, като се опомни, беше някакво мъгляво сребристо излъчване, което сякаш го заобикаляше отвсякъде. Изви рязко глава и видя една малка черна точка, която бързо се смалываше в далечината зад тях, и едва след няколко секунди осъзна какво се бе случило.

Бяха се гмурнали в един подземен тунел. Колосална е била скоростта, с която те самите са се движели в сравнение с неподвижното петно светлина, представляващо дупка в земята — отвора на тунела. Влудяващото неясно сребристо излъчване идваше от цилиндричните стени на тунела, в който сега се спускаха със скорост поне неколкостотин мили в час.

Затвори очи от ужас.

След известно време — дори не се опита да определи точно колко — му се стори, че скоростта леко намалява, а малко по-късно усети, че започват бавно и плавно да спират.

Отново отвори очи. Все още се намираха в сребристия тунел и се промъкваха през нещо като лабиринт от събиращи се в една точка заешки проходи. Най-сетне спряха в малка кръгла зала със стени от вита стомана.

Тук свършваха още няколко тунела, а в далечния край на залата Артър забеляза голям кръг приглушена, дразнеща очите светлина. Дразнеща с това, че погаждаше номера на очите — невъзможно бе да съсредоточиш поглед върху нея, нито пък да определиш колко близко или далече се намира. Артър предположи (съвсем погрешно), че е в ултравиолетовия диапазон.

Слартибартфаст се обърна и изгледа Артър със сериозните си старчески очи.

— Земянино — каза той, — вече се намираме в сърцето на планетата Магратеа.

— Как разбрахте, че съм землянин? — учуди се Артър.

— Някои неща скоро ще ви станат ясни — отвърна старецът благо — или поне — добави той с известно съмнение в гласа — по-ясни, отколкото са ви в момента.

И продължи:

— Длъжен съм да ви предупредя, че залата, в която ще влезем след малко, в действителност не се помещава в нашата планета. Тя е малко... прекалено голяма. Предстои ни да прекрачим „прага“ към един обширен отсек от хиперпространство. Възможно е да ви обърка.

Артър издаде няколко тревожни звука. Слартибартфаст докосна един бутон и добави не съвсем утешително:

— Направо умирам от страх. Дръжте се здраво.

Машината се стрелна напред право към дразнещата очите светлина и изведнъж Артър придоби доста ясна представа за това как изглежда безкрайността.

Всъщност това не беше безкрайността. Сама по себе си безкрайността е монотонна и безинтересна. Когато вдигнеш поглед към нощното небе, ти виждаш безкрайността — разстоянията са

необятни и следователно абсурдни. Залата, в която попадна въздухолетът, беше всичко друго, но не и безкрайна. Беше просто много, много, много голяма, толкова голяма, че извикваше представата за безкрайност много по-добре от самата безкрайност. Съзнанието на Артър подскачаше и се люшкеше коварно, докато бавно се издигаха нагоре в безконечното пространство, при огромната скорост, която въздухолетът развиваше. Входът, през който минаха, остана далеч зад тях като едва забележима точица върху искрящата стена.

Стената.

Стената дразнеше и провокираше въображението, прелъстяваше го и го смазваше. Стената бе тъй смразяващо обширна, че краищата ѝ се губеха далеч извън полезрението му. Човек буквално можеше да умре от пристъпа на световъртеж.

Стената изглеждаше съвършено гладка. Единствено с помощта на най-точната лазерна измервателна апаратура можеше да се установи, че докато се издигаше очевидно към безкрайността, докато се спускаше в шеметните дълбини, докато се разливаше и губеше от погледа вляво и вдясно, същевременно тя се извиваше в широка дъга. Краищата ѝ се събираха след тринадесет светлинни секунди. С други думи, тя представляваше вътрешната стена на кука сфера — една сфера с диаметър над три милиона мили, озарена с невъобразимо ярка светлина.

— Добре дошъл — каза Слартибартфаст, докато мъничкият като пращинка въздухолет, в момента развиващ скорост три пъти по-голяма от тази на звука, пълзеше едва забележимо в невъобразимо обширното пространство, — добре дошъл — повтори той — в нашия завод.

Артър започна да се оглежда с нещо средно между удивление и ужас. Докъдето поглед стигаше, се виждаха едни странни, висящи фигури, някакви изящни форми от метал и светлина, окачени около призрачни сферични тела, увиснали в пространството.

— На това място — каза Слартибартфаст — изграждаме повечето от нашите планети.

— Да не искате да кажете — изрече Артър, като с мъка изговаряше думите, — да не искате да кажете, че отново започвате производство?

— О, не, не за бога! — възкликна старецът. — Все още Галактиката не е достатъчно богата, за да купува нашата продукция.

Бяхме събудени, за да изпълним една-единствена много специална поръчка, за много... специални клиенти от друго измерение. Ето, вижте там, в далечината пред нас.

Артър проследи с поглед пръста на стареца и след малко успя да различи висящата във въздуха конструкция, към която сочеше. И наистина, това бе единствената конструкция, около която се забелязваше някаква дейност — усети я по-скоро с подсъзнанието, отколкото със сетивата си.

В този миг обаче над конструкцията лумна ярка светлина и съвсем ясно се откриха очертанията на формите върху тъмното кълбо вътре в нея. Това бяха очертания, които Артър познаваше — неравни, ъгловати, но близки като вида на познати думи и точно тъй дълбоко вкоренени в съзнанието му. В продължение на няколко секунди седя втрещен, неспособен да говори, а в главата му се лутаха образи, които се чудеха къде да се установят и намерят разумно обяснение.

Част от мозъка му го уверяваше, че прекрасно разбира какво вижда пред очите си и какво представляват тези форми, но останалата част съвсем благоразумно отказа да допусне подобна идея и сие от себе си отговорността за каквито и да е по-нататъшни размишления в тази насока.

Отново блесна светлина и сложи край на всички съмнения.

— Земята... — прошепна Артър.

— Всъщност това е дубликат на Земята — поясни Слартибартфаст безгрижно. — Правим точно копие по оригиналните ни проекти.

Настъпи кратко мълчание.

— Да не би да се опитвате да кажете — започна Артър бавно, като се владееше, — че поначало... че вие сте НАПРАВИЛИ Земята?

— О, да — отвърна Слартибартфаст. — Случайно да сте ходили в... мисля, че се наричаше Норвегия?

— Не — каза Артър. — Не съм.

— Жалко — каза Слартибартфаст, — беше моя изработка. Знаете ли, проектът дори спечели награда. Прекрасни нагънати брегове. Много се разстроих, като научих, че са я разрушили.

— Вие се натъжихте!

— Да. Ако беше станало пет минути по-късно, нямаше да има толкова голямо значение. Но се получи ужасен гаф.

— Хъ? — каза Артър.

— Мишките побеснях.

— МИШКИТЕ ли?

— О, да — отвърна старецът кротко.

— Е, предполагам, че и кучетата, и котките, и птичечовките също са побеснели, но...

— Може, ама не са я платили те, нали така?

— Вижте какво — каза Артър, — няма ли да ви спестя ценно време, ако се предам и веднага полудея?

Известно време въздухолетът летя в неловко мълчание. После старецът започна търпеливо да обяснява.

— Земянино, планетата, на която живяхте, беше поръчана, платена и управлявана от мишки. Разрушена бе пет минути, преди да е изпълнила задачата, заради която бе построена. Затова се налага да построим още една.

Една-единствена дума остави следа в съзнанието на Артър.

— МИШКИ? — каза той.

— Да, земянино.

— Вижте, много се извинявам, но нали говорим за онези малки, бели мъхнати гадинки, дето умират за сирене и при вида на които жените скачаха по масите и пицяха в телевизионните комедийки в началото на шейсетте?

Слартибартфаст се прокашля учтиво.

— Земянино — каза той, — навремени ми е трудно да следя мисълта ви. Не забравяйте, че прекарах в сън последните пет милиона години тук, в недрата на Магратеа, и съм в пълно неведение какви са тези телевизионни комедийки в началото на шейсетте, за които споменавате. Тези създания, които наричате мишки, видите ли, съвсем не са това, което изглеждат. В нашето измерение те са проявление на едни огромни свръхинтелигентни полиизмерни същества. Цялата тази история със сиренето и цвъртенето е просто фасада.

Старецът замълча и като се намръщи съчувствено, продължи:

— Страхувам се, че правеха опити върху вас.

Артър се замисли над това за миг и след това лицето му се проясни.

— О, не — каза той. — Сега разбирам откъде идва това недоразумение. Вижте, в действителност ние правехме опити върху

тях. Често ги използвахме при бихейвиористични изследвания, нали разбирате. Павлов и прочие. Поставяха им се най-различни задачи — да се научат да натискат звънци, да припкат из лабиринти и т.н., — за да се изучи цялата природа на процеса на обучение. Въз основа на наблюденията си върху поведението на мишките можехме да научим най-различни неща за нашето собствено...

Гласът на Артър постепенно замря.

— Такава изобретателност... — каза Слартибартфаст — не можем да не им се възхитим.

— Защо? — каза Артър.

— Че има ли по-добър начин да прикрият истинската си същност и да дирижират вашите мисли. Хукват внезапно в погрешна посока в лабиринта, изяждат не това парченце сирене, което трябва, най-неочаквано падат и умират от миксоматоза — при правилна преценка кумулативният ефект е огромен.

Направи ефектна пауза.

— Разбирате ли, землянино — продължи той, — това са изключително умни, свръхинтелигентни полиизмерни създания. Вашата планета и цялото ѝ население представляваха матрицата на един органичен компютър, на когото бе зададена програма, продължила десет милиона години... Но по-добре да ви разкажа цялата история. Няма да ни отнеме много време.

— Понастоящем — каза Артър вяло — нямам проблеми с времето.

ГЛАВА XXV

Съществуват, разбира се, много наболели въпроси относно живота, като най-често задаваните са: ЗАЩО СЕ РАЖДАТ ХОРАТА? ЗАЩО УМИРАТ? ЗАЩО ПРЕКАРВАТ ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ОТРЕДЕНОТО ИМ ВРЕМЕ В НОСЕНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ ЧАСОВНИЦИ?

Преди много-много милиона години едни свръхинтелигентни полиизмерни същества (физическото им проявление в тяхната собствена полиизмерна вселена не е много по-различно от нашето) дотолкова се измориха от постоянните препирни относно смисъла на живота, които често прекъсваха любимата им игра, наречена ултракрикет (твърде странно забавление, според правилата на което трябва внезапно и без никаква видима причина да цапардосаш някого и веднага да избягаш), че решиха да седнат и разрешат проблемите си веднъж завинаги.

За целта си построиха един изумителен суперкомпютър, който беше толкова невероятно интелигентен, че още преди да са му включили информационните банки, успя да сътвори МИСЛЯ, СЛЕДОВАТЕЛНО СЪЩЕСТВУВАМ, проследи развитието на оризовия пудинг и данъка върху общия доход, преди някой да се сети да го изключи от мрежата.

Имаше размерите на малък град.

Основната му част с клавиатурата се помещаваше в специално обзаведена зала и бе монтирана върху специално бюро с огромни размери от най-висококачествен ултрамахагон и тапицирано с прекрасна ултрачервена кожа. Тъмноцветните килими бяха дискретно разкошни, разположените навред екзотични растения и изработените с вкус гравюри на главните компютърни програмисти и техните семейства допълваха украсата на залата, а величествените прозорци гледаха към обграден с дървета площад.

В деня на Великото включване пристигнаха двама официално облечени програмисти с дипломатически куфарчета и дискретно бяха

въведени в залата. И двамата осъзнаваха, че през този ден представят целия род в най-великия му час, но иначе се държаха спокойно и сдържано. Настаниха се смирено пред бюрото, отвориха куфарчетата си и извадиха подвързаните си с кожа бележници.

Имената им бяха Лънкуил и Фук.

Няколко минути седяха в почтително мълчание и едва тогава, след като размени безмълвен поглед с Фук, Лънкуил се приведе напред и докосна едно малко черно копче.

Почти незабележимо бръмчене показва, че огромният компютър е вече включен. След кратка пауза той им заговори с дълбок, звучен и мелодичен глас. Каза:

— Каква е тази велика задача, заради която бях сътворен аз, Дълбока мисъл, вторият по мощ компютър във Времето и Пространството на Вселената?

Лънкуил и Фук се спогледнаха изненадано.

— Задачата, о компютре... — започна Фук.

— Не, почакай малко, тук има някаква грешка — каза Лънкуил разтревожено. — Определено създадохме този компютър, за да бъде най-великият от всички, и второто му място не ни задоволява. Дълбока мисъл — обърна се той към компютъра, — не си ли ти, така както те проектирахме, най-великият и мощен компютър на всички времена?

— Нарекох се втори по мощ компютър — отговори Дълбока мисъл напевно, — защото такава е истината.

Двамата програмисти отново размениха тревожни погледи. Лънкуил се прокашля.

— Не, тук има някаква грешка — каза той. — Нима не си повелик от Милиард Гаргантюмозък от Максимегалон, който е способен да преброи всички атоми в коя да е звезда за една милисекунда?

— Кой, Милиард Гаргантюмозък ли? — каза Дълбока мисъл с нескрито презрение. — Най-обикновено сметало — не заслужава да говорим за него.

— А не си ли — каза Фук, навеждайки се жадно напред — повелик аналитик от Гууглплекс Звездния мислител от Седмата Галактика на Светлина и Находчивост, който е способен да изчисли траекториите на всички пращинки до една по време на петседмична пясъчна буря на Данграбад Бета?

— Петседмична пясъчна буря ли? — каза Дълбока мисъл високомерно. — И това го изтъквате пред мен, дето съм пресметнал векторите на всички атоми по време на Големия взрив? Не ме обиждайте с приказки за разни джобни калкулатори.

Няколко секунди двамата програмисти седяха в неловко мълчание. След това Лънкуил отново се наведе напред.

— А не си ли по-вещ в спора от Великия Хиперлобичен Всезнаен Неутронен Словоборец от Цицероник 12, Чародейт Неуморим?

— Великият Хиперлобичен Всезнаен Неутронен Словоборец — каза Дълбока мисъл, като нарочно провлачваше всички „о“-та — е способен да убеди едно арктуранско мегамагаре да прегризе собствените си четири крака, но само аз мога след това да го придумам да отиде да се поразходи.

— Е какъв е тогава — попита Фук — проблемът?

— Проблеми няма — отвърна Дълбока мисъл с прекрасно модулиран звънлив глас. — Чисто и просто аз съм вторият по мощ и величие компютър във Времето и Пространството на Вселената.

— Но защо ВТОРИЯТ? — не се примиряваше Лънкуил. — Защо упорстваш, че си вторият? Не вярвам да мислиш, че онзи...

Няколко лампички замигаха високомерно по тялото на компютъра.

— Дори една единица мисъл не бих отделил за някакви си кибернетични глупци! — избоботи той. — Става дума за онзи компютър, който ще дойде след мене!

Фук започваше да губи търпение. Бутна бележника си настрана и промърмори:

— Струва ми се, че се увличаме в излишни месиански приказки.

— Вие сте неспособни да прозрете в бъдещето — обяви Дълбока мисъл, — ала аз, благодарение на безбройните си интегрални схеми, мога да се ориентирам в многоструйния поток от бъдещи вероятности и виждам, че един ден след мен ще дойде компютър, на когото дори работните параметри не съм достоен да пресметна, но когото ми е съдено да проектирам след време.

Фук въздъхна тежко и погледна към Лънкуил.

— Хайде вече да му зададем въпроса — каза той.

Лънкуил му направи знак да почака.

— Какъв е този компютър, за когото ни говориш? — попита той.

— Понастоящем нищо повече не мога да ви кажа за него — отвърна Дълбока мисъл. — Но открийте ми вече какво желаете, та да започна да функционирам. Говорете.

Двамата програмисти свиха рамене. Фук пръв се окопоти.

— О, Дълбока мисъл — започна той, — задачата, която си призван да решиш, е следната. Бихме желали да чуем... — поколеба се той — ... Отговора!

— Отговора? — каза Дълбока мисъл. — Отговора на какво?

— Живота! — извика Фук.

— Вселената! — каза Лънкуил.

— И всичко останало! — изрекоха двамата в хор.

Дълбока мисъл направи кратка пауза, за да поразмисли.

— Няма да е лесно — каза той накрая.

— Но ще го направиш ли?

Отново се получи знаменателна пауза.

— Да — отговори Дълбока мисъл, — ще го направя.

— Значи съществува такъв отговор? — каза Фук, задъхвайки се от възмущение.

— Прост отговор? — добави Лънкуил.

— Да — отвърна Дълбока мисъл. — Животът, Вселената и Всичко останало. Отговор има. Но — продължи той — трябва да си помисля.

Изведнъж настана суматоха и развали магията на мига — вратата се отвори с трясък и двама разгневени мъже, издокарани с традиционните груби, избелялосини тоги и кожени колани на Южнокръсткия университет, нахлуха в стаята, като разблъскаха безпомощните служители, които се опитваха да им препречат пътя.

— Настояваме да влезем! — извика по-младият от двамата, като сръга с лакът в гърлото една красива млада секретарка.

— Така де — изкрещя по-възрастният, — нямате право да ни държите навън! — и изхвърли от стаята един младши програмист.

— Настояваме, че нямате право да ни държите навън! — изрева по-младият, въпреки че се намираще вътре в стаята и никой вече не се опитваше да го възпира.

— Кой сте вие? — попита Лънкуил и се изправи гневно. — Какво искате?

— Казвам се Маджиктайз! — обяви по-възрастният.

— Настоявам, че се казвам Врумфондел! — изкрещя по-младият. Маджиктайз го изгледа гневно.

— Прекаляваш — ядоса му се той, — излишно е да настояваш и за това.

— Добре де! — изрева Врумфондел и стовари юмрук върху най-близкото бюро. — Не настоявам, че се казвам Врумфондел, то си е неоспорим ФАКТ! Но настояваме да чуем само неоспорими факти!

— Не съм съгласен! — възрази Маджиктайз раздразнено. — Тъкмо това не настояваме да чуем!

Почти без да си поема дъх, Врумфондел изкрещя:

— Не настояваме да чуем неоспорими факти! Настояваме, че няма неоспорими факти! Настоявам, че може да съм, но може и да не съм Врумфондел!

— Но кои сте вие, по дяволите? — извика Фук вбесено.

— Ние сме — отвърна Маджиктайз — философи.

— Но може и да не сме — каза Врумфондел, като размаха заплашително пръст към програмистите.

— Но все пак СМЕ! — настоя Маджиктайз. — Няма никакво съмнение, че представяме тук Обединения профсъюз на философите, мъдреците, светилата и останалите мислещи люде и настояваме да изключите тази машина, и то веднага!

— Защо, какъв е проблемът? — каза Лънкуил.

— Сега ще ви кажа какъв е проблемът — каза Маджиктайз. — Прерогативите, приятел, ето какъв е проблемът.

— Настояваме — кресна Врумфондел, — че прерогативите може и да са, но може и да не са проблемът.

— Нека вашите машини се занимават със сметки колкото си щат — каза Маджиктайз заканително, — но вечните истини оставете на нас! Ще ви бъдем много благодарни. Ако ви интересува юридическата страна на въпроса, приятел: законът съвсем ясно гласи, че търсенето на Извечната истина е изключително право на трудовите мислители. Ако проклетата машина вземе, че наистина я ОТКРИЕ, то ние автоматически оставаме без работа, нали така. С една дума, каква полза от това, че по цели нощи спорим дали има бог или няма, ако тази машина вземе, че ти даде проклетия му телефонен номер на другата сутрин?

— Точно така — изкрещя Врумфондел, — настояваме да има строго определени области на съмнение и неясност.

Изведнъж в залата проехтя гръмовен глас.

— Мога ли и аз да кажа нещо по този въпрос? — попита Дълбока мисъл.

— Ще обявим стачка! — изкрещя Врумфондел.

— Точно така! — подкрепи го Маджиктайз. — Ще вдигнем обща стачка на философите!

Бученето в залата рязко се повиши с включването на няколко допълнителни високоговорителя, монтирани в гравирани с вкус лакирани шкафове, разположени в залата тъй, че да придадат още малко мощ на гласа на Дълбока мисъл.

— Това, което исках да кажа, е — изрева компютърът, — че в момента всичките интегрални схеми са изцяло заангажирани с изчисляването на отговора на Съдбовния въпрос за смисъла на Живота, Вселената и Всичко останало — тук млъкна за миг и след като се увери, че всички го слушат с внимание, продължи малко по-тихо, — но изпълнението на програмата ще ми отнеме известно време.

Фук нетърпеливо погледна часовника си.

— Колко време? — попита той.

— Седем и половина милиона години — отговори Дълбока мисъл.

Лънкуил и Фук запремигаха един срещу друг.

— Седем и половина милиона години...! — извикаха те в хор.

— Да — заяви Дълбока мисъл, — нали ви казах, че ще ми отнеме известно време. И ми идва наум, че изпълняването на една такава програма неминуемо ще предизвика всеобщ интерес към философията въобще. Ще се появят най-различни теории за това какъв ще е окончателният ми отговор, а кой ако не вие, ще имате най-голяма полза от шумотевицата в средствата за масова информация? Ако съумеете да изразявате разногласията си достатъчно ожесточено, ако се замеряте с кал в жълтата преса и ако си наемете добри менажери, цял живот бихте могли да си живеете царски. Как ви се струва това?

Двамата философи го слушаха със зяпнала уста.

— Майка му стара — каза Маджиктайз, — ей това се вика гениална мисъл. А би ли ми казал, Врумфондел, защо на нас не ни хрумват подобни идеи?

— Знам ли — отвърна Врумфондел с приглушен от страхопочитание глас, — сигурно главите ни са прекалено учени, Маджиктайз.

При тези думи те се обърнаха кръгом и напуснаха залата, за да заживеят тъй, както не бяха мечтали и в най-разюзданите си сънища.

ГЛАВА XXVI

— Да, много поучителна история — отбеляза Артър, когато Слартибартфаст спря да говори, — но не разбирам какво общо има всичко това със Земята, мишките и т.н.

— Това е само първата част на историята, землянино — каза старецът. — Ако желаш да научиш какво става след седем и половина милиона години в паметния ден на Отговора, позволете ми да ви поканя в своя кабинет, където ще имате възможност сам да проследите събитията посредством нашите видеосензорни записи. Разбира се, ако желаете, бихте могли първо да се поразходите по повърхността на Нова Земя. Страхувам се, че не е напълно завършена — още не сме приключили със заравянето на изкуствените скелети на динозаврите, остава ни да положим и терциера и кватерна на ценозойната ера, ай...

— Не, благодаря — каза Артър, — няма да е същото.

— Да, сигурно — съгласи се Слартибартфаст и като обърна въздухолета, се отправи обратно към сковаващата мисълта стена.

ГЛАВА XXVII

В кабинета на Слартибартфаст цареше пълен безпорядък — приличаше на библиотека, в която е избухнала бомба. Като влязоха вътре, старецът се намръщи.

— Получи се много глупаво — поясни той. — Гръмнал един от диодите на компютъра, който следи за поддържането на живота, и когато се опитахме да съживим помощния персонал, се оказа, че са мъртви от близо трийсет хиляди години. Питам се, кой ще разчисти всички тези трупове. Виж, я седни на онзи стол, за да те включа.

Посочи му един стол, направен сякаш от гръдния кош на стегозавър.

— Направен е от гръдния кош на стегозавър — отбеляза старецът, докато шареше из стаята и измъкваше разни жички изпод високи, едва крепящи се камари книжа и чертожни пособия. — Ето — каза той, — дръж — и подаде на Артър краищата на две оголени жички.

В мига, в който ги хвана, една птичка прелетя през него.

Увиснал бе във въздуха, напълно невидим за самия себе си. Под него се виждаше красив, обграден с дървета градски площад, а наоколо, докдето поглед стигаше, се простираха бели бетонни сгради, просторни, с радваща окото архитектура, но доста поовехтели — повечето бяха с напукана и набраздена от дъждовете мазилка. Днес обаче грееше слънце, свеж ветрец танцуваше сред листата на дърветата, а странното усещане, че всички сгради тихичко бучат, вероятно се дължеше на факта, че площадът и всички улици наоколо бяха изпълнени с весели хора с приповдигнато настроение. Някъде свиреше оркестър, ярко оцветени знаменца пърхаха при всеки повей на вятъра и във въздуха се носеше карнавален дух.

Артър се чувстваше изключително самотен, увиснал във въздуха над всичко това, безтелесен, останал само с едно безплатно име, но още преди да успее да го осмисли, над площада се разнесе глас и помоли за внимание.

Един мъж, застанал на ярко украсена трибуна пред сградата, която явно доминираше над площада, се обърна по микрофона към насъбралото се множество със следните думи:

— О, народе! Ти, който тръпнеш в очакване в сянката на Дълбока мисъл! — провикна се той. — О, достойни следовници на Врумфондел и Маджиктайз, най-великите и необичайни умове, живели някога във Вселената... Времето на очакване изтече!

Сред тълпата избухнаха възторжени овации. Знаменца, плакати и одобрителни възгласи изпълниха въздуха. По-тесните улички заприличаха на стоножки, обърнати по гръб и размахващи отчаяно крачка във въздуха.

— Цели седем и половина милиона години нашият народ е очаквал този велик и, да се надяваме, просветителен Ден! — крещеше ораторът. — Денят на Отговора!

Тълпата избухна възторжено ура.

— Никога вече — извика мъжът, — никога вече не ще се будим сутрин с мисълта: Кой съм аз? Какъв е смисълът на моя живот? Какво ли ще стане — казано на шега, разбира се, — ако не стана и не отида на работа? Защото днес ни предстои да научим, веднъж завинаги, ясният и точен отговор на всички онези натрапчиви въпроси относно Живота, Вселената и Всичко останало.

По време на поредния изблик на тълпата Артър откри, че полита във въздуха и се спуска надолу към един от големите и величествени прозорци на първия етаж на сградата зад трибуната, от която говореше ораторът.

За миг, докато се носеше право към прозореца, изпита страх, но той се разсея, когато след секунда-две откри, че е преминал през дебелото стъкло, очевидно без да го докосва.

Никой в залата не обърна внимание на странното му появяване, но в това нямаше нищо чудно, защото всъщност той не беше там. Постепенно започна да осъзнава, че цялата тази история фактически представлява видеофилм, който слага шестпистовите си седемдесет-милиметрови събрата в малкото си джобче.

Залата бе почти такава, каквато я бе описал Слартибартфаст. През тези седем и половина милиона години за нея се бяха грижили добре и я бяха почиствали горе-долу на всеки сто години. Ултрамахагоновото бюро беше протрито по краищата, а килимът леко

поизбелял, но големият компютърен терминал искреше достолепно върху тапицираното с кожа бюро и бе тъй лъскав, сякаш са го произвели вчера.

Двама мъже в строго официално облекло седяха почтително пред терминала и чакаха.

— Часът почти настана — каза единият от тях.

Артър с учудване забеляза, че току до врата на мъжа, направо във въздуха, изведнъж се появи една дума. Думата беше ЛУУНКУООЛ и след като просветна няколко пъти, отново изчезна. Артър още не бе успял да проумее това, когато и вторият мъж проговори и до врата му се появи думата ФУЧГ.

— Преди седемдесет и пет хиляди поколения нашите прадеди дадоха началото на тази програма — каза вторият — и след всички тези години ние ще сме първите, които ще чуем гласа на компютъра.

— Наистина величав е този миг, Фучг — съгласи се първият и Артър изведнъж осъзна, че гледа видеозапис със субтитри.

— И ние сме тези — каза Фучг, — които ще чуем отговора на великия въпрос за Живота...!

— Вселената...! — продължи Луункуоол.

— И Всичко останало...!

— Шшшт — каза Луункуоол с едва доловим жест, — струва ми се, че Дълбока мисъл се кани да проговори!

Настана кратка очаквателна пауза, докато приборните табла бавно се съживяваха пред тях. Разни лампички просветваха и изгасваха пробно, преди да се установят на режим „работа“. От говорителите се чуваше слабо нежно бръмчене.

— Добро утро — изрече Дълбока мисъл накрая.

— Ъъъ... добро утро. О, Дълбока мисъл — каза Луункуоол припряно, — готов ли си... ъъъ, искам да кажа...

— С отговора ли? — прекъсна го Дълбока мисъл величествено.
— Да, готов съм.

Двамата мъже потрепераха от възбуда. Не бяха чакали напразно.

— Наистина ли има такъв? — едва продума Фучг.

— Наистина има такъв — потвърди Дълбока мисъл.

— На всичко ли? На великия Въпрос за Живота, Вселената и Всичко останало?

— Да.

И двамата мъже дълго се бяха подготвяли за този момент, целият им живот бе едно приготвление за него, още при раждането си бяха определени да бъдат тези, които ще станат свидетели на отговора, но дори и те се задъхваха и въртяха неспокойно, като изгубили търпение деца.

— И вече си готов да ни го кажеш? — настоя Луункуоол.

— Да, готов съм.

— Веднага?

— Веднага — отвърна Дълбока мисъл.

И двамата облизаха пресъхналите си устни.

— Но не съм убеден — добави Дълбока мисъл, — че ще ви се хареса.

— Няма значение! — каза Фучг. — Искаме да го чуем! Веднага!

— Веднага? — попита Дълбока мисъл.

— Да! Веднага...

— Добре — каза компютърът и отново потъна в мълчание.

Двамата мъже почнаха да нервничат. Напрежението беше непоносимо.

— Наистина няма да ви се хареса — отбеляза пак Дълбока мисъл.

— Кажи ни го!

— Добре — каза Дълбока мисъл. — Отговорът на Великия въпрос...

— Да...!

— За Живота, Вселената и Всичко останало... — каза Дълбока мисъл.

— Да...!

— Е... — каза Дълбока мисъл и млъкна.

— Да...!

— Е...

— Да...!!!...?

— Четиридесет и две — заяви Дълбока мисъл тържествено и невъзмутимо.

ГЛАВА XXVIII

Мина доста време, преди някой да проговори. С крайчеца на окото си Фучг виждаше морето от напрегнати, очакващи лица долу на площада.

— Ще ни линчуват, нали? — прошепна той.

— Задачата беше доста трудна — каза Дълбока мисъл кротко.

— Четирсет и две! — изкреця Луункуоол. — Само това ли успя да измислиш за седем и половина милиона години?

— Проверих го много внимателно — каза компютърът — и мога категорично да заявя, че това е верният отговор. Смятам, че проблемът, откровено казано, се състои в това, че всъщност вие никога не сте знаели за какво става въпрос.

— Но това е Великият въпрос! Великият въпрос на Живота, Вселената и Всичко останало! — изрева Луункуоол.

— Да — каза Дълбока мисъл с тон на човек, който на драго сърце понася глупаци, — но КАКЪВ е той всъщност?

Тежко, потискащо мълчание обгърна втрещените мъже, вперили поглед първо в компютъра, после един в друг.

— Ами, нали знаеш, за всичко... всичко... — започна Фучг колебливо.

— Видяхте ли? — каза Дълбока мисъл. — Когато си изясните въпроса, ще разберете и какво означава отговорът.

— Ужасно умно, няма що — измърмори Фучг, като захвърли бележника си и изтри една малка сълзица.

— Добре, добре, така да е — каза Луункуоол, — а би ли могъл да ни кажеш какъв е въпросът?

— Вечният въпрос?

— Да!

— За Живота, Вселената и Всичко останало?

— Да!

Дълбока мисъл потъна в размисъл.

— Трудна работа — каза той след малко.

— А би ли могъл? — извика Луункуоол.

Дълбока мисъл отново се замисли, но този път доста по-дълго.

— Не — отговори той твърдо след дълго мълчание.

И двамата мъже рухнаха отчаяно в креслата си.

— Но ще ви кажа кой може — добави Дълбока мисъл.

И двамата рязко вдигнаха поглед към него.

— Кой? Кажи ни!

Изведнъж Артър усети, че явно несъществуващата му коса започва да се изправя, когато откри, че бавно, но неумолимо се движеше напред към тялото на компютъра, оказа се обаче, че онзи, който бе направил записа заради драматичния ефект, просто бе приближил кадъра.

— Става дума за онзи компютър, който ще дойде след мене — каза Дълбока мисъл тържествено, като гласът му си възвърна обичайния патетичен тон, — на когото дори и работните параметри не съм достоен да пресметна — и все пак аз ще ви го конструирам. И този компютър ще е в състояние да пресметне Въпроса на Вечния отговор и ще е толкова съвършен и сложен, че работната му програма ще включва дори и живи организми, а вие самите ще приемете нов образ и ще заживеете на компютъра, за да направлявате десет милиона годишната му програма! Да! Ще конструирам този компютър за вас и ще му дам име. Ще го нарека... Земя.

Фучг гледаше Дълбока мисъл със зяпнали уста.

— Какво глупаво име — каза той и в същия миг по тялото му се проявиха дълбоки прорези.

Луункуоол също бе съсечен от някаква невидима ръка. Тялото на компютъра се покри с петна и пропука, стените заиграха и се сгромолясаха и залата литна нагоре и се разби в собствения си таван.

Слартибартфаст стоеше пред Артър с двете жици в ръка.

— Лентата свърши — поясни той.

ГЛАВА XXIX

— Зейфод! Събуди се!

— Ммммммууууърррр?

— Хайде де, събуди се.

— Защо не ме оставиш да върша това, за което най ме бива, а? — промърмори Зейфод и като даде гръб на гласа, отново се унесе в сън.

— Искаш да те изритам ли?

— Ще ти достави ли голямо удоволствие? — попита Зейфод сънено.

— Не.

— Нито пък на мене. Значи няма смисъл. Стига си ме тормозил. Зейфод отново се сви на кълбо.

— Погълнал е двойна доза газ — каза Трилиън, като го изгледа отгоре, — нали има две дихателни тръби.

— И престанете да говорите — каза Зейфод. — И без туй ми е трудно да заспя. Какво става с тази земя? Защо е толкова студена и твърда?

— Златна е — каза Форд.

С едно изумително грациозно движение Зейфод се изправи на крака и отправи поглед към хоризонта, защото дотам се простираше златната земя надлъж и нашир, идеално гладка и равна. Блестеше като... невъзможно е да се определи точно като какво, блестеше, защото нищо във Вселената не блести така, както една планета, направена от чисто злато.

— Отде се взе всичко това? — изквича ококореният Зейфод.

— Не се вълнувай — каза Форд, — това е просто каталог.

— Кой?

— Каталог — каза Трилиън. — Илюзия.

— Това пък откъде го измисли? — извика Зейфод. И като падна на ръце и колене, впи поглед в земята. Ръчка я, мушка я — беше доста солидна и достатъчно мека, за да я одраска с нокът. Освен това беше много жълта и много лъскава и когато дъхна към нея, дъхът му се

изпари по онзи много особен и характерен начин, по който дъхът се изпарява от чисто злато.

— Трилиън и аз се съвзехме преди малко — каза Форд. — Крещяхме и викахме, докато дойде някой и след това продължихме да крещим и да викаме, докато им омръзна да ни слушат, и ни сложиха в планетарния каталог, за да има с какво да се занимаваме, докато решат какво да правят с нас. Всичко това е запис на видеосензорна лента.

Зейфод го изгледа гневно.

— По дяволите, как можа да ме събудиш от собствения ми прекрасен сън, за да ми покажеш съня на някой друг — каза той и седна намусено. — А какви са тези долини ей там?

— Златни проби — отвърна Форд. — Проверихме.

— Не те събудихме по-рано — каза Трилиън, — защото предната планета беше покрита с риба до колене.

— Риба ли?

— Някои хора имат странни вкусове.

— А по-предната — каза Форд — беше от платина. Нищо особено. Но държахме да видиш тази.

— Възхитен съм — каза Зейфод раздражено.

С огромни цифри върху небето се изписа поредният номер от каталога. Примигна и се смени с друг и когато се огледаха, откриха, че и земята се е променила.

— Хъ — изтръгна се от тях в един глас.

Морето беше мораво. Плажът, на който се намираха, бе покрит с дребни жълти и зелени чакълчета — по всяка вероятност страшни скъпоценни камъни. В далечината планините изглеждаха меки и вълнообразни, с червени върхове. Наблизо се виждаше солидна плажна маса от чисто сребро с бледоморав надиплен чадър със сребърни пискюли.

На мястото на номера от каталога в небето се появи огромен надпис, който гласеше: МАГРАТЕА ЩЕ ЗАДОВОЛИ ВСИЧКИ ВАШИ ЖЕЛАНИЯ, КАКВИТО И ДА СА ТЕ. ТОВА Е НАШЕ ЗАДЪЛЖЕНИЕ.

И от небето се спуснаха с парашути петстотин голи жени.

В следващия миг тази гледка изчезна и тримата се озоваха на една пролетна ливада, пълна с крави.

— Ауу! — каза Зейфод. — Горките ми мозъци!

— Искаш ли да поговорим за това? — каза Форд.

— Да, добре — каза Зейфод, след което и тримата седнаха, без повече да обръщат внимание на гледките, които се появяваха и изчезваха около тях.

— Ето какво си мисля — каза Зейфод. — Каквото и да се е случило с мозъците ми, аз самият съм го направил. И съм го направил тъй, че да остане незабелязано по време на изисканите от правителството мозъчни изследвания. И аз самият не е трябвало да знам за това. Звучи доста налудничаво, нали?

Останалите двама кимнаха в знак на съгласие.

— И тъй, питам се, каква ли ще е тази тайна, която никой, дори и аз, не бива да знае, че аз зная? И отговорът е, че не зная. Естествено. Но направих една проста аритметика и поне мога да гадая. Кога взех решение да се кандидатирам за президент? Скоро след смъртта на Йуудън Вранкс. Нали си спомняш за Йуудън, Форд?

— Да, — каза Форд, — онзи, с когото се запознахме като малки, арктуранския капитан. Страшен симпатяга. Даде ни диви кестени, когато ти нахълта в мегатоварния му кораб. Каза, че си най-изумителното момче, което някога е срещал.

— За какво си говорите — попита Трилиън.

— Стари истории — каза Форд, — от времето на нашето детство на Бетелгиус. В онези години арктуранските мегатоварни кораби разнасяха по-обемистите стоки от Галактическият център до по-отдалечените райони. Бетелгиусци се занимаваха с търговско разузнаване и намираха пазари, а арктуранците имаха грижа да ги снабдяват със стоки. Преди да бъдат ликвидирани по време на Дорделиските войни, космическите пирати ни създаваха доста грижи и затова мегатоварните кораби трябваше да бъдат съоръжени с най-фантастичните защитни щитове, известни на галактическата наука. Бяха истински страшилища, при това огромни. Като влезеха в орбита около някоя планета, засенчваха слънцето.

Един ден малкият Зейфод решава да нападне един от тях. С един тримоторен реактивен скутер, предназначен за работа в стратосферата. Едно малко момче. Тя не е за разправяне, ама беше щур за трима. И аз тръгнах с него, защото се бях обзаложил, че няма да го направи. И тъй като бях сигурен, че ще спечеля, не ми се щеше да ми донесе някакви фалшиви доказателства. И какво става? Качваме се на тримоторното

му реактивче — преустроено тъй, че не можеше да се познае, — буквално за някакви седмици изминаваме три парсека, проникваме — все още не знам как — в един мегатоварен кораб, пробиваме си път до командния мостик, като размахваме пистолети играчки и нареждаме да ни дадат диви кестени. По-голяма дивотия не съм виждал в живота си. И за какво? Диви кестени.

— Капитан на кораба беше този наистина славен мъж, Йуудън Вранкс — каза Зейфод. — Сложи ни и ядене, и пиене, все неща от съвсем необикновени краища на Галактиката — и много диви кестени, разбира се. Прекарахме невероятно хубаво. После ни телепортира обратно. В най-строго охраняваното крило на Бетелгиуския държавен затвор. Нищо не можеше да го смуги. След това взе че стана президент на Галактиката.

Зейфод млъкна.

Понастоящем картината наоколо беше станала съвсем безрадостна. Черни облаци кръжаха над тях, а в сенките се спотайваха огромни, слоноподобни фигури. От време на време страшни звуци цепеха въздуха — сякаш едни въображаеми същества умъртвяваха други въображаеми същества. Очевидно достатъчно хора са харесвали този род неща, за да ги предлагат на клиентите си.

— Форд — каза Зейфод тихичко.

— Да?

— Малко преди да умре, Йуудън дойде да ме види.

— Какво? Никога не си ми казвал.

— Да.

— Какво искаше? Защо дойде да те види?

— Говори ми за „Златно сърце“. Идеята да го открадна беше негова.

— НЕГОВА?

— Да — каза Зейфод. — И че имам само един начин да го открадна — по време на тържеството за официалното му откриване.

Известно време Форд го гледа със зяпнали от учудване уста, след това избухна в гръмогласен смях.

— Да не искаш да кажеш — попита го той, — че си си поставил за цел да станеш президент на Галактиката само за да откраднеш онзи кораб?

— Точно така — каза Зейфод с онзи вид усмивка, която за повечето хора става причина да бъдат заключени в стая с тапицирани стени.

— Но защо? — попита Форд. — За какъв дявол ти е притрябвал?

— Отде да знам — отвърна Зейфод. — Мисля, че ако наистина осъзнавах за какво ми трябва и за какво ще ми послужи, това щеше да излезе най-вече по време на изследванията на мозъка ми и нямаше да бъде допуснат да се кандидатирам за президент. Струва ми се, че Йуудън ми каза още много неща, които все още са под ключ.

— И ти мислиш, че си отишъл и си взел да бърникаш в собствения си мозък под влияние на приказките на Йуудън?

— Той говореше адски хубаво.

— Да, вярно, но Зейфод, стари друже, човек трябва да внимава за себе си? Зейфод сви рамене.

— Искам да кажа, изобщо ли не се сецаш какви са причините за това? — попита Форд.

Зейфод се замисли дълбоко над тези думи и през главата му започнаха да преминават най-различни вероятности.

— Не — отвърна той накрая, — изглежда, нямам достъп до нито една от тайните, които крия у себе си. И все пак — добави той, след като размисли още малко — разбирам защо е така. Не бих се доверил на себе си дори ако трябваше да се изхрача върху някой плъх.

След миг и последната планета от каталога изчезна изпод нозете им и реалният свят отново зае мястото си.

Седяха в изключително луксозна чакалня, пълна с маси със стъклени плотове и плексигласови награди за дизайн.

Пред тях стоеше висок магратеанец.

— Мишките са готови да ви приемат — заяви той.

ГЛАВА XXX

— Сега вече знаете — каза Слартибартфаст, като направи още един вял и символичен опит да оправи част от страхотния хаос в кабинета си. Вдигна някакъв лист от върха на купчините книжа, но като не можа да му измисли по-подходящо място, го върна обратно върху същата купчина и тя веднага се срути. — Дълбока мисъл проектира Земята, ние я построихме, а вие живяхте на нея.

— А вогоните дойдоха и я разрушиха пет минути преди да е приключила програмата — добави Артър с известна горчивина.

— Даа — отвърна старецът и се поспря, като огледа стаята с отчаяние. — Десет милиона години на планиране и труд на вятъра. Десет милиона години, земянино... можеш ли да ги побереш в съзнанието си? Една галактическа цивилизация може да възникне за пет пъти по-кратко време. И накрая — нищо.

Старецът спря да говори.

— Ето това наричам бюрокрация — добави той след малко.

— Знаете ли — проговори Артър замислено, — всичко това обяснява доста неща. През целия си живот съм имал това странно и неприятно чувство, че нещо става със света, нещо голямо, дори зловещо, но никой не казваше какво е то.

— Не — каза старецът, — това си е напълно нормална параноя. Всички във Вселената страдат от нея.

— Всички ли? — каза Артър. — Ами щом всички страдат от нея, навярно това означава нещо. Навярно някъде извън познатата ни Вселена...

— Може би. Но кой го е грижа? — каза Слартибартфаст, преди Артър да е успял да се разпали. — Може би вече съм стар и уморен — продължи той, — но винаги съм вярвал, че шансовете да разберем какво наистина става, са толкова абсурдно нищожни, че е най-разумно да кажем майната му на всичко и постоянно да си намираме работа. Ето, вижте мен — аз проектирам крайбрежия. Получих награда за Норвегия.

Започна да ровичка в една купчина и измъкна голям плексигласов куб, на който бе изписано неговото име и бе моделирана Норвегия.

— Какъв е смисълът на това? — рече той. — Никакъв. Или поне досега не съм го открил. Цял живот съм правил фиорди. За един кратък миг стават модерни и аз получавам голямата награда.

Започна да го обръща в ръката си, после сви рамене и го захвърли нехайно настрана, но не толкова нехайно, че да не попадне върху нещо меко.

— На втората Земя, която сега изграждаме, ми възложиха Африка и, разбира се, правя я цялата с фиорди, защото си ги обичам, пък и съм твърде старомоден и смятам, че придават прекрасен бароков облик на континентите. А те ми викат, че не били достатъчно екваториални. Екваториални! — Изсмя се глухо. — Че има ли някакво значение? Вярно е, разбира се, че науката е постигнала някои забележителни неща, но лично аз бих предпочел да съм щастлив, отколкото да съм прав. Винаги.

— А щастлив ли сте?

— Не. И тъкмо в това е трагедията.

— Жалко — каза Артър съчувствено. — Иначе звучеше доста добре като предписание как да живееш.

Някъде на стената просветна бяла светлина.

— Да тръгваме — каза Слартибартфаст, — трябва да ви представя на мишките. Пристигането ви на планетата доста възбуди духовете. То вече е провъзгласено за третото по невероятност събитие в историята на Вселената.

— А кои са първите две?

— О, най-вероятно са станали по чиста случайност — отвърна Слартибартфаст безгрижно.

След това отвори вратата и изчака Артър да излезе. Артър още веднъж се огледа, после огледа потните си и измачкани дрехи, същите с които бе лежал в калта четвъртък сутринта.

— Струва ми се, че животът ми става ужасно труден — измърмори той под нос.

— Моля? — попита старецът учтиво.

— А, нищо — каза Артър, — просто се пошегувах.

ГЛАВА XXXI

Известно е, разбира се, че безотговорните приказки могат да струват живота на човек, но цялата сериозност на проблема не винаги се осъзнава.

Например в същия миг, когато Артър каза: „Струва ми се, че животът ми става ужасно труден“, в ненарушимата цялост на космическото време се появи една съвсем малка, сякаш от червейче изгризана дупчица, през която думите му отлетяха далеч-далеч назад във времето, прекосиха невероятно големи космически пространства и достигнаха до една далечна галактика, където странни войнствени същества се намираха на прага на страхотна междузвездна война.

Предводителите на враждуващите страни се срещаха за сетен път.

Над масата за преговори тегнеше ужасно мълчание, докато командирът на Вл'хургите, облечен с блестящи, украсени със скъпоценни камъни черни бойни шорти, се взираше от упор в предводителя на Г'гугвунтите, разположил се срещу него сред облак благоуханна зелена пара, и като разчиташе на милион искрометни страхотно въоръжени междузвездни разрушители, готови да нанесат съкрушителен електрически удар при първата му заповед, изчакваше тази гнусна твар да си вземе назад думите, казани по адрес на майка му.

Гадината се размърда сред сладникавите си жежки изпарения и точно в този миг над масата за преговори се разнесоха думите **СТРУВА МИ СЕ, ЧЕ ЖИВОТЪТ МИ СТАВА УЖАСНО ТРУДЕН.**

За нещастие на езика на Вл'хургите това бе една от възможно най-страшните обиди и не оставаше нищо друго, освен да се започне грозна бран, продължила векове.

По-късно, разбира се, след като се бяха избивали взаимно в продължение на няколко хиляди години, когато Галактиката им бе почти опустошена, се оказа, че цялата работа е била плод на едно ужасно недоразумение, тогава двете враждуващи бойни армади

уредиха малкото останали различия помежду си, за да се обединят и предприемат съвместно нападение над нашата собствена Галактика, с положителност идентифицирана като източника на обидната забележка.

Още хиляди години мощните кораби се носеха през безбрежната космическа пустош на Вселената и най-сетне се спуснаха с вой над първата изпречила се на пътя им планета — по някаква случайност това бе Земята, където поради злощастна грешка при определяне на мащаба, цялата им бойна армада бе погълната, случайно от едно малко кученце.

Онези, които се занимават с проблемите на сложните причинноследствени отношения в историята на Вселената, твърдят, че подобни неща се случват постоянно и че сме безсилни да ги предотвратяваме.

— Се ла ви — казват те.

След кратко пътуване с въздухолета Артър и възрастният магратеанец се озоваха пред една врата. Слязоха от машината и влязоха през вратата в една чакалня, пълна с маси със стъклени плотове и плексигласови награди. Почти веднага на вратата в другия край на стаята присветна лампичка, те прекрачиха през прага.

— Артър! Ти си жив! — извика някой.

— Тъй ли? — каза Артър, доста изненадано. — Е, хубаво.

Осветлението беше доста приглушено и едва след няколко секунди успя да различи Форд, Трилиън и Зейфод, които седяха около голяма кръгла маса, отрупана с екзотични ястия, странни на вид бонбони и фантастични плодове. И тримата се тъпчеха тъй, че ушите им пращяха.

— Какво стана с вас? — попита ги Артър.

— Ами — каза Зейфод, докато се бореше с един кокал от печено месо — нашите домакини първо ни пузнаха газ, след това се опитаха да ни побъркат, общо взето, доста странно ни посрещнаха, а сега, изглежда за компенсация, са решили добре да ни нахранят. Дръж — каза той, като му подхвърли парче смърдящо месо от една чиния, — хапни си котлет от вегански носорог. Адски вкусен, ако случайно си падаш по подобни неща.

— Домакини ли? — учуди се Артър. — Какви домакини? Не виждам никакви... Едно тънко гласче се обади:

— Заповядай на обяд, човече от Земята.

Артър се огледа и изведнъж изквича.

— Уъх! — каза той. — На масата има мишки!

Настъпи неловко мълчание и всички погледи се приковаха върху Артър.

Ала той бе вперил поглед към двете бели мишки, разположили се в нещо като чаши за уиски върху масата. След като усети, че е настанало мълчание, извърна се и изгледа всеки един поотделно.

— О! — каза той и изведнъж всичко му стана ясно. — Извинете, не бях съвсем готов да...

— Позволи ми да те представя — каза Трилиън. — Артър, това е мишката Бенджи.

— Здравей! — каза една от мишките.

Мустачките ѝ навярно докоснаха някакъв чувствителен на допир бутон от вътрешната страна на онова нещо, което приличаше на чаша за уиски, защото то се придвижи леко към него.

— А това е мишката Франки.

Другата мишка каза:

— Приятно ми е — и извърши същото движение.

Артър ококори очи.

— Но това не са ли...

— Да — каза Трилиън, — това са мишките, които донесох със себе си от Земята.

Тя го гледаше право в очите и на Артър му се стори, че забелязва едва доловим жест на примирение.

— Би ли ми подал, ако обичаш, чинията с кълцано арктуранско мегамагарешко? — помоли тя.

Слартибартфаст се прокашля учтиво.

— Ъъ, извинете — каза той.

— Да, благодарим ви, Слартибартфаст — каза мишката Бенджи язвително, — можете да си ходите.

— Какво? О... ъъ, ами, много добре — каза старецът малко озадачено. — Да отида тогава да си поработя върху моите фиорди.

— О, всъщност това няма да е необходимо — каза мишката Франки. — По всяка вероятност сега не ще имаме вече нужда от

новата Земя.

— Какво? — извика Слартибартфаст ужасен. — Това не може да бъде. Тъкмо съм нагласил хиляда глетчера, готови всеки миг да се плъзнат надолу по Африка!

— Е, ако искаш, можеш няколко дни да покараш ски, преди да ги демонтираш — подхвърли му Франки язвително.

— Да покарам ски ли?! — извика старецът. — Тези глетчери са истинско произведение на изкуството. Изящно изваяни контури, високи ледени върхове, дълбоки величествени клисури! Грехота е да се кара ски по такова произведение на изкуството.

— Благодарим ви, Слартибартфаст — каза Бенджи твърдо, — това е всичко.

— Слушам, сър — каза старецът студено, — много съм ви благодарен. Е, землянино, довиждане — каза той на Артър, — надявам се да свикнеш с новия си начин на живот.

И като кимна бегло към останалата част на компанията, се обърна и с тъжна стъпка напусна стаята.

Артър продължи да гледа след него, без да знае какво да каже.

— А сега — рече мишката Бенджи — за нашето дело!

Форд и Зейфод чукнаха чаши.

— За делото! — казаха те.

— Казахте ли нещо? — попита Бенджи.

Форд се огледа.

— Извинете, помислих, че вдигате наздравица — каза той.

Двете мишки заприпкаха насам-натам в стъклените си превозни средства и когато най-сетне се успокоиха, Бенджи излезе напред и се обърна към Артър.

— А сега, земно създание — рече му той, — положението на нещата е следното: както вече знаете, ние, кажи-речи, управляваме вашата планета през последните десет милиона години, за да открием решението на този дяволски проблем, наречен Вечния въпрос.

— Защо? — каза Артър рязко.

— Не, и ние се сетихме за това — прекъсна го Франки, — но никак не приляга на отговора. ЗАЩО? — ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДВЕ... нали виждате, не става.

— Не ме разбрахте — каза Артър. — Интересувах се, защо го правите?

— А, това ли? — каза Франки. — Ами ако трябва да бъде съвършено откровен, към края го правехме просто по навик. И в това се състои цялата работа, тази история тъй ни е дошла до гуша, че само при мисълта, че заради онези тъпи вогони трябва да започнем всичко отначало, ми идва да крещя и скърцам със зъби. Нали разбираш какво искам да кажа. И добре че по някаква щастлива случайност Бенджи и аз приключихме работата си и напуснахме планетата малко по-рано, за да отидем на кратка почивка, и по този начин успяхме да се доберем до Магратеа, за което сме много задължени на вашите приятели.

— Магратеа е вратата, през която минаваме в нашето собствено измерение — поясни Бенджи.

— Междуременно — продължи колегата му мишок — ни направиха изключително съблазнително предложение за участие в 5-измерното шоу „Разговор около кръглата маса“ и за цикъл лекции в района на нашето собствено измерение и почти сме решили да го приемем.

— Аз бих приел. А ти, Форд? — каза Зейфод насърчаващо.

— О, да — каза Форд. — Изобщо няма да се замисля.

Артър ги изглежда, като се чудеше накъде бият.

— Но все пак трябва да имаме някакъв резултат — каза Франки. — Искам да кажа, че имаме нужда да знаем Вечния въпрос под една или друга форма.

Зейфод се наведе към Артър.

— Разбираш ли — каза той, — ако просто си седят там в студиото със самодоволен вид и просто ей тъй споменат, че знаят Отговора на Живота, Вселената и Всичко останало, а после си признаят, че всъщност той е ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДВЕ, шоуто ще се окаже твърде кратко. Нали разбираш, няма да има други предавания.

— И ще ни е нужен въпрос, който да звучи добре — каза Бенджи.

— Да ЗВУЧИ добре? — възкликна Артър. — Вечен въпрос, който да ЗВУЧИ добре? И това го казват две мишки?

Мишките настръхнаха.

— Вижте какво, нямам нищо против идеализма, нямам нищо против достойнствата на чистата наука, нямам нищо против търсенето на истината във всичките ѝ форми, но се страхувам, че рано или късно идва един момент, когато започваш да подозираш, че ако съществува

една неоспорима истина, то тя се състои в това, че цялата многоизмерна безкрайност на Вселената най-вероятно се управлява от шайка безумци, и ако човек трябва да избира дали да прекара още десет милиона години, за да открие тъкмо това или просто да грабне парите и да изчезне, то аз самият бих предпочел второто — каза Франки.

— Но... — започна Артър отчаяно.

— Хей, няма ли най-сетне да разбереш това, землянино — прекъсна го Зейфод. — Ти представляваш единствената оцеляла съставка от онзи компютър и си бил там до последния момент, преди планетата да бъде разрушена. Нали така?

— Тъъ...

— И твоят мозък беше органична част от предпоследната конфигурация на компютърната програма — обясни Форд, доста ясно според него.

— Сега разбираш ли? — попита Зейфод.

— Ами — каза Артър колебливо.

Нямаше чувството, че някога е бил органична част от каквото и да е, и винаги бе считал, че точно това е един от неговите проблеми.

— С други думи — каза Бенджи, насочвайки странното си малко превозно средство право към Артър, — има голяма вероятност структурата на въпроса да е закодирана в структурата на твоя мозък. Затова искаме да го купим.

— Какво, въпроса ли? — попита Артър.

— Да — отговориха Форд и Трилиън.

— Ще спечелиш много пари — допълни Зейфод.

— Не, не — каза Франки, — мозъка искаме да купим.

— Какво!

— Добре де, какво път толкова? — попита Бенджи.

— Доколкото си спомням, казахте, че бихте могли по електронен път просто да го разчетете — възмути се Форд.

— О, разбира се — каза Франки, — но първо трябва да го извадим. Трябва да го подготвим.

— Да го обработим — допълни Бенджи.

— Да го разрежем на парченца.

— Мерси, няма нужда — извика Артър, като бутна стола си назад и се отдалечи ужасен от масата.

— Винаги можем да го заменим с друг — мъдро каза Бенджи, — ако смятате, че е нужно.

— Да, с електронен мозък — каза Франки. — Някой от по-простите ще свърши работа.

— Някой от по-простите ли! — изписка Артър.

— Точно така — каза Зейфод и изведнъж се ухили злобно, — лесно можеш да го програмираш да казва: КАКВО? и НЕ РАЗБИРАМ и КЪДЕ Е ЧАЯТ? Никой няма да открие разликата.

— Какво? — извика Артър и още повече се отдалечи.

— Видя ли? — каза Зейфод и изквича от болка, защото точно в този момент Трилиън нещо му направи.

— Аз ще откроя разликата — каза Артър.

— Не, няма — каза мишката Франки, — ще бъдеш програмиран да не я откриеш.

Форд се отправи към вратата.

— Вижте, приятелчета, много съжалявам — каза той, — но сделката няма да стане.

— А аз пък мисля, че сделката трябва да стане — казаха мишките в хор.

И в миг всичкото обаяние изчезна от тънките им писукащи гласчета. С едва доловимо бръмчене двете им стъклени превозни средства се издигнаха над масата и се насочиха по въздуха към Артър, който продължи, препъвайки се, да отстъпва назад към най-отдалечения ъгъл, напълно неспособен да се съвземе или измисли нещо.

Трилиън го сграбчи отчаяно за ръката и се опита да го завлече към вратата, която Форд и Зейфод се мъчеха да отворят, но Артър беше отпуснат и тежък — изглеждаше хипнотизиран от летящите във въздуха гризачи, които се носеха към него.

Тя му изкрещя нещо, но той продължаваше да стои със зяпнали уста.

След още едно дръпване Форд и Зейфод най-сетне успяха да отворят вратата. От другата ѝ страна ги очакваше малка група отвратителни на вид мъже, които не можеха да бъдат нищо друго освен биячите на Магратеа. И не само че те самите бяха отвратителни, но и медицинската апаратура, която носеха със себе си, съвсем не бе красива. Нахвърлиха се върху тях.

И така, след миг черепът на Артър щеше да бъде отворен. Трилиън бе неспособна да му помогне, а Форд и Зейфод бяха нападнати от неколцина главорези, доста по-тежки и по-добре въоръжени от тях.

И все пак трябва да се бяха родили под изключително щастлива звезда, защото точно в този момент всички сирени на планетата нададоха оглушителен вой.

ГЛАВА XXXII

— Тревога! Тревога! — гърмяха говорителите из цялата Магратеа. — Вражески кораб на планетата. Въръжени нашественици в сектор 8А. Системите за отбрана! Системите за отбрана!

Двете мишки подушваха раздражено останките на стъклените си превозни средства там, където те се бяха разбили на земята.

— По дяволите — измърмори мишката Франки, — толкова много шум заради два фунта мозък от землянин.

И заприпка насам-натам. Розовите му очички проблясваха гневно, а нежното му бяло кожухче настръхна възмутено.

— Сега не ни остава нищо друго — каза Бенджи, като седна и заглади мустачките си замислено, — освен да съчиним един въпрос, но да го измислим тъй, че да звучи правдоподобно.

— Трудна работа — каза Франки и се замисли. — Какво ще кажеш за ЖЪЛТО И ОПАСНО — ЩО Е ТО?

Бенджи умува над това известно време.

— Не, не става — отсъди той. — Не приляга на отговора.

В продължение на няколко секунди ни един от тях не продума.

— Добре — обади се Бенджи. — КОЛКО ПРАВИ ШЕСТ ПО СЕДЕМ?

— Не, не, прекалено е прост и прекалено прозаичен — каза Франки, — няма да предизвика интерес сред желаещите да се обзалагат.

Отново се замислиха. Накрая Франки каза:

— Чуй какво измислих. КОЛКО СА ПЪТИЩАТА, КОИТО ЧОВЕК ТРЯБВА ДА ПРЕБРОДИ?

— А! — каза Бенджи. — Ах, това звучи доста добре! — повтори си го още няколко пъти. — Да — каза той, — чудесен е! Звучи достатъчно смислено, без да те обвързва с някакво конкретно значение. КОЛКО СА ПЪТИЩАТА, КОИТО ЧОВЕК ТРЯБВА ДА ПРЕБРОДИ? ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДВЕ. Чудесно, прекрасно, не може да не се хванат. Франки, скъпи друже, уредихме се!

От радост започнаха да подскачат в танц.

Близо до тях на пода се бяха проснали неколцина доста отвратителни на вид мъже, които бяха получили удари по главата с някои от тежките награди за дизайн.

На около половин миля оттук четири фигури трополяха по един коридор и се чудеха как да се измъкнат. Скоро се озоваха в едно доста обширно компютърно отделение и се заоглеждаха наоколо тревожно.

— Накъде сега, Зейфод — каза Форд.

— Защо да не тръгнем... ей натам — каза Зейфод и се затича вдясно между един от компютрите и стената.

И когато другите го последваха, устремът му бе внезапно възпрян от светкавицата на електрически пистолет, която проряза въздуха няколко инча пред него и разтопи част от съседната стена. По мощния мегафон един глас каза:

— Окей, Бийблброкс, спри на място. Държим те на мушка.

— Ченгета! — изсъска Зейфод, изви се рязко и приклепна. — Сега ти, Форд, кажи накъде.

— Добре, насам — каза Форд и четиримата се затичаха по пътечката между два реда компютри.

На края на пътечката се появи една фигура, облечена в тежък брониран скафандър, и размаха зловещия си електрически пистолет.

— Не бихме искали да те застреляме, Бийблброкс! — извика фигурата.

— Много се радвам! — отвърна Зейфод и се мушна в пролуката между два компютъра. Останалите свърнаха подире му.

— Двама са — каза Трилиън. — Хванаха ни натясно.

Започнаха да се провират встрани между един огромен компютър и стената.

Притаиха дъх и зачакаха.

Изведнъж въздухът се изпълни с електрически светкавици — и двамата полицаи едновременно откриха огън по тях.

— Хей, ама те стрелят по нас — каза Артър, като се сви на мъничко кълбо. — Нали казаха, че не искат да правят това.

— Да, и на мен така ми се стори — съгласи се Форд.

Зейфод въпреки опасността показа една от главите си за миг.

— Хей — извика той, — нали казахте, че не бихте искали да ни застреляте! — и отново я скри.

Продължиха да чакат.

След малко един глас се обади:

— Не е лесно да си ченге!

— Какво каза тоя? — прошепна Форд учудено.

— Каза, че не е лесно да си ченге.

— Ами това си е негов проблем, нали така?

— И аз така мисля.

Форд се провикна:

— Хей, слушайте! Мисля, че и без да стреляте по нас, си имаме достатъчно свои проблеми, така че за всички ни ще е по-добре, ако ни спестите и вашите собствени проблеми!

Отново настана мълчание и после пак прозвуча мощният мегафон.

— Вижте какво, момчета — каза гласът по мегафона, — вие нямате работа с някакви си тъпи, жалки вманиачени убийци с ниски чела, малки свински очички, дето два лафа не могат да обелят. Ние сме двама интелигентни и съвестни полицаи и ако се срещнем не по служба, сигурен съм, ще ни харесате. Не съм от тези, дето просто за удоволствие могат да застрелват хора и след това да отидат да се похвалят в някой долнопробен бар за космически бродяги, както правят някои от моите колеги. И на мен ми се е случвало да застрелям някого, ей тъй, за удоволствие, но след това с часове си го изплаквам пред моята приятелка.

— Аз пък пиша романи! — обади се другият полицай. — Макар че все още да не съм издал ни един от тях. Тъй че предупреждавам ви, настроението ми е от-вра-ти-телно!

Малко оставаше очите на Форд да изскочат от орбитите.

— Кои са тия типове? — попита той.

— Не знам — отговори Зейфод. — Мисля, че по ми харесваха, докато стреляха.

— Така че ще се предадете ли доброволно — извика единият от полицаите, — или ще се наложи да постреляме още малко?

— Вие как предпочитате? — извика Форд.

След миг въздухът около тях отново започна да се нажежава, докато електрическите светкавици една след друга се забиваха в компютъра пред тях.

Няколко секунди стрелбата продължи с непоносима ожесточеност.

Когато спря, за няколко секунди настана почти пълна тишина, докато ехото заглъхваше.

— Още ли сте там? — извика единият от полицаите.

— Да — отговори те.

— Това не ни доставя никакво удоволствие — извика вторият.

— Личеше си — извика Форд.

— А сега слушай, Бийблброкс, и слушай добре!

— Защо? — извика Зейфод в отговор.

— Защото — извика полицаят — ще ти направим едно много умно, интересно и хуманно предложение. И така — или веднага се предавате и ни позволявате да ви понабием малко, защото сме твърди противници на безпричинното насилие, или ще взривим цялата тази планета, а може и още една-две, които набелязахме на път за насам.

— Но това е ужасно! — извика Трилиън. — Не можете да направите подобно нещо.

— О, разбира се, че можем — извика полицаят, — нали? — обърна се той към другия.

— Да, нямаме друг избор — отговори му другият.

— Но защо? — попита Трилиън.

— Защото има някои неща, които си длъжен да направиш дори когато си едно образовано и свободомислещо ченге, на което не са му чужди неща като чувствителност и т.н.

— Тези двамата просто не мога да ги разбера — промърмори Форд, като клатеше глава.

Едното ченге се провикна към другото:

— Какво ще кажеш, да постреляме още малко?

— Че защо пък не?

Пуснаха още един залп електрически светкавици. Горещината и шумът бяха направо фантастични. Тялото на компютъра започна бавно да се разпада. Лицевата му част почти се бе разтопила и към мястото, където се бяха сгушили, потекоха гъсти поточета от разтопен метал. Дръпнаха се по-назад и зачакаха края.

ГЛАВА XXXIII

Но краят така и не дойде, най-малкото не веднага. Най-неочаквано стрелбата секна и в неочакваната тишина отчетливо се чува две задавени изхърквания, последвани от две тупвания. Четиримата се спогледаха.

— Какво стана? — попита Артър.

— Спряха да стрелят — каза Зейфод, като сви рамене.

— Защо?

— Знам ли. Искаш ли да отидеш и да ги попиташ?

— Не.

Решиха да изчакат малко.

— Хей — извика Форд.

Никакъв отговор.

— Странна работа.

— Може да е клопка.

— Не са чак толкоз умни.

— Какви бяха тези тупвания?

— Отде да знам.

Те изчакаха още няколко секунди.

— Е, добре — каза Форд, — ще отида да погледна.

Той огледа останалите един по един.

— Няма ли някой да ми каже: „Не, недей, нека аз да отида“?

Те поклатиха отрицателно глави.

— Е, добре — каза той и се изправи.

В първия миг нищо не се случи. Във втория и в следващите пак продължаваше нищо да не се случва. Форд надзърна през гъстия пушек, който се издигаше над горящия компютър.

Излезе предпазливо иззад прикритието си.

Все още нищо не се случваше.

На около двацет ярда едва успя да различи сред пушека облечената в скафандър фигура на единия полицаи. Беше се свлякъл на

земята в безформена купчина. На двадесет ярда в противоположната посока лежеше другият. Никой друг не се виждаше наоколо.

Това се стори на Форд изключително странно.

Бавно и напрегнато тръгна към първия. Тялото му лежеше успокояващо неподвижно, докато вървеше към него, и продължи да лежи успокояващо неподвижно, когато стигна до него и стъпи с крак върху електрическия пистолет, който до този момент продължаваше да се поклаща с отпуснатите му пръсти.

Наведе се и го вдигна, без да срещне никаква съпротива.

Съвсем ясно бе, че полицаят е мъртъв.

След кратък оглед Форд установи, че е от Благулон кападишаща метан форма на живот, напълно зависима от своя скафандър и неспособна да оцелее в рядката кислородна атмосфера на Магратеа.

Миниатюрният компютър, поддържащ живота му, прикрепен към неговата раница, изглежда, се бе взривил най-неочаквано.

Форд го поогледа, доста учуден. Тези миниатюрни индивидуални компютри обикновено имат пълната поддръжка на главния корабен компютър, с който са директно свързани посредством суб-ета вълнови предаватели. Такава система беше гарантирана против всякакви повреди с изключение на неизправност при обратната връзка, което бе почти изключено.

Отиде бързо при проснатата фигура на втория полицай и откри, че същото невероятно нещо се бе случило и с него, и то по същото време. Повика и другите да видят, когато дойдоха, те споделиха неговото учудване, но не и любопитството му.

— Хайде да изчезваме от тази дупка — каза Зейфод. — Ако онова, което се предполага, че търся, е тук, вече не го искам.

Грабна втория електрически пистолет, взриви един съвсем безобиден счетоводен компютър и изтича в коридора, последван от другите. Съвсем малко оставаше да направи на пух и прах един въздухолет, който ги очакваше няколко ярда по-нататък.

Въздухолетът беше празен, но Артър веднага позна, че е този на Слартибартфаст.

На приборното табло бе забодена бележка. На бележката бе нарисувана стрелка, насочена към едно от копчетата. На нея пишеше: **НАЙ-ДОБРЕ ЩЕ Е ДА НАТИСНЕТЕ ТОВА КОПЧЕ.**

ГЛАВА XXXIV

Въздухолетът се понесе със скорост, надвишаваща Р 17, през стоманения тунел, който водеше навън към грозната повърхност на планетата, залята от поредната нерадостна утринна дрезгавина. Зловеща сива светлина се лееше върху студената земя.

„Р“ е мярка за скорост, определена като разумната скорост при пътуване, съобразена със здравословното и душевно състояние на пътниците и с това, че не бива да закъсняваш повече от, да речем, пет минути. От това очевидно следва, че тя е една почти безкрайно променлива величина, зависима от обстоятелствата, защото първите два фактора варират не само при една постоянна скорост, но също и при отчитането на третия фактор. Ако не се третира с нужното спокойствие, това равенство може да доведе до болезнени стресови състояния, язви и дори смърт.

Р 17 не е някаква точно определена стойност, но очевидно е твърде голяма.

Въздухолетът се стрелна във въздуха със скорост, надвишаваща Р 17, стовари ги непосредствено до „Златно сърце“, който стоеше твърдо върху замръзналата земя като бялнал се кокал и после стремглаво се понесе назад в същата посока, от която бяха пристигнали вероятно по някаква много важна работа.

Четиримата се заковаха по местата си, загледани към кораба, треперейки.

До него имаше още един.

Това беше полицейският кораб от Благулон Капа — закръгленичък, подобен на акула, сивкавозелен на цвят, покрит от горе до долу с черни, изписани по шаблон букви с най-различна големина и степен на неприветливост. Буквите информираха всеки, който си направеше труда да ги прочете, откъде идва корабът, към кой полицейски отдел спада и как може да бъде зареден с гориво.

Изглеждаше някак неестествено тъмен и притихнал дори и за кораб, чийто двучленен екипаж в момента лежи задушен в една

задимена зала на няколко мили под повърхността. Това е едно от онези странни неща, които не могат да бъдат обяснени и дефинирани, но човек винаги може да усети кога един кораб е напълно мъртъв.

Форд го усети и това му се стори много загадъчно — един кораб и двама полицаи най-неочаквано и самопроизволно бяха умрели.

От собствен опит знаеше, че във Вселената просто не стават такива неща.

Останалите трима също го усетиха, но още по-силно усетиха страшния студ и забързаха обратно към „Златно сърце“, обхванати от остър пристъп на липса на любопитство.

Форд остана и отиде да разгледа благулонския кораб. Докато вървеше, за малко не се препъна в една неподвижна стоманена фигура, легнала по очи в студения прах.

— Марвин! — извика той. — Какво правиш тук?

— Моля ти се, не се чувствай задължен да ми обръщаш внимание — избоботи той приглушено.

— Но как се чувствуваш, метални друже? — попита Форд.

— Много потиснат.

— Какво се е случило?

— Не знам — отвърна Марвин, — не съм бил там.

— А защо — каза Форд, като приклепна до него и потрепера, — защо лежиш по очи в праха?

— Това е един от най-добрите начини да бъдеш нещастен — каза Марвин. — Не се преструвай, че искаш да разговаряш с мен. Знаем, че ме мразиш.

— Не те мразя.

— Да, мразиш ме, всички ме мразят. Тъй е устроена Вселената. Достатъчно е да заговоря с някого и започва да ме мрази. Дори и роботите ме мразят. Ако просто не ми обръщаш внимание, възможно е да се махна оттук. — Повдигна се с мъка на крака и решително се обърна в обратна посока.

— Онзи кораб ме мразеше — каза той унило и посочи към полицейския кораб.

— Онзи кораб? — попита Форд, внезапно заинтригуван. — Какво стана с него? Знаеш ли?

— Намрази ме, защото говорих с него.

— Говори ли му? — възкликна Форд. — Как така говори с него?

— Много просто. Стана ми много скучно и се чувствах потиснат, затова отидох и се включих към външния терминал на компютъра. Разговарях с компютъра надълго и нашироко и му разясних възгледите си за Вселената — каза Марвин.

— И какво се случи? — попита настойчиво Форд.

— Той се самоуби — каза Марвин и потегли бавно към „Златно сърце“.

ГЛАВА XXXV

Същата вечер, когато „Златно сърце“ бързаше да се отдалечи поне на няколко светлинни години от мъглявината Конска глава, Зейфод се беше излегнал под малката палма на мостика и се опитваше да вкара във форма разнебитения си мозък със солидни дози Пангалактични гаргаробластери. Форд и Трилиън седяха в един ъгъл и обсъждаха живота и проблемите, които създаваше той. Артър пък се прибра в кабината си, за да попрегледа Фордовия екземпляр на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. Щом отсега нататък трябваше да живее в тази Галактика, разсъждаваше той, най-добре щеше да е да се опита да научи нещо повече за нея.

Случайно попадна на следния пасаж:

ИСТОРИЯТА НА ВСЯКА ВЕЛИКА ГАЛАКТИЧЕСКА ЦИВИЛИЗАЦИЯ — прочете той — ПРЕМИНАВА ПРЕЗ ТРИ РАЗЛИЧНИ И ЯСНО ОЧЕРТАНИ ПЕРИОДА: ОЦЕЛЯВАНЕ; ЛЮБОЗНАТЕЛНОСТ И ИЗТЪНЧЕНОСТ, ИЗВЕСТНИ СЪЩО КАТО ПЕРИОДИТЕ „КАК“, „ЗАЩО“ И „КЪДЕ“.

НАПРИМЕР ПЪРВИЯТ ПЕРИОД БИ МОГЪЛ ДА СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С ВЪПРОСА „КАК ДА СЕ НАХРАНИМ?“, ВТОРИЯТ С ВЪПРОСА „ЗАЩО СЕ ХРАНИМ?“, А ТРЕТИЯТ С ВЪПРОСА „КЪДЕ ЩЕ ОБЯДВАМЕ?“

Не можа да стигне по-нататък, защото вътрешният телефон напомни за съществуването си.

— Хей, землянино? Гладен ли си, момчето ми? — каза гласът на Зейфод.

— Тъъ, да, струва ми се, че съм малко гладен — отговори Артър.

— Окей, сладур, стягай се — каза Зейфод. — Скоро ще похапнем в ресторант „На края на Вселената“.

РЕСТОРАНТ „НА КРАЯ НА ВСЕЛЕНАТА“

На Джейн и Джеймс с много благодарност,
на Джефри Пъркинс за това, че постигна
Невероятното,
на Ради Кингслън, Лайза Браун и Алик Хейл Мънро за
това, че му помогнаха,
на Джон Лойд за помощта му при работата над
оригиналния сценарий,
на Саймън Брет, който постави началото на всичко
това,
на албума на Пол Саймън „Уан трик пони“, който
постоянно въртях, докато пишех тази книга. Цели пет
години — не е никак малко.
И специални благодарности на Джаки Греъм за
безкрайното търпение, добронамереност, за това че ми
даде храна, когато бях в нужда.

Съществува една теория, според която ако някой някога открие точно какво представлява Вселената и защо я има, тя моментално ще изчезне и на нейно място ще се появи нещо още по-странно и необяснимо.

Съществува и една друга теория, според която това вече се е случило.

ГЛАВА I

Разказът дотук.

В началото бе създадена Вселената. Този факт разгневи силно много хора и сега се шири мнението, че това е била погрешна стъпка.

Много цивилизации вярват, че тя е била създадена от нещо като господ, но Джатравартидите от Вилтводл VI вярват, че цялата Вселена в действителност е била изхвърлена при кихане от носа на едно същество, наречено Великият Зелен Арклесезур.

Джатравартидите, които живеят в постоянен страх от деня, наречен от тях Великото Пришествие на Бялата Носна Кърпа, са дребни сини същества с по повече от петдесет ръце и са единствената цивилизация в историята, изобретили аерозолния дезодорант преди колелото.

Тази теория обаче не е много популярна извън планетата Вилтводл VI и затова като се има предвид колко озадачаваща е Вселената, непрестанно се търсят други обяснения.

Така например една цивилизация от свръхинтелигентни полиизмерни същества веднъж си построи гигантски суперкомпютър, наречен Дълбока мисъл, за да даде веднъж завинаги отговор на Вечния въпрос за Живота, Вселената и Всичко останало.

В продължение на седем и половина милиона години Дълбока мисъл изчислява и пресмята и накрая обяви, че всъщност отговорът е Четиридесет и две. Ето защо се наложи да построят друг, още по-голям компютър, който да открие какъв е бил първоначалният въпрос.

И този компютър, наречен Земя, бе толкова голям, че често го вземаха за планета — особено онези чудновати маймуноподобни същества, които бродеха по повърхността ѝ в пълно неведение, че са просто част от една гигантска компютърна програма.

И това е много странно, защото без знанието на този най-прост и очевиден факт е невъзможно да се обясни нищо от онова, което някога се е случвало на Земята.

За съжаление обаче, миг преди дългоочакваният резултат да се появи на екрана на монитора, Земята най-неочаквано бе разрушена от вогоните, за да се отвори място — твърдяха те — за нов суперкосмически околоръстен път, и това сложи край на всички надежди да се открие някога смисълът на живота.

Или поне така изглеждаше.

Две от тези странни маймуноподобни същества оцеляха.

Артър Дент успя да се спаси, защото в последния момент изведнъж се оказа, че неговият стар приятел Форд Префект е от една малка планета някъде в околностите на Бетелгиус, а не от град Гилдфорд, както дотогава бе твърдял; и което е по-важно, той умееше да стопа летящи чинии.

Триша Макмилън — или Трилиън — бе напуснала планетата шест месеца преди това заедно със Зейфод Бийблброкс, тогавашния президент на Галактиката.

Двама оцелели.

Това е всичко, което остана от най-грандиозния експеримент, провеждан някога — а именно откриването на Вечния въпрос и Вечния отговор на Живота, Вселената и Всичко останало.

А сега на по-малко от половин милион мили от мястото, където техният звездолет се носи лениво през мастиленочерната космическа нощ, един вогонски кораб се движи бавно към тях.

ГЛАВА II

Като всички останали кораби на вогоните, и този имаше вид по-скоро на съсирек, отколкото на нещо ръкотворно. Противните жълти подутини и израстъци, които стърчаха от него във всички посоки, биха загрозили външния вид на почти всеки кораб, но в случая за жалост това бе невъзможно. И по-отвратителни неща са били съглеждани в небесата, но не и от свидетели, заслужаващи доверие.

Но ако държите да видите нещо много по-отвратително от един вогонски кораб, ще трябва да влезете в него и да погледнете някой вогон. Ако имате обаче капка разум, никога няма да сторите това, защото типичният вогон не ще се подвоуми да ви направи нещо толкова абсурдно и ужасно, че ще ви се прииска изобщо да не сте се раждали — или пък (ако сте склонен да разсъждавате по-логично) вогонът изобщо да не се е раждал.

Всъщност на типичния вогон и през ум няма да му мине да се замисли. Те са плиткоумни, бикоглави същества с тромави мозъци и не ги бива много по разсъжденията. Анатомическият анализ на вогоната показва, че мозъкът му първоначално е представлявал силно деформиран, не на място поставен, страдащ от диспипсия, черен дроб. Най-доброто нещо, което може да се каже за тях след всичко това, е, че те знаят какво искат, и това, което искат, е най-често свързано с причиняването на болка на хората и — когато това е възможно — с изпадането в силен гняв.

Едно от нещата, които никак не обичат, е да оставят една работа незавършена — особено пък този вогон и особено, по ред причини, тази работа.

Този вогон беше капитан Простетник вогон Джелтц от Галактическият хиперкосмически планов съвет и именно на него бе възложено да разруши така наречената „планета“ Земя.

Той размърда изключително гнусното си тяло в неудобния си мазен стол и се зазяпа в екрана на монитора, на който постоянно следяха полета на звездолета „Златно сърце“.

Него никак не го интересуваше, че „Златно сърце“ с Безкрайно невероятността си двигател бе най-красивият и модерен кораб, който никога е бил построяван. Естетиката и технологията бяха затворена книга за него и — ако зависеше от него — изгорена и заровена при това.

Още по-малко го интересуваше фактът, че Зейфод Бийблброкс беше на борда му. Сега Зейфод Бийблброкс бе бивш президент на Галактиката и при все че и той, и корабът, който бе откраднал, бяха плътно преследвани от цялата галактическа полиция, нашият вогон не го беше грижа за това.

Сега имаше по-важна работа.

Известно е, че вогоните не стоят над подкупничеството и корупцията, тъй както и морето не стои над облаците, и това важеше без съмнение и за този вогон. Като чуеше думите ПОЧТЕНОСТ и ВИСОКА ПРАВСТВЕНОСТ, той посягаше към речника, а като чуеше, че става дума за много пари, посягаше към Правилника и го захвърляше възможно по-далече.

В неумолимия си стремеж да унищожи Земята и всичко принадлежащо към нея, той се бе ръководил от подбуди, стоящи над и встрани от непосредствените му служебни задължения. Дори имаше известни съмнения дали гореспоменатият околоръстен път изобщо щеше да бъде построен, но на тези слухове не се даде гласност.

Чу се доволното му грухтене.

— Компютър — изграчи той, — свържи ме с моя специалист по поддръжка на мозъка.

След няколко секунди на екрана се появи лицето на Гаг Халфрѐнт, усмихващо се с усмивката на човек, който знае, че се намира на девет светлинни години от вогона, чието лице виждаше пред себе си. Скътана някъде в ъгълчето на тази усмивка, личеше и искрица ирония. Въпреки че вогонът неизменно го наричаше „моят личен специалист по поддръжка на мозъка“, той нямаше кой знае колко мозък за поддържане и в действителност работодателят беше Халфрѐнт, а не вогонът. Плащаше му страшно много пари, за да върши някои много мръсни работи. Сам един от най-видните и преуспяващи психиатри на Галактиката, той и един консорциум от негови колеги нямаха нищо против да му дават страшно много пари, щом цялото бъдеще на психиатрията беше поставено на карта.

— И така — каза той, — здравейте, капитане на вогоните Простетник. Как се чувстваме днес?

Капитанът на вогоните отвърна, че през последните няколко часа е ликвидирал половината от екипажа си с цел да затегне дисциплината.

Усмивката на Халфрънт изобщо не трепна.

— Ами аз смятам — каза той, — че това е нормално поведение за един вогон. Нормално и здравословно е да се насочват агресивните инстинкти към извършването на безсмислени жестокости.

— Все това ми повтаряте — избоботи вогонът.

— В това няма нищо лошо — каза Халфрънт. — Смятам, че това е напълно нормално поведение за един психиатър. Хубаво. Очевидно днес и двамата сме в отлично психическо състояние. А сега ми кажете докъде стигнахте с поставената ви задача.

— Установихме къде се намира корабът.

— Чудесно — каза Халфрънт, — чудесно! А пътниците?

— Земянинът е вътре.

— Прекрасно! А...?

— И една жена от същата планета. Тези са последните.

— Добре, много добре — засия Халфрънт. — Други има ли?

— Оня тип Префект.

— Други?

— И Зейфод Бийблброкс.

За миг усмивката на Халфрънт трепна.

— Мда — каза той, — очаквах това. Много жалко.

— Да не ви е близък приятел? — попита го вогонът, който бе чул някъде този израз и сега искаше да го изпробва.

— А, не — отговори Халфрънт, — нашата професия, нали знаете, не ни позволява да имаме лични приятели.

— Аха — изгруктя вогонът, — професионално безпристрастие.

— Не — каза Халфрънт весело, — просто не го умеем.

Замисли се. Устните му продължиха да се усмихват, но очите му леко помръкнаха.

— Но видите ли — продължи той, — Бийблброкс е един от най-доходоносните ми пациенти. Има проблеми с раздвоената си личност, които са мечтата на всеки психоаналитик.

Поигра си малко с тази идея, преди да я отхвърли неохотно.

— Но както и да е — каза той. — Готови ли сте да изпълните задачата?

— Да.

— Добре. Веднага унищожете кораба.

— А Бийблброкс?

— Знаете ли — каза Халфрънт бодро, — каквото ще да става с този Зейфод.

И се изгуби на екрана.

Капитанът на вогоните натисна едно копче и влезе във връзка с останалата част от екипажа си.

— Огън! — каза той.

Точно в този момент Зейфод Бийблброкс се намираше в кабината си и ругаеше гръмогласно. Преди два часа бе заявил, че ще отидат да похапнат набързо в ресторант „На края на Вселената“, но след една ужасна разправия с корабния компютър се отправи побеснял към кабината си, крещейки, че и на ръка може да изчисли фактора Невероятност.

Невероятностният двигател на „Златно сърце“ го правеше най-мощният и непредсказуем кораб във Вселената. Нямахше нещо, което да не можеше да направи, при положение че знаеш точно колко невероятно е да стане това, което искаш от него да направи.

Зейфод го откраднал в деня, когато в качеството си на президент трябваше да го открие. Не му беше съвсем ясно защо го открадна — знаеше само, че много му харесва.

Не му беше съвсем ясно защо стана президент на Галактиката — знаеше само, че ще му бъде приятно.

Но му беше съвсем ясно, че трябва да има по-сериозни причини от тези, но че те бяха погребани в един тъмен и здраво заключен участък на двата му мозъка. Щеше му се този тъмен, здраво заключен участък в двата му мозъка изобщо да го няма, защото понякога изплуваше за миг на повърхността и внушаваше странни мисли на ведрите, жизнерадостни участъци на мозъците му и се опитваше да го отклони от това, което той считаше основно задължение в живота си, а именно — да се забавлява чудесно.

В момента не се забавляваше чудесно. И търпението, и моливът му се бяха свършили, и беше страшно гладен.

Точно в този момент Форд Префект се намираще във въздуха. Не защото се бе случило нещо с изкуственото гравитационно поле на кораба, а защото се спускаше по шахтата за свободно падане към личните кабинни на кораба. Тъй като падаше от голяма височина, се приземи доста тежко, загуби равновесие, изправи се, хукна стремглаво по коридора, изкара акъла на два робота от прислугата, плъзна се покрай ъгъла, влетя в кабината на Зейфод и му съобщи тревогата си.

— Вогони! — каза той.

Малко преди това Артър Дент бе излязъл от кабината си, за да потърси чаша чай. Не хранеше големи надежди, че мисията му ще се увенчае с успех, защото знаеше, че единственият източник на горещи напитки на целия кораб бе един загубен автомат, произведен от Сириуската кибернетична корпорация. Наричаше се Синтезатор на питателни питиета и Артър вече бе имал вземане-даване с него.

Славеше се с това, че произвежда всички възможни видове питиета, специално съобразени с личните предпочитания и метаболизма на всеки, който пожелае да се възползва от услугите му. В действителност обаче неизменно доставяше пластмасова чашка, пълна с някаква течност, която ако не съвсем, то почти нямаше нищо общо с чая.

Артър се опита да влезе в спор с това чудо.

— Чай — каза той.

— Пий и пей — отвърна автоматът и му приготви поредната чаша с противната течност.

Изхвърли я.

— Пий и пей — повтори автоматът и му приготви още една чашка.

„Пий и пей“ е официалният девиз на преуспяващия „Отдел жалби“ при Сириуската кибернетична корпорация. Тази служба сега заема повърхността на три средно големи планети и е единствения клон на корпорацията, който през последните години носи постоянни печалби.

Девизът е изписан — по-точно, беше изписан — със светещи, дълги по три мили букви край космодрума на „Отдел жалби“ на Иъдракс. За нещастие буквите се оказаха толкова тежки, че малко след

като бяха издигнати, почвата под тях се продъни и те потънаха в нея почти до половината, като минаха през канцелариите на много талантиливи млади служители на отдела — вече покойници.

Стърчащите над повърхността половинки от буквите, които на местния език означават нещо като „ходи си заври главата в свинско шкембе“ — вече не се осветяват, освен по време на особено важни тържества.

Артър изхвърли шестата чаша със същата течност.

— Слушай, автомат такъв — каза той — щом твърдиш, че можеш да синтезираш всички съществуващи питиета, защо ми пускаш все същата противна гадост?

— Високо хранителна и доставяща истинско удоволствие — изкъркори автоматът. — Пий и пей.

— Има отвратителен вкус!

— Ако това питие ви е доставило удоволствие, защо не го препоръчате на вашите приятели?

— Защото — каза Артър злъчно — искам да си ги запазя. Няма ли да разбереш най-сетне какво ти казвам? Това питие...

— Това питие — продължи автоматът с ласкав глас — е специално приготвено лично за вас, за да ви достави удоволствие и всички необходими хранителни вещества.

— Аха — каза Артър, — значи съм мазохист на диета, тъй ли?

— Пий и пей.

— О, я да млъкнеш.

— Това ли е всичко?

Артър реши да се предаде.

— Да — отвърна той.

Но след това си каза защо пък, по дяволите, трябва да се предавам.

— Не — каза той. — Слушай, не е никак трудно... Искам само една чаша чай. И ти ще ми я приготвиш. Сега мълчи и слушай.

Седна. Разказа на Синтезатора за Индия, разказа му за Китай, разказа му за Цейлон. Разказа му за листенцата, които съхнат на слънце. Разказа му за сребърните чайници. Разказа му за летните следобеди на моравата пред къщата. Разказа му за това, че млякото се сипва преди чая, за да не се пресече. Дори му разказа (накратко) историята на Източноиндийската компания.

— Това ли било? — отбеляза Синтезаторът, когато той свърши.

— Да — каза Артър, — точно това искам.

— Предпочиташ вкуса на изсушени листа, сварени във вода?

— Ъъъ, да. С мляко.

— Издоено от крава?

— Е, предполагам, че и така може...

— Ще ми е нужна помощ за тази работа — каза автоматът със сериозен тон, веселите нотки бяха изчезнали от гласа му и сега явно говореше делово.

— Готов съм да ти помогна с каквото мога — каза Артър.

— Вече направи повече от достатъчно — заяви Синтезаторът.

После повика корабния компютър.

— Привет вам — поздрави корабният компютър.

Синтезаторът му обясни за чая. Компютърът се изуми, свърза логическите си вериги със Синтезатора и двамата заедно потънаха в мрачно мълчание.

Артър изчака да види какво ще стане, но нищо повече не се случи.

Тресна го веднъж, но пак нищо не се случи.

Накрая се предаде и се помъкна към мостика.

Някъде в необятната космическа пустош „Златно сърце“ висеше неподвижно. Около него сияеха безбройните светлинки на Галактиката. А към него се плъзгаше бавно грозната жълта грамада на кораба на вогоните.

ГЛАВА III

— Кой ще ми даде един чайник? — попита Артър, като се качи на мостика и в същия миг започна да се чуди защо Трилиън крещеше на компютъра да се обади, Форд го блъскаше с юмрук, а Зейфод го риташе, а също така защо на екрана се виждаше тази отвратителна жълта безформена маса.

Остави на пода празната чашка, която бе взел със себе си, и отиде при тях.

— Хей? — каза той.

В същия миг Зейфод се хвърли към лъскавите мраморни плотове, в които бяха монтирани приборите, задействащи обикновения фотонен двигател. Щом ги докосна, те в миг се материализираха и той превключи на ръчно управление. Започна да блъска, да дърпа, да натиска и да ругае. Фотонният двигател се разтресе болезнено и отново млъкна.

— Случило ли се е нещо? — попита Артър.

— Ха, чухте ли го? — промърмори Зейфод, като скочи към приборите за ръчно управление на Безкрайно невероятностния двигател. — Маймунката проговори!

Невероятностният двигател издаде два немощни звука, а после и той млъкна.

— Ти си цяла находка, мой човек — каза Зейфод, като срита Невероятностния двигател, — говореща маймунка!

— Ако нещо те безпокои... — започна Артър.

— Вогоните! — кресна му Форд. — Нападат ни!

— Ами тогава какво правим тук? Да се махаме! — изломоти Артър.

— Не можем. Компютърът засече.

— Засече ли?

— Каза, че всичките му вериги са заети в момента. Цялата енергия на кораба отива за тях.

Форд се отдалечи от терминала на компютъра, изтри с ръкав челото си и се облегна морно на стената.

— Нищо не можем да направим — каза той.

После впери гневен поглед в празното пространство и прехапа устни.

Като ученик, дълго преди Земята да бъде разрушена, Артър играеше в училищния отбор по футбол. Не играеше никак добре и негов специалитет бяха головете, вкарани в собствената врата при особено важни срещи. В такива случаи винаги изпитваше странното чувство, че вратът му започва да гори, след това огънят пролазваше бавно към бузите му и сгръваше челото. Споменът за тревата и калта и цял куп подиграващи се момчета, които го замерват с нея, изведнъж изплува съвсем ясно в съзнанието му.

В същия миг изпита странното чувство, че вратът му започва да гори, след това огънят пролази бавно към бузите му и сгръ челото.

Понечи да заговори и спря.

Отново понечи да заговори и отново спря. Най-сетне успя да произнесе едно:

— Тъъ...

Изкашля се.

— Вижте — продължи той и го изрече тъй припряно, че всички останали се обърнаха и го зяпнаха. Той извърна поглед към приближаващото се жълто петно на екрана.

— Вижте — повтори той, — компютърът каза ли с какво е зает? Питам просто от любопитство...

Очите на всички се приковаха върху него.

— Ами... ъоъ, тъй де, просто питам.

Зейфод протегна една ръка и сграбчи Артър за врата.

— Какво си му направил, маймуняк такъв? — изсъска той.

— Ами — каза Артър — нищо особено. Просто си мисля че преди малко се опитваше да разбере как да...

— Да.

— Пригответи чай.

— Точно така момчета — изведнъж изтананика компютърът, — тъкмо с това се занимавам в момента. Уфф, ама то никак не било лесно. Ще ви се обадя след малко.

И отново потъна в мълчание, което по своята напрегнатост се раняваше единствено на мълчанието, с което тримата наблюдаваха Артър Дент.

И сякаш за да разсеят напрежението, вогоните избраха точно този момент, за да открият огън.

Корабът започна да се тресе и да бучи. Отвън дебелият цял инч силов щит около кораба започна да подпухва, да трещи и да цвърти от непрекъснатата стрелба на дузина 30-мегасмъртоносни фотразонни оръдия и изглеждаше, че дълго няма да издържи. Четири минути — толкова му даваше Форд Префект.

— Три минути и петдесет секунди — каза той след малко.

— ... И четиридесет и пет секунди — добави той точно навреме.

Бутна напосоки няколко нефункциониращи копчета, после изгледа Артър недружелюбно.

— Просто умираш за чаша чай, нали? — каза той. — Три минути и четиридесет секунди.

— Няма ли да престанеш да броиш? — изръмжа Зейфод.

— Да — каза Форд Префект, — след три минути и тридесет и пет секунди.

На борда на вогонския кораб Простетник вогон Джелтц беше силно озадачен. Очаквал бе да има гонитба, очаквал бе да има вълнуваща схватка с онези лъчи, очаквал бе да вкара в употреба монтирания специално за случая Суб-цикличен нормалитрон, който да неутрализира Безкрайно невероятността на „Златно сърце“, ала Суб-цикличния нормалитрон бездействаше, защото „Златно сърце“ просто си седеше там и понасяше ударите.

Дузината 30-мегасмъртоносни фотразонни оръдия продължаваха да обстрелват „Златно сърце“, а той си седеше там и понасяше ударите.

Изпробва всички сензори, с които разполагаше, за да види дали не се касае за някакъв гаден номер, но нищо подобно не можа да открие.

Разбира се, нямаше как да знае номера с чая. Нито пък можеше да знае как обитателите на „Златно сърце“ прекарват последните три

минути и трийсет секунди, които им оставаха да живеят.

Как точно Зейфод Бийблброкс стигна до идеята да проведе спиритически сеанс тъкмо сега, остава в тайна и за самия него.

Очевидно проблемът за смъртта витаеше из въздуха, но по-скоро като нещо, което трябва да се избегне, отколкото да се разисква непрестанно.

Вероятно ужасът, който Зейфод изпитваше при перспективата да се срещне с покойните си родственици, го наведе на мисълта, че е възможно и те да изпитват същите чувства към него и което е важно, да са в състояние да направят нещо, което да отложи тази среща.

Но не е изключено тази идея да му е била подсказана от изплуващите понякога на повърхността тъмни области на съзнанието, които непонятно защо бе заключил, преди да стане президент на Галактиката.

— Искаш да говориш със своя працядо? — слиса се Форд.

— Да.

— Тъкмо сега ли намери?

Корабът продължаваше да се тресе и да бучи. Температурата се покачваше. Лампите едва мъждукаха — всичката енергия, която не се поглъщаше от компютъра при размишленията му по въпроса за чая, отиваше да подхрани все по-бързо стопяващия се силов щит.

— Да! — упорстваше Зейфод. — Слушай, Форд, мисля, че той може да ни помогне.

— Сигурен ли си, че МИСЛИШ? По-внимателно си подбирай думите.

— Кажете тогава какво да правим.

— Ами, тъй...

— Окей, всички около централния плот. Веднага. По-бързо! Трилиън, и ти, маймуняк, размърдайте се!

Скупчиха се около централния плот, доста объркани, седнаха и тъй като се почувстваха ужасно глупаво, се хванаха за ръце. С третата си ръка Зейфод изгаси осветлението.

Тъмнина обгърна кораба.

Отвън фотразонните оръдия с оглушителен рев продължаваха да рушат защитния силов слой.

— Концентрирайте се — прошепна Зейфод — върху името му.

— Какво е то? — попита Артър.

— Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Какво?

— Зейфод Бийблброкс Четвърти. Концентрирайте се!

— Четвърти?

— Да. Чуйте сега, аз съм Зейфод Бийблброкс, баща ми беше Зейфод Бийблброкс Втори, дядо ми — Зейфод Бийблброкс Трети...

— Какво?

— Стана авария с един презерватив и една машина на времето. А сега се концентрирайте!

— Три минути — каза Форд Префект.

— Защо — попита Артър Дент — се занимаваме с това?

— Затваряй си устата — предложи му Зейфод Бийблброкс.

Трилиън нищо не казваше. Какво, мислеше си тя, мога да кажа?

Единствената светлина на мостика идваше от два мъгливи червени триъгълника в далечния ъгъл, където Марвин, параноичния андроид, седеше отпуснато, пренебрегнал всички и пренебрегнат от всички, в един интимен и доста неприятен свят, който бе лично негов.

Четири изгърбени фигури около централния плот с неистова съсредоточеност се опитваха да пропъдят от съзнанието си ужасното тресене на кораба и страшното бучене, което отекваше в него.

Концентрираха се.

И още веднъж се концентрираха.

Отново се концентрираха.

Секундите се нижеха.

По челата на Зейфод изби пот — първо от концентрацията, после от чувството за безсилие и накрая от безпомощност.

Накрая нададе гневен вик, изтръгна ръцете си от Трилиън и Форд и натисна копчето за осветление.

— О, тъкмо започвах да си мисля, че никога няма да светнете — каза някакъв глас. — Не, не толкова ярко, ако обичате, очите ми не са такива, каквито бяха някога.

Четирите фигури се изопнаха като струни, както бяха седнали. Бавно извърнаха глави по посока на гласа, въпреки твърдото намерение на скалповете им да се опитат да останат на мястото си.

— И така, кой ме безпокои по това време? — каза дребната, приведена мършава фигура, застанала до стръковете папрат на другия

край на мостика. Двете ѝ малки глави с тънка перушинеста косица изглеждаха толкова древни, че не бе изключено да съдържат мъгляви спомени за раждането на самите галактики. Едната се бе отпуснала в сън, а другата ги оглеждаше сърдито и строго. Ако очите му не бяха такива, каквито бяха някога, то навремето трябва да са били елмазени резци.

От притеснение Зейфод започна да заеква. Кимна кратко по онзи характерен начин, по който бетелгиусци по традиция изразяват почитта си към по-възрастните свои роднини.

— О... тъъ, здравей, працядо... — каза той, поемайки си шумно дъх.

Дребната старческа фигура се приближи към тях. Взря се в полумрака и насочи костеливия си пръст към своя правнук.

— Охо — озъби се той, — Зейфод Бийблброкс. Последната издънка на нашия велик род. Зейфод Бийблброкс Нищотни.

— Нищотни — изсъска фигурата.

Зейфод ненавиждаше този глас. Имаше чувството, че драци с нокти по черната дъска на това, което считаше, че е душата му.

Размърда се притеснено на стола си.

— Тъъ, така е — промърмори той. — Тъъ, виж какво, працядо, наистина съжالياвам за цветята. Мислих да изпратя, но нали разбираш, тъкмо бяха свършили венците в магазина и...

— Забравил си! — срязва го Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Ами...

— Все имате много работа. За другите хич и не помисляте. Всички живи сте такива.

— Две минути, Зейфод — прошушна Форд ужасено.

Зейфод се разшава неспокойно.

— Да, но аз наистина мислех да ги изпратя — каза той. — И на прабаба ще пиша, обещавам, само да се махнем от това място...

— Твоята прабаба... — повтори мършавият дребен старец унесено.

— Да — каза Зейфод, — тъъ, как е тя? Виж какво, ще отида да я видя. Но първо трябва да...

— Твоята ПОКОЙНА прабаба и аз сме много добре — срязва го Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— А, оо.

— Но сме много разочаровани от тебе, млади ми Зейфод...

— Да, но... — някакво странно безсилие бе обзело Зейфод и все не успяваше да насочи разговора в желаната посока, а до него тежкото дишане на Форд му подсказваше, че секундите бързо отлитат.

Бученето и друсането бяха станали застрашителни. В дрезгавината той смътно различи пребледнелите и застинали лица на Трилиън и Артър.

— Тъъ, прадядо...

— Наблюдаваме те как се развиваш с все по-нарастващо униение...

— Да, но виждаш ли, точно в този момент...

— Да не кажа с презрение!

— А сега би ли могъл да ме изслушаш за малко...?

— Питам те как изобщо прекарваш живота си?

— В момента ме атакува цяла флотилия вогони! — изкрещя Зейфод.

Преувеличаваше, разбира се, но това бе единственият сгоден момент досега да му изясни основната цел на занятието.

— Изобщо не се учудвам — заяви дребното старче безучастно.

— Но не разбираш ли, че това става в момента? — настоя трескаво Зейфод.

Призрачният му праотец кимна с глава, вдигна чашата, която Артър Дент бе донесъл, и я заразглежда с интерес.

— Тъъ... прадядо...

— А знаеш ли — прекъсна го безтелесната фигура, като го изгледа със строг поглед, — че в орбитата на Бетелгиус Пет понастоящем се наблюдава една съвсем слабо изразена ексцентричност?

Зейфод не само, че не знаеше, но и му беше трудно да се замисли върху тази информация при целия този шум и под угрозата да загине и т.н.

— Тъъ, не, но... — каза той.

— Идва от това, че се въртя като пумпал в гроба си! — излая праотецът.

Хвърли чашката на земята и насочи треперещия си, тънък като вейка и прозрачен пръст към Зейфод.

— Ти си причината! — изкрещя той.

— Минута и трийсет секунди — промърмори Форд, хванал с ръце главата си.

— Да, разбирам, пращядо, но би ли могъл да ни помогнеш, защото...

— Да ти помогна ли? — удиви се старецът, сякаш му бяха поискали невестулка.

— Да, да ми помогнеш, и то веднага, защото иначе...

— Да ти помогна?! — повтори старецът, сякаш му бяха поискали леко препечена невестулка в хлебче с пържени картофки, толкова учуден вид имаше. — Развяваш се като паун из цялата Галактика с твоите — праотецът махна пренебрежително с ръка, — с твоите пропаднали приятели, прекалено си зает, за да сложиш цветя на гроба ми — и изкуствените щяха да свършат работа, тъкмо щяха да бъдат в твой стил — ама не би. Прекалено ангажиран. С прекалено модерни разбирания. Прекалено скептичен — до момента, в който се забъркаш в някаква каша и тогава тичаш при мене, междузвездни негоднико!

Старецът поклати глава — много внимателно, за да не наруши дрямката на другата, която бе започнала да потрепва неспокойно.

— Тъй че не знам, млади ми Зейфод — продължи той. — Мисля, че трябва да си помисля този път.

— Минута и десет секунди — изрече Форд глухо.

Зейфод Бийблброкс Четвърти го изгледа с интерес.

— Защо този човек говори все с цифри? — попита той.

— Тези цифри — побърза да поясни Форд — показват времето, което ни остава да живеем.

— О, така ли — каза пращядото, като изсумтя. — Разбира се, това не се отнася за мене — каза той и се отдалечи към едно по-мрачно кътче на мостика в търсене на нещо друго, в което да си пъхне носа.

Зейфод усети, че се люшка на ръба на лудостта, и се чудеше дали да не вземе да скочи от другата страна и да приключи с всичко.

— Пращядо — каза той, — това се отнася за нас! Ние сме все още живи, но след малко ще загубим живота си.

— Ами много хубаво.

— Какво?

— Че кой има полза от твоя живот? Като си помисля какво си направил с него, от само себе си ми идва наум израза „свинско ухо“.

— Но аз бях президент на Галактиката бе, човек!

— Хъм — изсумтя неговият праотец, — че това служба за един Бийблброкс ли е?

— Хей, какви ги приказваш? Един е президентът! На цялата Галактика!

— Суетно малко мегапале.

Зейфод запремига на парцали.

— Хей, въъ, какви ги приказваш бе, човек? Искам да кажа прадядо.

Приведената дребна фигура пристъпи към своя правнук и го чукна сурово по коляното. Този жест подсети Зейфод, че разговаря с един дух, защото нищо не усети.

— И ти знаеш, и аз знам какво означава да си президент, млади ми Зейфод. Ти знаеш, защото вече си бил такъв, а аз знам, защото съм умрял и това дава възможност на човек да има много по-ясен поглед за нещата. Тук горе си имаме една поговорка: „Животът приживе е загубено време!“

— Да — каза Зейфод злъчно, — много хубаво. Много мъдро. Сега имам нужда от афоризми точно толкова, колкото и от дупки в главите.

— Петдесет секунди — изръмжа Форд Префект.

— Та за какво говорих? — попита Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Говореше ми мъдро — каза Зейфод Бийблброкс.

— А, да.

— Това приятелче — тихо промърмори Форд на Зейфод — може ли наистина да ни помогне?

— Никой друг не може — прошепна Зейфод.

Форд увеси унило глава.

— Зейфод — продължи духът. — Ти имаше една цел, когато стана президент на Галактиката. Нима си забравил?

— Не бихме ли могли да говорим за това по-късно?

— Нима си забравил? — настоя духът.

— Да! Разбира се, че съм забравил! Трябваше да забравя. Гледат ти мозъка на рентген, когато те избират. Ако бяха открили, че главата ми е пълна с разни хитри идеи, пак щях да се озова на улицата само с една тлъста пенсийка, екип от секретарки, цяла флотилия кораби и две прерязани гърла.

— Ааа — закима духът доволно, — значи все пак си спомняш!

За момент спря да говори.

— Това е хубаво — каза той и шумът секна.

— Четиридесет и осем секунди — каза Форд.

Отново погледна часовника си и го почука. Вдигна глава.

— Хей, шумът спря — оповести той.

Едно дяволито пламъче заигра в студените малки очички на духа.

— За известно време забавих хода на времето — каза той, — само за малко, нали разбирате. Много ще ми е неприятно, ако не чуеш всичко, което имам да ти кажа.

— Не, ти чуй какво ще ти кажа аз, прозрачен стар прилеп такъв — каза Зейфод, като скочи от стола. — Първо, благодарности за това, че спря времето и т.н., отлично, чудесно, прекрасно, но, второ — никакви благодарности за проповедта, ясно ли е? Не знам каква е тази важна работа, която се очаква от мен да свърша, но ми се струва, че изобщо не се е предвиждало да зная. И това никак не ми харесва, ясно ли е? Старата ми личност знаеше. Старата ми личност чувстваше. Дотук добре. Само че старата ми личност чувстваше толкова силно, че започна да бърника в собствения си мозък — моя собствен мозък — и заключи частите, които знаят и чувстват, защото ако знаех и чувствах, нямаше да мога да го направя. Нямаше да мога да стана президент и нямаше да мога да открадна този кораб, което очевидно е най-важното.

Но тази моя стара личност взе че се самоуби, когато промени мозъка ми, нали така? Е добре, такова е било желанието ѝ. Но това ново „аз“ си има свои собствени желания и по някаква странна случайност желае да не знае и никак не го е еня за тази голяма работа, каквато и да е тя.

Само че тази моя стара личност се опита да продължи да се разпорежда с мен, оставяйки ми разпоредби в заключената част на моя мозък. Ама аз не искам да ги зная и не искам да ги слушам. Такова е моето желание. Не ще бъда ничия марионетка, особено пък на самия себе си.

Зейфод стовари юмрук върху масата, без да забелязва втрещените погледи, които бе привлякъл върху себе си.

— Старата ми личност е мъртва! — яростно продължи той. — Самоуби се! Мъртвите нямат право да се мотаят сред живите и да им се бъркат в живота!

— Но все пак ме повика да те спасявам — каза духът.

— Е — каза Зейфод, като отново седна, — това не е съвсем същото, нали така?

Ухили се безпомощно на Трилиън.

— Зейфод — отсече привидението, — единствената причина да си губя времето с тебе е, че бидейки мъртъв, нямам какво друго да правя с него.

— Добре де — каза Зейфод, — защо не ми кажеш каква е тази голяма тайна, пък да видим какво ще излезе.

— Зейфод, когато беше президент на Галактиката, на тебе ти беше ясно, както и на Йуудън Вранкс преди тебе, че президентът е едно нищо. Кръгла нула. Притулен нейде в неговата сянка, стои друг човек, същество, нещо, което държи върховната власт в ръцете си. Този човек, същество или нещо ти си длъжен да откриеш — човека, който направлява съдбините на тази Галактика и — както подозираме — на много други. Възможно е и на цялата Вселена.

— Защо?

— Защо ли? — възкликна изненаданият дух. — Как така защо? Я се огледай, момчето ми, и ми кажи дали нещо от това, което виждаш, ти харесва?

— Че какво му има?

Старият дух го изгледа гневно.

— Няма да споря с тебе. Просто ще вземеш този кораб, този кораб с невероятностен двигател и ще го отведеш там, където трябва. Ще го направиш. Не мисли, че можеш да избягаш от дълга си. Невероятностното поле те контролира, ти си в негова власт... Това пък какво е?

Застанал бе пред един от терминалите на Еди, бордовия компютър, и го почукваше с пръст. Зейфод му обясни.

— Какво прави в момента?

— Опитва се — каза Зейфод с учудващо самообладание — да направи чай.

— Това е хубаво — каза працядо му, — одобрявам го. И така, Зейфод — каза той, като се обърна към него и го заплаши с пръст, — не знам дали наистина си способен да изпълниш с успех задачата си, но ми се струва, че нямаш друг избор. Аз обаче прекалено отдавна съм мъртъв и съм прекалено изморен, за да ме интересува всичко това,

както едно време. Реших да ти помогна единствено защото ми е непоносима мисълта, че ще продължите да се мотаете тука — ти и твоите модерни приятели. Ясно?

— Да, много ти благодаря.

— А, да не забравя, Зейфод.

— Тъъ, какво?

— Ако някой ден пак имаш нужда от помощ, нали разбираш, ако изпаднеш в беда и някой трябва да ти подаде ръка, за да те измъкне...

— Да?

— Моля те, не се колебай, а веднага върви по дяволите.

В разстояние на една секунда само се случиха следните неща: от ръцете на стария съсухрен дух по посока на компютъра се стрелна ярка светкавица; духът изчезна; мостикът се изпълни с гъст дим, а „Златно сърце“ направи неизвестно колко голям скок през измеренията на времето и пространството.

ГЛАВА IV

На десет светлинни години от това място Гаг Халфрънт разтегна усмивката си с още няколко пункта. Следеше картината — препредавана през субетера от мостика на вогонския кораб — върху екрана на своя монитор и видя как и последните остатъци от силовия щит на „Златно сърце“ се разпадат, а самият кораб изчезва в облак дим.

Добре, каза си той.

Това е краят на последните двама, случайно оцелели от планетата Земя, която бе наредил да разрушат.

Това е краят, помисли си той, и на този опасен (за психиатрите) и подривен (пак за психиатрите) експеримент, целящ да се открие Отговорът на Вечния въпрос на Живота, Вселената и Всичко останало.

Щеше да го отпразнува, помисли си, с колеги довечера, а на сутринта отново щяха да приемат своите нещастни, объркани и много доходоносни пациенти с твърдата увереност, че Смисълът на Живота не ще бъде никога разгадан и во веки веков ще остане в тайна.

— Роднините винаги карат човек да се чувства неудобно, нали? — каза Форд на Зейфод, когато димът започна да се разсейва.

След това млъкна и се огледа.

— Къде е Зейфод? — попита той.

Артър и Трилиън се огледаха слисано. Бяха бледи и потресени и не знаеха къде е Зейфод.

— Марвин? — каза Форд. — Къде е Зейфод?

А след малко добави:

— Къде е Марвин?

Тъгълът на работа беше празен.

Корабът тънеше в пълна тишина. Лежеше неподвижно в непрогледното черно пространство. Навремени се разтърсваше и полюляваше. Приборите не отчитаха нищо, екраните нищо не показваха. Попитаха компютъра какво става. Той каза:

— Съжалявам, но известно време не мога да отговарям на никакви въпроси. Дотогава ви предлагам да слушате забавна музика.

Изключиха забавната музика.

Претърсиха всички кътчета на кораба с все по-голямо недоумение и страх. Навсякъде беше пусто и тихо. Не откриха никакви следи от Зейфод или от Марвин.

Едно от последните места, които провериха, беше малката ниша, където се помещаваше Синтезаторът на питателни питиета.

На мястото, където се получават готовите питиета от автомата, намериха малък поднос с три чашки и чинийки от костен порцелан, каничка от костен порцелан с мляко и сребърен чайник, пълен с най-хубавия чай, който Артър бе вкусвал в живота си, а също и кратка бележка, на която бе напечатано „Чакайте“.

ГЛАВА V

Някои твърдят, че Малка мечка Бета е най-отвратителното място в познатата ни Вселена.

Въпреки че е невероятно богата, ужасно слънчева и на нея има повече прекрасни, вълнуващи люде, отколкото зрънца в нара, не е без значение фактът, че когато в един от последните броеве на списанието „ПЛЕЙБОЙГЪРЛ“ се появи статия, озаглавена „Ако някога ви омръзне Малка мечка Бета, това ще значи, че ви е омръзнал животът“, за една нощ броят на самоубийствата се увеличи четирикратно.

Но това не означава, че на Малка мечка Бета има нощи.

Тя е една от планетите в Западната зона и по някаква необяснима и доста подозрителна топографска аномалия се състои почти изключително от субтропични крайбрежия. Поради също тъй подозрителна темпорално реластатична аномалия там почти винаги е събота следобед малко преди часа, когато затварят баровете по плажа.

До този момент не е предложено задоволително обяснение за това от страна на преобладаващите форми на живот на Малка мечка Бета, които прекарват по-голяма част от времето си в опити да постигнат духовно просвещение, като обикалят непрестанно басейните и канят научни сътрудници от Галактическия геотемпорален институт, за да се насладят „на една ежедневна аномалия“.

На Малка мечка Бета има само един град, но и той се нарича град само защото басейните тук са малко по-нагъсто, отколкото другаде.

Ако пристигнете в Светлоград по въздуха — а друга възможност няма, тъй като няма нито пътища, нито пристанища, и ако не пътувате по въздуха, изобщо няма да ви пуснат в Светлоград, — ще разберете защо носи това име. Тук слънцето свети най-ярко, огрява многобройните басейни, пламти над белите булеварди и сипе жарки лъчи върху покритите със здрав бронзов загар дребни точици, които се разхождат нагоре-надолу по тях, озарява разкошните вили, трептящите в маранята аеродроми, баровете по плажа и т.н....

Но най-вече грее над една сграда, една висока красива сграда, състояща се от две тридесететажни бели кули, съединени по средата с мост.

Тази сграда е седалището на една книга и е построена със средствата, постъпили след спечелването на един необикновен съдебен процес за присъждане на авторско право между издателите на книгата и една компания за производство на готови тестени храни за закуска.

Тази книга е пътеводител, една справочна книга за пътешественици.

Това е една от най-забележителните и несъмнено най-сполучливи книги, излезли някога от великите издателски корпорации на Малката мечка — по-популярна е от ЖИВОТЪТ ЗАПОЧВА НА ПЕТСТОТИН И ПЕТДЕСЕТ ГОДИНИ, по-търсена е от ТЕОРИЯТА ЗА ВЕЛИКИЯ ВЗРИВ — ЕДНО ЛИЧНО СТАНОВИЩЕ от Ексцентрика Галумбитс (тригърдата проститутка от Еротикон шест) и е по-нашумяла от последния шедьовър на Уулон Коуфид ЗА НЕЩАТА, КОИТО НИКОГА НЕ СТЕ ЖЕЛАЛИ ДА ЗНАЕТЕ ЗА СЕКСА, НО СТЕ БИЛИ ПРИНУДЕНИ ДА НАУЧИТЕ.

(И в много от по-напредничавите цивилизации от Външния източен край на Галактиката тя отдавна е изместила великата ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА като настолна съкровищница на целокупното знание и мъдрост, защото въпреки големите пропуски и многобройни съмнителни — или поне крайно неточни — сведения тя превъзхожда по-стария и по-традиционен труд в две важни отношения. Първо, тя е малко по-евтина; и, второ, на корицата и с големи приветливи букви са изписани думите БЕЗ ПАНИКА.)

Става дума, разбира се, за онзи безценен спътник на всички онези, които желаят да видят чудесата на знайната Вселена за по-малко от тридесет алтериански долара на ден — ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ.

Ако застанете с гръб към главния вход на сградата на издателството на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ (предполага се, че вече сте успели да се приземите, да се топнете в морето и да си вземете един освежителен душ) и след това тръгнете на изток, ще се озовете на сенчестия Булевард на Живота, ще се изумите от бледозлатистия цвят на плажовете, простиращи се от лявата ви страна, ще се смаете при вида на психосърфистите, които се носят безгрижно на два фута над

вълните, сякаш в това няма нищо странно, ще се удивите и в последна сметка леко ще се подразните от гигантските палми, които нашепват досадни, само тям известни напеви през всички часове на деня — с други думи, непрестанно.

Ако решите да се поразходите до края на Булеварда на Живота, ще навлезете в Лаламатинския квартал на магазините, слънчоорехите и изнесените по тротоарите кафенета, където ММ-бетанците идват да си отпочинат след усилната следобедна почивка на плажа. Лаламатинският квартал е едно от онези много малко на брой места, където не е вечно събота следобед — той се радва на вечна прохладна съботна привечер. Зад него се намират нощните заведения.

Ако през този ден, следобед, надвечер — наречете го както щете — се намирахте близо до второто кафене на десния тротоар, щяхте да видите обичайната тълпа ММ-бетанци да бърбят, пият, да си придават безгрижен вид, да хвърлят случайни погледи към часовниците на съседите си, за да видят колко скъпо струват.

Щяхте да видите също и двама доста опърпани на вид стопаджии от Алгол, пристигнали наскоро с един арктурански мегатоварен кораб, на борда на който бяха прекарвали няколко несгодни дни. Бяха ядосани и объркани, защото току-що бяха открили, че тук, на това място, откъдето се виждаше сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, една нищо и никаква чаша плодов сок струваше над шестдесет алтериански долара.

— Чиста измама — каза единият от тях ядно.

Ако в този момент преместехте поглед към съседната маса, щяхте да видите Зейфод Бийблброкс, доста стреснат и озадачен.

Беше озадачен, защото само преди пет секунди се намираще на мостика на звездолета „Златно сърце“.

— Абсолютна измама — каза същият глас.

Зейфод погледна крадешком към двамата опърпани стопаджии на съседната маса. Къде, по дяволите, се намираще? Как се бе озовал на това място? Къде беше корабът му? Ръката му се плъзна по облегалката на стола, на който седеше, след това и по масата пред него. Имаха доста солиден вид. Продължи да седи, без да помръдва.

— Как може да си седят тука и да напишат пътеводител за стопаджии? На такова място? — продължи гласът. — Погледни го само. Погледни го!

Зейфод го погледна. Хубаво място, помисли си той. Но къде е? И защо?

Бръкна в джоба си, за да извади двата си чифта очила. В същия джоб напипа нещо — неизвестно какво — твърдо, гладко, направено от много тежък метал. Измъкна го и го разгледа. Премигна няколко пъти учудено. Откъде се бе взело? Върна го обратно в джоба си и си сложи очилата. Ядоса се, като откри, че металният предмет е издраскал едно от стъклата. И все пак се почувства доста по-спокоен, след като си ги сложи. Това бяха чифт двойни Джуу Джанта 200 Супер-хроматични Опасност-сензитивни Очила, специално предназначени за хора, които желаят да запазят спокойствие в опасни ситуации. Още при първия намек за някаква беда те стават напълно черни и по този начин ви попречват да видите онези неща, които биха могли да ви разтревожат.

Като се изключи драскотината, стъклата бяха съвсем светли. Поуспокои се, но съвсем малко.

Сърдитият стопаджия продължаваше да се взира гневно в чудовищно скъпия си плодов сок.

— Да преместят ПЪТЕВОДИТЕЛЯ на Малка мечка Бета — недоволстваше той, — по-голяма грешка надали можеха да допуснат. Съвсем са се разпасали. Знаеш ли, дори чух, че са синтезирали с разни електроники цяла Вселена в една от заседателните зали и сега могат да обикалят из нея и събират данни през деня, а вечерта са си тука, за да ходят по разни партита. Макар че няма кой знае какво значение дали е ден или вечер на това място.

Значи Малка мечка Бета, каза си Зейфод. Сега поне знаеше къде се намира. Предполагаше, че працядо му му е скроил този номер, но защо?

Изведнъж с огромно неудоволствие усети, че в съзнанието му се пръква една мисъл. Беше съвсем ясна и напълно оформена. Но той вече лесно ги разпознаваше и знаеше какво представляват тези мисли. Инстинктивно реши да им се противопоставя. Това бяха внушенията, заключени от по-рано в тъмните части на неговия мозък.

Остана на мястото си, като с всички сили се опитваше да не и се подчини. Мисълта продължи да го мъчи. Не й се подчини. Продължи да го мъчи. Не й се подчини. Продължи да го мъчи. Поддаде й се.

Защо пък, по дяволите, каза си той, да не карам по течението? Беше прекалено изморен, объркан и гладен, за да се съпротивлява.

Дори не знаеше какво означава тази мисъл.

ГЛАВА VI

— Ало? Да? Тук е издателство „Мегапингвин“, седалището на най-забележителната във всяко отношение книга в цялата знайна Вселена, ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. С какво мога да ви услужа? — каза голямото розовокрило насекомо по един от седемдесетте телефона, наредени върху огромното хромирано бюро пред него във фоайето на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ.

Запърха с криле и започна да върти очи. Огледа гневно мърлявите хора, които се трупаха във фоайето, цапаха килимите и оставяха мръсни следи по тапицираните мебели. Обожаваше службата си към ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, но много щеше да се радва, ако някой намереше начин да разкара стопаджиите оттука. Нали целта им беше да киснат по разни мръсни космодроми? Много добре си спомняше, че някъде в книгата пише колко е важно да се кисне по разни мръсни космодроми. За съжаление повечето от тях, изглежда, идваха и киснеха тук, в това красиво, блестящо от чистота фоайе, след като бяха киснали по разни изключително мръсни космодроми. И не знаеха нищо друго, освен да се оплакват. Отново потрепера с криле.

— Какво? — каза насекомото по телефона. — Да, предадох молбата ви на мистър Зарниууп, но се страхувам, че в момента е прекалено зает, за да ви приеме. Прави обиколка на галактиките.

Размаха сърдито едно от пипалата си към един мърляв стопаджия, който напразно се опитваше да привлече вниманието му. Пипалото сърдито направи знак на ядосания посетител да прочете табелата на стената от лявата му страна и да не прекъсва важния телефонен разговор.

— Да — каза насекомото, — в кабинета си е, но прави обиколка на галактиките. Много ви благодаря за обаждането.

И тресна слушалката.

— Прочетете надписа — каза то на ядосания мъж, който се опитваше да се оплаче от един от по-абсурдните и опасни примери на погрешна информация, съдържащи се в книгата.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е незаменим спътник на всички онези, които желаят да осмислят живота си в една безкрайно сложна и озадачаваща Вселена, защото въпреки че не би могъл да се надява да бъде полезен и информативен по всички въпроси, в него се прави доста окуражаващото твърдение, че неточностите, намерили място в него, са поне ДОСТОВЕРНИ неточности. А за случаите на по-съществени несъобразности виновна е единствено самата действителност.

Накратко надписът на табелата гласеше следното: „ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ е достоверен. Действителността често греша.“

Този лозунг е довеждал до някои интересни последствия. Например, когато издателите на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ бяха дадени под съд от близките на стопаджиите, загинали в резултат на буквалния прочит на едно изречение в статията за планетата Траал (то гласеше „Кръвожадният звяр Бъгблатер обичат да похапват най-вече новопристигналите туристи“ вместо „Кръвожадният звяр Бъгблатер обича да похапва най-вече новопристигналите туристи“), те изтъкнаха в своя защита съображението, че първият вариант на изречението доставя по-голяма естетическа наслада, призоваха като свидетел един квалифициран поет, който заяви под клетва, че красотата е истина, а истината — красота, като се надяваха по този начин да докажат, че в конкретния случай виновната страна е самият Живот, защото не бе нито красив, нито истинен. Съдиите бяха единодушни и в една вълнуваща реч обвиниха самия Живот в неуважение към съда и съответно го конфискуваха от всички присъстващи, преди да се оттеглят и отдадат на любимото си занимание вечер — ултрагольфа.

Зейфод Бийблброкс влезе във фойето и с бързи крачки се отправи към насекомото администратор.

— Окей — каза той, — къде е Зарниууп? Искам да го видя.

— Извинете, сър? — каза насекомото с леден глас, никак не обичаше да му говорят по този начин.

— Зарниууп. Искам да го видя. Ясно? Веднага.

— Вижте какво, сър — повиши тон крехкото малко създание, — не бихте ли могли да не се горещите толкова...

— Слушай сега — каза Зейфод, — аз изобщо не се горещя, ясно? Дори ми е студено. Толкова студено, че можеш да ме ползваш за хладилник. И съм тъй хрисим, че от таза си по-далеч не поглеждам. А сега би ли се размърдал, преди да съм кипнал?

— Позволете да ви обясня, СЪР — каза насекомото, като потропваше с най-сърдитото от всички пипала, с които разполагаше, — страхувам се, че това е невъзможно в момента, защото мистър Зарниууп прави обиколка на галактиките.

Дявол да го вземе, каза си Зейфод.

— Кога ще се върне? — попита той.

— Да се върне ли, сър? Но той е в своя кабинет.

Зейфод запази мълчание, докато се опитваше да проумее тази мисъл. Не успя.

— Тази особа прави обиколка на галактиките... в своя кабинет?

Приведе се напред и сграбчи потропващото пипало.

— Слушай, триочко — каза той, — хич не се опитвай да се правиш на интересен. Такива кат тебе, че и още по-странни ги получавам безплатно със сутрешната си закуска.

— Хъм, ти за какъв се мислиш бе, сладур? — сопна му се насекомото и запърха гневно с криле. — Зейфод Бийблброкс ли, що ли?

— Преброй главите — процеди Зейфод през зъби.

Насекомото премигна няколко пъти. След това премигна още няколко пъти.

— Ама вие наистина ли сте Зейфод Бийблброкс? — изписка то.

— Да — каза Зейфод, — но не вдигай много шум, защото всички ще ме погнат.

— Самият Зейфод Бийблброкс?

— А, не, само един от тях. Не знаеш ли, че вървим в комплект по шестима?

Насекомото потърка пипалата си едно в друго от притеснение.

— Но, сър — извреция то, — току-що чух новините по субетера. Казаха, че сте мъртъв...

— Да, това е вярно — каза Зейфод, — но просто все още не съм престанал да се движа. Така. Къде мога да намеря Зарниууп?

— Вижте, сър, кабинетът му се намира на петнайсетия етаж, но...

— Но прави обиколка на галактиките, това го знам. Как да стигна до него?

— Новоинсталираните Щастливи вертикално превозващи средства на Сириуската кибернетична корпорация са в отсрещния ъгъл, сър. Но, сър...

Зейфод бе дал гръб на насекомото и се канеше да тръгва, но отново се обърна към него.

— Да? — каза той.

— Мога ли да ви запitam защо желаете да видите мистър Зарниууп?

— Разбира се — каза Зейфод, но и сам той не бе съвсем наясно по този въпрос. — Казах си, че трябва да го видя.

— Бихте ли пояснили, сър?

Зейфод се приведе напред заговорнически.

— Просто паднах от небето в едно от вашите кафенета — каза той. — Защото влязох в спор с духа на моя пралядо. Щом се озовах там, старата ми личност, онази, дето оперира мозъка ми, се пръкна в главата ми и каза: „Върви се срещни със Зарниууп.“ За пръв път чувам за тази особа. Това е всичко, което зная. А също и това, че трябва да намеря човека, който управлява Вселената.

Спря да говори и му смигна.

— Мистър Бийблброкс, сър — промълви насекомото със страхопочитание, — вие сте толкова странен, че трябва да работите в киното.

— Да, знам — каза Зейфод, като погали съществото по едното лъскаво розово крило, — а ти, миличък, трябва да си част от самата действителност.

Насекомото направи кратка пауза, за да се съвземе след преживяното вълнение, и тогава посегна с пипало към един от звънящите телефони.

Една метална ръка го възпря.

— Извинете — каза собственикът на металната ръка с глас, който би накарал някое по-чувствително насекомо да се облее в сълзи.

Но това насекомо не бе от тях, а и не понасяше работи.

— Да, сър — тросна се то, — мога ли да ви помогна?

— Съмнявам се — каза Марвин.

— Ами в такъв случай бъдете така добър... — вече шест телефона звъняха едновременно, милион неща очакваха насекомото да се захване с тях.

— Никой не може да ми помогне — занарежда Марвин.

— Да, сър, но...

— Не че някой се е опитвал, разбира се.

Възпиращата метална ръка се отпусна вяло надолу. Главата му леко увисна.

— О, така ли — каза насекомото язвително.

— Какво ще спечелиш, ако помогнеш на един робот слуга, нали така?

— Съжалявам, сър, ако...

— Искам да кажа, каква е ползата да бъдеш учтив или услужлив, ако роботът не е програмиран да бъде признателен?

— А вие не сте ли? — попита насекомото, което все не успяваше да се измъкне от този разговор.

— Досега не ми се е удавало случай да проверя — поясни Марвин.

— Слушай какво, нещастна купчина долнопробен метал...

— Няма ли да ме попитате какво желая?

Известно време насекомото нищо не каза. Дългото му тънко езиче се стрелна навън, облиза очите си и отново се скри.

— А има ли смисъл? — попита то.

— А кое има смисъл? — контрира го Марвин незабавно.

— Ка-кво же-ла-е-те?

— Търся един човек.

— Кой е той? — изсъска насекомото.

— Зейфод Бийблброкс — каза Марвин, — ето го там.

Насекомото се разтреперя от гняв. Чак не можеше да говори.

— Тогава защо идвате при мене? — изписка то.

— Просто исках да си поговоря с някого — отговори Марвин.

— Какво?

— Тъжно е, нали?

Скърцайки със зъбчатките, Марвин се обърна и отдалечи. Настигна Зейфод близо до асансьорите Зейфод се завъртя от изненада.

— Хей... Марвин? — каза той. — Марвин! Как се озова тука?

Марвин бе принуден да каже нещо, което никак не му се нравеше.

— Не знам — отвърна той.

— Но...

— В един момент си седя в твоя кораб и се чувствам много потиснат, а в следващия момент съм застанал тука и се чувствам съвсем депресиран. Невероятностното поле, предполагам.

— Да — каза Зейфод, — предполагам, че пралядо ми те е изпратил, за да ми правиш компания.

Страшно ти благодаря, пралядо, каза си той скришом.

— Е, как си иначе? — продължи на глас.

— А, добре — отговори Марвин, — ако смяташ, че е много приятно да си на моето място. Лично аз не смятам.

— Да, да — каза Зейфод, докато вратите на асансьора се отваряха.

— Здравейте — каза асансьорът нежно, — аз съм вашият асансьор и съм готов да ви превозя до избрания от вас етаж. Конструиран съм от Сириуската кибернетична корпорация и за мен е удоволствие да отведа вас, посетителите на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ до неговите служби и канцеларии. Ако останете доволни от пътуването, а то ще бъде бързо и приятно, ви препоръчвам да опитате и другите ни асансьори, инсталирани наскоро в сградите на Галактическия данъчен отдел, компанията за детски храни „Буубилуу“ и Сириуската държавна психиатрична клиника, където много бивши служители на Сириуската кибернетична корпорация с нетърпение очакват вашето посещение, съчувствие и веселите ви разкази за външния свят.

— Добре — каза Зейфод, влизайки вътре, — освен да приказваш, какво друго можеш да правиш?

— Мога да вървя нагоре — отвърна асансьорът — или надолу.

— Чудесно — каза Зейфод, — ние сме нагоре.

— А може и надолу — напомни му асансьорът.

— Да, добре. Нагоре, ако обичаш.

За миг настъпи тишина.

— И надолу е хубаво — предложи асансьорът многообещаващо.

— О, така ли?

— Прекрасно е.

— Чудесно — каза Зейфод. — А сега би ли ни закарал горе?

— Мога ли да ви помоля — попита асансьорът с най-сладкия си и убедителен глас — още веднъж да си помислите за възможностите, които пътуването надолу ви предлага?

Зейфод удари едната си глава във вътрешната стена на кабината. Това е вече много, помисли си той, това минава всякакви граници. Никого не бе молил да го пратят тука. Ако сега някой го попиташе къде би желал да бъде в този момент, вероятно щеше да му отговори, че би желал да лежи на плажа, заобиколен най-малко от петдесет красиви жени, а един малък екип от експерти да разработва нови начини те да бъдат мили с него — такъв беше стандартният му отговор. Към него вероятно щеше да прибави нещо прочувствено по въпроса за храната.

Имаше едно нещо, което никак не му се щеше да прави, и то бе да тича след човека, който управлява Вселената; онзи просто си вършеше работата и ако питаха Зейфод, спокойно можеше да продължи да си я върши, защото ако не той, щеше да бъде някой друг. А пък най-малко имаше желание да стърчи тука и да спори с един асансьор.

— А какви са тези възможности? — попита той изнурено.

— Амии — гласът се проточи като струйка мед по филия, — например сутерена, архивите и личните досиета, отоплителната инсталация... въз... Няма нещо кой знае колко интересно — продължи той след кратка пауза, — но това все пак са алтернативи.

— Кълна се в Заркуон — промълви Зейфод, — не съм се молил за асансьор екзистенциалист.

Заудря с юмруци по стената.

— Какво му става на това нещо? — избълва той.

— Не ще да тръгне нагоре — поясни Марвин с прости думи. — Мисля, че го е страх от високото.

— Страх ли? — извика Зейфод. — От какво? От високото? Асансьор да се страхува от високото?

— Не — каза асансьорът с плачевен глас, — от бъдещето...

— От БЪДЕЩЕТО? — възкликна Зейфод. — Какво иска този нещастник, пенсионно осигуряване ли?

В този момент във фойето зад тях настана суматоха. А от стените около тях се разнесе шумът на внезапно раздвижени се механизми.

— Ние сме способни да прозрем в бъдещето — прошепна асансьорът с нещо подобно на ужас в гласа, — това е заложено в програмите ни.

Зейфод погледна навън — около асансьорите се бе струпала възбудена тълпа: сочеха към нещо и крещяха.

Всички асансьори в сградата слизаха надолу, и то с голяма скорост.

Шмугна се бързо вътре.

— Марвин — каза той, — накарай някак този асансьор да тръгне нагоре, ако обичаш. Трябва да стигна до Зарниууп.

— Защо? — попита Марвин тъжно.

— Не знам — отвърна Зейфод, — но като го намеря, горко му, ако няма някаква много важна причина аз да искам да го видя.

Съвременните асансьори са странни и сложни създания. Древните електрически брамки с капацитет „максимум до осем души“ приличат на произведените от Сириуската кибернетична корпорация Щастливи вертикално превозващи средства толкова, колкото кесийка с ядки асорти прилича на цялото западно крило на Сириуската държавна психиатрична клиника.

Това е така, защото тяхната дейност се основава на един интересен принцип, наречен „дефокусирана темпорална перцепция“. С други думи, те са способни да прозрат съвсем мъгляво в близкото бъдеще, което прави възможно асансьорът да бъде точно на този етаж, на който се намираш ти, и то преди още да си го повикал. По този начин отпада необходимостта да водиш досадни разговори, да се разкисваш и да завързваш случайни запознанства, все неща, които по-рано хората бяха принудени да правят, докато чакаха асансьора.

И както можеше да се очаква, много асансьори с вградени интелектуални и пророчески способности развиха тежки психози в резултат на безкрайното безсмислено движение нагоре-надолу, нагоре-надолу, известно време правиха опити да се движат и встрани, с което искаха да изразят нещо като екзистенциален протест, след това предявиха претенции да участват при вземането на решения и накрая се намусиха и започнаха все по-често да се заседяват в сутерена.

Ако останалият без средства стопаджия попадне тези дни на коя да е планета от Сириуската звездна система, би могъл лесно да се замогне, като стане душеприказчик на невротизирани асансьори.

На петнадесетия етаж вратите на асансьора рязко се отвориха.

— Петнайсети — каза асансьорът — и не забравяйте, че го правя само защото вашият робот ми харесва.

Зейфод и Марвин побързаха да се измъкнат от асансьора, който веднага затвори вратите си и се спусна надолу с максималната скорост, на която бе способен.

Зейфод се огледа тревожно. Коридорът беше пуст и тих. По нищо не личеше къде се намира кабинетът на Зарниууп. Всички врати бяха затворени и по тях нямаше никакви табелки.

Бяха застанали близо до моста, който съединяваше двете кули на сградата. През един голям прозорец ослепителното слънце на Малка мечка Бета сипеше жежки лъчи, в които танцуваха безброй дребнички пращинки. Една сянка прелетя край тях със светкавична бързина.

— Зарязан от някакъв си асансьор — измърмори Зейфод, който бе изпаднал в най-мрачното си настроение.

И двамата стояха, вперили погледи в двете посоки на коридора.

— Разбираш ли нещо? — обърна се Зейфод към Марвин.

— Много повече, отколкото можеш да си представиш.

— Абсолютно съм сигурен, че не е редно тази сграда да се тресе — каза Зейфод.

Това бе един съвсем лек трус, усетен предимно с ходилата на краката, последван от втори. В слънчевите лъчи танцът на пращинките стана по-вихрен. Още една сянка прелетя край тях.

Зейфод се загледа в пода.

— Или — започна той не много уверено — са монтирали някаква вибрационна система, която да поддържа мускулния тонус по време на работа, или...

Закрачи към прозореца, но изведнъж се препъна, защото неговите Джуу Джанта 200 Супер-хроматични Опасност-сензитивни Очила бяха станали напълно черни. Една голяма сянка прелетя край прозореца с пронизително свистене.

Зейфод бързо махна очилата си и в същия миг сградата се разтърси от оглушителен трясък. С един скок той се озова до прозореца.

— Или — продължи той — някой бомбардира сградата!

Още един трясък раздруса сградата.

— На кого в Галактиката му е притрябвало да бомбардира едно издателство? — попита той, но отговорът на Марвин тъй и не стигна до него, защото в този момент сградата се разтърси от още една бомбена експлозия.

Опита се да се върне обратно при асансьора — знаеше, че е безполезно, но нищо друго не можеше да измисли.

Изведнъж, в края на един коридор, който се пресичаше с този под прав ъгъл, съгледа внезапно появилата се фигура на един мъж. Мъжът също го забеляза.

— Бийблброкс, бързо тук! — извика той.

Зейфод го огледа подозрително. Още един бомбен взрив разтърси сградата.

— А, не — извиси глас Зейфод. — Как така „Бийблброкс бързо тук“! Кой сте вие всъщност?

— Приятел! — извика мъжът в отговор и се затича към Зейфод.

— О, така ли? — каза Зейфод. — По-точно чий приятел? Или може би храните топли чувства към цялото човечество?

Мъжът препускаше по коридора, въпреки че подът под краката му подскочаше като развълнувано одеяло. На ръст беше нисък, набит, с обветрено лице, а дрехите му имаха вид, сякаш два пъти са обиколили Галактиката и са се върнали, без да слизат от гърба му.

— Знаете ли — извика Зейфод в ухото му, когато другият пристигна, — че бомбардират вашата сграда?

Мъжът направи знак, че това му е известно.

Изведнъж светлината изчезна. Зейфод се извърна към прозореца да види какво става и с ококорени очи проследи как един огромен, лъскав, подобен на плужек космически кораб се плъзна бавно покрай сградата. След него минаха още два.

— Правителството, което предадохте, е твърдо решило да ви залови, Зейфод — каза мъжът през зъби. — Изпратили са цяла ескадрила изстребители Фрогстар.

— Изстребители Фрогстар! — промълви Зейфод. — Заркуон!

— Сега ясна ли е картината?

— Какви са тези изстребители Фрогстар?

Зейфод беше сигурен, че някой му бе споменавал за тях, когато беше президент, но по принцип той не даваше ухо на служебни разговори.

Мъжът го дърпаше да влезе през една врата. Реши да се остави да го водят. С оглушителен вой нещо малко, черно и подобно на паяк се стрелна във въздуха и се изгуби надолу по коридора.

— Какво беше това! — изсъска Зейфод.

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас А, изпратен да търси вас — обясни мъжът.

— Хей, наистина ли?

— Залегни!

От другия край на коридора се зададе едно по-голямо черно, подобно на паяк нещо. И то профуча край тях.

— А това е...?

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас В, изпратен да търси вас.

— А това? — попита Зейфод, когато трето нещо процепи въздуха.

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас С, изпратен да търси вас.

— Хей — изхили се Зейфод на себе си, — ама много глупави били тези работи, а?

Откъм моста се разнесе мощно боботене и дрънчене. От срещнатата кула по посока към тях по него се движеше някаква грамадна черна маса, с размери и форма на танк.

— Това пък какво е, фотоните го взели? — изтръгна се от Зейфод.

— Танк — каза мъжът. — Робот разузнавач тип Фрогстар, клас Д, изпратен да търси вас.

— Не е ли време да се махаме?

— Смятам, че е време.

— Марвин! — извика Зейфод.

— Какво има?

Марвин се надигна от купчината развалини в долния край на коридора и впери поглед в тях.

— Виждаш ли онзи робот, който идва към нас?

Марвин погледна към грамадната черна маса, която пъплеше по моста към тях. Погледна и своето собствено малко метално тяло. После отново обърна поглед към танка.

— Предполагам, че искате да го спра — каза той.

— Да.

— Докато вие си спасявате кожата?

— Да — отвърна Зейфод. — И се дръж храбро!

— Ще се държа — каза Марвин, — докато има за какво.

Мъжът дръпна Зейфод за ръката и той тръгна след него надолу по коридора. Изведнъж се сети за нещо.

— Къде отиваме? — попита той.

— В кабинета на Зарниууп.

— Не е ли по-добре да отложим срещата за по-удобен момент?

— Вървете.

ГЛАВА VII

Марвин бе застанал в края на коридора, откъдето започваше мостът. В действителност той не беше особено малък робот. Сребристото му тяло блестеше под прашните лъчи на слънцето и се тресеше от непрестанните бомбени удари, които продължаваха да се сипят върху сградата.

Изглеждаше обаче затрогващо дребен пред грамадния черен танк, който се дотътри и спря пред него. Танкът го изследва с една сонда. След това сондата се скри.

Марвин продължаваше да стои на мястото си.

— Махай се от пътя ми, дребно роботче — изръмжа танкът.

— Страхувам се, че ме оставиха тук, за да те спра — каза Марвин.

Сондата отново се показва за една бърза проверка. И пак се прибра.

— Ти? Да спреш мен? — изрева танкът. — Опитай се де!

— Не, наистина съм длъжен — заяви Марвин простиичко.

— С какво си въоръжен? — изрева танкът, като все още не можеше да повярва на ушите си.

— Познай — каза Марвин.

Двигателите на танка избоботиха, предавките му заскърцаха. Малки като молекули електронни релета, скътани дълбоко в неговия микромозък, се защураха напред-назад от изненада.

— Да позная? — каза танкът.

Зейфод и все още неназованият мъж тръгнаха по един коридор, свърнаха по втори и поеха по трети. Сградата продължаваше да се тресе и люлее и това озадачи Зейфод. Ако целта им беше да разрушат сградата, защо се бавеха толкова?

Добраха се с мъка до една от многото анонимни, с нищо неотличаващи се една от друга врати и се хвърлиха срещу нея. Тя се

отвори рязко и те влетяха вътре.

Толкова път, помисли си Зейфод, и толкова тревоги, вместо да си лежи на плажа и да се забавлява, и то за какво? Един-единствен стол, едно-единствено бюро и една-единствена пепелница в един лишен от всякаква украса кабинет. Като изключим няколкото танцуващи пращинки и един нов, модернистичен кламер, бюрото беше празно.

— Къде е Зарниууп? — попита Зейфод, усещайки, че и без това трудно доловимият смисъл на цялата тази операция започва съвсем да му се губи.

— Прави обиколка на галактиките — отговори мъжът.

Зейфод го разгледа внимателно. Сериозен човек, помисли си той, не прилича на зевзек. А вероятно голяма част от времето му отива в тичане нагоре-надолу по люлеещи се коридори, разбиване на врати и даване на непонятни отговори в празни кабинети.

— Позволете да ви се представя — каза мъжът. — Казвам се Рууста, а това е моята хавлия.

— Здравейте, Рууста, много ми е приятно — каза Зейфод.

— Здравей, хавлийо — добави той, когато Рууста протегна към него една мръсна стара хавлия на цветчета, и като не знаеше какво да прави с нея, сграбчи единият ѝ край и го раздруса.

Навън, зад прозореца премина с ръмжене още един от огромните, лъскави, подобни на плужек космически кораби.

— Да, опитай — каза Марвин на грамадната бойна машина. — Никога няма да познаеш.

— Тъъмम्म... — каза машината и се замисли, при което започна да вибрира от тази непривична дейност, — лазерни лъчи?

Марвин заклати бавно глава.

— Значи не — промърмори машината с дълбокото си гърлено боботене. — Много е очебийно. Лъчи с антиматерия? — опита шанса си тя.

— Прекалено очебийно — предупреди го Марвин.

— Даа — избумтя машината малко сконфузено. — Тъъ... да нямаш електронен стенолом?

Това бе нещо ново за Марвин.

— Това пък какво е? — попита той.

— Сега ще ти покажа — каза машината ентусиазирано.

От купола ѝ се показва дълго острие, което избълва един-единствен ослепително ярък лъч. Зад Марвин стената избуча и се свлече в купчина прах. Не след дълго прашният облак се уталожил и слегнал.

— Не — каза Марвин, — не е това.

— Ама добра работа върши, нали?

— Много добра — съгласил се Марвин.

— Сетих се — каза бойната машина Фрогстар, след като помисли още малко, — сигурно си въоръжен с един от онези нови Ксантинни Реструктронни Дестабилизатори Зенон Излъчватели!

— Много са добри, нали? — каза Марвин.

— Познах ли? — каза машината със страхопочитание.

— Не — отговори Марвин.

— О — каза машината разочаровано, — тогава трябва да...

— Насоката на разсъжденията ти е грешна — прекъсна го Марвин. — Не вземаш предвид едно основно положение във взаимоотношенията между хората и роботите.

— Тъъ, сега ще позная — каза бойната машина, — не е ли...? — и отново потъна в размисъл.

— Помисли си само — настоя Марвин, — оставиха мен, един най-обикновен робот-слуга да спра теб, огромната, яка като скала бойна машина, а те хукнаха да се спасяват. И какво оръжие, мислиш, ми дадоха?

— Ооо, тъъ — измънка машината уплашено, — нещо страхотно разрушително, предполагам.

— Предполагаш! — каза Марвин. — Лесно ти е да предполагаш. Да ти кажа ли сега с какво ме оставиха да се защитавам?

— Добре, кажи — продума машината, като се стегна.

— Нищо — каза Марвин.

Настъпи напрегнато мълчание.

— НИЩО? — изрева бойната машина.

— Абсолютно нищо — рече Марвин тъжно, — и електронно кебапче дори нямам.

Машината се размърда гневно.

— Това вече минава всякакви граници! — изрева тя. — Нищо, а? Какво ги интересуваме ние, нали така.

— А да знаеш само как ме болят диодите от лявата ми страна — каза Марвин с тих и нежен глас.

— Идва ти да плюеш, нали?

— Да — съгласи се Марвин прочувствено.

— Дявол да го вземе, това наистина ме ядоса — прогърмя гласът на машината. — Ще взема да съборя онази стена.

Електронният стенолом изстреля още един ослепително ярък лъч и направи на пух и прах съседната до машината стена.

— А имаш ли представа аз как се чувствам? — каза Марвин с горчивина.

— Плюха си на петите и те изоставиха, тъй ли? — изтреця машината.

— Да — каза Марвин.

— Ще взема да разбия и гадния им покрив! — беснееше танкът.

И с един изстрел отнесе покрива на моста.

— Хей, страшен си — прошепна Марвин.

— Още нищо не си видял — закани се машината. — И този под мога да строша, изобщо не е проблем.

Рече и го направи.

— Какво става, по дяволите! — изрева машината, докато падаше от петнадесетия етаж, преди да се разбие на парчета на земята.

— Каква отчайващо тъпа машина — отбеляза Марвин и бавно се отдалечи.

ГЛАВА VIII

— Ее, все така ли ще си седим или какво? — каза Зейфод ядосано. — Онези там пък какво искат?

— Искат вас, Бийблброкс — каза Рууста. — Ще ви закарат на Фрогстар — най-зловещото място в цялата Галактика.

— О, така ли? — каза Зейфод. — Само че първо трябва да дойдат и да ме хванат.

— Вече дойдоха и ви хванаха — заяви му Рууста. — Погледнете през прозореца.

Зейфод погледна — и зяпна.

— Но земята под нас се отдалечава! — ахна той. — Къде отнасят планетата?

— Сградата отнасят — поясни Рууста. — Намираме се във въздуха. Летим.

Край прозореца на кабинета прелитаха облаци.

Навън в откритото въздушно пространство се виждаха тъмнозелените изтребители Фрогстар, които образуваха кръг около изтръгнатата из основи кула на сградата. От тях струяха силови лъчи, които образуваха сложна плетеница и държаха кулата здраво в своята прегръдка.

Зейфод клатеше глава в недоумение.

— С какво съм заслужил това? — каза той. — Влизам в една сграда и те вземат, че я отнасят. Какво толкова съм направил?

— Те не се безпокоят от това, което сте направили, а от това, което предстои да направите — каза Рууста.

— Ама нали аз решавам това!

— Решавахте. Преди много години. А сега се дръжете здраво, защото ще пътуваме с голяма скорост и доста ще друсаме.

— Ако някога се случи да срещна себе си — каза Зейфод, — така здраво ще се цапардосам, че няма да разбере какво ме е ударило.

Марвин влезе през вратата, изгледа Зейфод с укор, просна се в един ъгъл и се самоизключи.

На мостика на „Златно сърце“ цареше пълна тишина. Артър се взираше в стойката пред себе си и размишляваше: върху нея бяха подредени пластмасови квадратчета с букви, от които се мъчеше да състави дума. Улови за миг изпитателния поглед на Трилиън върху себе си. После пак се загледа в стойката.

Най-сетне видя думата.

Взе шест квадратчета и ги положи върху дъската, която лежеше точно пред стойката.

Върху шестте квадратчета бяха изписани буквите Д, Е, Л, И, К и А. Сложи ги до буквите Т, Е, Н.

— Деликатен — обяви той. — Точките се утрояват. Страхувам се, че стават твърде много.

Корабът се разтrese и част от буквите се разпиляха за кой ли път.

Трилиън въздъхна и отново започна да ги подрежда.

Нагоре и надолу по смълчаните коридори отекваха крачките на Форд Префект, който обикаляше кораба и блъскаше с юмрук по безжизнените прибори.

Защо корабът не престава да се тресе? — чудеше се той.

Защо се люлееше и клатеше?

Защо не можеше да разбере къде се намират.

Къде всъщност се намираха?

Лявата кула на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ се носеше през междузвездното пространство със скорост, която никога досега, а и по-късно не е достигана от никое друго учреждение в цялата Вселена.

В една стая на петнадесетия етаж Зейфод Бийблброкс крачеше ядосано напред-назад.

Рууста бе приседнал на края на бюрото, зает с периодичния преглед на своята хавлия.

— Хей, закъде казахте, че лети тази сграда? — попита Зейфод.

— За Фрогстар — отговори Рууста, — най-зловещото място в цялата Галактика.

— Ще се намери ли там нещо за ядене? — любопитствува Зейфод.

— Ядене? Отивате на Фрогстар и се безпокоите дали там има ядене?

— Без ядене може и да не стигна до Фрогстар.

Навън не се виждаше нищо освен трепкащите светлини на силовите лъчи и някакви неясни зелени ивици — вероятно това бяха размазаните силуети на изстребителите Фрогстар. При тази скорост самото пространство бе станало невидимо и дори нереално.

— Вземете — каза Рууста, като подаде на Зейфод хавлията си, — посмучете това.

Зейфод го изгледа тъй, сякаш очакваше от челото му да изскочи една кукувичка и да каже „ку-ку“.

— Пропита е с хранителни вещества — поясни Рууста.

— Вие какво, имате навик да се накапвате по време на ядене ли? — рече Зейфод.

— Жълтите ивици са богати на белтъчини, зелените съдържат витамин С и В-комплекс, а малките розови цветчета съдържат екстракт от покълнало жито.

Зейфод я пое и разгледа с учудване.

— А какви са тези кафяви петна? — попита той.

— Кетчуп — отговори Рууста. — В случай че ми втръсне покълналото жито.

Зейфод помириса хавлията подозрително.

Още по-подозрително засмука единия и край и веднага го изплю.

— Тъффф — заяви той.

— Да — каза Рууста, — когато и на мен ми се е налагало да смуча този край, след това веднага трябва да се посмуче и другият.

— Защо — попита Зейфод недоверчиво, — какво има там?

— Антидепресанти — каза Рууста.

— Знаете ли, нещо нямам апетит към тази хавлия — каза Зейфод, като му я върна.

Рууста я взе, скочи пъргаво от бюрото, заобиколи го, седна на стола и си вдигна краката.

— Бийблброкс — каза той, като си сложи ръцете зад главата, — изобщо имате ли представа какво ще ви се случи на Фрогстар?

— Може би ще ме нахранят? — предложи той с надежда.

— Може би ще ви нахранят — каза Рууста — с представата за Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Зейфод за пръв път чуваше за подобно нещо. Беше уверен, че е запознат с всички увеселителни заведения в Галактиката, затова предположи, че Шеметната бездна на абсолютното прозрение не е едно от тях. Попита Рууста какво е това.

— Нищо повече — отговори Рууста — от най-жестоката форма на психическо изтезание, на което може да бъде подложено едно разумно същество.

Зейфод кимна примирено.

— Значи — каза той — няма да има ядене, така ли?

— Слушайте! — каза Рууста настойчиво. — Можете да убиее човек, да умъртвите тялото му, да прекършите духа му, но само Шеметната бездна на абсолютното прозрение е способна да унищожи душата на човек! Процедурата трае само няколко секунди, но последиците остават за цял живот!

— Опитвали ли сте някога Пангалактическият Гаргаробластер? — попита Зейфод троснато.

— Това е по-страшно.

— Брей! — каза Зейфод, силно впечатлен.

— А имате ли представа защо искат да ми сторят това? — добави той след малко.

— Вярват, че този е най-добрият начин да ви видят сметката веднъж завинаги. Те знаят какво целите.

— А не биха ли могли да драснат няколко реда и да ми кажат какво е то, че и аз да знам.

— Вие знаете — изрече Рууста, — много добре знаете, Бийблброкс. Вие искате да се срещнете с човека, който властва над Вселената.

— Може ли да готви? — попита Зейфод, но като размисли, каза: — Не вярвам да може. Ако умееше да сготви едно хубаво ядене нямаше да седне да се безпокои какво става във Вселената. Искам да се срещна с един майстор готвач.

Рууста въздъхна тежко.

— А вие какво правите тука? — запита го Зейфод. — Вие какво общо имате с цялата тази работа?

— Аз съм просто един от тези, които планираха всичко това заедно със Зарниууп, заедно с Йуудън Вранкс, заедно с вашия пращядо. И заедно с вас, Бийблброкс.

— С мен?

— Да, с вас. Казаха ми, че сте се променили, но не допусках, че толкова.

— Но...

— Тук съм, за да свърша една работа. Ще я свърша, преди да ви напусна.

— Каква работа бе, човек? За какво говорите?

— Ще я свърша, преди да ви напусна.

Рууста потъна в ненарушимо мълчание.

Зейфод беше ужасно доволен.

ГЛАВА ІХ

Въздухът на втората планета на звездната система Фрогстар беше спарен и нездравословен.

Влажните ветрове, които непрестанно духаха над повърхността и, вееха над покритите със сол крайбрежни низини, над пресъхналите блата, над гъстата, гниеща растителност и над порутените останки на разрушените градове. Нищо живо не се движеше по повърхността ѝ. И тя, подобно на много други планети в тази част на Галактиката, беше отдавна изоставена.

Воят на вятъра беше доста тъжен, когато се луташе сред развалините на старите къщи в градовете; още по-тъжен бе, когато се блъскаше в основите на високите черни кули, които се поклащаха тревожно тук и там по повърхността на този свят. На върха на тези кули живееха орляци големи, мършави, зловонни птици, единствените наследници на цивилизацията, живяла някога тук.

Най-тъжен обаче бе воят на вятъра, когато преминаваше над едно пъпковидно здание, разположено насред широкото сиво поле в покрайнините на най-големия от изоставените градове.

Това пъпковидно здание беше станало причина този свят да си спечели репутацията на възможно най-зловещото място в цялата Галактика. Отвън то представляваше просто един метален купол с диаметър около тридесет фута. Отвътре представляваше нещо толкова чудовищно, че умът е неспособен да го побере.

На около стотина ярда от него след един участък от осеяна с ями, опустошена и невероятно неплодна земя се намираше нещо, което навярно може да бъде описано като подобие на площадка за кацане. По-конкретно върху една доста голяма площ бяха пръснати грозните скелети на две или три дузини аварийно приземили се сгради.

Над и около тези сгради витаеше един дух, дух, който чакаше нещо.

Духът насочи вниманието си към небето и не след дълго там се появи далечна малка точица, заобиколена околоръст от по-малки

точици.

По-голямата точица беше лявата кула на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, която навлизаше в стратосферата на Фрогстар, свят В.

Едва сега Рууста наруши продължителното и неловко мълчание, установило се между двамата мъже.

Той се изправи и прибра хавлията си в една чанта.

— Бийблброкс — каза той, — настана време да изпълня задачата, заради която бях изпратен тука.

Зейфод, който седеше в един ъгъл и разменяше неизречени мисли с Марвин, извърна поглед към него.

— Да? — каза той.

— Сградата след малко ще се приземи. Когато я напускате, не излизайте през вратата — рече Рууста, — излезте през прозореца. — Желая ви успех — добави той и напусна стаята, изчезвайки от живота на Зейфод по същия мистериозен начин, по който се бе появил.

Зейфод скочи към вратата и натисна дръжката, но Рууста вече бе успял да я заключи. Сви равнодушно рамене и се върна в своя ъгъл.

Две минути по-късно кулата извърши принудително кацане и се приземи с трясък сред развалините на другите сгради. Ескортът от изстребители Фрогстар изключи силовите си лъчи, извиси се стръмно в небето и се насочи към Фрогстар, Свят А, едно във всяко отношение по-привлекателно място. Никога не кацах на Фрогстар, Свят В. Никой никога не стъпваше на повърхността на тази планета, освен подобрите жертви на Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Зейфод беше силно разтърсен от принудителното кацане. Продължи да лежи известно време сред смълчаните прашни руини, в каквито се бе превърнала голяма част от стаята. Никога в живота си не се бе чувствал по-злочест, отколкото сега. Чувстваше се объркан, чувстваше се самотен, чувстваше, че никой не го обича. Но след малко си каза, че трябва да стане и да приключи с тази работа, каквато и да е тя.

Огледа внимателно потрошената и разбита стая. Стената около касата на вратата се бе нацепила и вратата зееше отворена. По чудо прозорецът бе останал затворен и здрав. За миг се поколеба, но после реши, че щом доскорошният му странен спътник се бе подложил на това, на което се бе подложил, само за да му каже това, което му бе

казал, то за това трябва да има някаква сериозна причина. С помощта на Марвин успя да отвори прозореца. Зейфод погледна навън, но прашният облак, вдигнал се след сгромолясането и порутените грамади на другите сгради, сред които се намираха, не му позволиха да види нищо от света, който ги заобикаляше.

Но не това го безпокоеше в момента. Безпокоеше го най-вече гледката, която се разкри под него, когато погледна надолу. Кабинетът на Зарниууп се намираше на петнадесетия етаж. Сградата се бе приземила под ъгъл от около четиридесет и пет градуса, но въпреки това сърцето му спря да бие, като си представи какво го чака.

Най-сетне, жегнат от непрекъснатата серия от презрителни погледи, които Марвин му хвърляше, той си пое дълбоко дъх и се промуши навън откъм силно наклонената стена на сградата. Марвин го последва и двамата запълзяха бавно и мъчително надолу по петнадесетте етажа, които ги разделяха от земята.

Докато пълзеше, дробовете му се задръстиха с влажен въздух и прах, очите му засмъдяха, а от огромната височина и двете му глави се завъртяха.

Редките коментари на Марвин от рода на „Вие живите същества страшно обичате такива неща, нали? Питам просто за информация“, не спомагаха много за подобряването на душевното му състояние.

На половината път надолу по стената на полуразрушената сграда те се спряха да починат. Докато лежеше задъхан от страх и умора, на Зейфод му се стори, че Марвин изглежда малко по-весел от обикновено. Но после осъзна, че това не е така. Роботът изглеждаше весел само в сравнение с неговото собствено настроение.

Размахвайки тежко криле, от бавно слягащия се облак прах долетя голяма мършава черна птица и като протегна тънките си крака, кацна срещу наклонения перваз на един прозорец на няколко ярда от Зейфод. След това прибра крилете си и се заклатушка тромаво напред-назад.

Размахът на крилете и стигаше някъде към шест фута, а главата и шията ѝ изглеждаха странно големи за една птица. Лицето ѝ беше плоско, човката едва загатната, а някъде по средата на долната част на крилете ѝ ясно личаха закърнелите остатъци от нещо подобно на ръка.

В действителност птицата много приличаше на човек.

Тя обърна пълните си с тъга очи към Зейфод и затрака нестройно с клюн.

— Махай се оттука — каза Зейфод.

— Окей — промърмори мрачно птицата и отлетя обратно в прашния облак.

Зейфод проследи полета и с безкрайно изумление.

— Онази птица не проговори ли преди малко? — попита той Марвин угрижено. Беше готов да повярва и в друго обяснение, че всъщност има халюцинации.

— Да — потвърди Марвин.

— Горкичките — отбеляза един дълбок, безпльтен глас в ухото на Зейфод.

Като се извърна рязко да види откъде идва този глас, Зейфод едва не се изгърси долу. Залови се отчаяно за един отворен прозорец и си поряза ръката. Но успя да се задържи, дишайки учестено.

Гласът нямаше никакъв видим източник — наоколо не се виждаше никой. Въпреки това той пак проговори.

— Историята им е много тъжна. Истинска трагедия.

Зейфод се заозърта като луд. Гласът бе дълбок и приглушен. При други обстоятелства можеше да бъде описан като успокоителен. Но няма нищо успокоително в това, че един безтелесен глас ти говори от нищото особено пък когато, подобно на Зейфод, не си в най-добрата си форма и висиш от перваза на прозорец, който се намира на осмия етаж на извършила принудително кацане сграда.

— Хей, тъъ... — запелтечи той.

— Да ви разкажа ли тяхната история? — попита гласът тихо.

— Хей, кой сте вие? — изрече Зейфод задъхано. — Къде сте?

— Тогава може би по-късно — прошепна гласът. — Казвам се Гаргравар. Аз съм Кустос на Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

— А защо не ви виждам...?

— Ще видите, че придвижването ви надолу по сградата ще бъде значително улеснено — гласът стана по-висок, — ако се преместите около два ярда вляво. Защо не опитате?

Зейфод погледна нататък и видя, че по външната стена на сградата са издълбани къси хоризонтални прорези, които стигаха чак до долу. С благодарност се насочи към тях.

— Ще ви видя отново долу — каза гласът в ухото му и като го изрече, се изгуби.

— Хей — извика Зейфод, — къде сте...?

— Ще ви отнеме не повече от няколко минути... — каза гласът съвсем-съвсем слабо.

— Марвин — обърна се Зейфод със сериозен тон към робота, който бе приклепнал отчаяно до него, — чу ли... един гла... преди малко...?

— Да — отговори Марвин кратко и стегнато.

Зейфод кимна. Отново извади своите чувствителни към опасност очила. Бяха съвсем черни и вече доста надраскани от непознатия метален предмет в джоба му. Сложи ги. Пътят му надолу по сградата щеше да бъде доста по-лек, ако изобщо не виждаше какво именно прави.

След няколко минути достигна изтръгнатите от земята и разкъсани основи на кулата и като си свали очилата, скочи долу.

Марвин се присъедини към него след миг-два и се просна по лице в праха и отломъците, откъдето сякаш нямаше намерение да се помръдне.

— А, ето ви и вас — обади се внезапно гласът в ухото на Зейфод. — Моля да ме извините, че ви изоставих по този начин. Работата е там, че от високото ми се върти главата. По-точно — продължи той с тъга, — въртеше ми се главата, докато я имах.

Зейфод се озърна много бавно и внимателно, за да провери дали не е пропуснал да забележи нещо, което би могло да бъде източникът на гласа. Но успя да види само прах, отломъци и извисяващите се туловища на заобикалящите ги здания.

— Хей, въъ, защо не мога да ви видя? — попита той. — Защо не сте тука?

— АЗ съм тук — изрече бавно гласът. — Тялото ми много искаше да дойде, но в момента е възпрепятствано. Има толкова неща да прави, уговорени срещи и т.н. — И след нещо подобно на въздушна въздишка продължи: — Но вие знаете какви са телата, нали?

Зейфод не беше съвсем сигурен в това.

— Мислех, че знам — каза той.

— Надявам се, че поне за почивката си е помислило — продължи гласът. — Напоследък живее тъй напрегнато, че сигурно едва се държи

на лактите си.

— Лактите ли? — каза Зейфод. — Предполагам, че имате предвид краката.

Известно време гласът нищо не каза. Зейфод се огледа притеснено. Не знаеше дали си е отишъл, или е все още тук, или какво мисли да прави. След малко гласът отново заговори.

— Значи вие сте за Бездната, така ли?

— Тъъ, виждате ли — каза Зейфод, като направи доста несполучлив опит да си придаде безгрижен вид, — ако питате мен, аз изобщо не бързам. Бих могъл да се помотая малко, да поразгледам тукашния пейзаж...

— А знаете ли какво представлява тукашният пейзаж? — попита гласът на Гаргравар.

— Тъъ, не.

Зейфод мина през купчините отломъци и заобиколи една от порутените сгради, която му пречеше да види гледката.

Пред погледа му се откри ландшафтът на Фрогстар, Свят В.

— Е, добре — каза той, — просто ще се помотая малко наоколо.

— Не — каза Гаргравар, — Бездната вече ви очаква. Трябва да тръгваме. Последвайте ме.

— Тъъ, така ли? — попита Зейфод. — А как ще стане това?

— Ще тананикам — отговори Гаргравар. — Следвайте тананикането.

Във въздуха се разнесе някакъв нежен, едва доловим и изпълнен с печал напев. Сякаш че не долиташе от някое определено място и едва когато се заслуша много внимателно, Зейфод успя да определи посоката, от която идваше. Бавно, залитайки като пиян, пое нататък. Какво друго му оставаше?

ГЛАВА X

Вселената, както вече беше отбелязано, е едно умопомрачително голямо място, но повечето хора, за да не си нарушават спокойствието, си затварят очите пред този факт.

Мнозина биха предпочели да се заселят в някое по-малко, измислено от тях самите място, а не са малко и тези, които вече са сторили това.

Така например в единия край на източния клон на Галактиката се намира голямата, покрита с гори планета Огларун, цялото „разумно“ население на която неотлъчно живее на един твърде малък и пренаселен орех. И на това дърво те се раждат, живеят, влюбват се, дълбаят в кората му мънички умозрителни статийки върху смисъла на живота, безсмислието на смъртта и необходимостта от ограничаване на раждаемостта, водят няколко съвсем незначителни войни и накрая умират, привързани към долната част на някой от по-трудно достижимите и отдалечени клони.

Всъщност единствените огларунияни, които някога напускат дървото, са онези от тях, които биват изхвърляни от него заради това, че са извършили възможно най-отвратителното престъпление — задавали са си въпроса, дали и на другите дървета няма условия за живот и дори са се чудили дали другите дървета са нещо повече от халюцинации, предизвикани от прекомерната консумация на Оглаорехи.

Колкото и необичайно да изглежда едно такова поведение, в галактиката няма форма на живот, която да не може да бъде обвинена в нещо подобно и именно затова Шеметната бездна на абсолютното прозрение е толкова ужасяващо място.

Защото когато човек попадне в Бездната, в един миг добива представа за цялата невъобразима безкрайност на мирозданието, зареяна някъде в него се вижда малка стрелкичка, която сочи към една микроскопична точкица върху друга микроскопична точкица и казва: „Ти си тук.“

Пред Зейфод се стелеше сива равнина, осквернена и опустошена равнина. Вятърът фучеше бясно над нея.

Насред полето се виждаше стоманената пъпка на купола. Това, предположи Зейфод, бе мястото, накъдето го водеха. Това беше Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Докато стоеше и я наблюдаваше навъсено, изведнъж от нея се разнесе някакъв нечовешки вой на ужас, сякаш идваше от човек, на когото с огън вадеха душата. Извиси се над рева на вятъра и заглъхна.

Зейфод подскочи от страх — имаше чувството, че кръвта му се е превърнала в течен хелий.

— Хей, какво беше това? — промълви той почти безгласно.

— Запис — каза Гаргравар — на последния човек, попаднал в Бездната. Винаги се пуска на поредната жертва. Нещо като прелюдия.

— Хей, ама това наистина звучеше кошмарно... — измънка Зейфод. — Не бихме ли могли да отскочим за малко на някакво парти или нещо подобно, да го обсъдим още веднъж?

— Доколкото ми е известно — каза Гарграваровият ефирен глас, — в момента вероятно съм на парти. Тялото ми, искам да кажа. Напоследък често излиза без мене. Казва, че му преча. Прав му път.

— Каква е тази история с вашето тяло? — попита Зейфод, като се опитваше всячески да отложи това, което предстоеше да му се случи.

— Ами то е... виждате ли, то е доста заето — каза Гаргравар неуверено.

— Да не искате да кажете, че си е намерило друг дух? — попита Зейфод.

Настъпи продължителна и малко тягостна пауза, след което Гаргравар отново проговори.

— Държа да ви кажа — отговори той накрая, — че намирам шегата ви за безвкусна.

Зейфод измърмори смутено някакво объркано извинение.

— Няма нищо — каза Гаргравар, — нямаше как да знаете.

Гласът потрепера от болка.

— Истината е там — продължи той с тон, от който личеше, че прави усилен опит да се контролира, — истината е там, че в

момента се намираме в състояние на фактическа раздяла. Предполагам, че ще приключи с развод.

Гласът отново секна, като остави Зейфод да се чуди какво да каже. И той измънка нещо неопределено.

— Мисля, че не си подхождахме много добре — продължи Гаргравар след време. — Желанията ни все се разминаваха. Най-големите ни скандали бяха заради секса и риболова. Накрая опитахме да съчетаем двете, но се получи пълен провал, както може би се досещате. И сега моето тяло отказва да ме приюти. Не иска дори да ме види...

Силно нажален, гласът млъкна. Вятърът фучеше над полето.

— Каза ми, че само го насилвам. Обърнах му внимание, че моята роля е не да го насилвам, а да го населявам, на което ми се отговори, че от подобни евтини каламбури му се запушва лявата ноздра. Повече не сме говорили. Предполагам, че ще му присъдят собственото ми име.

— Ооо...? — обади се Зейфод едва-едва. — А какво е то?

— Цокало — отговори гласът. — Казвам се Цокало Гаргравар. Сега всичко ви става ясно, нали?

— Тъъ... — каза Зейфод съчувствено.

— Вече знаете защо аз, безтелесният дух, получих тази служба — Кустос на Шеметната бездна на абсолютното прозрение. Никой никога не стъпва на повърхността на тази планета. С изключение на жертвите на Бездната. Но те не се броят, разбира се.

— Аааа...

— Ще ви разкажа историята на тази планета. Искате ли да я чуете?

— Тъъ...

— Преди много години това бе една процъфтяваща, щастлива планета. Имаше си хора, градове, магазини. Изобщо един нормален свят. Само дето на главните улици на градовете имаше малко повече магазини за обувки, отколкото беше необходимо. И бавно, коварно броят на тези обувни магазини започна да нараства. Това явление в икономиката е добре познато, но е истинска трагедия да го наблюдаваш с очите си, защото колкото повече обувни магазини се откриваха, толкова повече се увеличаваше производството на обувки, които пък ставаха все по-некачествени и негодни за носене. И колкото по-негодни ставаха за носене, толкова по-често си ги купуваха хората,

за да не ходят боси, и в резултат магазините се множаха. Докато цялата икономика на планетата заработи за решаването на тъй наречения „обувен проблем“ и от икономическа гледна точка стана невъзможно да се строи каквото и да е друго освен магазини за обувки. И в резултат — упадък, разорение и глад. Голяма част от хората измряха. Малцината, които притежаваха нужната генетична неустойчивост, мутираха в птици — вече видяхте една от тях, — които проклеха своите нозе, проклеха и земята, по която са ходили, и се заклеха, че повече никой не ще стъпи на нея. Нещастни създания. Да вървим, трябва да ви заведем в Бездната.

Зейфод заклати замаяната си глава и тръгна, препъвайки се през полето.

— А вие? — каза той. — И вие ли сте от тази пъклена дупка?

— Не, не — отговори Гаргравар изненадано, — аз съм от Фрогстар, Свят С. Прекрасно място. Чудесен риболов. Връщам се там всяка вечер. За съжаление сега мога само да гледам. Шеметната бездна на абсолютното прозрение е единственото нещо, което функционира на тази планета. Построиха я тук, защото никъде другаде не я искаха.

В този момент още един отчаян писък процепи въздуха и Зейфод потрепера от ужас.

— Кое кара бедния човек да стене тъй? — успя да промълви той.

— Вселената — отговори Гаргравар протичко, — цялата безкрайна Вселена. Безчетните слънца, необятните разстояния между тях, а вие самият — една невидима точица върху друга невидима точица — безкрайно малък.

— Хей, ама аз съм Зейфод Бийблброкс бе, човек — възнегодува Зейфод, мобилизирайки последните жалки остатъци от своето „его“.

Гаргравар нищо не отговори, а просто поде жаловитото си тананикане и не спря, докато не стигнаха до сивия стоманен купол наред полето.

Щом пристигнаха, една врата се отвори с леко бръмчене и зад нея се откри малка, полутъмна зала.

— Влезте — каза Гаргравар.

Зейфод се дръпна уплашено.

— Хей, какво, веднага ли? — стресна се той.

— Веднага.

Зейфод надникна плахо вътре. Залата се оказа съвсем малка. Цялата бе обшита със стомана и в нея надали имаше място за повече от един човек.

— Ами тя... въъ... ами тя изобщо не ми прилича на Бездна — каза Зейфод.

— И не е — каза Гаргравар, — това е само асансьорът. Влезте.

С безкрайно вълнение Зейфод встъпи вътре. Усещаше, че Гаргравар е в асансьора с него, въпреки че в момента безтелесният мъж нищо не казваше.

Асансьорът започна да се спуска надолу.

— Трябва да се стегна и духът ми да е на място за това, което ме очаква — измърмори Зейфод.

— Духът никога не си е на мястото — срязва го Гаргравар.

— Наистина умеете да лишите човек от самочувствие.

— Аз не. Бездната прави това.

На дъното на шахтата се отвори задната врата на асансьора и Зейфод, залитайки, влезе в една неголяма, функционално подредена и обшита със стомана зала.

В дъното ѝ се намираще една-единствена стоманена кабина с размери колкото един човек да застане прав в нея.

И това беше всичко.

Свързана бе с малка камара уреди и прибори посредством единствен дебел кабел.

— Това ли е тя? — учуди се Зейфод.

— Това е.

Не изглежда толкова страшно, помисли си Зейфод.

— И трябва да вляза вътре, така ли? — попита той.

— Трябва да влезете вътре — каза Гаргравар — и се боя, че това трябва да стане веднага.

— Окей, окей — каза Зейфод.

Отвори вратата на кабината и встъпи вътре.

Затвори вратата и зачака.

След около пет секунди се чу едно щракване и цялата Вселена се всели в кабината при него.

ГЛАВА XI

Шеметната бездна на абсолютното прозрение пресъздава картината на цялата Вселена въз основа на принципа, наречен анализ на екстраполирана материя.

Ето накратко същината на този принцип: тъй като всяка частица материя във Вселената се влияе по един или друг начин от всички останали частици материя във Вселената, на теория е възможно да се екстраполира цялото мироздание — всички слънца, всички планети, орбитите им, състава им, тяхната икономическа и социална история — от, да речем, едно малко парченце плодова торта.

Човекът, който изобрети Шеметната бездна на абсолютното прозрение, стори това главно за да ядоса жена си.

Трин Трагула — така се казваше той — беше един мечтател, мислител, умозрителен философ или според думите на жена му идиот.

И тя непрестанно го тормозеше заради това, че прекарва несъразмерно голяма част от времето си в съзерцаване на всемира, в размишления върху механиката на безопасната игла или в правене на спектографични анализи на парченца плодова торта.

— Имай поне малко чувство за мяра! — все му натякваше тя, понякога по тридесет и осем пъти на ден.

Ето защо той построи Шеметната бездна на абсолютното прозрение — просто за да и даде да се разбере.

И в единия край на устройството включи цялата Вселена, екстраполирана от едно парченце плодова торта, а в другия — жена си. И когато натисна копчето, в един миг тя видя цялата безкрайност на всемира и какво представлява самата тя в съотношение с него.

За ужас на Трин Трагула шокът от преживяното напълно разстрои нейния разум, но затова пък с удовлетворение установи, че най-категорично е доказал следното: ако човек желае да оцелее във Вселена с такива размери, то той не може да си позволи лукса да има чувство за мяра.

Вратата на Бездната рязко се отвори.

Безтелесният дух на Гаргравар отправи тъжен взор към нея. Бе започнал да изпитва някаква странна симпатия към Зейфод Бийблброкс. Очевидно бе човек с най-различни качества, макар и в по-голямата си част отрицателни.

Очакваше и той като всички останали да се измъкне, залитайки от кабината.

Ала той излезе с бодра крачка.

— Привет! — рече Зейфод.

— Бийблброкс... — прошепна изуменият дух на Гаргравар.

— Бихте ли ми дали нещо за пиене? — каза Зейфод.

— Вие... вие... нали бяхте в Бездната? — заекна Гаргравар.

— Видяхте ме да влизам, приятел.

— И тя работеше?

— Разбира се.

— И вие видяхте цялата безкрайност на всемира?

— Разбира се. Много кокетно местенце, трябва да призная.

Духът на Гаргравар се олюля от учудване. Ако и тялото му беше тука, щеше да се свлече тежко на стола със зинала уста.

— И с очите си видяхте — каза Гаргравар — какво представлявате в сравнение с него?

— О, да, да.

— Но... какво изпитяхте?

Зейфод сви доволно рамене.

— Просто се потвърди нещо, което винаги съм знаел. Аз наистина съм един велик, знаменит човек. Нали ти казах бе, душа, че аз съм Зейфод Бийблброкс?

Погледът му премина по машинариите, които захранваха Бездната с енергия, и изведнъж се спря, силно заинтригуван.

Дишането му се учести.

— Хей — изрече той, — онова там наистина ли е парче торта?

Измъкна парченцето сладкиш от сензорите, с които бе облепено.

— Ако започна да ви обяснявам каква нужда изпитвам от това — каза той лакомо, — няма да ми остане време да го изям.

И го изяде.

ГЛАВА XII

След малко вече тичаше през полето по посока на разрушения град.

Влажният въздух хъхреше шумно в гърдите му и той често се препъваше от глад и изтощение. Припаднаше и мрак, а неравната земя беше доста коварна.

Но въодушевлението от неотдавнашното преживяване все още не бе го напуснало. Цялата Вселена. Видял бе цялата Вселена да се простира в безкрайността около него — всичко. И заедно с това бе дошла твърдата и непоклатима увереност, че той е най-важното нещо в нея. Едно е да имаш високо мнение за себе си. Но съвсем друго е, когато една машина ти го каже.

Но сега нямаше време за размишления по този въпрос.

Гаргравар му бе казал, че ще трябва да предупреди господарите си за случилото се, но че е готов да поизчака малко, преди да го стори, тъй че Зейфод да има достатъчно време да избяга и да се скрие някъде.

Все още нямаше никаква представа какво ще прави, но чувството, че е най-важната личност във Вселената, го изпълваше с увереност, че все ще измисли нещо.

Нищо друго на тази проклета планета не му даваше основание да се чувства оптимистично настроен.

Продължи да тича и скоро стигна до покрайнините на изоставения град.

Тръгна по разнебитените, осеяни с пукнатини улици, целите обрасли с мършави бурени зеещите цепнатини бяха пълни с гниеци обувки. Сградите, покрай които минаваше, изглеждаха тъй порутени и грохнали, че не посмя да влезе в ни една от тях. Къде да се скрие? Продължи бързо нататък.

Не след дълго улицата, по която вървеше, го изведе до останките на един широк, просторен булевард в дъното на който се намираще обширна ниска сграда, заобиколена от няколко по-малки, като целият район бе опасан от порутена ограда. Голямата централна сграда

изглеждаше достатъчно запазена и Зейфод свърна към нея, за да види дали няма да му предложи... нещо, каквото и да е то.

Стигна до нея и спря. От едната ѝ страна — по всяка вероятност лицевата, защото гледаше към широка бетонирана площадка — се виждаха три грамадни врати, високи около шестдесет фута. Последната от тях беше отворена в той се затича към нея.

Вътре всичко тънеше в мрак, прах и безпорядък. Отвсякъде висяха огромни паяжини. Част от основите на сградата бяха рухнали, част от задната стена също се бе срутила и по пода се стелеше слой задушавач прах, дебел няколко инча.

В гъстия мрак се мержелееха някакви огромни туловища, обсипани с отломъци от разрушенията.

Някои от туловищата бяха цилиндрични, други имаха капковидна форма, а трети приличаха на яйца, по-точно, на счупени яйца. Повечето бяха изтърбушени или в процес на разпадане, от някои бяха останали само скелетите.

Това бяха все космически кораби, до един изоставени.

Зейфод се помъкна отчаяно сред старите негодни апарати. Нито един от тях не вдъхваше надежда, че може някога да полети. Дори само вибрациите от стъпките му бяха достатъчни една едва крепяща се развалина съвсем да грохне.

В дъното на сградата се намираще стар кораб, малко по-голям от останалите и заровен под още по-дебел пласт от прах и паяжини. Външно обаче изглеждаше здрав. Заинтригуван, Зейфод тръгна към него и докато крачеше, се препъна в една стара хранваща тръба.

Опита се да отмести тръбата настрана и с изненада откри, че е все още свързана с кораба.

А съвсем се изуми, когато се оказа, че освен това тръбата издава леко бръмчене.

Впери невярващ поглед в кораба, а след това обратно в хранващата тръба в ръцете си.

Съблече бързо самото си и го хвърли настрана. След това, лазейки на четири крака, проследи тръбата до мястото, където се свързваше с кораба. Връзката беше здрава, а лекото бръмчене и вибрациите още по-ясно доловими.

Сърцето му биеше лудо. Избърса с ръка част от мръсотията и долепи ухо към тялото на кораба. Успя да чуе само някакъв слаб

неопределен шум.

Започна трескаво да ровичка сред отломъците, пръснати на пода около него, и намери едно късо парче тръба и чашка от неразлагаща се пластмаса. От тях измайстори примитивен стетоскоп и започна да прослушва кораба.

Това, което чу, накара мозъците му да се запремятат презглава.

Гласът каза:

— Трансзвездните авиолинии желаят да се извинят на своите пътници за продължаващото закъснение на този полет. Всеки момент очакваме да бъдат попълнени запасите ни от малки, напоени с лимонов сок хартиени кърпички, които ще ви освежат и направят пътуването по-приятно и удобно. Благодарим за проявеното от вас търпение. След малко нашите стюардеси ще ви поднесат кафе и закуски.

Зейфод залитна назад, като продължаваше да фиксира кораба с безумен поглед.

Известно време се въртя безцелно, като ударен по главата. Докато обикаляше, изведнъж съгледа едно огромно табло с разписанието на заминаващите полети, което все още висеше, макар и само на единия си ъгъл, от тавана над главата му. Беше доста зацапано, но част от цифрите все пак личаха.

Очите му зашариха по цифрите и откриха нужната информация. Направи една бърза сметка. Очите му се разшириха.

— Деветстотин години... — прошепна той на себе си.

Толкова бе траяло закъснението на кораба.

Две минути по-късно той се намираще на борда му.

Когато излезе от преходната камера, го посрещна прохладен и свеж въздух — климатичната инсталация все още работеше.

Осветлението също работеше.

След като прекоси малкото преддверие, навлезе в един къс и тесен коридор и тръгна плахо по него.

Изведнъж се отвори една врата в пред него застана някаква фигура.

— Ако обичате, върнете се на мястото си, сър — каза една стюардеса-андроид и като му обърна гръб, закрачи надолу по коридора пред него.

Когато сърцето му отново започна да бие, той я последва. Тя отвори вратата в дъното на коридора и влезе.

И той влезе след нея.

Намираха се в пътническия салон на кораба и сърцето на Зейфод още веднъж спря за миг.

Всички места бяха заети с пътници, привързани към креслата с колани.

Косите им бяха дълги и несресани, ноктите им също бяха дълги, мъжете имаха бради.

Личеше, че всички до един са живи, но спят дълбоко.

Зейфод настръхна от ужас.

Тръгна като в сън по пътеката между креслата. Наближаваше вече средата на салона, когато стюардесата стигна до другия край. Тя се обърна и заговори:

— Добър ден, дами и господа — нежно каза тя — благодаря ви за търпението по време на това кратко закъснение. Ще излетим веднага, щом това стане възможно. А сега бъдете така добри да се събудите, за да ви поднеса кафе и бисквити.

Чу се едва доловимо бръмчене.

В същия миг всички пътници се събудиха.

Щом се събудиха, започнаха да крещят и да дърпат от себе си коланите и системите за поддържане на живота, с които бяха здраво пристегнати към креслата. Крещяха, пищяха и врещяха тъй силно, че Зейфод го заболяха ушите.

Докато се гърчеха и извиваха, стюардесата пристъпваше спокойно по пътеката и на всеки един от тях поднасяше малка чаша с кафе с пакетче бисквити.

Тогова един от тях стана от мястото си.

Обърна се и погледна към Зейфод.

Зейфод усети как косата по тялото му настръхва, сякаш се мъчи да се отдели от него и да се спаси. Той се обърна и избяга от тази лудница.

Хвърли се през вратата и се озова обратно в коридора.

Мъжът го следваше по петите.

Изтича като луд до края на коридора, мина през преддверието и продължи нататък. Втурна се в пилотската кабина затръшна вратата и я заключи след себе си. Облегна се назад, като едва си поемаше дъх.

След секунда-две една ръка започна да блъска по вратата.

Отнякъде в пилотската кабина металически глас се обърна към него със следните думи:

— Пътници не се допускат пилотската кабина. Върнете се, ако обичате на мястото си и изчакайте излитането на кораба. В момента се сервират кафе и бисквити. Говори ви автопилотът. Върнете се, ако обичате на мястото си.

Зейфод нищо не каза. Все още дишаше тежко. Зад него ръката продължаваше да блъска по вратата.

— Върнете се, ако обичате, на мястото си — повтори автопилотът — Пътници не се допускат в пилотската кабина.

— Аз не съм пътник — задъхано каза Зейфод.

— Върнете се, ако обичате, на мястото си.

— Аз не съм пътник! — извика Зейфод.

— Върнете се, ако обичате на мястото си.

— Аз не съм... ало, чувате ли ме?

— Върнете се, ако обичате на мястото си.

— Нали вие сте автопилотът — попита Зейфод.

— Да — отговори гласът откъм приборното табло.

— И сте командир на този кораб?

— Да — повтори гласът. — Полетът има закъснение. За улеснение и удобство на пътниците е необходимо временно да бъдат поддържани в състояние на летаргия. Всяка година им се сервира кафе и бисквити, след което отново се привеждат в състояние на летаргия, пак за тяхно улеснение и удобство. Корабът ще излети веднага, щом ни заредят с нужните за полета запаси. Молим да ни извините за закъснението.

Зейфод се отдръпна от вратата, по която вече не се сипеха удари. Приблужи се до приборното табло.

— Закъснение ли? — изкрещя той. — Знаете ли какъв изглежда светът извън този кораб? Една безлюдна пустиня. Няма я вече онази цивилизация, приятел, отдавна я няма. И няма кой да ви достави напоени с лимонов сок хартиени кърпички!

— Теоретически е възможно — заяви авторитетно автопилотът — да се появят нови цивилизации. Един ден пак ще има напоени с лимонов сок хартиени кърпички. Дотогава ще имаме малко закъснение. Върнете се, ако обичате, на мястото си.

— Но...

Но в този момент вратата се отвори. Зейфод се завъртя кръгом и видя, че мъжът, който го преследваше, стоеше на прага. В ръката си държеше голямо дипломатическо куфарче. Облечен беше в безупречно изгладен костюм и косата му беше късо подстригана. Нямаше нито брада, нито дълги нокти.

— Зейфод Бийблброкс — каза той, — мойто име е Зарниууп. Струва ми се, че искахте да ме видите.

Зейфод Бийблброкс изгуби и ума, и дума. Устата му забръщолевиха разни глупости. Строполи се в един стол.

— Абе, човече, вие пък откъде се взехте? — каза той.

— Чаках ви тук — заяви той с делови тон.

Остави куфарчето си на пода и седна на един друг стол.

— Радвам се, че изпълнихте указанията ми — продължи той. — Страхувах се малко, че може да напуснете кабинета ми през вратата, а не през прозореца, както ви казах. Тогава щяхте да имате големи неприятности.

Зейфод само клатеше глава и издаваше нечленоразделни звуци.

— Когато прекрачихте прага на моя кабинет, вие влязохте в моята синтезирана по електронен път Вселена — поясни той. — Ако бяхте излезли през вратата, щяхте да се върнете обратно в истинската. Изкуствено създадената се управлява оттука.

И той потупа самодоволно куфарчето си.

Зейфод го изгледа с неодобрение и отвращение.

— И каква е разликата? — промърмори той.

— Никаква — каза Зарниууп, — абсолютно еднакви са. А, сетих се — струва ми се, че изстребителите Фрогстар са сиви в истинската Вселена.

— И какво означава всичко това? — изръмжа Зейфод.

— Много просто — каза Зарниууп. Самочувствието и самодоволството му предизвикаха у Зейфод силен гняв. — Много просто — повтори Зарниууп. — Открих координатите на мястото, където се намира онзи човек — човекът, който управлява Вселената. Открих също, че неговият свят е защитен от невероятностно поле. За да запазя своята тайна, пък и да се спася, се оттеглих в тази абсолютно изкуствена Вселена и се скрих в един забравен пътнически кораб. Тук бях в безопасност. Поне междуременно, вие и аз...

— Вие и АЗ? — извика Зейфод гневно — Искате да кажете, че ви познавам?

— Да — отговори Зарниууп — ние с вас добре се познаваме.

— Нямам спомен за това — каза Зейфод и потъна в мрачно мълчание.

— Междувременно вие и аз нагласихме нещата тъй, че вие да откраднете кораба с Невероятностния двигател — единствения, който може да достигне света на повелителя — и да ми го докарате тука. Вярвам, че сте изпълнили задачата си, за което ви поздравявам.

Устните му се изкривиха в стегната усмивка, която Зейфод с удоволствие би цапардосал с една тухла.

— О, и ако все още не сте разбрали — добави Зарниууп, — дължа да ви кажа, че тази Вселена беше създадена специално за вас. Следователно вие сте най-важната личност в тази Вселена. В истинската — каза той с усмивка, която направо плачеше за тухла — нямахте никакви шансове да оцелеете след Шеметната бездна на абсолютното прозрение. Да вървим.

— Къде? — попита Зейфод мрачно.

Чувстваше се смазан.

— При вашия кораб. „Златно сърце“. Надявам се, че сте го донесли?

— Не съм.

— Къде е самото ви?

Зейфод го изгледа озадачено.

— Самото ли? Съблякох го. Остана навън.

— Добре. Да отидем да го намерим.

Зарниууп стана и направи знак на Зейфод да го последва.

В преддверието се чуваха писъците на пътниците, които тъпчеха с кафе и бисквити.

— Не ми беше никак приятно, докато ви чаках — сподели Зарниууп.

— На ВАС не ви е било приятно? — извика Зейфод. — А как мислите, че...?

Зарниууп вдигна предупредително пръст до устата си. Люкът се отвори. На няколко крачки от тях се виждаше самото на Зейфод, захвърлено сред развалините.

— Това е забележителен и изключително мощен кораб — каза Зарниууп. — Вижте.

Докато гледаха, джобът на сакото изведнъж започна да се издува. Раздра се и се разкъса. Малкият метален модел на „Златно сърце“, който Зейфод с изненада бе открил в джоба си, растеше.

И ставаше все по-голям и по-голям. След две минути достигна истинските си размери.

— При стойност на Невероятност... — каза Зарниууп. — Всъщност не знам точно каква, но цифрата е много голяма.

Зейфод зяпна.

— Искате да кажете, че през цялото време е бил с мене?

Зарниууп се усмихна. Вдигна куфарчето си и го отвори. Завъртя единствено копче в него.

— Сбогом, изкуствена Вселена — каза той, — привет на истинската!

Гледката пред тях за миг се разлюля и отново се появи — същата като преди.

— Виждате ли? — каза Зарниууп. — Съвсем същата е.

— Искате да кажете — повтори Зейфод напрегнато, — че през цялото време е бил с мене?

— О, да — каза Зарниууп — разбира се. Върху това се крепеше целият план.

— Това е край — заяви Зейфод. — Можете да ме отпишете от сметката. Отсега нататък не разчитайте на мене. До гуша ми дойде от всичко това. Сам си играйте игрите.

— Страхувам се, че не можете да се откажете — каза Зарниууп. — Невероятностното поле ви държи здраво в прегръдките си. Не можете да избягате.

На лицето му се появи същата усмивка, която Зейфод много искаше да цапардоса и този път наистина я цапардоса.

ГЛАВА XIII

Форд Префект се втурна на мостика на „Златно сърце“.

— Трилиън! Артър! — развика се той. — Работи! Корабът отново функционира!

Трилиън и Артър спяха на пода.

— Хайде, ставайте де, ние отново се движим, отново летим — каза той, като ги риташе, за да се събудят.

— Здравейте, приятели — забръщолеви компютърът. — Много ми е приятно, че съм пак сред вас, уверявам ви. Искам само да ви кажа, че...

— Я да млъкнеш! — прекъсна го Форд. — Кажи ни къде, по дяволите, се намираме.

— На Фрогстар, Свят В, и ей богу, по-голямо бунище не съм виждал — каза Зейфод, като изтича на мостика. — Здравейте, момчета, сигурно толкова се радвате, че ме виждате, че нямате думи да ми кажете какъв голям симпатяга съм аз.

— Че си какво? — попита Артър сънливо и се надигна от пода, без да разбира какво всъщност става.

— Знам как се чувствате — продължи Зейфод. — Толкова съм велик, че дори и аз си връзвам езика, когато трябва да говоря за себе си. Хей, страшно се радвам, че ви виждам, Трилиън, Форд, Маймунeko. Хей, въъ, компютър...

— Здравейте, мистър Бийблброкс, за мене е голяма чест, сър, да...

— Млъкни и ни измъкни оттука, но бързо, много бързо.

— Готово, приятел, къде искаш да отидеш?

— Където и да е, няма значение — извика Зейфод. — Всъщност има! — поправи се той. — Искаме да отидем в най-близкото заведение за обществено хранене!

— Готово — каза компютърът весело и в същия миг една страхотна експлозия разтърси мостика.

Когато Зарниууп с насинено око влезе след около минута-две, той само изгледа четирите облачета дим с любопитство.

ГЛАВА XIV

Четири безчувствени тела потъваха надолу, влачени от черен въртоп. Съзнанието ги бе напуснало и ледена забрава теглеше телата все по-надолу и по-надолу към дълбините на небитието. Грохотът на тишината ехтеше жалостно край тях. Накрая затънаха в едно мътно, горчиво море от развълнуван пурпур, което бавно ги погълна, завинаги сякаш.

След една цяла вечност морето се оттегли и ги остави да лежат на един студен и твърд бряг — жалки отломки, изхвърлени на брега от вълната на Живота, Вселената и Всичко останало.

Разтърсваха ги студени спазми, от танца на светлинките около тях им прилошаваше. Студеният твърд бряг се люшна и завъртя веднъж и след това се успокои. От него се излъчваше матов блясък — това бе един изключително лъскав, студен и твърд бряг.

Едно неясно зелено нещо ги наблюдаваше с неодобрение.

То се прокашля.

— Добър вечер, мадам, добър вечер, господа — каза то. — Имате ли резервация?

Съзнанието на Форд Префект се върна с такъв трясък, че мозъкът го заболя. Вдигна замаян поглед към неясното зелено нещо.

— Резервация ли? — попита той немощно.

— Да, сър — отговори неясното зелено нещо.

— Нужно ли е човек да има резервация за отвъдното?

Ако е възможно едно неясно зелено нещо да повдигне презрително вежди, неясното зелено нещо стори тъкмо това.

— Отвъдното ли, сър? — попита то.

Артър Дент се мъчеше да се докопа до изплъзващото му се съзнание, така както човек се мъчи да докопа изплъзващото му се парче сапун в банята.

— Това отвъдното ли е? — заекна той.

— Ами струва ми се, че е това — каза Форд Префект, като се опитваше да определи накъде е горе. Подложи на проверка теорията,

че отвъдното трябва да се намира в обратната на студения твърд бряг посока, и с мъка се изправи на това, което предполагаше, че са краката му.

— Искам да кажа — добави той, олюлявайки се леко, — че няма начин да сме оцелели след оня взрив, нали?

— Прав си — измърмори Артър. Успял бе да се повдигне на лакти, но от това не се почувства по-добре и отново се свлече долу.

— Да — каза Трилиън, като се надигна, — няма начин.

Откъм пода се чу някакъв глух, дрезгав, гърголещ звук. Това беше Зейфод Бийблброкс, който се опитваше да проговори.

— Аз със сигурност не съм оцелял — каза той задавено. — Аз съвсем си бях заминал. Бум — и край.

— Ами да — каза Форд — и ние заради тебе нямахме никакви шансове да оцелеем. Сигурно сме станали на парчета. Наоколо трябва да е пълно с ръце и крака.

— Да — каза Зейфод, изправяйки се шумно на крака.

— Ако дамата и господата желаят да поръчат нещо за пиене... — каза неясното зелено нещо, като се въртеше нетърпеливо около тях.

— Тряс, пляс — продължи Зейфод, — и в миг се разпадаш на съставните си молекули. Хей, Форд — каза той, установявайки самоличността на една от неясните фигури в мъглата около себе си, — ти изпита ли чувството, че целият ти живот преминава като на лента пред очите ти?

— Ама ти и това ли? — каза Форд. — Целия си живот?

— Да — каза Зейфод, — поне ми се стори, че е моят. Защото, знаеш ли, често имам чувството, че живея нечий друг живот.

Той се огледа, като спря поглед върху трите фигури, които най-сетне ставаха познати фигури, вместо да бъдат мъгляви и с неясни очертания безформени фигури.

— И така... — каза той.

— И така какво — попита Форд.

— И така, ето ни тук — каза Зейфод нерешително, — лежим мъртви...

— Стоим — поправи го Трилиън.

— Тъъ, стоим мъртви — продължи Зейфод — в този злочест...

— Ресторант — каза Артър Дент, който се бе изправил на краката си и вече можеше, за своя голяма изненада, да вижда ясно. Или

по-точно, изненада го не това, че е способен да вижда, а това, което виждаше.

— Ето ни тук — продължи неотстъпно Зейфод, — стоим мъртви в този злочест...

— Луксозен — каза Трилиън.

— Ресторант — завърши Зейфод.

— Странно, нали? — каза Форд.

— Тъъ, да.

— Иначе полилеите са хубави — забеляза Трилиън.

И четиримата се заозъртаха смаяно.

— Не ми се вярва това да е отвъдното — каза Артър. — По-скоро ми прилича на нещо неземно.

В действителност полилеите бяха малко крещящи, а ниският сводест таван, от който висяха, нямаше да бъде в една идеална Вселена боядисан в точно тази отсянка на тъмнотюркоазеното, но дори и да беше, нямаше да бъде допълнително осветен със скрити светлини. Вселената обаче не е идеална, за което свидетелстваха и шарките по мраморния под, от който човек можеше да стане разnogлед, а също и направата на лицевата страна на дългия осемнадесет ярда бар с мраморен плот. Лицевата страна на дългия осемнадесет ярда бар беше облицована със съшитите кожи на близо двадесет хиляди антареански мозаечни гуцери въпреки факта, че същите тези двадесет хиляди гуцери се нуждаеха от своите кожи, за да имат в какво да носят вътрешностите си. Неколцина елегантно облечени създания се бяха разположили небрежно на бара или си отпочиваха в пъстроцветните удобни кресла, пръснати тук-там в района на бара. Един млад Вл'хургски офицер и зелената му димяща млада дама минаха през голямата, направена от тъмно стъкло врата в дъното на бара и влязоха в ярко осветения централен салон на Ресторанта.

Зад Артър се намираше голям, завесен еркереен прозорец. Той дръпна настрана крайчеца на завесата и погледна навън мрачния и суров пейзаж, един сив, осеян с дупки, безрадостен пейзаж, който при нормални обстоятелства би накарал Артър да се разтрепери от ужас. Обстоятелствата обаче не бяха нормални, защото онова, което смрази кръвта в жилите му и стана причина кожата му да поиска да запълзи нагоре по гърба му и да излезе през главата му, беше небето. Небето беше...

Един помощник барман услужливо върна завесата на мястото ѝ.
— Всичко с времето си, сър — каза той.

Очите на Зейфод заблестяха.

— Хей, чакайте малко, мои мъртви приятели — каза той. — Струва ми се, че забравяме нещо ултраважно, нещо, което някой каза, но ние не му обърнахме внимание.

С огромно облекчение Артър отклони вниманието си от това, което току-що бе видял.

Той каза:

— Рекох, че ми прилича на нещо незем...

— Да, но не ти ли се ще да не си го изрекъл? — каза Зейфод. — Форд?

— Казах, че е странно.

— Да, много умно, но скучно, може би...

— Може би — прекъсна го неясното зелено нещо, което вече бе приело образа на дребен, съсухрен, облечен в тъмен костюм зелен сервитьор, — може би е по-добре да обсъдите този въпрос, след като поръчате нещо за пиене...

— Пиене! — извика Зейфод. — Ето това беше! Виждате ли какво може човек да изпусне, ако дреме.

— Така е, сър — каза сервитьорът търпеливо. — Ако дамата и господата желаят да поръчат нещо за пиене преди вечеря...

— Вечеря! — възкликна Зейфод възторжено. — Слушай, малко зелено същество, способен съм цяла нощ да те гушкам в стомаха си, ей, тъй, заради едната идея.

— ... нека сторят това сега, а по-късно — продължи сервитьорът, твърдо решен да не бъде отклоняван точно преди финала — и Вселената ще избухне, за да ви достави удоволствие.

Главата на Форд бавно се завъртя към него. Гласът му прозвуча развълнувано.

— Ауу — каза той, — че какви питиета сервирате в това заведение?

Сервитьорът се ухили леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор.

— Ооо — каза той, — струва ми се, че господинът не ме разбира правилно.

— О, надявам се, че не съм — промълви Форд.

Сервитьорът се прокашля леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор.

— Често се случва нашите клиенти да са леко дезориентирани след пътуването във времето — каза той, — затова бих ви предложил...

— Пътуване във времето? — каза Зейфод.

— Пътуване във времето? — каза Форд.

— Пътуване във времето? — каза Трилиън.

— Искате да кажете, че това не е отвъдното? — рече Артър.

Сервитьорът се усмихна леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор. Но репертоарът му на учтив малък сервитьор беше вече на привършване и скоро щеше да влезе в ролята си на неразговорчив и язвителен малък сервитьор.

— Отвъдното ли, сър? — каза той. — Не, сър.

— И ние не сме мъртви? — попита Артър.

Сервитьорът присви устни.

— Аха, ха — каза той. — Господинът очевидно е жив, иначе нямаше да се опитвам да го обслужвам.

С един удивителен жест, който не се поддава на описание, Зейфод Бийблброкс плесна двете са чела с две от ръцете си, а с третата се шляпна по едното бедро.

— Хей, момчета — каза той, — ама ние сме страшни! Успяхме! Най-сетне стигнахме там, закъдето бяхме тръгнали. Това е Милиуейз!

— Да, сър — каза сервитьорът, щедро отпускаяки още малко търпение, — това е Милиуейз, Ресторант „На края на Вселената“.

— Краят на какво? — попита Артър.

— Вселената — повтори сервитьорът много ясно и излишно отчетливо.

— Че кога настъпи краят? — рече Артър.

— Само след няколко минути, сър — отговори сервитьорът и си пое дълбоко дъх.

Не беше необходимо да прави това, защото тялото му се снабдяваше с нужния за поддържането на живота му специфичен асортимент от газове от един малък интравенозен апарат, привързан към крака му. Има обаче случаи, когато независимо от метаболизма ти се ще да поемеш дълбоко дъх.

— И така — добави то, — ако бъдете така добри най-сетне да поръчате нещо за пиене, ще мога след това да ви заведа до масата ви.

Зейфод пусна две налудничави усмивки, разходи се до бара и поръча от почти всички питиета.

ГЛАВА XV

Ресторант „На края на Вселената“ е едно от най-забележителните явления в цялата история на системата за обществено хранене. Той е построен върху частичните останки на... той ЩЕ бъде построен върху частичните... или по-точно, щеше да бъде построен досега и всъщност вече е...

Основният проблем, с който човек се сблъсква при пътуване във времето, не е в това, че, без да иска, може да стане баща или майка на самия себе си. Да станеш баща или майка на самия себе си, не е проблем, с който едно хармонично и свободомислещо семейство да не може да се справи. Не представлява проблем и това, че може да се промени ходът на историята — защото всяко нещо си е на мястото като в картинна мозайка. Всички важни промени са станали, преди да ги има нещата, които е трябвало да променят, и в последна сметка нещата се оправят от само себе си.

Основният проблем е преди всичко и най-вече граматичен, най-значителният труд по този въпрос е НАРЪЧНИК НА ПЪТУВАЩИЯ ВЪВ ВРЕМЕТО — 1001 ГЛАГОЛНИ ВРЕМЕНА от д-р Дан Стрийтменшънър. В него ще намерите указания как например да изразите едно събитие, което е предстояло да ви се случи в миналото, преди да сте го избягнали чрез скок напред във времето от два дена, с цел да го избегнете. Събитието ще бъде изразено по различен начин в зависимост от това дали го представяте от позицията на вашето собствено естествено време, или от гледна точка на по-далечното бъдеще, или от гледна точка на по-далечното минало, а могат да възникнат и по-сложни ситуации поради възможността да водите разговори, докато сте на път от едно време към друго с цел да станете баща или майка на самия себе си.

Повечето читатели достигат едва до Бъдеще полуусловно модифицирано субинвертирано относително минало подчинително предумишлено време, преди да се откажат; затова в по-късните

издания на книгата всички страници оттук нататък се оставят празни, за да се намалят разходите по отпечатването ѝ.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ прескача набързо всички тези заплетени чисто академически абстракции, като се спира съвсем накратко, за да отбележи, че терминът „Бъдеще перфектно“ е излязъл от употреба, защото е доказано, че то съвсем не е такова.

И така:

Ресторант „На края на Вселената“ е едно от най-забележителните явления в цялата история на системата за обществено хранене.

Той е построен върху частичните останки на една след време разрушена планета, която е затворена в огромно темпорално кълбо и се изстрелва напред във времето към онзи момент, в който настъпва краят на Вселената.

Мнозина твърдят, че това е невъзможно.

Гостите на Ресторанта имат възможност да си седят по местата на масите и докато си хапват от разкошните ястия, да наблюдават как цялото мироздание експлоадира около тях.

Мнозина биха казали, че и това е невъзможно.

Можете да пристигнете за който и да е сеанс, без да имате предварителна резервация, защото бихте могли да си ангажирате места ретроспективно, когато се завърнете в своето собствено време.

А това пък, настояват мнозина, е абсолютно невъзможно.

В Ресторанта можете да се срещнете и вечеряте с най-обаятелните представители на цялото население на времето и пространството.

Спокойно може да се каже, че и това е невъзможно.

Можете да го посетите колкото си щете пъти и да сте сигурни, че никога няма да срещнете себе си, заради неудобството, което обикновено това предизвиква.

А това, дори ако останалото е вярно — но то, разбира се, не е, е очевидно невъзможно, твърдят неверниците.

От вас се иска само да вложите едно пени в местния клон на спестовната каса и когато пристигнете в Ресторанта за Свършека на Всемира, ще се окаже, че благодарение на действието на сложната лихва огромната сметка за вашата вечеря е вече платена.

Това, твърдят мнозина, е не само невъзможно, но и абсурдно. Ето защо рекламните агенти от звездната система Бастаблон предложиха следния девиз: Ако сте извършили шест невъзможни неща тази сутрин, защо не приключите с една закуска на Милиуейз, Ресторанта „На края на Вселената?“

ГЛАВА XVI

На бара умората бързо налягаше Зейфод и той се чувстваше отпуснат като тритон. Главите му се чукаха една в друга, а усмивките му губеха от синхрона си. Беше отчайващо щастлив.

— Зейфод — рече му Форд — докато все още си способен да говориш, би ли ми казал, какво, по дяволите, се случи? Къде беше ти? Къде бяхме ние? Дребна работа, но ми се ще да са го изясня.

Лявата глава на Зейфод изтрезня, като остави дясната да потъне още по-дълбоко в пиянската омая.

— Мда — каза той, — бях тук-там. Искат от мен да открия човека, който управлява Вселената, ама аз нямам никакво желание да се срещам с него. Не ми се вярва да може да готви.

Лявата му глава не свали поглед от дясната, докато казваше това, и сетне кимна.

— Правилно — рече тя, — пийни още една.

Зейфод гаврътна още един Пангалактически гаргаробластер, питието, което описват като алкохолния еквивалент на нападение с цел грабеж — хем ти вземат парите, хем главата те боли. Форд реши, че каквото и да се е случило, него не го е грижа кой знае колко.

— Слушай, Форд — каза Зейфод, — всичко е тип-топ.

— Искаш да кажеш, че всяко нещо си е на мястото.

— Не — възрази Зейфод, — не искам да кажа, че всяко нещо си е на мястото. Не това имах предвид. Но ако искаш да знаеш какво се случи, нека приемем, че цялото начинание се намираще в моя джоб. Ясна ли ти е ситуацията?

Форд сви рамене.

Зейфод се изкиска в чашата си. Питието се разпени, преля от чашата и започна да разяжда мраморния плот на бара.

Към тях се приближи един фантастично мургав космоциганин и им засвири на електрическа цигулка, но Зейфод му даде много пари и онзи се съгласи да се махне.

Циганинът се приближи до Артър и Трилиън, които седяха в друга част на бара.

— Не знам какво представлява това място — каза Артър, — но ме побиват тръпки от него.

— Пийни още една — каза Трилиън. — Забавлявай се.

— Кое по-точно? — попита Артър. — Двете взаимно се изключват.

— Горкият Артър! Ти явно не ставаш за такъв живот!

— На това живот ли му викаш?

— Започваш да приказваш като Марвин.

— Марвин е най-трезвомислещият от всички нас. Как мислиш, че можем да отпъдим този цигулар оттука?

Сервитьорът застана до тях.

— Масата ви е готова — обяви той.

Погледнат отвън, което, разбира се, е невъзможно, Ресторантът прилича на една гигантска искряща морска звезда, изхвърлена на някаква забравена скала. В лъчите ѝ се помещават баровете, кухните, генераторите на силово поле, които поддържат цялата конструкция и порутените останки от планетата, върху които е разположен, а също и трибуните на Времето, които бавно люшкат всичко това напред-назад през онзи критичен миг.

В центъра се намира грамадният златист купол — почти пълен глобус — и тъкмо в тази част на Ресторанта преминаха сега Зейфод, Форд, Артър и Трилиън.

Преди тях бяха пристигнали най-малко пет тона блестящи украшения и сега покриваха всички свободни повърхности. Останалите повърхности не бяха свободни, защото вече бяха инкрустирани със скъпоценни камъни, драгоценни раковини от Сантрагинус, златен варак, мозаични плочи, кожи от гущери и милион други орнаменти и декорации с неустановен произход. Стъклото искреше, среброто лъщеше, златото блестеше, Артър Дент се блещеше.

— Аууу — каза Зейфод. — Тц-тц-тц.

— Невероятно! — промълви Артър. — Какви хора...! Какви неща...!

— Нещата — каза Форд тихо — също са хора.

— Какви хора... — поде отново Артър, — какви... други хора...

— Какви светлини...! — каза Трилиън.

— Какви маси... — каза Артър.

— Какви дрехи...! — каза Трилиън.

Приказват също като рекламни агенти, помисли си сервитьорът.

— „Краят на Вселената“ е много популярен — каза Зейфод, докато се промъкваше несигурно между множеството маси, някои от които бяха от мрамор, други от разкошен ултрамахагон, а трети дори от платина и на всички маси седяха компании от екзотични същества, които бърбеха помежду си и изучаваха листите с менюто.

— Хората обичат да се обличат специално за случая — продължи Зейфод. — Придават му тържественост.

Масите бяха разположени ветрилообразно около централната сцена, където един малък оркестър изпълняваше забавна музика. Според Артър масите бяха най-малко хиляда, а сред тях бяха пръснати люлеещи се палми, съскащи фонтани, причудливи статуи, с една дума, всякакви джунджурии, присъщи за онези ресторанти, за обзавеждането на които са пожалени малко средства, за да се създаде впечатлението, че не са пожалени никакви средства. Артър се огледа, за да види дали някой не прави рекламен филм за телевизията.

Зейфод залитна и се блъсна във Форд, който на свой ред залитна и се блъсна в Зейфод.

— Аууу — каза Зейфод.

— Тц-тц-тц — каза Форд.

— Знаеш ли, моят любим праядо може да е постегнал малко нашия компютър — каза Зейфод. — Заповядах му да ни откара до най-близкото заведение за обществено хранене, а той ни изпраща на „Края на Вселената“. Напомни ми да бъда добър с него някой ден.

След кратка пауза продължи:

— Хей, знаеш ли, че тази вечер всички са тука. Всички, които бяха нещо.

— Защо „бяха“? — учуди се Артър.

— В „Краят на Вселената“ най-често говорим в минало време — отговори Зейфод, — защото всичко е минало и свършено. Здравейте, момчета — извика той към групичката гигантски игуани. — Как бяхте?

— Онзи там Зейфод Бийблброкс ли е? — една игуана попита друга игуана.

— Да, струва ми се — отговори втората игуана.

— Е, това е вече върхът — каза първата игуана.

— Животът е странно нещо — каза втората игуана.

— Какъвто си го направиш, такъв ще е — заключи първата и отново потънаха в мълчание: чакаха да видят най-знаменитото зрелище в цялата Вселена.

— Хей, Зейфод — каза Форд като посегна към ръката му и благодарение на третата чаша Пангалактически гаргаробластер не улучи. Протегна напред един люлеещ се пръст.

— Ето там седи един стар приятел — каза той — Хотблек Десиато! Виждаш ли мъжа на платинената маса и с платинения костюм?

Зейфод се опита да проследи посоката, в която сочеше Фордовия пръст, но му се зави свят. Накрая го видя.

— А, да — каза той, но след миг се сети кой е всъщност. — Хей — възкликна той, — виж на това се вика супер велик мъж! По-велик и от най-великите! Като изключим мен, разбира се.

— Че кой е той? — попита Трилиън.

— Хотблек Десиато! — изненада се Зейфод. — Не го ли знаеш? Не си ли чувала за „Бедствен район“?

— Не — отговори Трилиън, която наистина не бе чувала.

— Най-великата — каза Форд, — най-шумната...

— Най-богатата — добави Зейфод.

— ... рок-група в историята на... — опита се да намери точната дума.

— ... в самата история — каза Зейфод.

— Не съм — каза Трилиън.

— Как така — каза Зейфод, — ето ни тук, на края на Вселената, а ти още сякаш не си живяла. Къде си била досега?

И той я поведе към масата, където сервитьорът отдавна ги очакваше. Артър ги последва, чувствайки се съвсем загубен и самотен.

Форд отцепи право през тълпата, за да поднови едно старо познанство.

— Хей, въъ, Хотблек — извика той, — как си, кво правиш? Страшно се радвам, че те виждам, братче. Вдигаш ли още шум?

Изглеждаш много добре, много, ама много дебел и вкиснат. Страшен си!

Тупна мъжа по гърба и леко се учуди, когато онзи изобщо не реагира. Но Пангалактическите гаргаробластери, които се плискаха в него, му нашепваха да продължи нататък.

— Помниш ли доброто старо време? — каза той. — Славно си живеехме, нали? Бистрото на Катилите помниш ли? А универмага „Гръцмуля на Слим“? Клуба на грешните къркачи? Чудесни дни, а?

Хотблек Десиато не изрази мнение по въпроса дали това са били чудесни дни или не. Но Форд не се смути.

— И когато нямахме какво да ядем, се представяхме за санитарни инспектори, това помниш ли? И обикаляхме заведенията за ядене и пиене наред, а? Докато накрая получихме хранително отравяне. А дългите нощи, прекарани в сладки приказки и пиене в онази смърдяща квартира над Кафе Клоака в град Гретхен, Нови Бетел? Ти все се усамотяваше в другата стая, дрънкаше на своята аджуитара и се опитваше да пишеш песни, които всички мразеха. Ти викаше, че не те интересува, а ние викахме, че нас ни интересува, защото страшно ги мразим — очите на Форд бяха започнали да се навлажняват. — Ти викаше, че не искаш да ставаш звезда — продължи той, потънал в носталгия, — защото презираш бълващата звезди система. А ние ти викахме — Хадра, Сулиджуу и аз, — че нямаш друг избор. А сега какво? Сега сам КУПУВАШ звездни системи!

Той се обърна и призова за внимание близките маси.

— Ето — каза той — един човек, който КУПУВА звездни системи!

Хотблек Десиато не направи опит да потвърди или отрече този факт и интересът на случайната му публика бързо изчезна.

— Струва ми се, че някой се е напил — измърмори едно мораво храстовидно същество в чашата си с вино.

Форд се олюля леко и се отпусна тежко в стола срещу Хотблек Десиато.

— Какъв беше онзи номер, дето го правеше? — каза той, посегна неблагоприятно да се опре на една бутилка и я разля, но по някаква случайност право в една чаша наблизко. И за да не отиде на вятъра щастливият завършек на злополучния му жест, изпразни чашата.

— Онзи наистина страшен номер — продължи той, — сещаш ли се? „Буъм! Буъм! Бъдърр!“ или нещо подобно. Когато го изпълняваш на сцената, свършва с това, че корабът се блъска право в слънцето. И ти наистина го правеше!

Форд блъсна с юмрук дланта на другата си ръка, за да поясни нагледно този подвиг. Отново катурна бутилката.

— Кораб! Слънце! Дум, тряс! — извика той. — И никакви лазерни ефекти и тем подобни! Ти и твоите момчета правите истински слънчеви избухвания, истински загар. И наистина ужасни песни.

Очите му проследиха струйката течност, която гълголеше от бутилката върху масата. Трябва нещо да се направи... помисли си Форд.

— Хей, искаш ли една чашка? — попита той.

Едва сега упоеното му съзнание регистрира факта, че нещо не е наред, че нещо ѝ липсва на тази мила среща и че липсващото нещо е свързано по някакъв начин с това, че седящият срещу него дебел мъж с платинен костюм и сребърна шапка все още не е казал „Здравей, Форд“ или „Страшно се радвам да те видя след толкова време“, или каквото и да е друго. А да не говорим, че изобщо не бе и помръднал.

— Хотблек? — каза Форд.

Една огромна тежка ръка се стовари отзад върху рамото му и го изблъска настрана. Той се свлече трмаво от стола си и погледна нагоре, за да види на кого е тази груба ръка. Не бе трудно да се забележи кой е собственикът ѝ, защото беше около седем фута висок и при това доста солидно сложен. Всъщност външният му вид силно напомняше кожен диван — лъскав, със заоблени форми и добре тапициран. Костюмът, в който бе напъхано тялото на мъжа, изглеждаше така, сякаш единствената му цел бе да демонстрира колко е трудно да се натика едно такова тяло в костюм. Лицето му приличаше на портокалова кора и имаше цвят на ябълка, но тук свършваше приликата му със сладките неща.

— Малкия... — каза мъжът с глас, който сякаш доста се бе мъчил в гърдите му, преди да излезе от устата.

— Тъъ, да? — каза Форд с разговорен тон.

Изправи се с мъка на краката си и с разочарование откри, че върхът на главата му не се издига много над корема на мъжа.

— Чупката — каза мъжът.

— О, така ли? — каза Форд, чудейки се дали постъпва много разумно. — Че кой сте вие?

Мъжът се позамисли. Не бе свикнал да му задават подобни въпроси. Въпреки това успя да скалъпи набързо един отговор.

— Аз съм този, който ти казва да се чупиш — каза той, — преди да ти е счупил кокалите.

— Вижте какво — започна Форд плахо: много му се щеше главата му да спре да се върти, да се проясни и да се справи с тази ситуация — вижте — продължи той, — аз съм един от най-старите приятели на Хотблек, а...

Хвърли поглед към Хотблек Десиато, който дори и не бе мигнал още.

— ... а... — отново каза Форд като се чудеше как е най-удачно да продължи след това „а“.

Огромният мъж бързо сътвори цяло изречение, което да върви след „а“-то и го изрече на глас.

— А пък аз съм телохранителят на мистър Десиато — гласеше то — и отговарям за неговото тяло, но за твоето не отговарям, затова го разкарай оттука, преди да му се е случило нещо.

— Ама чакайте малко — каза Форд.

— Никакво ама! — изрева телохранителят. — Никакво чакане! Мистър Десиато с никого не разговаря!

— А защо не го оставите сам да каже какво мисли по въпроса? — попита Форд.

— Той с никого не разговаря! — крещи телохранителят.

Форд хвърли още един тревожен поглед към Хотблек и бе принуден да признае пред себе си, че фактите бяха на страната на телохранителя. Дори и следа нямаше от каквото а да е раздвижване, а камо ли от някакъв особен интерес към съдбата на Форд.

— Защо? — попита Форд. — Какво му има?

Телохранителят му обясни някои работи.

ГЛАВА XVII

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ изтъква, че „Бедствен район“ — една плутониева рок-група от Гагракака — са не само най-шумната рок-група в Галактиката, но са и най-шумното нещо въобще. Редовните посетители на техните концерти твърдят, че музиката им се възприема най-добре от вътрешността на як бетонен бункер на около тридесет и седем мили от сцената. А самите музиканти свирят на инструментите си чрез дистанционно управление, затворени в звукоизолиран кораб, който кръжи в орбита около планетата — или най-често, около съвсем друга планета.

Общо взето, песните им са много простички и най-често експлоатират познатата тема как едно момче среща едно момиче под сребрилата луна, която после експлодира по все още неизследвани причини.

Много светове вече са забранили техните изпълнения, някои по естетически съображения, но най-често заради това, че озвучителната система на групата нарушава местните договори за ограничаване на стратегическите оръжия.

Това обаче не пречи на техните печалби да надхвърлят пределите на чистата математика, техният главен специалист по теоретично счетоводство наскоро бе назначен за професор по неоматематика в Максимегалонския университет заради заслугите му в областта на Общата и Частна теория на данъчните декларации на „Бедствен район“, където доказва, че цялата структура на континуума на космическото време е не просто крива, а тотално изкривена.

Залитайки, Форд тръгна към масата, където Зейфод, Артър и Трилийн седяха и чакаха да започне веселата част.

— Трябва да хапна нещо — каза Форд.

— Здравсти, Форд — каза Зейфод. — Поприказва ли с оня приятел, дето дига страшна врява?

Форд поклати глава неопределено.

— С Хотблек ли? Ами да, имаше нещо такова.

— Какво ти каза?

— Нищо особено. Той е... въъ...

— Да?

— Решил е да бъде мъртъв една година заради данъците. Трябва да седна.

И седна.

Сервитьорът се приближи към тях.

— Ще желаете ли да видите менюто? — попита той. — Или предпочитате да се срещнете със специалистета на деня?

— Хъ? — каза Форд.

— Хъ? — каза Артър.

— Хъ? — каза Трилиън.

— Чудесно — каза Зейфод. — Дай да го видим.

В една малка стаичка в едно от крилата на ресторантския комплекс един висок и слаб като върлина човек повдигна края на завесата и остана лице срещу лице със забвението.

Лицето му не бе от красивите, може би защото забвението прекалено често го бе спождало. Като начало то беше прекалено дълго, очите прекалено хлътнали в орбитите, бузите прекалено мършави, устните му бяха прекалено тънки и дълги, а когато се разтваряха, разкриваха два реда зъби, които твърде много приличаха на току-що измит еркереен прозорец. Ръцете, които придържаха завесата, също бяха дълги и тънки и студени. Сега докосваха леко гънките на завесата, но оставяха впечатлението, че ако не бди над тях като орел, те ще се измъкнат сами някъде и ще направят нещо отвратително в някой тъмен ъгъл.

Мъжът пусна завесата и зловещата светлина, която бе играла върху лицето му, отиде да играе на някое по-здравословно място. Започна да шари из малката си стая като богомолка, излязла на вечерен лов, и накрая се настани върху един разклатен стол до сгъваема маса, където прелисти няколко листа с анекдоти.

Прозвуча звънец.

Бутна настрана тънкия свитък изписани листа и се изправи. Прекара вяло ръце по част от милиона пъстроцветни паети, с които бе украсено самото му, и излезе през вратата.

В Ресторанта светлините бавно угаснаха, оркестърът ускори темпото, самотен лъч от прожектор проряза мрака и освети стълбището, което водеше към средата на сцената.

Нагоре по стълбите се понесе високата фигура на блестящо облечен човек. Втурна се на сцената, изтича леко до микрофона, взе го от стойката с един замах на дългите си и тънки ръце и остана така известно време, като се кланяше наляво и надясно и приемаше овациите на публиката с широка като еркереи прозорец усмивка. Махна с ръка на приятелите си сред публиката, макар че такива там нямаше, и изчака аплодисментите да стихнат.

Вдигна ръка и разтегна устните си в усмивка, която не само стигаше от ухо до ухо, но сякаш и излизаше малко извън чертите на лицето му.

— Благодаря ви, дами и господа! — извика той. — Благодаря ви! Много ви благодаря.

Огледа ги с искрящ поглед.

— Дами и господа — започна той, — Вселената такава, каквато я познаваме, е просъществувала повече от сто и седемдесет хиляди милиона милиарда години и ще загине след малко повече от половин час. И така, добре дошли на всички в Милиуейз, Ресторанта „На края на Вселената“!

С един добре пресметнат жест предизвика нов взрив от овации. С още един жест ги прекъсна.

— Тази вечер домакин на програмата ще бъда аз — каза той. — Името ми е Макс Коурдълпийн... (Всички го знаеха, защото изпълнението му бе известно из цялата Галактика, но го обяви заради новия изблик на овации, които то предизвика и които той прие със скромна усмивка и възпиращ жест)... и току-що пристигам направо от съвсем, съвсем друг Край на Времето, където водих програмата в Бар „Големия взрив“, и искам да ви уверя, дами и господа, че там прекарахме много интересна вечер. А сега ще бъда с вас до края на това историческо събитие, Края на самата История!

Поредният взрив от аплодисменти бързо затихна, когато светлината съвсем намаля. На всички маси едновременно и от само себе си пламнаха свещи и това предизвика леко ахване в залата. Хиляди малки, трепкащи светлилки обгърнаха всички вечерящи и по тях интимно заиграха безбройни сенки. Вълна от трепетна възбуда премина през притъмнелия Ресторант, когато огромният златен купол над главите им започна съвсем бавно да изгубва блясък, притъмнява и угасва.

Макс продължи да говори с приглушен глас.

— И така, дами и господа — зашепна той, — свещите са запалени, оркестърът тихо свири и като гледам как куполът от силово поле над нас гасне и става прозрачен, разкривайки едно тъмно и гнетящо небе, натежало от прастарата, достигнала предела си светлина на моравите, набъбнали звезди, си мисля, че тази вечер ще станем свидетели на един приказен апокалипсис!

Дори и нежната музика заглъхна вече. Потрес и изумление обзе всички, които досега не бяха виждали тази гледка.

Върху тях се лееше чудовищна, зловеща светлина:

— отвратителна светлина.

— гореща, убийствена светлина

— светлина, от която и адът би станал по-грозен.

Настъпваше краят на Вселената.

В продължение на няколко безкрайни секунди Ресторантът се люшка насам-натам из бушуващата пустош. След това Макс отново заговори.

— За онези от вас, които все още хранят някаква надежда, че ще видят светлика в края на тунела — каза той, — ето я истината.

Оркестърът отново засвири.

— Благодаря ви, дами и господа — извика Макс. — След минута ще бъда отново при вас, а дотогава ви оставям във вещите ръце на мистър Рег Вандала и неговия състав „Катаклизми“. Аплодисменти, дами и господа, за Рег и неговите момчета!

Страхотният хаос в небесата продължаваше.

Публиката колебливо изръкопляска, но след минута-две вече се водеха нормални разговори. Макс започна обиколката си сред масите, като пускаше шеги наляво и надясно и сам се заливаше в гръмогласен смях — изкарваше си хляба човекът.

До масата на Зейфод Бийблброкс се приближи едно голямо млекодайно животно от рода на говедата — едро, добре угоено и охранено четириногло, с огромни влажни очи, малки рога и с една почти подкупваща усмивка на устните си.

— Добър вечер — измуча то и се отпусна тежко на бутовете си. — Аз съм Специалитетът на деня. Мога ли да ви препоръчам някои части на тялото си?

Изгрухтя и примлясна няколко пъти, намести се по-удобно на задните си части и се загледа спокойно в клиентите.

Думите му предизвикаха изумление и смут у Артър и Трилиън, безразличие у Форд Префект и остро чувство на глад у Зейфод Бийблброкс.

— Може би парче от моята плешка? — предложи животното. — Задушено в бяло вино?

— Тъъ, ВАШАТА плешка? — прошепна Артър ужасено.

— Естествено, че моята, сър — изпръхтя доволно животното, — как мога да предлагам чужди плешки.

Зейфод скочи на крака и започна да ръчка и опипва плешката на животното с разбиране.

— Бутът ми също е много хубав — гордо заяви животното. — Правих специални упражнения и се храних с много зърно, за да е месото му сочно и хубаво.

Уригна се леко, примлясна и започна да преживя. Като сдъвка храната, отново я глътна.

— Или може би предпочитате нещо печено на фурна? — добави то.

— Да не искате да кажете, че това животно наистина иска да го изядем? — прошепна Трилиън на Форд.

— Аз ли? — каза Форд с безжизнен израз в очите. — Аз нищо не искам да кажа.

— Това е направо ужасно — възкликна Артър, — най-отвратителното нещо, което някога съм чувал.

— Какво те тревожи, землянино? — попита Зейфод, като насочи вниманието си към огромния бут на животното.

— Просто не мога да ям от животно, което стои пред мен и ме кани да го изям — каза Артър. — Жестоко е.

— А по-добре ли е да ядеш от животно, което не иска да бъде изядено? — каза Зейфод.

— Не е в това работата — възрази Артър. Но сетне се замисли. — Добре — каза той, — може и в това да е работата. Но все едно, сега няма да го мисля. Просто ще... въз...

Вселената вилнееше около него в предсмъртна агония.

— Мисля, че ще си взема само една зелена салата — измърмори той.

— Позволете ми да ви посъветвам да опитате черния ми дроб — обърна се животното към него. — Трябва да е станал много апетитен и крехък, месеци наред се тъпча насила.

— Само зелена салата — заяви твърдо Артър.

— Само зелена салата? — попита животното, като ококори неодобрително очи.

— Да не искате да кажете — рече му Артър, — че не бива да си взема зелена салата?

— Знаете ли — отвърна животното, — познавам много зеленчуци, които са категорични по този въпрос. Ето защо се реши веднъж завинаги да се сложи край на този заплетен проблем, като се създаде животно, което наистина желае да бъде изядено и е способно да го заяви ясно и убедително. И ето ме пред вас.

Насили се и успя да направи лек поклон.

— Чаша вода, ако обичате — каза Артър.

— Вижте какво — каза Зейфод, — ние искаме да се наядем, а не да водим кулинарни спорове. Четири пържоли алангле, ако обичате, и по-бързо. Не сме яли от петстотин седемдесет и шест милиарда години.

Животното се изправи тежко на крака. Измуча слабо.

— Позволете ми, сър, да ви поздравя за мъдрия избор. Наистина е много добър — каза то. — Ей сега ще отида и ще се застрелям.

Обърна се и смигна приятелски на Артър.

— Не се тревожете, сър — каза му то, — ще го направя по най-хуманен начин...

И без да бърза, тръгна, клатушкайки се, към кухнята.

Само след няколко минути сервитьорът пристигна с четири огромни димящи пържоли. Зейфод и Форд веднага и без никакво

колебание се нахвърлиха лакомо върху своите. Трилиън постоя малко, после сви рамене и започна да яде.

Артър зяпаше в чинията си с чувството, че му се повдига.

— Хей, землянино — каза Зейфод със злобна усмивка върху лицето, което не дъвчеше, — какво те яде?

Оркестърът продължаваше да свири.

В целия Ресторант хората и нещата се забавляваха и разговаряха. Във въздуха се носеха приказки за това или онова, а също и смесените ухания на екзотични растения, фантастични ястия и коварни вина. На разстояние безброй мили околоръст космическият катаклизъм набираше мощ към една поразителна кулминация. Поглеждайки часовника си, Макс демонстративно се върна на сцената.

— А сега, дами и господа — сияеше той, — забавлявате ли се чудесно за последен път?

— Да — извикаха онези, които са от хората, дето викат „да“, когато комиците ги питат дали се забавляват чудесно.

— Това е прекрасно — разпалваше се Макс, — наистина прекрасно. И така, към нас се носят фотонните урагани, събират се и се развихрят, готови да разкъсат последното от горещите червени слънца, затова се отпуснете удобно назад и заедно с мен се порадвайте на това, което, знам, ще бъде за всички нас едно изключително вълнуващо и най-последно преживяване.

Спря да говори и обхвана публиката с искрящ поглед.

— Повярвайте ми, дами и господа — продължи той, — тук няма вече предпоследно.

Отново млъкна. Тази вечер идеално бе разчел времето си. Вече толкова пъти бе изнасял този спектакъл, нощ след нощ. Не че думата НОЩ имаше някакъв смисъл тук, където времето бе стигнало предела си. Съществуваше само едно безкрайно повторение на сетния миг — Ресторантът се люшваше бавно напред, преминаваше отвъд най-крайната межда на времето и пак се връщаше обратно. Но тази „нощ“ бе особено добър и публиката се гърчеше в дланта на хилавата му ръка. Гласът му се сниши. Трябваше да се напрягат, за да го чуват.

— Това — каза той — е абсолютният край, окончателната и съкрушителна разруха, в която цялата величествена необятност на мирозданието ще намери своя край. Това, дами и господа, е пословичното „то“.

Гласът му още повече се сниши. В настъпилата тишина дори и една муха не би посмяла да се прокашля.

— След това — продължи той — няма нищо. Пустош. Празнота. Забвение. Абсолютно нищо...

Очите му пак заискриха — а може би блеснаха?

— Нищо... освен, разбира се, десерта и подобрани алдебарански ликьори!

Оркестърът постави музикален акцент на думите му. Излишно беше — един артист от неговия калибър нямаше нужда от подобни ефекти. Можеше да си играе с публиката така лесно, както се свири на познат музикален инструмент. Всички се смееха с облекчение. Продължи нататък.

— И поне веднъж — извика той весело — няма защо да се безпокоите, че сутринта ще ви боли главата — защото не ще има повече сутрини!

Усмихна се лъчезарно на своята щастлива, смееща се публика. Погледна нагоре към небето, което всяка вечер преживяваше все същия смъртен час, но погледът му се спря върху него само за частица от секундата. Имаше му доверие, че ще си свърши работата както трябва и това бе доверието, което един професионалист изпитва към друг.

— А сега — каза той, като запристъпва театрално по сцената — с риск да поразвалим малко прекрасното чувство на безсилие и обреченост, царящо тук тази вечер, бих желал да поздравя някои от нашите гости.

Измъкна едно листче от джоба си и продължи:

— Има ли тук — вдигна ръка, за да възпре оваците, — има ли тук група от членовете на бридж-клуба на Занселкватор фламарион, находящ се отвъд Кварнския вихровакуум? Тука ли са?

В дъното на залата прозвучаха възторжени аплодисменти, но той се престори, че не ги чува. Заозърта се, сякаш се опитваше да ги открие.

— Тука ли са? — попита отново, за да предизвика още по-бурни аплодисменти.

И ги получи, както винаги.

— А, ето ги там. Е, момчета, последен анонс — и никакви шашми. Не забравяйте, че това е един много тържествен миг.

Жадно изгълта избухналия смях.

— А има ли тука, има ли тука... група младши божества от Асгардските селения?

В далечината, откъм дясната му страна, изтрещя гръм и над сцената се изви светкавица. Неколцина космати мъже с шлемове на главите и много самодоволен вид вдигнаха чаши към него.

Минали величия, помисли си той.

— По-внимателно със спусъка, сър — подвикна им той.

Отново пуснаха в ход светкавицата. Макс ги удостои с крива усмивка.

— А сега е ред — продължи той, — а сега е ред на група млади консерватори от Сириус В. Тука ли са?

Компанията от елегантно облечени млади кучета престанаха да се замерят с хляб и започнаха да хвърлят хляб на сцената. Квичаха и джавкаха неразбираемо.

— Ами да — каза Макс, — вие сте виновни за всичко това. Осъзнавате го, нали?

— И накрая — обяви Макс, като усмири публиката и придаде на лицето си сериозен израз, — тази вечер сред нас са и група верующи, при това много благочестиви верующи, принадлежащи към Църквата на Второто пришествие на Великия пророк Заркуон.

Бяха около двадесетина на брой и седяха в самия край на залата — облечени бяха аскетично, притеснено сърбаха минерална вода и стояха настрана от всеобщото веселие. Запримигаха неодобрително, когато лъчът на прожектора попадна върху тях.

— Ето ги там — извика Макс, — седят и търпеливо чакат. Той ви каза, че пак ще дойде, но мина толкова време, а него все го няма. Но да се надяваме, момчета, че вече тича насам, защото му остават още само осем минути!

Групата последователи на Заркуон продължиха да седят неподвижно, решени да устоят на вълните от безпощаден смях, които ги заливаха.

Макс укроти публиката си.

— Но край на шегите, приятели, край на шегите. Не исках да ви обидя, наистина. Знам, че не бива да се глумим със съкровенията религиозни чувства на хората, затова предлагам да уважим с ръкопляскане Великия пророк Заркуон...

Публиката заръкопляска почитателно.

— ... където и да се намира той!

Изпрати въздушна целувка към групата мъже с каменни лица и се върна в средата на сцената.

Придърпа един висок стол и се настани върху него.

— Много се радвам — продължи да бърбри той, — че виждам толкова много хора тук тази вечер. Това е прекрасно, нали? Да, наистина е прекрасно. Защото знам, че мнозина от вас идват тук отново и отново и намирам това за чудесно. Наистина е чудесно да дойдеш, да видиш окончателния край на всичко и после да се върнеш обратно у дома в своето собствено време... да създадеш семейство, да се бориш за ново и по-добро общество, да водиш ужасни войни в името на това, което вярваш, че е правдата... Човек наистина започва да гледа с упование в бъдещето на всичко живо. За жалост обаче — той махна с ръка към беснеещия хаос над и около тях — ние всички знаем, че бъдеще няма...

Артър се обърна към Форд (все още не бе успял да осмисли какво представлява това място).

— Виж какво, ако настъпи краят на Вселената, няма ли... и ние да си отидем с нея?

Форд го изгледа с поглед, който бе на три Пангалактически гаргаробластера — с други думи, с доста премерен поглед.

— Не — отвърна той. — Слушай — продължи, — щом влезе в тази кръчма, човек попада в някаква фантастична, създадена чрез силово поле крива на времето. Или поне така мисля.

— Аха — каза Артър и отново насочи вниманието си към супата, която бе успял да получи от сервитьора вместо пържолата си.

— Гледай — каза Форд. — Ще ти покажа.

Грабна една салфетка от масата и направи отчаян опит да я разгъне.

— Гледай — повтори той, — представи си, че тази салфетка е темпоралната Вселена. Ясно? И че тази лъжица е трансформационният модул на кривата на времето...

Доста се измъчи, докато изговори последните няколко думи, затова Артър го прекъсна с неохота.

— Това е лъжицата, с която се хранех — каза той.

— Добре — каза Форд, — представи си, че ТАЗИ лъжица — откри една малка дървена лъжичка върху табличката с подправки и сосове, — че тази лъжица — но се оказа, че е невъзможно да я вдигне, — не, по-добре тази вилица...

— Хей, я да ми оставиш вилицата! — изръмжа Зейфод.

— Добре — каза Форд, — добре, добре. Защо да не допуснем... защо да не допуснем, че тази чаша с вино е темпоралната Вселена...

— Коя, тази ли, дето току-що събори на пода?

— Аз ли го направих?

— Да.

— Добре — каза Форд, — забрави го. Думата ми беше... думата ми беше... слушай, ти знаеш ли, ти знаеш ли как поначало е била създадена Вселената?

— Може и да не знам — отговори Артър, който вече съжаляваше, че е подхванал тази тема.

— Добре — каза Форд, — сега си представи следното. Вземаш една вана. Слушаш ли ме? Една голяма, кръгла вана. От абаносово дърво.

— Че откъде ще я взема? — каза Артър. — Вогоните разрушиха Хародз.

— Няма значение.

— Все туй повтаряш.

— Слушай сега.

— Добре.

— Вземаш тази вана, нали така? Представи си, че я имаш тази вана. И е направена от абаносово дърво. И е конусообразна.

— Конусообразна ли? — учуди се Артър. — Че каква...

— Шшшт! — каза Форд. — Конусообразна е. И така, вземаш тази вана и я напълваш с много ситен бял пясък. Или захар. Много ситен бял пясък или захар. С каквото и да е. Няма значение. Най-добре със захар. И когато се напълни, махаш запушалката... слушаш ли ме?

— Слушам.

— Махаш запушалката и тя започва да се сипе, нали разбираш, започва да се сипе през дупката.

— Разбирам.

— Не разбираш. Нищо не разбираш. Още не съм стигнал до най-интересното. Искаш ли да го чуеш?

— Искам.

— Ще ти кажа кое е най-интересното.

Форд се замисли за момент, опитвайки се да си спомни кое беше най-интересното.

— Най-интересното — продължи той — е следното. Всичко това се филмира.

— Интересно — съгласи се Артър.

— Вземаш една кинокамера и филмираш това, което става.

— Интересно.

— Това не е най-интересното. Сега вече се сещам кое беше най-интересното. Най-интересното е, че след това слагаш филма в прожекционния апарат... отзад напред!

— Отзад напред?

— Да. Това, че го слагаш отзад напред, е определено най-интересното. След това просто сядаш и гледаш как всичко се връща нагоре през дупката и изпълва ваната. Сега разбра ли?

— И така ли се е появила Вселената? — попита Артър.

— Не — отговори Форд. — Но е много приятно средство за разтоварване.

Посегна към чашата си с вино.

— Къде ми е чашата с вино? — попита той.

— На пода.

— А-а-а.

Форд бутна стола си назад, за да види къде е, и се блъсна в дребния зелен сервитьор, който идваше към тяхната маса с портативен телефон в ръка.

Форд се извини на сервитьора, като обясни, че е страшно пиан.

Сервитьорът му каза, че това няма значение и че го разбира много добре.

Форд поблагодари на сервитьора за разбирането, което прояви, опита се да отдаде чест, но ръката му се размина с главата с около шест инча и той се свлече под масата.

— Мистър Зейфод Бийблброкс? — попита сервитьорът.

— Тъъ, да? — каза Зейфод, като надигна глава от третата си пържола.

— Търсят ви по телефона.

— Хей, какво рече?

— Търсят ви по телефона, сър.

— Мен? Тук? Но кой знае, че съм тук?

Едната от главите му започна да се чуди. Другата дъвчеше с наслада храната, с която не спираше да се тъпче.

— Нали ще ме извините, че продължавам да се храня? — каза дъвчещата глава, без да спира да дъвче.

Толкова много хора го преследваха сега, че им изгуби края. Не трябваше да влиза в ресторанта по този очебиен начин. Но защо пък не, по дяволите, помисли си той. Как е възможно човек да се забавлява, ако никой не го гледа?

— Вероятно някой от присъстващите те е издал на Галактическата полиция — каза Трилиън. — Всички те видяха да влизаш.

— Да не искаш да кажеш, че искат да ме арестуват по телефона? — каза Зейфод. — Може пък и така да е. Ставам доста опасен, когато ме притиснат до стената.

— Да — каза един глас изпод масата, — излъчваш толкова страх, че поразяваш всичко наоколо.

— Хей, какво става? Това да не е денят на Страшния съд? — изръмжа Зейфод.

— Ама и това ли ще видим? — попита Артър плахо.

— Аз за никъде не бързам — смотолеви Зейфод. — Хей, кой може да ме търси по телефона? — скрита Форд под масата. — Хайде, приятел, излизай — каза му той, — може да имам нужда от тебе.

— Нямам честта — каза сервитьорът — да познавам металния господин, за когото става дума, сър...

— Металния?

— Да, сър.

— Метален ли каза?

— Да, сър. Казах, че нямам честта да познавам въпросния метален господин...

— Добре, продължавай.

— Но доколкото ми е известно, той очаква вашето завръщане от много хилядолетия. Изглежда, че доста набързо сте заминали оттука.

— ЗАМИНАЛИ оттука? — удиви се Зейфод. — Я не се прави на интересен! Че ние току-що пристигнахме тука!

— Това е така, сър — упорстваше сервитьорът, — но преди да пристигнете тука, сър, изглежда, сте заминали оттука.

Зейфод се замисли над това с едната си глава, после и с другата.

— Искаш да кажеш — продума той, — че преди да пристигнем тука, ние сме заминали оттука?

„Чака ме една трудна нощ“, помисли си сервитьорът.

— Точно така, сър — отговори той.

— Кажете на психоаналитика си да ти взема допълнително за опасен труд — посъветва го Зейфод.

— Не, чакай малко — обади се Форд, като отново се появи изпод масата. — Къде по-точно се намираме?

— Ако трябва да бъде абсолютно точен, сър, на Фрогстар, Свят В.

— Но ние току-що заминахме оттам — взмути се Зейфод. — Заминахме оттам и дойдохме в Ресторант „На края на Вселената.“

— Да, сър — каза сервитьорът, усещайки, че финалът е вече близо и победата ще е негова, — единият е построен върху останките на другия.

— Ооо — каза Артър прозорливо, — значи сме пътували във времето, но не и в пространството.

— Слушай, полуеволюирала човекоподобна маймуно — сръза го Зейфод, — защо не идеш да се качиш на някое дърво?

Артър се наежи.

— А ти върви да си блъснеш главите една в друга, четириоко чудовище такова — посъветва го той.

— Знаете ли, сър — обърна се сервитьорът към Зейфод, — вашата маймуна ме е разбрала правилно.

Артър започна да заеква от бяс и не успя да каже нищо обидно, нито пък свързано.

— Направили сте скок напред от... струва ми се, петстотин седемдесет и шест милиарда години, без да се помръднете от мястото си — поясни сервитьорът с усмивка. Изпитваше прекрасното чувство, че най-сетне е успял да се наложи, и то при нищожни шансове за успех.

— Ами да! — извика Зейфод. — Сега го разбрах. Заповядах на компютъра да ни закара до най-близкото заведение за обществено хранене и той е сторил точно това. Като изключим тези петстотин

седемдесет и шест милиарда години, ние изобщо не сме се помръдвали. Много умно от негова страна.

Всички се съгласиха, че е много умно от негова страна.

— Но кой е — каза Зейфод — този образ, дето ме търси по телефона?

— Абе какво стана с Марвин? — попита Трилиън.

Зейфод плесна с ръце главите си.

— Андроида параноид! Оставих го да се вайка на Фрогстар, Свят В.

— Кога беше това?

— Ами, въъ, преди, струва ми се, петстотин седемдесет и шест милиарда години — отвърна Зейфод. — Хей, въъ, шефе, я ми подай жицата.

Веждите на дребния зелен сервитър затанцуваха по челото му от объркване.

— Не ви разбрах, сър? — смотолеви той.

— Телефона, келнер — каза Зейфод и го грабна от ръката му. — Тюю, толкова сте изостанали тука, че се чудя как ви има още.

— Да, сър.

— Хей, Марвин, ти ли си? — извика Зейфод в слушалката. — Как си, момчето ми?

Настъпи дълго мълчание, преди да се чуе един глух, тънък глас.

— Би трябвало да знаете, че се чувствам много потиснат — каза гласът.

Зейфод закри слушалката с ръка.

— Марвин е — обяви той.

— Хей, Марвин — продължи той по телефона, — тука е страшно весело. Ядене, пиене, малко лични обиди и Вселената пред изфиряване. Къде мога да те намеря?

Отново настъпи мълчание.

— Не е необходимо да се преструвате, че се интересувате от мене — каза Марвин накрая. — Много добре знам, че съм само един жалък робот.

— Окей, окей — каза Зейфод, — но къде си?

— „Включи на заден основния двигател, Марвин“, ето това чувам аз, „отвори входната камера номер три, Марвин. Марвин, би ли

могъл да вдигнеш онази хартийка?“ Мога ли да вдигна онази хартийка! Аз, дете имам мозък, голям като планета... а те ме карат да...

— Да, да — каза Зейфод със съчувствие, което изобщо не личеше.

— Но вече свикнах да ме унижават — не спираше да се окайва Марвин. — Мога дори да отида и да си пъкна главата в кофа с вода, ако искате. Искате ли да отида и си пъкна главата в кофа с вада? Приготвил съм една. Момент.

— Тъъ, хей, Марвин... — опита се да го спре Зейфод, но беше твърде късно.

От слушалката долитаха далечни тъжни подрънквания и бълбукания.

— Какво казва? — попита Трилиън.

— Нищо — отвърна Зейфод, — сега си мие главата.

— И така — заговори Марвин отново, като леко клокочеше, — надявам се, че съм ви доставил удоволствие...

— Да, да — каза Зейфод, — а сега би ли ми казал къде се намираш?

— На паркинга съм — каза Марвин.

— На паркинга ли? — изненада се Зейфод. — Какво правиш там?

— Паркирам коли, какво друго мога да правя на един паркинг?

— Добре, стой там, ей сега ще слезем.

С едно-единствено движение Зейфод скочи на крака, захвърли телефона и се подписа „Хотблек Десиато“ върху сметката.

— Хайде, момчета — каза той, — Марвин е на паркинга. Отиваме при него.

— Какво прави на паркинга? — попита Артър.

— Паркира коли, какво друго може да прави? Да вървим.

— Ами Края на Вселената? Ще изпуснем най-важния момент.

— Гледал съм го. Нищо не струва — каза Зейфод. — Просто един мялог.

— Какво?

— Обратното на голям взрив. Хайде, по-бързо.

Почти никой от останалите гости не им обърна внимание, когато се запромъкваха между масите към изхода. Очите им бяха приковани в ужасяващото небе.

— Едно интересно явление може да се наблюдава сега — говореше им Макс — в горния ляв квадрант на небосвода, където, ако се вгледате внимателно, ще видите как звездната система Хастромил се превръща в ултравиолетови пари. Има ли тук някой от Хастромил?

Някъде в дъното на залата се чуха един-два колебливи възгласа.

— Е, какво да се прави — каза Макс, като им се ухили весело, — сега е твърде късно да се притеснявате дали не сте забравили котлона включен.

ГЛАВА XVIII

Централното фоайе на Ресторанта беше почти празно, но въпреки това Форд успя да се провре през него.

Зейфод го хвана здраво за ръцете и го натика в една кабинка, поставена встрани от входа.

— Какво правиш с него? — попита Артър.

— Отрезвявам го — каза Зейфод и пусна една монета в апарата.

Засвяткаха лампички, развихриха се газове.

— Привет — каза Форд, когато след минута изскочи навън, — къде отиваме?

— Слизаме в паркинга. Хайде.

— А защо не използваме системите на персонала за телепортиране във времето — предложи Форд. — Веднага можем да се върнем на „Златно сърце“.

— Да, но нещо охладнях към този кораб. Зарниууп може да си го задържи. Не искам повече да играя по свирката му. Да видим какво ще намерим тука.

Едно щастливо Вертикално превозващо средство на Сириуската кибернетична корпорация ги свали дълбоко под основите на Ресторанта. Със задоволство забелязаха, че злосторници го бяха повредили и не правеше опити да ги ощастливява, докато ги смъква надолу.

В дъното на шахтата вратите на асансьора се отвориха и в лицето ги блъсна струя студен и застоял въздух.

Първото нещо, което видяха, след като излязоха от асансьора, бе една дълга бетонна стена с над петдесет врати — това бяха тоалетните за петдесетте основни форми на живот. И въпреки това, като всеки друг паркинг в Галактиката, в цялата история на паркингите и този миришеше най-вече на липса на търпение.

Завиха покрай един ъгъл и попаднаха върху подвижна пътечка, която пресичаше огромно, разделено на клетки помещение, което се губеше в далечината.

Във всяка клетка се намираше по един космически кораб, собственост на някой от гостите на Ресторанта горе. Някои бяха малки, практични, серийно производство, други бяха огромни, лъскави кораби лимузини, скъпи играчки за богатите.

Очите на Зейфод заблестяха — може би от алчност, а може и от нещо друго, — когато минаваше покрай тях. Всъщност най-добре е да изясним този въпрос — очите му определено блестяха от алчност.

— Ето го — каза Трилиън — Марвин, там долу.

Погледнаха натам, накъдето тя сочеше. Едва различиха малката метална фигура, която вяло търкаше с парцал опашката на грамаден сребрист пътнически звездолет.

На равни интервали от двете страни на движещата се пътека широки прозрачни тръби отвеждаха към партерния етаж на паркинга. Зейфод направи крачка встрани от пътеката към една от тях и се спусна плавно надолу. Останалите го последваха. Когато по-късно си спомняше за този скок, Артър Дент си мислеше, че това е най-приятното преживяване по време на странствованията му из Галактиката.

— Хей, Марвин — извика Зейфод, крачейки към него. — Хей, много се радваме, че те виждаме, момчето ми.

Марвин се обърна и дотолкова, доколкото едно съвсем неподвижно метално лице е способно да изразява укор, неговото изразяваше точно това.

— Не ви вярвам — каза той, — никой никога не ми се радва.

— Както искаш — каза Зейфод и тръгна да оглежда корабите.

Форд го последва.

Само Трилиън и Артър отидоха при Марвин.

— Не, ние наистина се радваме — каза Трилиън и го потупа по онзи начин, който Марвин страшно мразеше. — Толкова време стоиш и ни чакаш.

— Петстотин седемдесет и шест милиарда три хиляди петстотин седемдесет и девет години — уточни Марвин. — Преброих ги.

— Е, вече сме тука — каза Трилиън, усецайки (съвсем уместно според Марвин), че това, което казва, е малко глупаво.

— Най-трудни бяха първите десет милиона години — каза Марвин. — Вторите десет милиона години също бяха най-тежки.

Третите десет милиона години съвсем не бяха приятни. След това тръгнаха надолу.

Направи пауза, продължила точно толкова, колкото е необходимо, за да ги накара да се почувстват задължени да кажат нещо, и тогава ги прекъсна.

— И това, което най-вече потиска човека при тази работа, са хората, които среща покрай нея — каза той и отново млъкна.

Трилиън се прокашля.

— А това...

— Най-интересния си разговор проведох преди около четиридесет милиона години — продължи Марвин.

Отново замълча.

— О, и...

— И то с един автомат за кафе.

Поизчака малко.

— Това е...

— Не ви е приятно да разговаряте с мен, нали? — заяви Марвин с глух, отчаян глас.

Трилиън му обърна гръб и заговори с Артър.

По-надолу в залата Форд Префект откри нещо, което веднага му грабна сърцето. Всъщност това бяха няколко такива неща.

— Зейфод — обади се тихо той, — погледни ги само тези малки звездни плъзгачи...

Зейфод ги погледна и хареса това, което видя.

Корабът, който в момента оглеждаха, в действителност беше доста малък, но необикновен — създаден най-вече за забавление на богатите хлапаци. Външно не представляваше кой знае какво. Много приличаше на хартиена стреличка, дълга около двадесет фута и направена от много тънко, но изключително здраво метално фолио. На опашката се намираше малка, хоризонтално разположена двуместна кабина. Оборудван бе с миниатюрен двигател с магическа тяга, който не можеше да развива големи скорости. Но това, което го правеше необикновен, беше неговият поглъщател на топлина.

Поглъщателят на топлина има маса от около две хиляди милиарда тона и е инсталиран в черна дупка, затворена в

електромагнитно поле. Този поглъщател на топлина, който е поставен в средната част на кораба, му позволява да се доближи на разстояние около пет мили до което и да е жълто слънце, където улавя някоя изригваща от повърхността му вълна и се понася върху нея.

Космическият сърфинг е един от най-екзотичните и вълнуващи спортове и тези, които се осмеляват и могат да си позволят да го практикуват, са сред най-прославените и фаворизирани мъже в Галактиката.

Разбира се, това е същевременно и един изумително опасен спорт — онези, които не загиват, докато летят, неизменно умират от сексуално изтощение по време на разгулните сбирки, организирани в клуб „Дедал“ веднага след завръщането им.

Форд и Зейфод позяпаха малко и отминаха нататък.

— Ами този хубавец — каза Форд, — виж го това звездно бъги с цвят на мандарин и с изрисуваните върху него черни слънца...

Звездното бъги също е малък кораб — всъщност името му е съвсем неудачно, защото изобщо не е пригодно да покорява междузвездни пространства. Служи предимно за прескачане от една планета на друга, но му е придаден спортен вид и е издокарано тъй, че да изглежда това, което не е. Но като форма беше много добре. Отминаха нататък.

Следващият беше един доста голям, дълъг тридесет метра кораб лимузина, очевидно създаден с една-единствена цел — да накара всеки, който го види, да се поболее от завист. И боядисването, и допълнителните украшения недвусмислено говореха: „Не само съм достатъчно богат да си го позволя този кораб, но съм и достатъчно богат, за да не го приемам сериозно.“ Той беше удивително грозен.

— Погледни го само — каза Зейфод. — Мултиструен кварков двигател, перспулексиви стъпала... Трябва да е правен от Лазлар Лирикон по поръчка.

Огледа го инч по инч.

— Да — каза той, — ето я емблемата. Инфрарозов гуцер върху неутроновата защитна обвивка на двигателя. Фабричната марка на Лазлар. Този човек няма срам.

— Веднъж ме изпревари един от тези кучи синове някъде към Мъглявината Аксел — каза Форд. — Движех се с пълна скорост, а това

чудо просто прелетя край мен, като двигателят му едва се чуваше. Просто невероятно.

Зейфод подсвирна одобрително.

— След десет секунди — продължи Форд — се блъсна право в третата луна на Джаглан Бета.

— Не думай!

— Иначе е страшен кораб. Прилича на риба, движи се като риба, управлява се като крава.

Форд заобиколи, за да го огледа и от другата страна.

— Хей, ела тука — извика той. — На тази страна е изрисувана голяма фреска. Избухващо слънце — емблемата на Бедствен район. Това трябва да е корабът на Хотблек. Голям щастливец излезе, старият му глупак. Нали знаеш, имат една ужасна песен, която завършва с това, че един специално построен за случая кораб се блъска в слънцето. Казват, че е поразително зрелище. Но сигурно скъпо им излизат тези кораби за еднократна употреба.

Вниманието на Зейфод обаче бе насочено другаде. Бе изцяло насочено към кораба, който се намираще до лимузината на Хотблек Десиато. И двете му уста зееха отворени.

— Това — каза той, — това... е вредно за очите...

Форд погледна нататък. Той също остана изумен.

Това бе кораб с изчистени, класически линии. Приличаше на сплескана съомга, беше двадесет ярда дълъг, идеално лъснат и гладък. Имаше едно нещо обаче, което го правеше забележителен.

— Толкова е... ЧЕРЕН! — промълви Форд Префект. — Очертанията му едва личат... светлината сякаш просто потъва в него!

Зейфод не реагира. Той просто се бе влюбил.

Чернотата на кораба бе толкова дълбока, че беше почти невъзможно да прецениш на какво разстояние се намиращ от него.

— Очите ти просто се плъзгат по него... — изуми се Форд.

Мигът бе вълнуващ. Форд прехапа устни.

Зейфод се приближи към него бавно, като човек, обладан от силно чувство — или по-точно, като човек, който силно желае да обладае нещо. Ръката му се протегна напред, за да го погали. Ръката му се спря. Ръката му отново се протегна напред, за да го погали. Ръката му отново се спря.

— Ела да прокараш ръка по тази повърхност — каза той с приглушен глас.

Форд се опита да прокара ръка по нея. Ръката му се спря.

— Не... не мога... — каза той.

— Видя ли — каза Зейфод, — липсва каквото и да е триене. Каква ли скорост развива...

Обърна се към Форд и го изгледа сериозно. Всъщност една от главите му направи това — другата продължи да съзерцава кораба със страхопочитание.

— Какво мислиш, Форд? — попита той.

— Искаш да кажеш... въъ — Форд погледна назад през рамо, — искаш да кажеш, можем ли да си тръгнем с него? Смяташ ли, че е редно?

— Не.

— И аз не смятам.

— Но ще го направим, нали?

— А имаме ли друг избор?

Погледаха още малко, докато Зейфод рязко се окопоти и настрои за действие.

— Да се размърдаме — каза той. — След една-две минути Вселената ще избухне и всички гадняри ще се юрнат долу да си търсят буржоазо-мобилите.

— Зейфод — обади се Форд.

— Да?

— Как ще го направим?

— Много лесно — рече той и се обърна. — Марвин! — извика.

Бавно, мъчително и с милион малки подрънкващи и скрибуцащи звуци, които се бе научил да имитира, Марвин се завъртя, за да се отзове на повикването.

— Ела тука — каза Зейфод. — Имаме една работа за тебе.

Марвин се затътри към тях.

— Няма да ми достави никакво удоволствие — заяви той.

— Ще видиш, че ще ти достави — каза Зейфод възторжено. — Пред теб се открива един съвсем нов живот.

— Ох, още един ли? — простена Марвин.

— Млъкни и слушай! — сопна му се Зейфод. — Този път наистина ще има и силни усещания, и приключения, и фантастични

преживявания.

— Звучи ужасно — каза Марвин.

— Марвин! От теб искам само...

— Предполагам, че искате да ви отворя този кораб?

— Какво? Ъъ... да. Точно така — промълви Зейфод неспокойно. Най-малко три от очите му бяха вече приковани върху входа. Нямаше никакво време за губене.

— По-добре направо да ми бяхте заповядали, вместо да се опитвате да ме ентусиазирате — рече Марвин, — защото не можете.

След това се приближи до кораба, докосна го и един от люковете се отвори.

Форд и Зейфод втренчиха поглед в отвора.

— Не ми благодарете — каза Марвин. — О, ама вие и не възнамерявате.

И той се затътри обратно към мястото си.

Артър и Трилиън ги заобиколиха.

— Какво става? — попита Артър.

— Погледни това — каза Форд. — Погледни вътрешността на този кораб.

— Става все по-странно и по-странно — прошепна Зейфод.

— Всичко е черно — каза Форд. — Всичко в него е свършено черно.

В Ресторанта нещата бързо приближаваха онзи миг, след който нямаше да има други мигове.

Всички очи бяха вперени в купола, освен тези на телохранителя на Хотблек Десиато, които бяха вторачени в Хотблек, и тези на самия Хотблек Десиато, които телохранителят бе затворил от уважение към него.

Телохранителят се наведе напред през масата. Ако Хотблек Десиато беше жив, навярно щеше да сметне, че това е удобен момент да се облегне назад или дори да отиде на една кратка разходка. Телохранителят му не беше от хората, които стават по-симпатични отблизо. Поради злополучното си състояние обаче Хотблек Десиато не се помръдна от мястото си.

— Мистър Десиато? Сър? — прошепна телохранителят.

Колчем проговореше, мускулите от двете страни на устата му сякаш се покатерваха един върху друг, за да не възпрепятстват процеса на говорене.

— Мистър Десиато? Чувате ли ме?

Съвсем естествено Хотблек Десиато нищо не отговори.

— Хотблек? — изсъска телохранителят.

И отново съвсем естествено Хотблек Десиато нищо не каза. Свръхестествено обаче все пак реагира.

На масата пред него една винена чаша започна да звънти и една вилица се издигна около инч, и почука по чашата. След това отново се върна на масата.

Телохранителят изгрухтя доволно.

— Време е да тръгваме, мистър Десиато — измърмори телохранителят. — Не ми се ще да се блъскаме в навалищата, особено във вашето състояние. Трябва да сте свеж и отпочинал за следващия си концерт. Имаше страшно много публика за него. Една от най-добрите. На Какрафон. Преди петстотин седемдесет и шест милиарда и два милиона години. Нали чакаш с огромно нетърпение да беше излязъл на сцената?

Вилицата отново се надигна, спря се, заклати се нерешително и пак се върна на мястото си.

— Хайде де — подкани го телохранителят, — доколкото си спомням, ще бъде страшен концерт. Направо ги уби.

Ако можеше да го чуе, д-р Дан Стрийтменшънър щеше да получи апоплектичен удар.

— Номерът с черния кораб, който се забива в слънцето, винаги ги шашва, а новият е истински красавец. Яд ме е, че трябва да загине. Като слезем долу, ще включа черния кораб на автопилот, а ние ще си тръгнем с лимузината. Окей?

Вилицата чукна по чашата в знак на съгласие, а виното в нея тайнствено изчезна.

Телохранителят изкара количката с мистър Хотблек Десиато от Ресторанта.

— А сега — извика Макс от средата на сцената — настъпва мигът, който всички ние очакваме! — и вдигна ръцете си нагоре.

Зад него оркестърът съвсем побесня — тимпаните лудо забиха, синтоострунните инструменти нададоха вой. Макс се бе скарал с тях по

този повод, но те твърдяха, че според техния договор точно това трябва да правят. Импресариото му трябваше да уреди този въпрос.

— Небесата започват да врат! — крещеше той. — Всемирът пропада в нищото с кански писък! След двадесет секунди само ще настъпи краят на цялата Вселена! Ето, светлината на безкрая вече не връхлита!

Около тях разрухата бушуваше с грозна сила — в този момент едва доловимо се чу далечен, идещ сякаш от безкрая глас на тромпет. Макс се обърна и хвърли злобен поглед на оркестъра. Ни един от тях обаче не свиреше на тромпет. Изведнъж на сцената до него се изви и заблещука струйка дим. Сега прозвучаха повече тромпети. Над петстотин пъти Макс бе участвал в този спектакъл, но досега нищо подобно не се беше случвало. Дръпна се уплашено назад, но още докато правеше това, в струйката дим съвсем бавно се появи някаква фигура — фигурата на един прастар мъж, с дълга брада, облечен и обвит със светлина. В очите му грейха звезди, а на главата си имаше златна корона.

— Какво е това? — промълви Макс, ококорил безумни очи. — Какво става?

В дъното на Ресторанта групата богомолци с каменни лица от църквата на Второто пришествие на Великия пророк Заркуон скочиха възторжено на крака, като пееха псалми и плачеха.

Макс примигна от учудване. Протегна ръце към публиката.

— Овации, дами и господа — изрева той, — за Великия пророк Заркуон! Той дойде! Во истина дойде!

Избухнаха бурни овации, когато Макс прекоси сцената и поднесе микрофона на пророка.

Заркуон се прокашля. Погледът му обходи многобройната публика. Звездите в очите му запремигаха неспокойно. Въртеше притеснено микрофона в ръцете си.

— Тъъ... — рече той, — здравейте. Тъъ, съжалявам, че малко закъснях. Беше страшно напрежение, все нещо изникваше в последния момент.

Изглеждаше скован от настъпилата очаквателна, изпълнена със страхопочитание тишина. Прочисти си гърлото.

— Тъъ, как сме с времето? — попита той. — Имам ли една мин...

И в този момент настъпи краят на Вселената.

ГЛАВА XIX

Едно от главните достойнства, допринесли най-много за търговския успех на онази наистина забележителна книга ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ — освен относително ниската ѝ цена и това, че върху корицата ѝ с големи приветливи букви са изписани думите БЕЗ ПАНИКА — е нейният сбит и навремени достоверен глосар. Данните, отнасящи се до геосоциалната природа на Вселената например са коментирани много често от страница деветстотин тридесет и осем хиляди триста двадесет и четири и страница деветстотин тридесет и осем хиляди триста двадесет и шест; прекалено елементарният стил, в който са написани, отчасти се обяснява с факта, че редакторите, за да не изпуснат крайния срок за публикуване, преписват информацията от гърба на кутия с овесени ядки, като набързо я украсяват с няколко бележки под линия с цел да не бъдат подведени под отговорност за нарушаване на невероятно заплетените закони на галактическото авторско право.

Интересно е да се отбележи, че един от по-късните редактори се изхитри да изпрати книгата назад във времето и след това успешно осъди фирмата производителка на овесените ядки за нарушаване на същите тези закони.

Ето един характерен откъс:

ВСЕЛЕНАТА — някои сведения, които ще ви помогнат да живеете в нея.

1. ПЛОЩ: Безкрайна.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ предлага следната дефиниция на думата „безкраен“.

Безкраен: По-голям от най-голямото нещо, съществувало някога. Всъщност много по-голям от него. Наистина смайващо огромен, абсолютно зашеметяващ с размерите си, предизвикващ реплики от рода на „Аууу, колко е голям“. Безкрайността е толкова голяма, че в сравнение с нея самата идея за големина изглежда абсурдно малка. Ако вземете нещо необятно и го умножите по нещо колосално, и

резултатите умножите по нещо изумително грамадно, донякъде ще придобиете представа за понятието, което се опитваме да поясним тук.

2. ВНОС: Не съществува.

Невъзможно е да се внасят неща в безкрайна площ, защото не съществуват територии извън нея, откъдето да се внасят тези неща.

3. ИЗНОС: Не съществува.

Виж „Внос“.

4. НАСЕЛЕНИЕ: Не съществува.

Известно е, че има безброй светове просто защото има безкрайно много пространство, в което те да съществуват. Не всеки от тях обаче е населен. Следователно трябва да има краен брой населени светове. Всяко крайно число, разделено на безкрайно дава резултат, толкова близък до нулата, че е без всякакво значение и поради това може да се каже, че средния брой на населението на всички планети във Вселената е практически равен на нула. От това следва, че броят на населението на цялата Вселена е също равен на нула и че хората, които е възможно да срещате от време на време, са просто плод на болното ви въображение.

5. ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ: Не съществуват.

В действителност в Галактиката има три свободно конвертируеми валути, но нито една от тях не е от значение. Алтерианският долар неотдавна съвсем се обезцени, с Фланианското Мънисто могат да се закупят само Фланиански Мъниста, а Триганичното Пу си има един много специален проблем. Разменният му курс от осем Нингита за едно Пу не е никак сложен, но тъй като едно Нинги представлява триъгълна гумена монета с дължина на всяка от страните от шест хиляди и осемстотин мили, досега никой не е събрал достатъчно, за да притежава едно Пу. Нингитата не могат да се обменят срещу други валути, защото Галактибанките отказват да имат работа с толкова дребни пари. Позовавайки се на този факт, не е никак трудно да се докаже, че Галактибанките са също плод на нечие болно въображение.

6. ИЗКУСТВО: Не съществува.

Изкуството има за задача да насочва огледалото срещу лицето на природата, а няма огледало, което да е достатъчно голямо за тази цел — виж точка първа.

7. СЕКС: Не съществува.

В действителност обаче той се практикува ужасно много, най-вече поради пълната липса на пари, търговия, банки, изкуство или каквато и да е друга дейност, с която несъществуващите хора във Вселената биха могли да запълват времето си. Но не си струва да го обсъждаме надълго и нашироко тука, защото е страшно сложно нещо. За допълнителна информация вижте ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, глави седма, девета, десета, единадесета, четиринадесета, шестнадесета, седемнадесета, деветнадесета, от двадесет и първа до осемдесет и четвърта включително, всъщност почти всички останали глави на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ.

ГЛАВА XX

Ресторантът продължаваше да съществува, но всичко останало бе изчезнало. Темпоралната реластатика го държеше и съхраняваше в нищото, което не беше просто вакуум, а наистина нищо — не съществуваше вече нищо, в което да се каже, че има вакуум.

Куполът от силово поле отново бе станал непрозрачен, програмата беше свършила, гостите на Ресторанта си тръгнаха, Заркуон бе изчезнал заедно с Вселената, турбините на Времето се готвеха да дръпнат Ресторанта отсам крайния предел на времето, за да бъде почистен и нагласен за обедното представление, а Макс Куордълплийн се бе завърнал в своята малка завесена гримьорна и се опитваше да се свърже по телефона със своя импресарио.

На паркинга черният кораб стоеше на мястото си затворен и безмълвен.

В паркинга влезе покойният мистър Хотблек Десиато, тикан по подвижната пътека от своя телохранилел.

Двамата се спуснаха долу по един от улеите. Когато приближиха до кораба лимузина, от едната му страна се отвори падащ люк, захвана колелетата на количката и я издърпа вътре. Телохранилелят я последва и след като се увери, че шефът му е надеждно включен към системата за поддържане на смъртта, продължи нататък към пилотската кабина. Тук той включи системата за дистанционно управление, която задейства автопилота на черния кораб, паркиран до лимузината, доставяйки по този начин огромно облекчение на Зейфод Бийблброкс, който повече от десет минути вече се опитваше да го подкара.

Черният кораб се плъзна плавно напред, излезе от клетката си, зави и безшумно се понесе по централната алея. Като достигна края и, набра скорост, влетя в камерата за прехвърляне във Времето и потегли по дългия път назад към далечното минало.

Обедното меню на Милиуейз цитира, с разрешение, един пасаж от ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. Пасажът е следният:

ИСТОРИЯТА НА ВСЯКА ВЕЛИКА ГАЛАКТИЧЕСКА ЦИВИЛИЗАЦИЯ ПРЕМИНАВА ПРЕЗ ТРИ РАЗЛИЧНИ И ЯСНО ОЧЕРТАНИ ПЕРИОДА: ОЦЕЛЯВАНЕ, ЛЮБОЗНАТЕЛНОСТ И ИЗТЪНЧЕНОСТ, ИЗВЕСТНИ СЪЩО И КАТО ПЕРИОДИТЕ НА „КАК“, „ЗАЩО“ И „КЪДЕ“.

НАПРИМЕР ПЪРВИЯТ ПЕРИОД БИ МОГЪЛ ДА СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С ВЪПРОСА „КАК ДА СЕ НАХРАНИМ?“, ВТОРИЯТ С ВЪПРОСА „ЗАЩО СЕ ХРАНИМ?“, А ТРЕТИЯТ С ВЪПРОСА „КЪДЕ ЩЕ ОБЯДВАМЕ?“.

По-нататък в менюто се намеква, че Милиуейз, Ресторантът „На края на Вселената“ предлага много изискан, задоволяващ всякакви вкусове отговор на третия от горните въпроси.

В него не е казано нищо за това, че докато на една голяма цивилизация обикновено са й необходими много хилядолетия, за да премине през периодите Как, Защо и Къде, някои малки социални групировки са способни при стресови ситуации да ги преминат изключително бързо.

— Как вървят нещата? — попита Артър Дент.

— Зле — отвърна Форд Префект.

— Къде отиваме? — попита Трилиън.

— Не знам — каза Зейфод Бийблброкс.

— Защо не знаеш? — пожела да разбере Артър Дент.

— Затваряй си устата — предложиха Зейфод Бийблброкс и Форд Префект.

— Всъщност искате да кажете — продължи Артър Дент, игнорирайки предложението, — че загубихме управление.

Корабът отворително се тресеше и клатеше, докато Форд и Зейфод се опитваха да изтръгнат управлението от ръцете на автопилота. Двигателите ревяха и виеха като изморени деца в супермаркет.

— Тази идиотска цветова гама ще ме побърка — каза Зейфод, чиято любов към този кораб бе продължила три минути след

излитането му. — Всеки път, когато се опиташ да включиш някой от тези дяволски черни прибори с черни указания на черен фон, една малка черна лампичка светва с черна светлина, за да ти покаже, че си го направил. Какво е това?! Да не е някаква нова галактическа суперкатафалка?

Стените на люлеещата се кабина също бяха черни, таванът беше черен, седалките — които бяха само загатнати, защото единственият полет, заради който бе построен този кораб, се предвиждаше да бъде непилотиран — бяха черни, контролното табло беше черно, приборите бяха черни, малките винчета, с които бяха закрепени, бяха черни, тънката гофрирана найлонова подова настилка беше черна и когато повдигнаха единия ѝ край, видяха, че дунапреновата подложка също е черна.

— Изглежда оня, който го е проектирал, има очи, които реагират на други дължини на светлинните вълни — предложи Трилиън.

— Или пък му липсва въображение — промърмори Артър.

— Възможно е — каза Марвин — да се е чувствал много потиснат.

Всъщност, макар че нямаше как да знаят за това, цветовото оформление бе подбрано в памет на прискърбното, печално и необлагаемо с данъци състояние на собственика.

Корабът се разтърси по особено отвратителен начин.

— По-леко, де — примоли се Артър, — ще ме хване космическа болест.

— Хронологическата болест — поправи го Форд. — Носим се назад във времето.

— Благодаря — каза Артър, — сега наистина ще ми стане лошо.

— Хайде, давай — каза Зейфод, — тъкмо ще стане малко по-шарено.

— И на това му викате възпитан разговор след вечеря, така ли? — възмути се Артър.

Зейфод остави Форд да се мъчи с приборите и залитна към Артър.

— Слушай, землянино — каза той с яд, — ти още не си свършил работата си, нали така? Въпросът на Окончателния отговор, забрави ли?

— А, това ли? — каза Артър — Мислех, че сме го забравили.

— Не и аз, сладур. Както казаха мишките, има хора, които биха дали страшно много пари за него. А той си стои заключен в твоята тъй наречена глава.

— Да, но...

— Никакво но! Напрегни си малко мозъка. Смисъла на Живота! Ако сложим ръка на това, всички луди доктори в Галактиката могат да бъдат изнудвани, а от това ще паднат страшно много пари. Аз на моя дължа цяло състояние.

Артър въздъхна дълбоко без особено въодушевление.

— Добре де — каза той, — но откъде да започнем? Аз откъде да знам? Казват, че Окончателният отговор, или каквото му викат там, е Четиридесет и две, а откъде мога аз да знам какъв е въпросът? Всякакъв може да бъде. Например колко е шест по седем?

Зейфод го гледа напрегнато известно време. След това очите му светнаха възторжено.

— Четиридесет и две! — извика той.

Артър прекара длан по челото си.

— Да — каза той търпеливо, — знам това.

Лицата на Зейфод се удължиха.

— Исках просто да кажа, че въпросът може да бъде всякакъв — продължи Артър, — и не виждам защо аз трябва да го знам.

— Защото — тросна му се Зейфод — ти си бил там, когато твоята планета хвъркна във въздуха.

— На Земята ние имаме... — започна Артър.

— Имахте — поправи го Зейфод.

— ... нещо наречено такт. Но както и да е. Слушай, аз просто не знам.

Един приглушен глас прозвуча тихо в кабината.

— Аз знам — каза Марвин.

Форд извика откъм приборното табло, с което продължаваше да води обречена на неуспех битка.

— Не се меси в тази работа, Марвин — рече той. — Това е разговор между живи организми.

— Закодиран е в мозъчните вълни на землянина — продължи Марвин, — но не ми се вярва, да имате голямо желание да го научите.

— Искаш да кажеш — рече Артър, — искаш да кажеш, че можеш да четеш в мозъка ми?

— Да — отвърна Марвин.

Артър го изгледа изненадано.

— И...? — смотолеви той.

— Учудвам се как можеш да живееш с нещо толкова малко.

— Аха — каза Артър, — обиждаш.

— Да — потвърди Марвин.

— Ооо, я не му обръщай внимание — обади се Зейфод, — просто си измисля.

— Измислям ли? — каза Марвин, като въртеше глава, пародирайки учудване. — Каква полза имам да измислям нещо? Животът си е достатъчно лош и без да го доизмислям.

— Марвин — каза Трилиън с любезен и благ глас, с какъвто единствено тя все още успяваше да разговаря с това сбъркано същество, — ако си знаел през цялото време, защо тогава не си ни казал?

Главата на Марвин се извърна към нея.

— Защото не сте ме питали — отговори просто той.

— Е, сега те питаме, железни човече — каза Форд, обръщайки глава към него.

В този момент корабът изведнъж спря да се тресе и люлее, шумът на двигателите утихна и се установи в равномерно бръмчене.

— Хей, Форд — каза Зейфод, — сега ми звучат добре. Да не си се научил да боравиш с приборите на това корито?

— Не — отвърна Форд, — просто спрях да ги бърникам. Смятам, че най-добре е да отидем там, където този кораб ни откара, и бързо да го зарежем.

— Ами добре тогава — каза Зейфод.

— Знаех си, че няма да проявите интерес — промърмори Марвин на себе си и като се тръшна в един ъгъл, се самоизключи.

— Бедата е там — каза Форд, — че единственият прибор на целия кораб, който отчита някакви данни, ме плаши. Ако е това, което си мисля, че е, и ако отчита това, което си мисля, че отчита, то ние вече сме се върнали прекалено назад във Времето. Може би цели два милиона години преди нашето собствено време.

Зейфод сви рамене.

— Празна работа е времето — рече той.

— Интересно на кого принадлежи този кораб — каза Артър.

— На мен — каза Зейфод.

— Не. На кого наистина принадлежи?

— Наистина на мен — настоя Зейфод. — Слушай, собствеността е кражба, нали така? Следователно кражбата е собственост. Следователно този кораб е мой. Окей?

— Това го кажи на кораба — отвърна Артър.

Зейфод пристъпи към приборното табло.

— Слушай, кораб — каза той, като удари с юмрук по приборите, — говори ти твоят нов стопанин, чу...

Не успя да продължи. Няколко неща се случиха едновременно.

Корабът изпадна от тунела на Времето и отново се появи в реалното пространство.

Всички прибори, които бяха изключени, докато траеше пътуването във Времето, изведнъж проработиха.

Един голям видеоекран премигна и оживя, разкривайки широка панорама на звездното небе и едно-единствено огромно слънце право пред тях.

Ни едно от тези неща обаче не може да обясни факта, че Зейфод в същия този момент бе запратен назад към дъното на кабината заедно с всички останали.

Те бяха запратени назад от оглушителния трясък, който прогърмя от високоговорителите, разположени около видеоекрана.

ГЛАВА XXI

Долу, на сухата червена повърхност на планетата Какрафон, наскред огромната Ръдлидска пустиня, сценичните техници изпробваха озвучителната уредба.

По-точно казано, озвучителната уредба се намираше на пустинята, но не и техниците. Те се бяха оттеглили в безопасност на един от грамадните командни кораби на Бедствен район, който висеше в орбита на около четиристотин мили над повърхността на планетата, и оттам изпробваха озвучителната уредба. Никой, който се намираше в радиус от пет мили от силовите с високоговорители, не би могъл да оцелее при настройването на уредбата.

Ако Артър Дент се намираше в радиус от пет мили от силовите с високоговорители, то последната му мисъл, преди да издъхне, щеше да бъде, че както по размери, така и по вид звукоусилвателните конструкции силно напомняха на Манхатън. Стърчащите от силовите гроздове от неутронни фазови говорители се извисяваха чудовищно на фона на небето и скриваха от погледа струпаните един връз друг плутонови реактори и сеизмични усилватели зад тях.

Заровени дълбоко в бетонни бункери под града от високоговорители, се намираха инструментите, които музикантите щяха да програмират от своя кораб: огромната фотонна Аджуитара, бас детонаторът и мега гръмкият комплект ударни инструменти.

Щеше да бъде шумен спектакъл. На борда на грамадния команден кораб цареше трескаво оживление и възбуда. Лимузината на Хотблек Десиато — просто една попова лъжичка до него — бе пристигнала и скачена към него и в момента превозваха блаженопочившия господин надолу по високия сводест коридор, за да се срещне с медиума, който щеше да приема неговите психични импулси и да ги предава на клавиатурата на Аджуитарата.

Въпреки огромните разходи по пътуването им от Максимегалон бяха докарани един лекар, един логик и един ихтиолог, за да вразумят главния солист на състава, който се бе заключил в банята с цял флакон

приспивателно и отказваше да излезе, докато не му приведат неопровержими доказателства, че не е риба. Басистът обстрелваше с картечница спалнята си, а барабаниста изобщо го нямаше на борда.

В резултат на предприетите трескави разследвания се установи, че се намира на един от плажовете на Сантрагинус V на повече от сто светлинни години оттука, където, твърдеше той, се чувства щастлив от половин час насам с новия си приятел — едно малко кръгло камъче.

Менажерът на състава беше напълно доволен. Това означаваше, че за седемдесети път по време на това турне на тимпаните ще бъде робот следователно чинелите ще бият в такт.

Субетерът гъмжеше от разговорите на техниците, които изпробваха каналите на говорителите, и тъкмо този шум се препредаваше във вътрешността на черния кораб. Зашеметените му обитатели лежаха долепени до стената в дъното на кабината и слушаха гласовете по говорителите.

— Окей, включвам девети канал — каза нечий глас, — изпробва се петнайсети канал...

На кораба се разнесе отново умопомрачителният тътен.

— Канал петнайсет А в изправност — обади се друг глас.

Намеси се и трети глас.

— Черният кораб е в готовност — каза той. — Изглежда много добре. Ще се получи красив сблъсък със Слънцето. Чува ли ме компютърът на сцената?

— Чувам ви — отговори гласът на компютъра.

— Вземи под контрол черния кораб.

— Черният кораб е програмиран да се движи по фиксираната траектория. Чака сигнал.

— Двайсети канал проба, проба.

Зейфод с един скок прекоси кабината и започна да върти вълните на субетерния радиопредавател, докато поредният умопобъркващ грохот се стовари върху тях. Той стоеше и трепереше.

— Какво — каза Трилийн с тих, едва доловим глас, — какво означава това, какъв сблъсък със Слънцето?

— Това означава — каза Марвин, — че корабът ще се сблъска със Слънцето. Сблъсък със Слънцето. Какво по-ясно от това? Какво друго може да се очаква, щом откраднахте предназначения за тази цел кораб на Хотблек Десиато?

— Откъде знаеш — попита Зейфод с глас, който щеше да накара дори един снежен гущер от Вега да потрепери от студ, — че това е корабът на Хотблек Десиато?

— Много просто — отговори Марвин. — Аз му го паркирах.

— Тогава защо... не... ни... каза!

— Ти каза, че искаш силни усещания, приключения и фантастични преживявания.

— Но това е ужасно — каза Артър съвсем не на място в настъпилата пауза.

— И аз това казах — съгласи се Марвин.

По друга вълна субетерният радиопредавател предаваше някаква редовна програма, която сега звучеше в кабината.

— ... и времето е чудесно за концерта днес следобед. Намирам се тук, пред сцената — излъга репортерът, — наред Ръдлитската пустиня и с помощта на супербиноптичния си бинокъл едва успявам да обхвана огромната публика, тръпнеща в очакване, чак до хоризонта около мен. Зад мен се извисяват като стръмни канари високоговорителните кули. Високо над мен Слънцето си грее и дори не знае какво ще го цапардоса. Активистите от движението за опазване на околната среда обаче знаят какво ще го цапардоса, те твърдят, че концертът ще причини земетресения, приливни вълни, урагани, непоправими щети на атмосферата и други подобни ужасии, каквито природозащитниците постоянно предричат. Но току-що получих едно съобщение, че представител на „Бедствен район“ се срещнал с активисти от движението днес по обяд и ги застрелял до един, тъй че сега нищо не пречи на...

Зейфод го изключи. Обърна се към Форд.

— Знаеш ли какво си мисля? — каза той.

— Мисля, че знам — отвърна Форд.

— Каж ми какво мислиш, че си мисля.

— Мисля, че си мислиш, че е време да се махаме от този кораб.

— Мисля, че си прав — каза Зейфод.

— Мисля, че и ти си прав — каза Форд.

— Как? — попита Артър.

— Тихо! — каза Форд и Зейфод. — Мислим.

— Значи това е краят — каза Артър, — ще се мре.

— Престани, моля ти се, да повтаряш едно и също — каза Форд.

На това място си струва да изложим отново теориите, които Форд бе изградил още при първите си срещи с човешките същества, за да си обясни техния странен навик постоянно да казват и да повтарят най-най-очевидни неща, като например: „Днес денят е много хубав“, „Много си порасъл“ или „Значи това е краят, ще се мре.“

Първата му теория беше, че ако човешките същества не мърдат устните си постоянно, устата им навярно се слепват.

След неколкomesечни наблюдения той си изгради втора теория, която се състоеше в следното: „Ако не мърдат постоянно устните си, мозъците на човешките същества започват да работят.“

Всъщност втората му теория важи почти напълно за акълломалския народ на планетата Какрафон.

Едно време акълломалците предизвикваха голямо негодувание и недоверие сред съседните народи, защото бяха една от най-просветените, културни и преди всичко тихи цивилизации в Галактиката.

Като наказание за това си държание, което се възприемаше като израз на оскърбително самодоволство и предизвикателство, Галактическият трибунал ги осъди да страдат от онази най-жестоката от всички социални болести — телепатията. В резултат на това, за да не допуснат и най-незначителната мисъл, която минава през главите им, да се предаде на всеки, който се намира в радиус от пет мили, сега те са принудени да говорят много високо и непрекъснато за времето, за своите малки болки и страдания, за мача днес следобед и за това, как изведнъж Какрафон стана толкова шумно място.

Другият метод, който използват, за да прикрият временно своите мисли, е да бъдат домакини на концерт на „Бедствен район“.

Времето за концерта беше идеално разчетено.

Корабът трябваше да започне полета си към Слънцето преди началото на концерта, за да се блъсне в него шест минути и тридесет и седем секунди преди финалния акорд на песента, за която бе предназначен, така че светлината от слънчевите изригвания да успее навреме да достигне Какрафон.

Полетът на кораба продължаваше вече няколко минути, когато Форд Префект приключи с претърсването на останалите помещения на черния кораб. Втурна се обратно в кабината.

Слънцето на Какрафон изглеждаше застрашително голямо върху визиеокрана и ослепително белият ад от свързващи се водородни ядра нарастваше всеки миг, докато корабът се носеше напред, пренебрегвайки ударите и ритниците, които Зейфод сипеше върху приборното табло. Върху лицата на Артър и Трилийн бе изписано онова застинало изражение, присъщо на зайците, попаднали в лъча на фаровете, които си мислят, че най-удачният начин да се справят с приближаващите светлини, е да не свалят очи от тях. Зейфод извърна обезумял поглед от него.

— Форд — попита той, — с колко спасителни капсули разполагаме?

— Николко — отговори Форд.

Зейфод изломоти:

— Ама ти преброи ли ги? — изрева той.

— Два пъти — каза Форд. — А ти успя ли да се свържеш със сценичните работници по радиото?

— Да — отговори Зейфод кисело. — Казах им, че на борда има сума народ, а те казаха да им пратя много здраве.

Форд се опули.

— Ти не им ли каза кой си?

— Ами да. Казаха, че са много поласкани. Споменаха и нещо за някаква ресторантска сметка и за изпълнителите на моето завещание.

Форд изблъска грубо Артър и се надвеси над приборното табло.

— Нищо ли не функционира? — попита той яростно.

— Всичко е блокирало.

— Дай да го строшим този автопилот.

— Първо го открий. Никаква връзка с него.

За миг настъпи хладно мълчание.

Артър се клатушкаше насам-натам в дъното на кабината. Изведнъж спря.

— Впрочем — каза той — какво означава ТЕЛЕПОРТИЧНА?

Мина още една минута.

Съвсем бавно останалите се извърнаха към него.

— Може би не му е сега времето да питам — каза Артър, — но се сетих, че одевете споменахте подобна дума и поставям сега въпроса само защото...

— Къде — каза Форд задъхано — пише телепортична?

— Ами ето тука — рече Артър, посочвайки към една черна кутия в задната част на кабината, — точно под думата АВАРИЙНА, над думата СИСТЕМА и до надписа НЕ РАБОТИ.

В хаоса, който моментално настъпи, единственото разумно действие беше това на Форд Префект, който се хвърли през кабината към малката черна кутия, която Артър бе посочил, и многократно натисна единственото малко черно копче върху нея.

До кутията се отвори една плъзгаща се врата, висока шест фута, и разкри квадратна ниша, която приличаше на помещение за баня с много душеве, намерило ново предназначение в живота като склад за непотребни електроматериали. От тавана висяха най-различни кабели, една купчина изоставени детайли лежеше пръсната на пода, а програмното табло се бе провесило от отвора в стената, в който е трябвало да бъде поставено.

Един младши счетоводител на „Бедствен район“, посетил веднъж корабостроителницата, където се монтираше този кораб, бе поставил пред главния инженер въпроса, защо, по дяволите, инсталират един толкова скъп телепорт в кораб, който ще извърши един-единствен полет, при това непилотиран. Главният инженер бе пояснил, че телепортът се предлага с десетпроцентова отстъпка от цената, а счетоводителят бе пояснил, че това не променя нещата; инженерът бе пояснил, че той е най-хубавият, най-мощният и най-модерният на света. А счетоводителят бе пояснил, че за нищо на света не би го взел; инженерът бе пояснил, че на хората все пак ще им се налага да влизат и да излизат от кораба, а счетоводителят бе пояснил, че корабът си има чудесна врата за тази цел; инженерът бе пояснил, че счетоводителят може да отиде и да си блъсне главата в стената, а счетоводителят бе пояснил на инженера, че това, което лети към него от лявата му страна, е юмрук. След като приключиха с поясненията, работата върху телепорта бе преустановена, но накрая все пак го включиха незабелязано в сметката на петорна цена.

— Да ви вземат чортовете — изсумтя Зейфод, докато той и Форд се опитваха да се оправят в лабиринта от кабели.

След малко Форд му каза да се дръпне назад, пусна една монета в телепорта и врътна един ключ върху висящото командно табло. Светна една лампичка, монетата изтрака и изчезна.

— Това поне работи — каза Форд. — Но за жалост липсва насочваща система. А един телепорт за прехвърляне на материя без програмно устройство за насочване може да те изпрати... Ами навсякъде.

Слънцето на Какрафон приемаше застрашителни размери върху екрана.

— Много важно — каза Зейфод, — ще отидем там, където отидем.

— И — добави Форд — освен това му липсва автотелепорт. Не можем всички да заминем. Някой трябва да остане, за да го управлява.

Мина един, изпълнен с тържественост миг. Слънцето приемаше все по-застрашителни размери.

— Хей, Марвин — извика Зейфод ведро, — как си, момчето ми?

— Предполагам, че много зле — промърмори Марвин.

След няколко мига концертът на Какрафон достигна неочакван финал.

Черният кораб с единствения си печален пътник се гмурна по разписание в ядрената пещ на Слънцето. Мощни слънчеви изригвания стрелнаха огнени езици на милиони мили в Космоса, изпълвайки с възторг — а в отделни случаи помитайки — дузината-две хелиосърфисти, които кръжаха близо до повърхността на Слънцето в очакване на този момент.

Минути преди светлината от изригванията да достигне Какрафон, бучащата пустиня се пропука по минаващата през нея сеизмична линия. Една голяма и, дотогава неизвестна подземна река, течаща дълбоко под повърхността, бликна над повърхността, за да бъде последвана след секунди от изригването на милиони тонове вряща лава, която се издигна на стотици фута във въздуха и мигновено изпари реката, както над, така и под повърхността, предизвиквайки експлозия, която проехтя в другия край на света и се върна обратно.

Онези — малцина на брой, които видяха случилото се и оцеляха, се къннат, че цялата пустиня от сто хиляди квадратни мили се издигнала във въздуха като дебела цяла миля палачинка, преобърнала се и отново паднала долу. Точно в този момент слънчевата радиация от

изригванията проникнала през облаците изпарена вода и засегнала земята.

След години стоте хиляди квадратни мили пустиня се покри с гъст килим от цветя. Съставът на атмосферата около планетата се промени, макар и едва доловимо. Слънцето не грееше така жестоко през лятото, студът не щипеше така безмилостно през зимата, приятен дъждец често оросяваше земята и постепенно пустинният свят на Какрафон се превърна в рай. Дори телепатичните способности, с които бе прокълнат народът на Какрафон, завинаги изчезнаха от силната експлозия.

Говорител на Бедствен район — същият, който разстреля природозащитниците — по-късно заяви, че се е получил „страхотен номер“.

Много хора с вълнение обсъждаха целебните свойства на музиката. Неколцина скептично настроени учени подложиха на внимателен анализ документите и фактите във връзка с тези събития и заявиха, че са открили съвсем слаби следи от обширно, изкуствено създадено Невероятностно поле, което се придвижва към тях от един недалечен район на Галактиката.

ГЛАВА XXII

Артър се събуди и веднага съжали за това. Все се бе случвало да го боли глава след препиване, но чак толкова — никога. Това е то голямата болка, деветият кръг на ада. Лъчите за прехвърляне на материя, реши той, не са чак толкова приятни, колкото, да речем, един хубав як ритник в главата.

Тъй като в момента не му се ставаше заради тъпата пулсираща болка в главата, той продължи да лежи и размишлява. Проблемът с повечето видове транспорт е, помисли си той, че ни един от тях не си заслужава неприятностите, които причинява. На Земята — когато имаше Земя, преди да бъде разрушена, за да отвори място за нов суперкосмически околоръстен път — най-голям проблем създаваха колите. Неудобствата, свързани с извличането на огромни количества черна, лепкава и лигава течност от земята, където кротко и невинно бе престояла толкова време, с превръщането и в катран, с който покриваха земята, и в пушек, с който изпълваха въздуха, а останалото изливаха в морето, всичко това, взето заедно, вземаше превес над удобствата, създадени за по-бързото придвижване от едно място на друго — особено когато мястото, закъдето си тръгнал, вероятно е станало в резултат на гореказаното съвсем същото като това, което си напуснал, т.е. покрито с катран, пълно с пушеци и останало без риба.

А какво да кажем за лъчите за прехвърляне на материя в пространството? Всеки вид транспорт, който предполага разграждане на тялото ти на съставните му атоми, запращането на тези атоми през субетера само за да бъдат събрани отново, тъкмо когато за пръв път от години са започнали да усещат сладостта от свободата, трябва да се възприеме като зловещо знамение.

Много хора бяха разсъждавали по този въпрос още преди Артър Дент и дори бяха вложили мислите си в песни. Ето една, която често се изпълняваше от огромни тълпи пред завода за телепортиращи системи на Сириуската кибернетична компания на Благо-Свет III:

Алдеберан е гот, окей,
Алгол си е красив.
А на Бетелгиус момите леки
Ще те направят див.

Както искаш ще те любят,
Първо бързо, после бавно,
Но ако ще ме разпиляваш, за да ме закараш там,
Оставам тук, макар безславно.

Припев:

Да ме разпиляваш, как пък не,
Не можеш ме придума,
Но ако ще ме разпиляваш, за да ме закараш
там,
Предпочитам у дома.

В Сириус злато е навред.
Туй някой ми разкри,
Но после пък ми рече:
„Виж Тау и умри.“

Ще ги видя аз поред,
Дори да хвана път не лек.
Но ако трябва да ме разпиляваш, за да ме закараш
там,
Тогаз оставам тук навек.

Припев:

Да ме разпиляваш, как пък не,
Ума ли си заложи.
Но ако се опиташ да ме разпиляваш, за да ме
закараш там,
Не ставам аз от мойто ложе.

... и т.н. Има една друга популярна песен, която е много по-кратка:

*Телепортирах се аз през нощ една
С Рон, Сид и Мег у дома.
Рон на Мег сърцето покори,
А Сид с ритник ме надари.*

Артър почувства, че пристъпите на болка бавно отслабват, въпреки че все още усещаше тъпите пулсиращи удари в главата си. Бавно, внимателно той се изправи на крака.

— Чуваш ли някакви тъпи пулсиращи удари? — попита Форд Префект.

Артър се извъртя и се олюля несигурно. Форд Префект пристъпи към него с подпухнало бледо лице и кръвясали очи.

— Къде съм? — изпъшка Артър.

Форд се огледа. Намираха се в дълъг, извит в дъга коридор, чиито краища се губеха в далечината. Външната стоманена стена — която беше боядисана в онзи отвратителен оттенък на бледозеления цвят, който обикновено се използва в училища, болници и лудници, за да потиска емоциите на обитателите им — се извиваше над главите им, докато се срещне с вътрешната перпендикулярна стена, която, колкото и да е странно, беше покрита с пано от тъмнокафяво зебло. Подът беше покрит с релефна гумена настилка.

Форд се приближи до един прозорец на външната стена с много дебело тъмно, но прозрачно стъкло. Състоеше се от няколко слоя, но все пак през него се виждаха далечните, малки като прашинки, звезди.

— Мисля, че се намираме в някакъв космически кораб — отговори той.

Надолу по коридора се чува тежки, тъпи, равномерни стъпки.

— Трилиън? — извика Артър нервно. — Зейфод?

Форд присви рамене.

— Няма ги — каза той, — вече проверих... Могат да бъдат навсякъде. Един телепорт без програмно устройство може да те изпрати на много светлинни години в която и да е посока. Като съдя по

това как се чувствам, си мисля, че трябва да сме изминали доста голямо разстояние.

— Как се чувстваш?

— Зле.

— Мислиш ли, че те са...

— Това къде са, как са изобщо няма начин да узнаем, нито пък можем с нещо да им помогнем. Прави това, което правя аз.

— Какво?

— Не мисли за това.

Артър прехвърли тази мисъл няколко пъти в главата си и с неохота си призна, че това е разумно, и я скъта някъде. След това въздъхна дълбоко.

— Стъпки! — изведнъж възкликна Форд.

— Къде?

— Този шум. Този ритмичен тропот. Тежко стъпващи нозе. Слушай!

Артър се послуша.

Шумът отекваше в коридора на неопределено разстояние от тях. Беше приглушен шум от тежки стъпки, който сега се чуваше значително по-силно.

— Да бягаме — каза рязко Форд.

И двамата хукнаха да бягат — в различни посоки.

— Не натам — каза Форд. — Оттам идват.

— Не е вярно — каза Артър.

— Идват откъм тебе.

— Не, идат...

И двамата се спряха. И двамата се обърнаха. И двамата наостриха уши. Съгласиха се един с друг. И пак хукнаха в противоположни посоки.

Обзе ги ужас.

И от двете посоки шумът се усилваше.

Отляво, на няколко ярда от тях, под прав ъгъл спрямо вътрешната стена, започваше друг коридор. Затичаха се нататък и забързаха надолу по него. Беше тъмен, много дълъг и колкото по-навътре отиваха, толкова по-студено им ставаше. Вляво и вдясно от него се отделяха други коридори, до един тъмни, и когато минаваха покрай тях, ги блъсваха вълни от леденостуден въздух.

Спряха се за миг, силно разтревожени. Колкото повече навлизаха в коридора, толкова по-силен ставаше шумът от тежките стъпки.

Те се притиснаха към студената стена и се заслушаха напрегнато. Студът, тъмнината и тропотът на невидимите стъпки им действаха на нервите. Форд потрепера отчасти от студ, отчасти от спомена за приказките, които най-любимата от майките му разказваше, когато беше още съвсем мънинко бетелгиусче и стигаше едва до глезените на арктуранския мегаскакалец: приказки за кораби призраци, които кръстосваха без покой далечните области на дълбокия Космос, населени с демони или духове на забравени екипажи; също и разкази за безразсъдни пътници, които откриват такива кораби и влизат в тях; разкази за... Изведнъж Форд си спомни за паното от кафяво зебло на стената в първия коридор и се окопоти. Каквато и да бе любимата украса на демоните и духовете в техните кораби призраци, той бе готов да се обзаложи, че тя не може да бъде пано от кафяво зебло. Сграбчи Артър за ръката.

— Бързо назад — каза той твърдо и те хукнаха обратно по пътя, по който бяха дошли.

След минута се шмугнаха като уплашени гущери в най-близкия коридор, когато притежателите на топураците крака изведнъж се появиха точно пред тях.

Скрити зад ъгъла, те проследиха с ококорени от учудване очи как двадесетина дебели мъже и жени в анцузи изтрополяха край тях, като се задъхваха тъй шумно, че един сърдечен хирург би изпаднал в паника.

Форд Префект се загледа след тях.

— Джогери! — изсъска той, докато шумът от техните стъпки отекваше нагоре и надолу по лабиринта от коридори.

— Джогери? — прошепна Артър Дент.

— Джогери — каза Форд Префект, като присви рамене.

Коридорът, в който се бяха скрили, не приличаше на останалите. Беше много къс и завършваше с голяма стоманена врата. Форд я огледа внимателно, откри отварящия механизъм и широко я разтвори.

Първото нещо, което се наби в очите им, много приличаше на ковчег.

Следващите четири хиляди деветстотин деветдесет и девет неща, които се набиха в очите им, също бяха ковчези.

ГЛАВА XXIII

Гробницата беше с нисък таван, слабо осветена и грамадна. В долния и край, на около триста ярда, една арка я свързваше с подобна зала с подобно предназначение.

Форд Префект тихо подсвирна, като влезе в гробницата.

— Интересно — каза той.

— Че какво им е интересното на мъртвците? — попита Артър и го последва плахо.

— Не знам — каза Форд. — Ела да видим.

Отблизо ковчезите повече приличаха на саркофази. Стигаха почти до кръста и бяха направени от нещо подобно на бял мрамор — почти е сигурно, че беше това, — нещо, което само прилича на бял мрамор. Капаците бяха полупрозрачни и през тях смътно се виждаха лицата на техните покойни и навярно многообичани обитатели. Те бяха хуманоиди и очевидно бяха оставили грижите на белия свят, който и да бе той, далеч зад себе си, но като изключим това, почти нищо друго не се забелязваше.

Ниско по пода и между саркофазите се стелеше някакъв тежък, мазен, бял газ. Отначало Артър си помисли, че е предназначен да придаде малко колорит на това място, но си промени мнението, когато откри, че краката му замръзват от него. Саркофазите също бяха изключително студени при допир.

Внезапно Форд приклепна до един от тях. Издърпа крайчеца на хавлията си от чантата и енергично започна да трие нещо.

— Гледай, на този има табелка — поясни той на Артър, — покрита е със скреж.

Изтри всичкия скреж и се вгледа в гравирани знаци. Според Артър те приличаха на следи от стъпки на паяк, който е обърнал чашка-две в повече от това, което паяците пият, когато ходят на кръчма, но Форд моментално ги определи като един от ранните варианти на Галактическата праазбука.

— Тук пише „Флотилия Ноев ковчег от Голгафринчъм, кораб В, трюм 7, телефонен хигиенист втори клас“. Дава ти номера на някаква серия.

— Телефонен хигиенист? — каза Артър. — Мъртъв телефонен хигиенист?

Наведе се и се вторачи през капака във фигурата вътре.

— Нищо особено — каза той и най-неочаквано лъсна една от онези негови усмивки, които караха хората да си мислят, че напоследък се е преуморил и трябва да си вземе отпуска.

Той се приближи до друг саркофаг. След едноминутни енергични движения с хавлията заяви:

— Този пък е покоен фризьор. Странно, нали?

Следващият саркофаг се оказа, че е последното обиталище на счетоводител при рекламно бюро; този след него съхраняваше тленните останки на търговец на употребявани коли трети клас.

Един люк за наблюдение в пода изведнъж привлече вниманието на Форд. Той клекна, за да го отвори, като енергично отмахваше с ръка облаците леденостуден газ, които заплашваха да го обгърнат.

На Артър му хрумна една мисъл.

— Ако това са просто ковчези — забеляза той, — защо ги държат на студено?

— И въобще за какво изобщо ги държат — каза Форд, като дръпна и отвори люка. През него надолу потече газ. — Всъщност кому е нужно да влага толкова труд и средства, за да разнася пет хиляди трупа из Космоса?

— Десет хиляди — уточни Артър, като посочи към арката, през която смътно се виждаше следващата зала.

Форд си пъкна главата в наблюдателния люк. После се изправи.

— Петнайсет хиляди — каза той. — Долу е същата работа.

— Петнайсет милиона — каза един глас.

— Това е много — каза Форд. — Твърде, твърде много.

— Обърнете се много бавно — изрева гласът — и си вдигнете ръцете. Без излишни движения, че ще ви направя на мънички, мънички парченца.

— Хей, приятел? — каза Форд, като се извърна бавно и си вдигна ръцете, без да прави излишни движения.

— Защо — каза Артър Дент — никой не се радва, като ни види?

В рамката на вратата, през която бяха влезли в гробницата, се открояваше силуетът на човека, който не се радваше да ги види. За неудоволствието му можеше да се съди отчасти по грубите, заповеднически нотки в гласа му и отчасти по озлоблението, с което размахваше големия си сребрист Смърт-О-Запен пистолет. Дизайнерът на пистолета явно не е имал за задача да прикрие истинското му предназначение. „Направи го да изглежда зловещ — му е било наредено. — Нека всеки му стине ясно, че този пистолет има два края, а този, който е застанал срещу него, трябва да е наясно, че не го очаква нищо добро. Ако това означава, че по него трябва да стърчат разни шипове, зъбци и почернени части, нека бъде така. Това няма да е пистолет, който ще окачиш над камината си или ще бутнеш небрежно в някое чекмедже. Това е пистолет, с който ще излезеш, за да причиняваш зло на хората.“

Форд и Артър гледаха нещастно пистолета.

Човекът с пистолета пристъпи от вратата и взе да ги обикаля. Когато излезе на светло, те видяха неговата черна и златиста униформа, копчетата на която бяха толкова добре излъскани и грееха тъй ярко, че биха принудили шофьора на идеща насреща кола да примигне предупредително със светлините.

Той посочи към вратата.

— Вън! — каза той.

Хората, които държат такова мощно оръжие в ръката си, обикновено ги разбират с една дума. Форд и Артър напуснаха залата, последвани плътно от Смърт-О-Запния пистолет и лъскавите копчета.

Когато излизаха в коридора, те се сблъскаха с двадесет и четирима тичащи срещу тях джогери, вече изкърпани и преоблечени, които минаха край тях и влязоха в гробницата. Артър се обърна и смаяно ги зяпна.

— Мърдай! — изрева техният поробител.

Артър се размърда.

Форд сви рамене и също се размърда.

В гробницата джогерите отидоха до двадесет и четири празни саркофага покрай стената, отвориха ги, влязоха вътре и всеки един от тях потъна в дълбок мъртвешки сън.

ГЛАВА XXIV

— Тъъ, Капитане...

— Да, Първи?

— Току-що пристигна едно рапортче от Втория.

— О, господи!

Високо на мостика на кораба Капитанът впери поглед в безкрайното пространство на Вселената с леко раздражение. От мястото, където се излежаваше под обширния прозрачен свод, той можеше да наблюдава пред и над себе си необятната панорама на звездите, сред които се движеха — панорама, която значително бе обедняла, откакто бяха тръгнали на път. Като се обърна и погледна назад, отвъд дългото две мили туловище на кораба, той се загледа в далеч по-гъсто разположените звезди зад тях, които сякаш образуваха почти плътна маса. Това беше гледката към Галактическия център, откъдето бяха тръгнали и пътуваха вече от години при скорост, която в момента не можеше да определи, но знаеше, че е ужасно голяма. Тя се доближаваше до скоростта на нещо, а дали пък не беше три пъти по-голяма от скоростта на нещо друго? Във всеки случай беше внушителна. Той се взря в далечното светло пространство, сякаш търсеше нещо. Той правеше това през няколко минути, но досега не бе открил това, което търсеше. Това обаче не го безпокоеше. Учените го бяха уверили, че всичко ще бъде наред при положение, че всички запазят спокойствие и че всеки си изпълнява задълженията стриктно и съвестно.

Той беше напълно спокоен. Ако питаша него, всичко се развиваше чудесно. Той се пресегна и прекара голяма пенеста гъба по рамото си. Една мисъл отново изпълзя в главата му — нещо го бе раздражило леко. Какво ли бе то? Едно леко прокашляне му припомни факта, че първият офицер на кораба все още стоеше до него.

Добро момче беше Първият. Не беше от най-умните, малко му беше трудно да си връзва обувките, но иначе от най-добро офицерско тесто. Капитанът не беше от хората, които биха сритали човек, който

се е навел да си върже обувките независимо от това, колко време ще му отнеме. Не приличаше на онзи противен Втори, който си пъхаше носа навсякъде из целия кораб, все си лъскаше копчетата и през час пускаше рапорти: „Корабът продължава да се движи, Капитане“, „Поддържахме курса, капитане“, „Продължаваме да поддържахме нивото на кислорода, капитане“... „Абе, я ме остави на мира“, си мислеше Капитанът. А, да, сети се какво го бе подразнило. Погледна надолу към Първия.

— Да, Капитане, крещеше нещо за някакви хора, които е пленил...

Капитанът се замисли над това. Изглеждаше му доста невероятно, но нямаше да се опита да попречи на Втория.

— Е, поне ще бъде щастлив известно време — каза той. — Отдавна мечтаеше да има затворници.

Форд Префект и Артър Дент продължаваха да крачат по безкрайните сякаш коридори на кораба. Вторият вървеше след тях, като от време на време излайваше да не правят излишни движения и да не се опитват да правят глупости. Досега сякаш бяха минали най-малко една миля по коридора с паното от кафяво зебло. Най-сетне стигнаха до голяма стоманена врата, която се отвори при вика на Втория.

Влязоха.

В очите на Форд Префект и Артър Дент най-забележителното нещо от корабния мостик не беше полусферичният купол с диаметър петдесет фута, който го покриваше и през който се виждаха ярко греещите звезди над тях: за хора, които са вечеряли в Ресторант „На края на Вселената“, подобни чудесии са нещо обикновено. Нито пък можеше да ги смае смуцаващото многообразие на приборите, с които бе осеяна дългата, заоблена стена. Според Артър един космически кораб би трябвало да изглежда точно така, а според Форд това бе един съвсем остарял модел: това потвърждаваше подозренията му, че черният кораб на Бедствен район ги бе върнал най-малко милион, ако не и два милиона години преди тяхното собствено време.

Не, това, което наистина ги извади от равновесие, беше ваната.

Ваната стоеше върху шестфутов пиедестал от грубо обработен воден кристал и беше в ужасен бароков стил; подобни неща не се срещат често извън залите на Максимегалонския музей за творби на болни мозъци. Във вътрешността на кристала беше разположена в безпорядък една сложна плетеница от тръби, обвити със златен лист — за да изпъкват, вместо да бъдат старателно погребани посред нощ в незнаен гроб; а крановете и душът надминаваха и най-извратената представа за грозота.

Разположената в центъра на мостика вана изглеждаше съвсем не на място и с горчивото чувство, че това е така, Вторият се приближи към нея.

— Здравейте, сър! — извика той със стиснати зъби — трудно беше за изпълнение, но той го усъвършенстваше от години.

Едно голямо добродушно лице и една добродушна, покрита с пяна ръка се показа над ръба на чудовищната вана.

— А, здравейте, Втори — каза капитанът, като помахаше сърдечно с гъбата, — доволен ли сте от днешния ден?

Вторият капитан се изпъна дори повече отпреди.

— Доведох двамата пленници, които открих в хладилно отделение номер седем, сър! — изджавка той.

Форд и Артър се изкашляха смутено.

— Тъъ... здравейте — казаха те.

Капитанът им се усмихна лъчезарно. Значи Вторият наистина бе докарал пленници. Браво на него, помисли си капитанът, приятно е да видиш човек, който върши работата, за която най го бива.

— О, здравейте, момчета — каза им той. — Извинете, че не ставам. В момента се къпя. Ще пиете по един джинс-тоникс, нали? Погледнете в хладилника. Първи.

— Слушам, сър.

Интерес представлява фактът — макар и засега да не е известно доколко е важен, — че някъде към 85 процента от всички познати светове в Галактиката, били те примитивни или високо развити, са изобретили едно питие, наречено джинс-тоникс, или джии-Н-С-Т'Н-икс, или джинс-о-никс, или... — вариациите на същата фонетична тема са повече от хиляда. Самите питиета не си приличат и варират между Сиволвианския чианитомнигс, който представлява най-обикновена вода с температура малко над стайната и Гаграканския

цджинс-тони-кс, който може да убие вол от сто метра разстояние. Всъщност единственото нещо, което е общо за всички тези питиета, като изключим факта, че звучат еднакво, е това, че са били изобретени и назовани ПРЕДИ съответните светове да установят контакт с други светове.

Как можем да го изтълкуваме този факт? Никак, защото той си остава в пълна изолация. И все пак той съществува, въпреки че не се вписва в ни една от теориите на структуралната лингвистика. Старите лингвисти-структуралисти много се ядосват, когато млади лингвисти-структуралисти започнат да го чоплят. А младите лингвисти-структуралисти много обичат да се занимават с него и будуват до късно през нощта, убедени, че са пред прага на някакво изключително важно откритие, и в последна сметка се превръщат в преждевременно остарели лингвисти-структуралисти, които ги е много яд на младите. Структуралната лингвистика е една злощастна, разделена на два враждуващи лагера дисциплина и мнозина от тези, които се занимават с нея, най-често прекарват нощите си в опити да удавят грижите си в Уисгис Зода.

Вторият стоеше пред ваната на Капитана и трепереше от разочарование.

— Не желаете ли да разпитате задържаните, сър? — изквича той. Капитанът го изгледа слисано.

— А за какъв дявол ми е притрябвало да ги разпитвам? — попита той.

— За да разследвате случая, сър! Да откриете с каква цел са дошли тук!

— О не, не, не — каза Капитанът. — Предполагам, че просто са отскочили, за да пийнем по един джинс-тоникс, не смяташ ли?

— Но, сър, те са мои пленници! Аз трябва да ги разпитам! Капитанът ги измери с колеблив поглед.

— Е, добре — каза той, — щом трябва. Попитай ги тогава какво искат да пият.

В очите на Втория се появи студено злобно пламъче. Той се приближи бавно към Форд Префект и Артър Дент.

— Е добре, нищожества — изръмжа той, — отрепки такива...

Ръгна Форд Префект със Смърт-О-Запния пистолет.

— По-спокойно, Втори — предупреди го кротко Капитанът.

— КАКВО ИСКАТЕ ДА ПИЕТЕ?! — изкрещя Вторият.

— Ами с удоволствие бих пийнал един джинс-тоникс — каза Форд. — А ти, Артър?

Артър премига няколко пъти.

— Какво? О, тъъ, да — рече той.

— СЪС ИЛИ БЕЗ ЛЕД?! — изрева Вторият.

— О, със, ако обичате — каза Форд.

— ЛИМОН??!!

— Да, ако обичате — каза Форд. — А да имате от ония малки бисквитки? Нали ги знаете, онези с вкус на сирене?

— ТУК АЗ ЗАДАВАМ ВЪПРОСИТЕ!!! — нададе вой Вторият, като целият се тресеше от едва сдържан бяс.

— Тъъ, Втори... — каза меко Капитанът.

— Сър?!

— Бъди добро момче и се разкарай оттука, ако обичаш. Поне във ваната ме остави да си почина.

Очите на Втория се свиха и заприличаха на две — както им викат в средите на Крещящите и Убийците — студени цепки. Вероятно това се прави с цел противникът да остане с впечатлението, че си изгубил очилата или че се мъчиш да не заспиш, но защо в това трябва да има нещо заплашително е въпрос, който все още няма отговор.

Направи крачка-две към капитана. Устата му (на Втория) — една твърда, тънка рязка. И отново, трудно е да се разбере защо, това се тълкува като войнствено държане. Ако по време на разходките си из джунглите на Траал случайно попаднеш на легендарния Кръвожаден звяр Бъгблатер, имаш сериозни основания да се радваш, ако устата му представлява тънка, твърда рязка и не е както обикновено зейнала паст с остри, олигавени зъби.

— Позволете да ви напомня, сър — изсъска Вторият на Капитана, — че лежите в тази вана от повече от ТРИ ГОДИНИ?!

И като нанесе този последен удар, Вторият се завъртя на пети и се оттегли гордо в един ъгъл, за да се упражнява в мятането на гневни погледи срещу огледалото.

Капитанът се въртеше смутено във ваната. Усмихна се притеснено на Форд.

— Ами човек трябва хубаво да си почине при такава напрегната работа като моята — каза той.

Форд си смъкна бавно ръцете. Това не предизвика никаква реакция. Артър също свали своите.

Пристъпвайки много бавно и внимателно, Форд се приближи до пиедестала на ваната. Потупа го с ръка.

— Красиво нещо — излъга той.

Чудеше се дали ще стане нещо, ако се усмихне. Много бавно и внимателно той се усмихна. Нищо не се случи.

— Тъъ... — каза той на Капитана.

— Да? — каза Капитанът.

— Ами имате ли нещо против — каза Форд, — ако ви попитам в какво именно се състои вашата работа.

Една ръка го потупа по рамото. Обърна се рязко.

Беше първият офицер.

— Вашите питиета — каза той.

— О, благодаря ви — каза Форд.

Двамата с Артър взеха по един джинс-тоникс. Артър отпи от своя и с изненада откри, че много прилича на уиски със сода.

— Искам да кажа, нямаше как да не забележа — рече Форд, като също отпи една глътка — трупове в трюма.

— Трупове ли? — изненада се Капитанът.

Форд замълча и се замисли. Човек не бива да прави прибързани заключения, каза си той. Възможно ли беше Капитанът да не знае, че на кораба му има петнадесет милиона мъртъвци?

Капитанът му кимаше весело с глава. И като че ли си играеше с едно гумено пате.

Форд се огледа. Вторият го наблюдаваше в огледалото, но веднага отмести поглед — очите му бяха в постоянно движение. Първият офицер просто стоеше с таблата в ръка и се усмихваше благо.

— Трупове ли? — повтори Капитанът.

Форд облиза устни.

— Да — каза той, — всички онези мъртви телефонни хигиенисти и специалисти счетоводители, нали разбирате, долу в трюма.

Капитанът го гледаше втренчено. Изведнъж метна глава назад и се изсмя.

— О, ама те не са мъртви — каза той. — Боже мили, не са, разбира се, те са само замразени. По-късно ще бъдат съживени.

Форд направи нещо, което правеше много рядко — премигна.

Артър сякаш се пробуждаше от някакъв транс.

— Искате да кажете, че трюмовете ви са пълни със замразени фризьори? — попита той.

— О, да — отговори Капитанът. — Долу има милиони фризьори, изморени телевизионни продуценти, застрахователни агенти, чиновници, служители от охраната, говорители на разни организации, експерти по организацията на труда и какви ли не още. Ще колонизираме нова планета.

Форд се олюля леко.

— Интересно е, нали? — каза Капитанът.

— Какво? С онези там долу ли? — попита Артър.

— Не ме разбрахте правилно — каза Капитанът. — Ние сме само единият от корабите на Флотилия „Ноев ковчег“. Този е Ноев ковчег В, нали разбирате. Извинете, мога ли да ви помоля да пуснете още малко топла вода?

Артър изпълни молбата му и във ваната се изля цял потоп пенеста розова вода. Капитанът въздъхна от удоволствие.

— Много ви благодаря, скъпи друже. Моля ви, сипете си още пиене.

Форд изпи на един дъх своята чаша, взе бутилката от подноса на първия офицер и пак я напълни догоре.

— Какво представлява — попита той — Ноев ковчег В?

— Това, което виждате — отговори Капитанът, като плискаше весело по пенестата вода с патето.

— Да — каза Форд, — но...

— Ами виждате ли, всичко започна с това — каза Капитанът, — че нашата цивилизация, планетата, от която идваме, беше, така да се каже, обречена.

— Обречена?

— О, да. Затова всички решиха, че ще е най-добре да натоварим цялото население на гигантски космически кораби и да отидем да се заселим на някоя друга планета.

На това място прекъсна разказа си и се отпусна назад с доволно грухтене.

— Навярно на някоя по-малко обречена планета — подсказа му Артър.

— Какво казахте, драги?

— Някоя по-малко обречена планета. На която сте щели да се заселвате.

— Да, ще се заселим. И така, взе се решение да се построят три кораба, три космически Ноеви ковчега, нали разбирате, и... да не би да ви отегчавам?

— Не, не — заяви Форд твърдо, — страшно е интересно.

— Знаете ли, много е приятно — замислено каза Капитанът, — да поприказваш с някой друг за разнообразие.

Очите на Втория се стрелнаха трескаво из стаята и отново се спряха върху огледалото, като две мухи, отклонили за миг вниманието си от любимото парче тримесечно месо.

— Проблемът при продължителни пътувания като нашето — продължи Капитанът — е, че човек в последна сметка започва да разговаря предимно със себе си, а това е ужасно скучно, защото половината от репликите ти са предварително известни.

— Само половината ли? — попита Артър учудено.

Капитанът се замисли секунда-две.

— Да, горе-долу половината, струва ми се. Както и да е... къде ми е сапунът?

Заопипва из ваната и го откри.

— Да, както и да е — продължи той. — Идеята беше, че в първия кораб, кораб „А“, ще бъдат всички велики ръководители, учените, знаменитите хора на изкуството, с една дума, преуспелите; а с третия, кораб „С“, трябваше да тръгнат всички онези, които вършат истинската работа, хората, които произвеждат, създават благата; с кораб „В“ — т.е. с нас — тръгнаха всички останали, тези от сферата на услугите, нали разбирате.

Усмихна им се блажено.

— И ние бяхме първите, които изпратиха — завърши той и започна да си тананика една весела песничка за баня.

Веселата песничка за баня, която беше написана специално за него от един от най-интересните и плодовите композитори на забавна музика (понастоящем спящ в трюм номер тридесет и шест, на около деветстотин ярда зад тях), запълни паузата, в която иначе щеше да настъпи неловко мълчание. Форд и Артър запристъпваха от крак на крак и правеха отчаяни опити да не срещат погледите си.

— Ъъ... — най-сетне продума Артър — какво по-точно й имаше на вашата планета?

— О, както казах, тя беше обречена — отговори Капитанът. — Щеше да се блъсне в слънцето или нещо подобно. Или пък Луната щеше да се блъсне в нея. Нещо от този род. Във всеки случай заплашваше я нещо страшно.

— О — неочаквано се обади първият офицер, — аз пък си мисля, че се очакваше нашествие от грамадни, дълги дванайсет фута месоядни пчели. Не беше ли това?

Вторият се обърна рязко към тях. В очите му гореше онази студена, сурова светлина, която идва само след дълги и търпеливи упражнения.

— Съвсем не! — изсъска той. — Командирът на моята част ми каза, че цялата планета е застрашена от непосредствената опасност да бъде изядена от един огромен астрокозел мутант!

— О, така ли... — каза Форд Префект.

— Да! Едно чудовищно изчадие от глъбините на ада с остри, дълги десет хиляди мили зъби, с дъх, от който океаните завират, с нокти, способни да изтръгнат континентите, с хиляди жежки като слънцето очи, с широки един милион мили челюсти, изобщо един звяр, какъвто никога... никога... ама никога не сте...

— И успяха да ви убедят, че именно вашата група трябва да тръгне първа, така ли? — запита Артър.

— О, да — каза Капитанът, — всички ни уверяваха, според мен много учтиво, че за да имат останалите висок дух и самочувствие, много е важно да знаят, че ще пристигнат на планета, където ще могат да се подстрижат прилично и където телефоните ще бъдат добре почистени.

— О, да — съгласи се Форд, — разбира се, че е много важно. А другите два кораба, ъъ... те дали са тръгнали след вас?

Известно време Капитанът нищо не отговори. Усука се във ваната и се загледа назад, отвъд огромното туловище на кораба, към сияйния галактически център. Присви очи и се взря в невъобразимите далнини.

— Хъ, знаете ли, вашият въпрос е много странен — каза той, като си позволи да се намръщи леко на Форд, — защото, колкото и да е

странно, от тях не сме чули и едно пиукане дори, откакто тръгнахме преди пет години... Но трябва да са някъде зад нас.

И отново впери поглед в далечината.

Погледът на Форд също се насочи нататък и той се намръщи замислено.

— Разбира се — рече той тихо, — ако не ги е изял козелът...

— А, да... — каза Капитанът с глас, в който бе започнала да се прокрадва едва доловима нотка на колебание — козелът...

Очите му обходиха масивните очертания на приборите и компютрите, подредени край стените на мостика. Те продължаваха да примигват невинно срещу него. Отправи взор нагоре към звездите, но ни една от тях не проговори. Обърна поглед към първия и втория офицер, но в момента и двамата сякаш бяха потънали в своите собствени мисли. Погледна към Форд Префект, който на свой ред повдигна вежди.

— Знаете ли, може да ви се стори малко особено — заговори накрая Капитанът, — но сега, като започнах да разказвам тази история на друг човек... искам да кажа, не ви ли се струва странна тази работа, Първи?

— Ъъъъъъъ... — каза първият офицер.

— Е, добре — каза Форд, — виждам, че има доста неща, за които искате да си поприказвате, затова бих желал да ви благодаря за питиетата и да ви помоля да ни свалите на първата планета, край която минем...

— О, знаете ли, това няма да е много лесно — каза Капитанът, — защото онова нещо, дето определя курса на полета, беше програмирано, преди да напуснем Голгафринчъм. Струва ми се, донякъде и заради това, че не ме бива много в сметките...

— Да не искате да кажете, че не можем да напуснем този кораб? — извика Форд, изведнъж загубил търпение. — Кога трябва да достигнем на планетата, която трябва да колонизирате?

— О, почти пристигнахме, струва ми се — каза Капитанът, — след някоя и друга секунда. Може би е време да излизам от тази вана. Всъщност не знам защо пък да ставам точно когато ми е най-приятно.

— Значи все пак след малко кацаме? — попита Артър.

— Ами, няма да е точно КАЦАНЕ, всъщност не става дума за кацане, о не... ъъ...

— Какви ги говорите? — попита Форд рязко.

— Ами — каза Капитанът, като подбираше думите си много внимателно, — струва ми се, ако не греша, че сме програмирани да се разбием върху нея.

— Да се разбием? — извикаха Форд и Артър.

— Тъъ, да — каза Капитанът, — да, мисля, че това също влиза в плана. Имаше някаква важна причина, но в момента не мога да си я спомня. Нещо във връзка с това, че... тъъ...

Форд избухна.

— Вие сте шайка гадни, ненужни идиоти! — изкрещя той.

— Да, точно така — ухили се Капитанът, — тази е причината.

ГЛАВА XXV

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ дава следната информация за планетата Голгафринчъм:

Това е планета с древна, забулена в тайни история, богата на легенди, червена, а на места зелена от кръвта на тези, които от незапомнени времена са се опитвали да я покорят; това е една опожарена от слънцето неплодна земя, с благовонен, зноен въздух, изпълнен с омайните ухания на дъхавите ручейчета, които се стичат на тънки струйки по горещите, прашни канари и подхранват затулените под тях тъмни лишеи; това е земя на горещи глави и разюздани фантазии, особено сред тези, които дъвчат лишеи; но и земя на хладни, трезви умове, най-вече сред тези, които са се заклели да не дъвчат лишеи и са намерили дърво, под което да седнат; земя също на стомана, кръв и героизъм; земя на тялото и душата. Това е нейната история.

И в цялата тази древна и забулена в тайни история без съмнение най-тайнствените образи от всички са тези на Великите обикалящи поети на Ариум. Тези обикалящи поети са минавали по отдалечените планински проходи, където причаквали малки групички непредпазливи пътници, започвали да обикалят в кръг около тях и да ги замерят с камъни.

И когато пътниците се развиквали и ги питали защо не ги оставят на мира и не отидат да напишат някой и друг стих, вместо да тормозят хората и да ги замерят с камъни, те веднага преставали и запявали една от седемстотин деветдесет и четирите велики песни от цикъла за Василиан. Това бяха невероятно красиви песни и още по-

невероятно дълги и всички се придържаха към един и същ модел.

В първата част на всяка песен се разказва как веднъж от град Василиан тръгват на път петима умни принцове на четири коня. Принцовете, които, разбира се, са храбри, благородни и мъдри, кръстосват надлъж и нашир далечни земи, сражават се с гигантски чудовища, сблъскват се с екзотични философии, пият чай с нечувани божества, спасяват прекрасни лами от зли принцеси и накрая заявяват, че са озарени от знания за света и затова прекратяват своите странствания.

Във втората, значително по-дълга част се разказва за безкрайните им препирни за това, кой от тях ще ходи пеша по обратния път към дома.

Всичко дотук се отнася за далечното минало на планетата.

Но именно един от потомците на тези чудновати поети измисли всички онези лъжливи приказки за неизбежната обреченост на планетата и тъкмо тези приказки дадоха възможност на народа на Голгафринчъм да се отърве от една цяла непотребна третина от населението си. Останалите две трети продължиха да живеят на родната планета богато, охолно и щастливо, докато не бяха пометени внезапно от някаква смъртоносна болест, прихваната от един мръсен телефон.

ГЛАВА XXVI

Същата нощ корабът извърши твърдо кацане на една съвсем незначителна малка, синьозелена планета, която обикаляше около едно малко и никому непознато жълто слънце в неотбелязания на картата, затънтен и рядко посещаван край на западния спирален клон на Галактиката.

В часовете, предшестващи сгромолясването, Форд Префект бе положил неимоверни, но напразни усилия да освободи приборите за управление от предварително заложения в тях курс на полета, но бързо му беше станало ясно, че корабът е програмиран да закара своя товар невредим, макар и с неудобства, до новия му дом, като при това се самоповреди тъй, че да не е възможно да се поправи.

При спускането през атмосферата, съпроводено с пронизително свистене и огнени пламъци, се беше смъкнала голяма част от обшивката и външната броня, а последвалото безславно пльосване по корем в едно черно блато остави на екипажа само няколко часа в мрак, през които да съживи и разтвори дълбоко замразения си и никому ненужен товар, защото корабът започна да затъва почти веднага, изправяйки бавно огромното си туловище в застоялата тиня. Веднъж или два пъти през нощта силуетът му се очерта ясно на фона на небето, когато пламтящи метеори — останки от неговото спускане — прорязаха тъмнината.

В сивата предутринна дрезгавина корабът изгъркори непристойно и потъна завинаги в смърдящите дълбини.

Когато слънцето се показа нея утрин, то огря с рехавата си водниста светлина огромно море от ридаещи фризьори, говорители на разни организации, проучватели на общественото мнение и тем подобни, които отчаяно драпаха да се докопат до твърда земя.

Едно не толкова упорито слънце незабавно би се върнало обратно, но то продължи да се изкачва нагоре по небосклона и не след дълго неговите топли лъчи започнаха да оказват живително въздействие върху съвсем изнемощелите същества.

Разбира се, безчет бяха тези, които бяха погълнати от тресавището, а милиони други потънаха заедно с кораба, но все пак стотици хиляди оцеляха. С напредването на деня те изпълзяха навън и се пръснаха из цялата околност, като всеки търсеше да намери няколко квадратни фута твърда земя, върху която да се просне и да се съвземе от кошмарното изживяване.

Две фигури се движеха далеч пред останалите.

От един недалечен хълм Форд Префект и Артър Дент наблюдаваха ужасната сцена, в която те самите не участваха.

— Страшно мръсен и гаден номер — промърмори Артър.

Форд задраци по земята с една пръчка и сви рамене.

— Бих казал, едно умно и удачно разрешение на проблема — рече той.

— Защо не могат хората да се научат да живеят заедно в мир и разбирателство? — попита Артър.

Форд се изсмя много силно и кухо.

— Четиридесет и две! — каза той и се ухили злъчно. — Не, не върви. Няма значение.

Артър го изгледа тъй, сякаш бе полудял, и като не видя нищо, което да подсказва обратното, реши, че най-разумно е да приеме, че се е случило тъкмо това.

— Какво мислиш, че ще стане с всички тях? — попита той след малко.

— В една безкрайна Вселена всичко може да стане — каза Форд. — Могат дори да оцелеят. Странно, но факт.

Някакво особено изражение се появи в очите му, докато оглеждаха пейзажа наоколо. После те отново се спряха върху нерадостната сцена под тях.

— Смятам, че ще изкарат известно време — отбеляза той.

Артър вдигна рязко поглед.

— Защо го казваш това? — рече той.

Форд повдигна рамене.

— Просто тъй си мисля — каза той и сложи край на понататъшните разисквания по този въпрос.

— Гледай — каза той внезапно.

Артър се загледа натам, накъдето сочеше пръстът му. Там долу, сред тълпите от проснати тела, се движеше — а може би залиташе е

по-точното описание — една фигура. Човекът, изглежда, мъкнеше нещо на рамото си и докато залиташе от една простряна фигура към друга простряна фигура, той сякаш размахваше онова нещо срещу падналите в пиянски унес. След малко силите го напуснаха и той се свлече на земята.

Артър нямаше никаква представа какво се очакваше да установи.

— Кинокамера — поясни Форд. — Заснема този исторически момент...

— Виж какво, не знам как е при теб — обади се пак Форд след малко, — но аз съм въвн от играта.

Известно време седя, без да каже нищо.

След няколко минути Артър се видя принуден да отговори.

— Ъъъ, какво имаш предвид с това „вън от играта“? — попита той.

— Уместен въпрос — каза Форд. — В ефира цари пълна тишина.

Като погледна през рамото му, Артър видя, че той върти копчетата на една малка черна кутия. Форд вече го беше запознал с тази кутия и я бе представил като Суб-Ета Сенс-О-Матик, но Артър само бе кимнал разсеяно, без да му задава повече въпроси. Според неговите разбирания Вселената все още се делеше на две части — Земя и всичко останало. И тъй като Земята беше разрушена, за да отвори място за нов супер-космически обиколен път, това му виждане на нещата беше вече малко изопачено, но Артър продължаваше да се придържа към тази изкривена представа, защото тя бе единствената му останала връзка с неговия дом. Суб-Ета Сенс-О-Матика несъмнено принадлежеше към категорията „всичко останало“.

— Нищо не се чува, поне едно пиле да бе изписукало! — каза Форд, като разклати кутията.

Пиле, помисли си Артър, докато гледаше равнодушно примитивния свят около себе си, какво ли не бих дал за едно хубаво опечено земно пиле.

— Ще повярваш ли — каза Форд раздражено, — но от това затънтено място не се чуват каквито и да било сигнали. Слушаш ли ме?

— Какво? — каза Артър.

— Ние сме в опасност — каза Форд.

— О — каза Артър. Това му прозвуча като стари новини отпреди месец.

— Докато не уловим някакъв сигнал по тази машинка — каза Форд, — шансовете ни да се махнем от тази планета са равни на нула. Може да е някаква аномалия, възпрепятстваща проникването на вълните през магнитното поле на планетата, и ако е така, просто трябва да се движим непрекъснато, докато попаднем на място, където сигналите минават свободно. Идваш ли?

И като си събра нещата, закричи нататък.

Артър погледна надолу. Човекът с кинокамерата се бе изправил с мъка на крака тъкмо навреме, за да заснеме как един от неговите събрата умря.

Артър откъсна стръкче трева и закричи след Форд.

ГЛАВА XXVII

— Надявам се, че си хапнахте добре! — каза Зарниууп на Зейфод и Трилиън, щом се материализираха отново на мостика на звездолет „Златно сърце“ и останаха да лежат на пода, като се задъхваха.

Зейфод отвори някои от очите си и го изгледа кръвнишки.

— А, ти ли си? — изсъска той.

Изправи се, залитайки, на крака и неуверено тръгна да търси стол, на който да се тръшне. Намери един и се тръшна в него.

— Програмирам съм компютъра с Невероятностните координати, на нашия полет — каза Зарниууп. — Ще пристигнем много скоро. Междувременно защо не се отпуснете и подгответе за срещата?

Зейфод нищо не каза. Стана от мястото си и отиде до един малък шкаф, от който извади бутилка Джанксова ракия и отпи голяма глътка.

— И като приключим с това — каза Зейфод яростно, — край, нали? Свободен съм да правя каквото си искам, да се излеждавам на плажа и т.н., нали така?

— Зависи какво ще излезе от срещата — каза Зарниууп.

— Зейфод, кой е този човек? — попита Трилиън с треперещ глас, като стана, клатушкайки се, на крака. — Какво прави тук? Защо е на нашия кораб?

— Това е един много глупав човек — каза Зейфод, — който иска да се срещне с човека, който управлява Вселената.

— Аха — каза Трилиън, като взе бутилката от Зейфод и отпи, — парвеню значи.

ГЛАВА XXVIII

Главният проблем — ЕДИН от главните проблеми, защото те са няколко — един от многото главни проблеми, свързани с ръководенето на хора, е този, кого да натовариш да върши тази работа; или по-точно, кой ще успее да накара хората да му позволят да върши това с тях.

Да обобщим: добре известен е фактът, че онези хора, които ЖЕЛАЯТ да управляват хората, са по правило тъкмо тези, които най-малко са способни да вършат това. Да обобщим обобщението: всеки, който е способен да направи така, че да бъде избран за президент, в никакъв случай не бива да му се позволява да изпълнява тази длъжност. Да обобщим обобщението на обобщението: хората са един голям проблем.

И така, получава се следната ситуация: една поредица от галактически президенти, които до толкова обичат развлеченията и ласкателствата, идващи с властта, че твърде рядко забелязват, че те фактически не властват.

И някъде в тяхната сянка — кой?

Кой ли може да управлява, щом никой от онези, които желаят да правят това, не бива да бъде допускан да го върши.

ГЛАВА XXIX

На един малък невзрачен свят, забутан кой знае къде — т.е. там, където никой не може да го открие, защото е защитен от обширно Невероятностно поле, за което само шестима мъже в тази Галактика имат ключ, валеше дъжд.

Лееше се като из ведро вече часове наред, плющеше по морската повърхност тъй, че я замъгляваше, шибаше дърветата, разравяше и обливаше една обрасла с храсталаци ивица земя покрай морето, превръщайки я в кална баня.

Дъждът барабанеше и танцуваше по ламаринения покрив на малката колиба, която се намираще в средата на това парче земя, обрасло с храсталаци. Заличи малката неравна пътечка, която водеше от колибата надолу към морето, и разпиля спретнатите купчинки интересни раковини, които бяха наредени по брега.

Шумът от дъжда по покрива на колибата беше оглушителен, но обитателят ѝ почти не го чуваше, защото вниманието му бе заето с нещо друго.

Той беше висок и непохватен мъж, със сламено руса рошава коса, мокра от прокапалия покрив. Дрехите му бяха парцаливи, гърбът му — превит, а очите, макар и отворени, изглеждаха затворени.

В колибата имаше старо очукано кресло, стара надраскана маса, един стар дюшек, няколко възглавнички и една малка, но топла печка.

В колибата имаше и един стар, малко опърпан котарак и тъкмо към него бе насочено вниманието на мъжа в момента. Той преви тремавата си фигура над него.

— Писи, писи, писи — рече мъжът, — маци, маци, маци... писи иска рибка? Много хубава рибка... иска ли писи?

Котаракът сякаш се двоумеше. Побутна с лапичка снизходително парчето риба в ръката на мъжа, след това се залиса по една прашинка на пода.

— Ако писи не изпапка рибката, писи ще отслабне и ще стане болничко, тъй мисля — каза мъжът. В гласа му се прокрадна нотка на

съмнение. — Предполагам, че това ще стане — продължи той, — но мога ли да бъда сигурен?

Отново подаде рибата.

— Нека писи реши — каза той — да папка или да не папка рибка. Смятам, че е най-добре да не му се меся.

Въздъхна.

— Мисля, че рибата е хубава, но също мисля, че дъждът е мокър, така че кой съм аз да преценявам тези неща?

Остави рибата на пода до котарака и се оттегли на своя стол.

— А, виждам, че си хапваш — каза той накрая, когато котаракът изчерпа развлекателните възможности на пращинката и се нахвърли върху рибата.

— Доволен съм, че ядеш риба — каза мъжът, — защото според мен ще се поболееш, ако не я ядеш.

Взе от масата един лист и едно моливче. Хвана едното с едната ръка, другото с другата и започна да експериментира различни начини за тяхното свързване. Първо опита да държи молива под листа, после над листа, след това до листа. Опита да увие листа около молива. Опита да потърка листа с тъпия край на молива, а след това опита да потърка листа с острия край на молива. Той остави следа и мъжът много се зарадва на това си откритие, както всеки ден. Взе един друг лист от масата. На него имаше кръстословица. Разглежда я известно време и попълни един-два отговора, преди да загуби интерес към нея.

Опита да стои върху една от ръцете си и остана заинтригуван от усещането на седалищните си кости.

— Рибата идва от много далеч — каза той — или поне така съм чувал. Или си въобразявам, че съм чувал... Когато идват мъжете или когато в моето въображение идват мъжете с техните шест черни, лъскави кораба, те идват ли в твоето въображение? Ти какво виждаш, писи?

Той погледна към котарака, който проявяваше по-жив интерес към това как по-бързо да излапа рибата, отколкото към неговите размишления.

— И когато аз чувам техните въпроси, ти също ли ги чуваш, писи? Какво ти говорят техните гласове? Може би просто ти се струва, че ти пеят песни?

Замисли се над казаното и видя, че в предположението му има слабо място.

— А може би те наистина ти пеят песни, а аз си мисля, че ми задават въпроси.

Отново млъкна. Понякога млъкеше дни наред просто за да види как ще се почувства.

— Мислиш ли, че днес ще дойдат? — попита той. — Според мен да. На пода има кал, на масата цигари и уиски, за теб риба в чинията и споменът за тях — в съзнанието ми. Знам, че това едва ли са неопровержими доказателства, но не са ли всички доказателства косвени? Я виж какво друго са ми оставили.

Той се пресегна към масата и придърпа към себе си някои неща.

— Кръстословици, речници и един калкулатор.

Поигра си с калкулатора около час. През това време котаракът заспа, а дъждът продължаваше да се лее навън. Накрая остави калкулатора настрана.

— Мисля, че съм прав, като си мисля, че ми задават въпроси — каза той. — Да дойдат толкова отдалече и да оставят всички тези неща просто заради удоволствието да ти попеят песни, би било твърде нелепо от тяхна страна. Или поне на мен така ми се струва. Но кой знае как е, кой знае как е.

Взе една цигара от масата и я запали с огънче от печката. Пое дълбоко дим и се отпусна назад.

— Днес като че ли видях един друг кораб в небето — рече той накрая, — един голям бял кораб. Никога не съм виждал голям бял кораб, само шестте черни. И шестте зелени. И онези другите, дето казаха, че идат много отдалече. Но никога голям бял. Може би шест малки при дадени обстоятелства могат да заприличат на един голям и бял... Може би една чаша уиски ще ми се отрази добре. Да, това е доста по-вероятно.

Той стана и намери една чаша, която лежеше на пода до неговия дюшек. Напълни я догоре с уиски и отново седна.

— Може би идват да ме посетят други хора — каза той.

На около стотина ярда, шибан от проливния дъжд, се бе приземил „Златно сърце“.

Изходният му люк се отвори и отвътре излязоха три фигури, сгушили глави в яките си, за да скрият лицата си от дъжда.

— Тука ли е? — извика Трилиън, опитвайки се да надвие шума на дъжда.

— Да — каза Зарниууп.

— В тази барака?

— Да.

— Странно — каза Зейфод.

— Но тук е страшна пустош — каза Трилиън. — Трябва да сме сбъркали адреса. Вселената не може да се управлява от една колиба.

Забързаха през проливния дъжд и пристигнаха мокри до кости пред вратата. Почукаха. И тримата трепереха.

Вратата се отвори.

— Какво обичате? — каза мъжът.

— Извинете — започна Зарниууп, — но имам основание да вярвам...

— Вие ли управлявате Вселената? — прекъсна го Зейфод.

Мъжът му се усмихна.

— Опитвам се да не го правя — каза той. — Мокри ли сте?

Зейфод го изгледа удивено.

— И питате още! — извика той. — Не ни ли личи, че сме мокри?

— И на мен така ми се струва — каза мъжът, — но вашето становище по този въпрос може да е съвсем различно. Ако смятате, че топлината ще ви изсуши, заповядайте вътре.

Те влязоха вътре.

Заразглеждаха малката колиба — Зарниууп с леко отвращение, Трилиън с интерес, Зейфод с удоволствие.

— Хей, хъ... — каза Зейфод — как се казвате?

Мъжът ги изгледа колебливо.

— Не знам. Защо, смятате ли, че трябва да имам име? Струва ми се неоправдано да се дава име на едно случайно струпване на съмнителни сетивни възприятия.

Покани Трилиън да седне в креслото. Той самият се настани на ръба на креслото, Зарниууп се подпря сковано на масата, а Зейфод се излегна на дюшека.

— Аууу! — каза Зейфод. — Седалището на властта! — Започна да си играе с котарака.

— Вижте — каза Зарниууп, — трябва да ви задам няколко въпроса.

— Добре — каза учтиво мъжът, — но ако желаете, можете да попеете на котарака ми.

— Ще му бъде ли приятно? — попита Зейфод.

— По-добре питайте него — каза мъжът.

— Може ли да говори? — каза Зейфод.

— Нямам спомен някога да е говорил — каза мъжът, — но аз не съм достоверен източник.

Зарниууп извади от джоба си някакви бележки.

— И така — каза той, — вие сте човекът, който управлява Вселената, така ли?

— Как мога да знам това? — отговори мъжът.

Зарниууп отметна един от въпросите върху листа.

— Откога се занимавате с тази дейност?

— Аааа — каза мъжът, — този въпрос се отнася за миналото, нали?

Зарниууп го изгледа учудено. Това не беше според неговите очаквания.

— Да — каза той.

— Как мога да знам — подзе мъжът, — че миналото не е една илюзия, предназначена да обясни несъответствието между моите непосредствени физически усещания и душевното ми състояние?

Зарниууп втренчи поглед в него. От прогизналите му дрехи започна да се издига пара.

— И на всички ли въпроси отговаряте по този начин? — каза той.

Мъжът веднага отговори.

— Казвам това, което ми идва да кажа, когато ми се стори, че чувам някой да казва нещо. Повече нищо не мога да кажа.

Зейфод се изсмя доволно.

— Да пийнем по този повод — каза той и измъкна бутилка Джанксова ракия. Скочи на крака и подаде бутилката на властелина на Вселената, който я пое с удоволствие.

— Браво на вас, велики управнико — каза той, — добре го рекохте.

— Не, не, чакайте малко — каза Зарниууп, — хората идват при вас, нали? С кораби...

— Мисля, че да — отговори мъжът и подаде бутилката на Трилиън.

— И ви молят — каза Зарниууп — да вземате решения вместо тях, нали? Например за живота на хората, за световите, за икономиките, за войните, за всичко, което става около нас във Вселената?

— Около нас? — каза мъжът. — Къде около нас.

— Около нас! — каза Зарниууп и махна с ръка към вратата.

— Откъде знаете, че около нас има нещо! — попита мъжът учтиво. — Вратата е затворена.

Дъждът продължаваше да плющи по покрива. Вътре в колибата беше топло.

— Но вие знаете, че около нас има цяла Вселена! — извика Зарниууп. — Не можете да избягате от задълженията си, като се преструвате, че те не съществуват!

Властелинът на Вселената мисли дълго време, докато Зарниууп се тресеше от гняв.

— Вие сте прекалено категоричен в твърденията си — каза той накрая. — Не мога да се доверя на съжденията на човек, който приема Вселената, ако тя съществува, за даденост.

Зарниууп все още трепереше, но не каза нищо.

— Аз мога да решавам само въпросите на моята си Вселена — тихо продължи мъжът. — Моята Вселена са моите очи и моите уши. Всичко останало е догадки.

— Но вие в нищо ли не вярвате?

Мъжът сви рамене и вдигна котарака си.

— Не разбирам какво искате да кажете — заяви той.

— Не разбирате ли, че това, което решавате в тази ваша колиба, засяга живота и съдбите на милиони хора? Но това е чудовищно!

— Не съм много сигурен. Аз изобщо не познавам хората, за които говорите. А предполагам, че и вие не ги познавате. Те съществуват само в думите, които чуваме. Глупаво е да твърдите, че знаете какво става с другите хора. Това само те, ако съществуват, знаят. Те си имат свои собствени Вселени от очи и уши.

Трилиън каза:

— Мисля да отскоча за малко навън.

Тя ги остави и излезе на дъжда.

— Вярвате ли, че съществуват други хора? — упорстваше Зарниууп.

— Нямам мнение по въпроса. Откъде мога да знам.

— Я по-добре да отида да видя какво става с Трилиън — каза Зейфод и се измъкна.

Отвън той й каза:

— Мисля, че Вселената се намира в много добри ръце, нали?

— Много добри — каза Трилиън.

Двамата тръгнаха под дъжда.

Вътре Зарниууп продължаваше да упорства.

— Но не разбирате ли, че има хора, чийто живот или смърт зависи от вашата дума?

Властелинът на Вселената мълча дотогава, докато беше възможно. Когато чу далечния шум от запалените корабни двигатели, той заговори, за да го заглуши.

— Аз не съм отговорен за това — каза той. — Аз не се меся в хорските работи. Господ ми е свидетел, че не съм жесток човек.

— Аха — изръмжа Зарниууп, — казвате „господ“. Значи вярвате в нещо!

— В моя котарак — каза мъжът благо, като го взе в ръце и започна да го гали. — Аз му викам Господ. И съм добър с него.

— Добре — каза Зарниууп, като извади най-силния си коз, — а откъде знаете, че той съществува? Откъде знаете, че той знае, че вие сте добър с него или пък му допада това, което си мисли, че е вашата добрина?

— Не знам — отговори мъжът с усмивка. — Изобщо нямам представа. Просто ми харесва да се държа по определен начин с това, което мисля, че е котарак. Вие по различен начин ли се държите? Сега бихте ли ме извинили, струва ми се, че съм изморен.

Зарниууп въздъхна съвсем недоволено и се огледа.

— Къде са другите двама? — попита той внезапно.

— Кои други двама? — каза властелинът на Вселената, като се отпусна назад в креслото и напълни чашата си с уиски.

— Бийблброкс и момичето! Двамата, които бяха тука!

— Никого не помня. Миналото е илюзия, която обяснява...

— Я си го натикай... — озъби му се Зарниууп и изтича навън под дъжда.

Кораба го нямаше. Дъждът продължаваше да шиба калта. Нямаше и следа от мястото, където се бе намирал корабът. Той нададе рев в дъжда. Обърна се и се затича обратно до колибата, но я намери заключена. Властелинът на Вселената дремеше в своето кресло. След малко отново се заигра с молива и хартията и много се зарадва, когато откри, че едното оставя следи върху другото. Отвън се чуваха най-различни звуци, но той не знаеше дали са истински или не. След това в продължение на една седмица разговаря с масата си, за да види как ще реагира.

ГЛАВА XXX

Тази нощ звездите изгряха в пълното си великолепие — ослепително ярки и чисти. Форд и Артър бяха извървели повече мили, отколкото можеха на sluка да преброят и накрая се спряха да починат. Нощта беше прохладна, въздухът свеж и ароматен, Суб-Ета Сенс-о-Матикът тънеше в мълчание.

Над целия свят цареше удивително спокойствие. Вълшебният покой, заедно с нежните ухания на горите, приглушеното жужукане на насекомите и ярката светлина на звездите успокоиха изтерзаните им души. Дори Форд Префект, който бе видял повече светове, отколкото можеше да изброи за един дълъг следобед, се запита дали този не е най-красивият от всички, които бе виждал. През целия този ден бяха вървели през редуващи се зелени хълмове и долини, покрити с тучни ливади, дъхави горски цветя, високи шумнати дървета; слънцето ги бе топило, лек ветреца ги бе разхлаждал и Форд Префект се сецаше все по-рядко да включва Суб-Ета Сенс-о-Матика и все по-слабо го дразнеше продължаващото му мълчание. Започваше да си мисли, че тук му харесва.

Въпреки че нощният въздух бе прохладен, те спаха дълбоко и сладко на открито и се събудиха след няколко часа от падналата лека роса, чувствайки се ободрени и гладни. От Милиуейз Форд бе прибрал няколко малки хлебчета в кожената си чанта и те закусиха с тях, преди да продължат нататък.

Дотук се бяха движили без посока, но сега поеха право на изток, усещайки, че ако ще опознават този свят, трябва да имат ясна представа откъде идват и накъде отиват.

Малко преди обяд се сблъскаха с първия признак, че планетата, на която се бяха приземили, не е необитавана — едно лице, зърнато бегло сред дърветата, което ги наблюдаваше. То изчезна в мига, в който го видяха, но и двамата добиха впечатлението, че това е хуманоидно същество, което ги гледаше с любопитство и без уплаха. След половин час те зърнаха още едно подобно лице, а десет минути по-късно трето.

След минута попаднаха на една широка поляна и се заковаха на място.

Пред тях, насред поляната, стоеше група от двайсетина мъже и жени. Неподвижно и безмълвно, с лице към Форд и Артър. До някои от жените се гушеха малки дечица, а зад групата се виждаха няколко малки паянтови колиби, направени от кал и клони.

Форд и Артър затаиха дъх.

Най-едрият от мъжете беше висок малко над пет фута. Всички бяха леко приведени напред, имаха въздълги ръце и възниски чела и светли, ясни очи, с които гледаха напрегнато чужденците.

Като видяха, че не носят никакви оръжия и не правят опити да се доближат до тях, Форд и Артър се поуспокоиха.

Известно време двете групи се фиксираха с поглед, без нито една от страните да предприеме нещо. Туземците бяха объркани от присъствието на неканените гости и макар да не проявяваха враждебност, ясно личеше че чужденците са нежелани.

Но нищо не се случи.

Минаха още две минути, без да се случи нещо.

След още две минути Форд реши, че нещо трябва да се случи.

— Здравейте — каза той.

Жените придърпаха децата още по-близо до себе си.

Мъжете видимо не се помръднаха, но все пак по израженията им се почувства, че поздравът не е приет добре. Не че им беше кой знае колко неприятен, просто не беше добре приет.

Един от мъжете, който стоеше малко пред групата и който навярно бе техният вожд, пристъпи напред. Лицето му бе спокойно, невъзмутимо, почти ведро.

— Ъггхххъгггхххрррр ъх ъх ръх ъргх — каза той тихо.

Артър остана силно изненадан. Вече толкова бе свикнал да получава моментален и несъзнателен превод на всичко чуто с помощта на натиканата в ухото му Вавилонска рибка, че бе престанал да я усеща, и сега бе подсетен за нейното присъствие от факта, че тя сякаш бе спряла да работи. Някакви съвсем смътни, мъгляви представи от чутото се мярнаха на дъното на съзнанието му, но не се появи нищо свързано, което да му подсказе смисъла. Предположи, и то правилно, че речта на тези хора се намира в съвсем начална фаза на развитие и

затова Вавилонската рибка е безсилна да му помогне. Погледна към Форд, който имаше далеч по-богат опит в тези неща.

— Мисля — каза Форд с края на устните си, — че ни молят, ако нямаме нищо против, да заобиколим тяхното селище.

След малко един жест на съществото мъж сякаш потвърди казаното от Форд.

— Рърргггхххх ррггггх; рргх рргх (рх рх) рръррррхххх рг — продължи съществото мъж.

— Доколкото разбирам — каза Форд, — най-общият смисъл се свежда до това, че сме свободни да продължим пътя си накъдето искаме, но много ще се радват, ако заобиколим селището им, вместо да минем през него.

— Тогава какво ще правим?

— Смятам, че е най-добре да ги зарадваме — каза Форд.

Бавно и много предпазливо те заобиколиха границите на селището им. Това, изглежда, много се хареса на туземците, които им се поклониха леко, след което всеки се залови с работата си.

Форд и Артър продължиха пътя си през гората. На неколкостотин ярда след поляната изведнъж попаднаха на малка купчинка плодове, поставена на пътя им — някакви плодове, които изключително много приличаха на малини и ягоди, и месести зелени плодове, които изключително приличаха на круши.

Дотук се бяха въздържали да ядат от плодовете, които виждаха по пътя си, макар че дърветата и храстите бяха отрупани с тях.

— Ето как стоят нещата — беше му казал Форд Префект, — плодовете на една непозната планета или ще ти помогнат да живееш, или ще ти помогнат да умреш. Следователно трябва да посегнеш към тях едва тогава, когато умираш, ако не го направиш. По този начин ще си една крачка напред. Ако иска да се радва на добро здраве, един стопаджия трябва да се задоволява с по-непретенциозна храна.

Те изгледаха с подозрение купчинката, която лежеше на пътеката. Изглеждаше толкова съблазнителна, че почти им се зави свят от глад.

— Та ето как стоят нещата — каза Форд, — въъ...

— Да? — каза Артър.

— Опитвам се да измисля начин да докарам нещата дотам, че да е необходимо да ги изядем.

Минавайки през гъстите листа на дърветата, слънцето огряваше апетитните кори на нещата, които приличаха на круши. А по-зрели и по-сочни неща, които да приличат на ягоди и малини, Артър не бе виждал дори и в телевизионни реклами за плодов сладолед.

— А защо да не ги изядем — каза той, — а да мислим по-късно.

— Може би точно това искат да направим.

— Добре де, ето как стоят нещата...

— Дотук ми харесва, както го каза...

— Сложени са тук, за да ги изядем. Това или е хубаво, или е лошо, или искат да ни нахранят, или искат да ни отровят. Ако са отровни и ние не ги изядем, те ще намерят друг начин да ни уморят. Ако не ги изядем, ние във всички случаи губим.

— Харесва ми начинът, по който мислиш — каза Форд. — А сега изяж един.

Колебливо Артър взе едно от нещата, които приличаха на круши.

— Знаеш ли, това ми напомня онази история с Райската градина — каза Форд.

— Хъ?

— Градината на рая. Дървото. Ябълката. Сещаш ли се?

— Разбира се, че се сещам.

— Онази особа, вашият господ, взема, че туря едно ябълково дърво на сред градината и казва: „Правете каквото искате, момчета, но само от ябълките не яжте.“ И не щеш ли — изненада! Те изяждат една ябълка, а той изскача иззад храста и крещи: „Фанах ли ви!“ Нямах да бъде по-различно и ако не бяха я изяли.

— Защо?

— Защото ако си имаш работа с такива типове, на които им доставя удоволствие да оставят на тротоара шапки с тухли под тях, можеш да бъдеш абсолютно сигурен, че няма да се откажат. В последна сметка все ще те хванат.

— Какво искаш да кажеш?

— Няма значение. Яж!

— Знаеш ли, това място много ми прилича на райска градина.

— Яж!

— А и ти ми говориш като змията.

Артър отхапа от нещото, което приличаше на круша.

— Круша е — каза той.

След няколко минути, когато бяха изяли всичко, Форд Префект се обърна и извика.

— Благодаря ви! Много ви благодаря! — провикна се той. — Много сте мили.

И продължиха по пътя си.

През следващите петдесет мили от пътуването си те непрекъснато намираха поредния дар от плодове и въпреки че веднъж или два пъти мярваха някакво същество — мъж сред дърветата, повече не влязоха в директна връзка с тях. Решиха, че са им много симпатични тези същества, които недвусмислено показват, че са благодарни само затова, задето ги оставят на мира.

След петдесет мили плодовете секнаха, защото от там започваше морето.

И тъй като нямаха никакви други належащи задачи, те си построиха сал и прекосиха морето. То бе относително спокойно, само шестнадесетина мили широко, и пътуването беше доста приятно, накрая пристигнаха в една страна, която бе поне толкова красива, колкото и онази, която бяха напуснали.

С една дума, животът им бе смешно лесен и поне известно време успяваха да се справят с проблемите, произтичащи от изолацията и безцелността, като просто не им обръщаха внимание. Когато жаждата за общуване с други хора станеше прекалено силна, знаеха къде да ги намерят, но за момента бяха доволни от факта, че голгафринчънците са на стотици мили зад тях.

И все пак Форд Префект отново започна да се сееща за Суб-Ета Сенс-О-Матика, и то доста често. Един-единствен път успя да улови сигнал, но беше толкова слаб и идваше от толкова далече, че му подействува по-потискащо, отколкото тишината в ефира дотогава.

По някое време им скимна да тръгнат на север. След няколкоседмично вървене стигнаха до едно друго море, построиха си нов сал и го прекосиха. Но сега пътят им беше по-труден, климатът ставаше все по-студен. Артър започна да подозира, че във Форд е заложена някаква мазохистична черта — нарастващите трудности при пътуването сякаш го зареждаха с решителност и целеустременост,

които дотогава не личаха. Той неумолимо крачеше все по-нататък и по-нататък.

Пътят им на север ги изведе до стръмна планинска местност, изумително обширна и красива. Назъбените, шеметно високи, покрити със сняг върхове им взеха ума. Студът започна да прониква чак до мозъка на костите им.

Те се увиха с животински кожи, с които Форд Префект се сдоби, прилагайки една техника, която бе усвоил навремето от двама бивши монаси пралити, собственици на школа по психосърфинг в планините на Хуниан.

Галактиката е пълна с бивши монаси пралити, ударили го на печалбарство, защото способностите им за психоконтрол, които Орденът развива у тях като част от религиозното им обучение, са направо удивителни и огромен брой монаси напускат ордена веднага след като са приключили с религиозното си обучение и малко преди да дадат обет да останат заключени в малки метални кутии до края на живота си.

Способността на Форд се свеждаше главно до това, че умееше известно време да стои неподвижно и да се усмихва.

Не след дълго някакво животно, може би сърна, се показваше иззад дърветата и започваше предпазливо да го гледа. Форд продължаваше да му се усмихва, погледът му омекваше и грейваше и той сякаш излъчваше дълбока и всеобхватна любов, любов, която се простираше над целия всемир. Едно чудно спокойствие лягаше над цялата околност, покой и безметежност се излъчваха от този преобразен мъж. Животното бавно го приближаваше, крачка по крачка и малко оставаше да потърка муцунка о него, точно в този момент Форд протягаше ръка над него и му счупваше врата.

— Въпрос на феромонен контрол — обясни той, — просто трябва да знаеш как да произведеш нужната миризма.

ГЛАВА XXXI

Няколко дена след като пристигнаха в тази планинска местност, те се озоваха на едно крайбрежие, което се простираше диагонално пред тях — от югозапад на североизток — крайбрежие с невероятно величие: дълбоки царствени клисури, високи стръмни обледени върхове, фиорди.

В продължение на още два дена, онемели от красота, те се катереха по скалите и ледниците.

— Артър! — изведнъж извика Форд.

Беше следобедът на втория ден. Артър седеше на една висока скала и наблюдаваше как бушуващото море се разбива в скалистите носове.

— Артър! — отново извика Форд.

Артър погледна натам, откъдето идваше гласът на Форд, довян от вятъра.

Форд бе отишъл да разгледа един ледник и Артър го откри там, клекнал до плътната стена от син лед. Беше напрегнат от вълнение, очите му се стрелнаха нагоре и срещнаха Артъровите.

— Виж — каза той, — виж!

Артър погледна плътната стена от син лед пред себе си.

— Да — каза той, — това е ледник. Вече го видях.

— Не — каза Форд, — погледна го, но не го видя. Виж!

Форд сочеше дълбоко в сърцето на леда.

Артър се вгледа — не видя нищо друго освен смътни сенки.

— Дръпни се назад — настояваше Форд — и пак погледни.

Артър се дръпна назад и пак погледна.

— Нищо — каза той и сви рамене. — Какво трябва да видя?

И изведнъж го видя.

— Видя ли го?

Видя го.

Устата му понечи да заговори, но мозъкът му реши, че все още няма какво да каже, и пак я затвори. След това мозъкът му се залови да

решава проблема, възникнал от това, което очите му казаха, че виждат, но докато се занимаваше с това, загуби контрол над устата и тя побърза веднага да се отвори. Събирайки още веднъж челюстите, мозъкът загуби контрол над лявата ръка, която започна да извършва някакви неориентирани движения. В продължение на една-две секунди мозъкът се опитваше да озапти лявата ръка, без да пренебрегва и устата, като едновременно се опитваше да мисли за това, което беше заровено в леда и вероятно по тази причина краката му поддадоха и Артър се отпусна кротко на земята.

Онова, което бе извадило от равновесие мозъчните му функции, беше една сложна плетеница от сенки в леда, на дълбочина около осемнадесет инча под повърхността. Погледнати под определен ъгъл, те придобиваха ясните очертания на букви от някаква непозната азбука, високи по три фута всяка; а за онези като Артър, които не знаят магратеански, над буквите се виждаха контурите на едно лице, увиснало в леда.

То бе старо лице, слабо и изискано, белязано от грижи, без да е грубо.

Това бе лицето на човек, който бе спечелил награда за проектирането на крайбрежието, на което вече знаеха, че се намират.

ГЛАВА XXXII

Тънък писък проряза въздуха, завъртя се и се изви нагоре между клоните на дърветата, като разтревожи катеричките. Няколко птички изхвъркнаха възмутени. Шумът заигра и се плъзна по поляната. Извреця и изскрибуца — общо взето, беше противен.

Капитанът обаче отправи благосклонен поглед към самотния гайдар. Малко неща можеха да нарушат неговото спокойствие; а наистина, след като превъзмогна мъката си след загубата на великолепната вана по време на онази неприятност в тресавището преди толкова много месеци, той бе започнал да намира новия си живот забележително приятен. Бяха издълбали една голяма дупка в скалата, която се намираще в средата на поляната, и той по цял ден киснеше в нея, докато прислужниците го обливаха с вода. Наистина, не особено гореща вода, защото все още не бяха измислили начин да я топят. Няма значение и това щеше да стане. А междувременно разузнавателни отряди тършуваха из околностите надлъж и нашир, за да открият горещ извор — за предпочитане на някоя сенчеста полянка, а ако пък се окажеше и в близост до сапунена мина, щеше да бъде идеално. На онези, които бяха изказали предположението, че досега не е откриван сапун в мини, Капитанът си бе позволил да подсказе, че вероятно това е така, защото не са търсили както трябва и тази вероятност, макар и неохотно, беше възприета от всички.

Не, животът беше много приятен, а най-хубавото му беше, че когато намерят горещия извор в комплект със сенчестата поляна и когато в един хубав ден от хълм на хълм се разнесе вестта, че и сапунената мина е открита и произвежда петстотин калъпа на ден, той щеше да стане още по-приятен. Много е важно човек постоянно да очаква нещо.

Гайдарят стенеше, стенеше, виеше, стенеше, пищеше, скърцаше, скрибуцаше, врецеше и увеличаваше и без това огромното удоволствие на Капитана при мисълта, че всеки момент може да

замлъкне. Защото това бе едно от нещата, които очакваше с нетърпение.

Какво друго е приятно, запита се той. Ами толкова много неща: златното и червеното по дърветата, появило се с настъпващата есен, кроткото потракване на ножици на няколко фута от ваната му, където двама фризьори демонстрираха майсторството си върху един дремещ художествен директор и неговия асистент, слънчевите лъчи отразяващи се върху шестте лъснати до блясък телефона, наредени край неговата изсечена в скалата вана. Единственото нещо, което е похубаво от телефон, който не звъни през цялото време (по-точно изобщо не звъни), са шест телефона, които не звънят през цялото време (по-точно изобщо не звънят).

Но най-приятното нещо бе веселото бърборене на стотиците хора, които бавно се събираха на поляната около него, за да наблюдават следобедното заседание на Комитета.

Капитанът чукна игриво гуменото си пате по човката. От всичко най обичаше следобедните заседания на Комитета.

И други очи наблюдаваха събиращите се тълпи. Високо на едно дърво на края на поляната се бе сгушил Форд Префект, завърнал се наскоро от далечни земи. След шестмесечното си пътешествие той бе отслабнал, но се радваше на отлично здраве. Очите му блестяха и бе облечен в дрехи от еленова кожа. Брадата му бе гъста, а лицето бронзово, като на изпълнител на кънтри рок музика.

Той и Артър наблюдаваха голгафринчънците почти от цяла седмица и Форд бе решил, че е време да предприеме нещо.

Поляната беше вече пълна. Стотици мъже и жени се шляеха насам-натам, бърбеха, ядяха плодове, играеха карти и, общо взето, доста добре се забавляваха. Анцузите им бяха мръсни и дори окъсани, но косите на всички бяха безупречно фризирани. Форд с учудване забеляза, че анцузите на мнозина са натъпкани с листа, и се запита дали пък това не е някаква нова форма на изолация за през зимата. Форд присви очи. Изключено бе да са започнали изведнъж да се занимават с ботаника, нали така?

Тези му размишления бяха прекъснати от гласа на Капитана, който се извиси над гълчавата.

— И така — каза той, — бих желал да открия някак това събрание, ако това изобщо е възможно. Има ли някой против? — Усмихна се добродушно. — Добре, след малко. Когато всички сте готови.

Разговорите постепенно утихнаха и над поляната се възцари мълчание, като изключим свирнята на гайдаря, който сякаш се намираше в един свой див, необитаем, музикален свят. Неколцина от тези, които бяха най-близо до него, му подхвърлиха по някое и друго листо. Но ако в това имаше някакъв смисъл, той остана скрит за Форд Префект.

Около Капитана се бяха събрали няколко души и един от тях очевидно се канеше да заговори. Това личеше от начина, по който той се изправи на крака, прокашля се и отправи взор в далечината, сякаш за да подсказже на тълпата, че след малко ще я удостои с вниманието си.

Множеството, разбира се, затаи дъх и всички обърнаха очи към него.

Последва моментно мълчание — според Форд най-удачното време за драматичното му появяване на сцената. Мъжът се обърна, за да заговори.

Форд скочи от дървото на земята.

— Привет на всички! — каза той.

Множеството се извъртя към него.

— О, скъпи друже — провикна се Капитанът, — случайно да имате кибрит? Или запалка? Или нещо подобно?

— Не, нямам — отговори той с леко разколебан глас.

Това не влизаше в неговия сценарий. Реши да бъде по-настойчив.

— Не — продължи той, — нямам кибрит. Вместо това ви нося новини...

— Жалко — каза Капитанът. — Всички ние го свършихме. От седмици не съм се къпал с гореща вода.

Форд отказа да се отклони от темата.

— Нося ви новини — продължи той — за едно откритие, което може да ви интересува.

— Това има ли го в дневния ред? — озъби му се мъжът, когото бе прекъснал.

Форд се ухили широко, досущ като изпълнител на кънтри-рокмузика.

— Хайде сега — каза той.

— Вижте какво, съжалявам много — заяви мъжът сърдито, — но като експерт по административните въпроси с дългогодишен опит се чувствам длъжен да ви напомня, че е необходимо да се съблюдава установеният ред по време на заседанията.

Форд обхвана с поглед тълпата.

— Този човек е луд — каза той. — Та това е една праисторическа планета!

— Приближете се до трибуната и поискайте разрешение да говорите! — озъби се експертът.

— Тук няма трибуна — поясни Форд, — тук има само една скала.

Експертът по административните въпроси реши, че ситуацията налага да прояви раздразнителност.

— Наречете я трибуна тогава — каза той раздразнено.

— А защо да не я наричам скала? — попита Форд.

— Явно нямате никаква представа — каза експертът, изоставяйки раздразнителността в полза на добрата стара надменност — от най-новите методи на администриране.

— А вие нямате никаква представа къде се намирате — контрира го Форд.

Едно момиче с пронизителен глас скочи на крака и пусна гласа си в действие.

— Я млъквайте и двамата — каза то, — погледнете по-добре към масата на председателя...

— Искате да кажете „камъка“ на председателя — изкиска се един фризьор.

— Тишина! Тишина! — изджавка експертът по административните въпроси.

— Добре, добре — каза Форд, — да видим как се оправяте.

Настани се на земята, решен да види колко време ще издържи без да избухне.

Капитанът се прокашля помирително.

— Ще ви моля да запазите тишина, ако обичате — каза той вежливо, — обявявам петстотин седемдесет и третото заседание на

Комитета по колонизацията на Финтълуудлуикс...

Десет секунди, помисли си Форд, като отново скочи на крака.

— Но това е абсурдно — извика той. — Провели сте петстотин седемдесет и три заседания, а още не сте открили огъня!

— Ако бъдете така добър — обади се момичето с пронизителния глас, — прегледайте листа с точките от дневния ред...

— Скалата с точките от дневния ред — изчурулика весело фризьорът.

— Благодаря, това вече го изтъкнах — промърмори Форд.

— ... ще ви-ди-те — продължи момичето с твърд глас, — че предстои да чуем отчетния доклад на фризьорския подкомитет по проблемите на добиването на огън.

— О... а... — каза фризьорът с онова притеснено изражение, което в цялата Галактика означава: „Тъъ, не може ли да го отложим за следващия четвъртък?“

— Добре — нахвърли се Форд върху него — Какво сте направили досега? Какви са бъдещите ви планове? Какви идеи предлагате за добиване на огън?

— Ама вижте какво — каза фризьорът, — те ми дадоха само две пръчки...

— И какво направихте с тях?

Силно смутен, фризьорът пхна ръка в анцуга си и подаде на Форд плодовете на своя труд.

Форд ги вдигна високо, за да могат всички да видят.

— Маша за къдрене — обяви той.

Тълпата заръкопляска.

— Няма значение — каза Форд. — И Рим не е бил изгорен за един ден.

Никой от тълпата не разбра какво иска да каже, но въпреки това им хареса. И него удостоиха с аплодисменти.

— Вижте, личи си, че сте пълен невежа по тези въпроси — обади се момичето. — Ако имахте моя опит по проблемите на пласмента, щяхте да знаете, че преди да се произведе един нов продукт, е нужно да се направят редица проучвания. Първо трябва да открием какво очакват хората от огъня, какво е отношението им към него, каква представа са си изградили за него.

Тълпата беше напрегната. Очакваха Форд да направи нещо удивително.

— Бих ви предложил да го пъкнете в носа си — каза той.

— Ето точно от такава информация се нуждаем — упорстваше момичето. — Желаят ли хората да имат огън, който да може да бъде поставян в носа?

— Желаете ли? — попита Форд тълпата.

— Да! — извикаха някои.

— Не! — извикаха други щастливо.

Изобщо не знаеха искат или не, просто им беше забавно.

— Ами колелото — попита Капитанът, — докъде стигнахте с колелото? Проектът ми се стори страшно интересен.

— О — каза момичето от пласмента, — знаете ли, имаме известни затруднения с него.

— Затруднения? — извика Форд. — Затруднения! Какви затруднения, по дяволите? Та това е възможно най-простият уред в цялата Вселена!

Момичето от пласмента го изгледа със смразяващ поглед.

— Е добре, мистър Всезнайко — каза то, — като сте толкова умен, защо не ни кажете какъв трябва да е неговият цвят?

Тълпата направо пощуря. Един на нула за наште, мислеха си всички. Форд сви безпомощно рамене и отново седна.

— О всемогъщи Заркуон — каза той, — нищо ли не сте направили досега?

Сякаш в отговор на неговия въпрос откъм края на поляната изведнъж се разнесе силна врява. За огромно удоволствие на тълпата, която просто не можеше да повярва, че в един следобед могат да се вместят толкова много забавления, се появиха около дузина маршируващи мъже, облечени в остатъците от парадната униформа на Трети голгафринчънски полк. Половината от тях все още носеха Смърт-О-Запни пистолети, но останалите бяха въоръжени с копия, които блъскаха едно в друго, докато маршируваха. Имаха здрав загар по лицата, но изглеждаха крайно изтощени и мръсни. Спряха се шумно и с трясък застанаха мирно. Един от тях се свлече на земята и повече не мръдна.

— Здраве желаем, гос'ин капитан! — изрева вторият офицер, предводителят на военните. — Разрешете да доложа, сър!

— Да, Втори, добре дошъл и т.н. Открихте ли горещи извори? — попита обезверено Капитанът.

— Не, сър!

— Така си и мислех.

Вторият офицер мина през тълпата и взе за почест пред ваната.

— Открихме нов континент!

— Кога стана това?

— Намира се отвъд морето... — каза Вторият, присвивайки многозначително очи — на изток!

— Ооо.

Вторият се обърна с лице към тълпата. Вдигна пистолета над главата си. Това ще е нещо велико, помислиха си всички.

— И му обявихме война!

Бурни, възторжени аплодисменти гръмнаха от всички краища на поляната — това надминаваше всякакви очаквания.

Форд скочи на крака и помоли за тишина. След малко я получи — или поне най-добрата тишина, на каквато можеше да се надява при дадените обстоятелства, а обстоятелствата бяха следните: гайдарят бе започнал спонтанно да композира национален химн.

— Не можем ли да минем без този гайдар? — попита Форд.

— О, не — отговори Капитанът, — вече сме му отпуснали специална помощ.

За миг Форд се поколеба дали да постави този въпрос на обсъждане, но бързо реши, че това е най-сигурният начин да полудееш. Вместо това се премери и хвърли един камък по гайдаря, после се обърна с лице към Втория.

— Война ли? — каза той.

— Да! — Вторият го изгледа презрително.

— На съседния континент?

— Да! Тотална война! Война, която ще сложи край на всички войни!

— Но там още никой не живее!

А, добре го каза, помисли си тълпата, става интересно.

Погледът на Втория го следеше неотклонно. В такъв момент очите му приличаха на два комара, които упорито кръжат на около три инча от носа ти и не можеш да ги отпъдиш нито с махане на ръка, нито с палка за мухи, нито с нагънат вестник.

— Това ми е известно — каза той — но един ден ще заживеят!
Така че им поставихме безсрочен ултиматум!

— Какво?

— И взривихме няколко военни инсталации.

Капитанът чак се надигна от ваната си.

— Военни инсталации ли, Втори? — каза той.

За момент очите се поколебаха.

— Да, сър. Тъъ, потенциални военни инсталации. Добре де, дървета.

Моментът на колебание отмина — очите му се стрелкаха като камшици сред тълпата.

— Освен това — изрева той — разпитахме една газела!

Бутна с привичен жест пистолета подмишница и закрачи през невъобразимата врява, избухнала сред възторжената тълпа. Не успя да направи повече от няколко крачки, защото бе вдигнат на ръце и понесен над поляната, за да направи един кръг на овации.

Форд продължи да седи, като безучастно почукваше две камъчета едно в друго.

— И какво друго сте направили? — попита той, след като утихнаха аплодисментите.

— Започнахме да създаваме култура — отговори момичето от пласмента.

— О, така ли? — каза той.

— Да. Един от нашите филмови продуценти започна да снима чудесен филм за туземното пещерно население на тази област.

— Те не са пещерни хора.

— Но приличат на пещерни хора.

— В пещери ли живеят?

— Ами...

— Живеят в колиба.

— Може би им ремонтират пещерите — обади се един шегобиец от тълпата.

Форд гневно се нахвърли върху него.

— Много смешно! — каза той — А забелязахте ли, че те измират?

Докато пътуваха обратно насам, Форд и Артър се бяха натъкнали на две изоставени села, а гората беше осеяна с много трупове на

туземци, изпълзели дотам да умрат. Онези, които все още бяха живи, изглеждаха покрусени и изнемощели, сякаш страдаха от някаква болест на душата, а не на тялото. Движеха се бавно и вяло, смазани от някаква огромна мъка. Бяха им отнели вярата в бъдещето.

— Да, измират! — повтори Форд — Знаете ли какво означава това?

— Тъъ... може би не трябва да сключваме застраховки „Живот“ с тях? — обади се отново шегаджията.

Форд реши да не му обръща внимание и заговори на цялата тълпа.

— Не разбирате ли — каза той, — че едва след нашето пристигане тук те започнаха да измират!

— Всъщност това е показано изключително майсторски в нашия филм — каза момичето от пласмента — и му придава онзи дълбок драматизъм, който е отличителна черта на най-великите документални филми. Режисьорът е направо луд по тези работи.

— ... За връзване — промърмори Форд.

— Разбрах — каза момичето, обръщайки се към Капитана, който започваше да се унася, — че след това иска да направи филм за вас, Капитане.

— О, така ли? — каза той, като се сепна. — Много мило от негова страна.

— Замисълът му е много интересен: ще наблегне върху бремето на отговорността, самотата на командира...

Капитанът хъмка и ахка известно време.

— Знаете ли, не бих препоръчал да слага ударението върху последния аспект — каза той накрая. — Човек не може да бъде самотен с гуменото си пате.

Вдигна патето нагоре и тълпата го удостои със заслужени овации.

През всичкото това време експертът по административните въпроси седеше и мълчеше безучастно, притиснал с пръсти слепоочията си, за да подскаже, че чака и ако е необходимо, може да чака цял ден.

Но в този момент реши, че все пак няма да чака цял ден — просто щеше да се престори, че последните тридесет минути ги е нямало.

Изправи се на крака.

— Предлагам — заяви той стегнато — да преминем към обсъждането на въпросите, свързани с финансовата ни политика...

— Финансова политика? — извика Форд. — Финансова политика!

Експертът по административните въпроси му хвърли поглед, който само една риба на сухо би могла да възпроизведе.

— Финансова политика... — повтори той, — точно това казах.

— А откъде ще вземете пари — запита го Форд, — като никой от вас нищо не произвежда? Парите не растат по дърветата, както ви е известно.

— Ще ми позволите ли да продължа...

Форд кимна отчаяно.

— Благодаря. Откакто преди няколко седмици взехме решение да приемем листото за законно платежно средство, всички ние, разбира се, натрупахме огромни състояния.

Форд впери невярващ поглед в тълпата — хората се разшумяха одобрително при тези думи и алчно заопипваха пачките с листа, с които бяха натъпкали своите анцузи.

— Сблъскахме се обаче — продължи експертът по административните въпроси — с един малък проблем: поради високата степен на достъпност на листата се стигна до инфлация и доколкото ми е известно, понастоящем разменният курс е около три широколистни гори срещу един фъстък.

Сред тълпата се чува тревожни шушукания. Експертът по административните въпроси вдигна ръка за тишина.

— Ето защо с цел да ликвидираме този проблем — продължи той — и ревалоризираме листото ще започнем прилагането на широка програма за обезлистяване и... тъъ, ще изгорим всички гори. Вярвам, ще се съгласите, че при дадените обстоятелства това е най-разумното решение.

Една-две секунди тълпата се колебаеше как да реагира на това, но някой изтъкна колко много ще се покачи цената на листата в джобовете им, при което всички доволно закрепяха и удостоиха експерта по административните въпроси със ставане на крака и продължителни ръкопляскания. Счетоводителите сред тях си помислиха, че наесен ще спечелят добри пари.

— Вие всички сте луди — изрази мнението си Форд. — Вие сте абсолютно откачили — поясни той и накрая заключи. — Вие сте шайка побъркани типове.

Отношението на тълпата започваше да се променя в негова вреда. Това, което в началото беше едно чудесно забавление, сега според тълпата се бе превърнало в оскърбително зрелище. И тъй като оскърбленията бяха насочени главно към нея, тя се отегчи.

Усецайки накъде духа вятърът, момичето от пласмента премина към атака.

— А мога ли пък аз да ви запитам — каза то, — какво правихте през всички тези месеци? Вие и онзи другият натрапник липсвате от деня на нашето пристигане.

— Пътешествахме — отговори Форд. — Искахме да научим нещо за тази планета.

— О — каза момичето лукаво, — не ми изглежда да сте направили кой знае какво.

— Тъй ли? А какво ще кажеш за новината, която ви нося, миличка? Ние открихме бъдещето на тази планета!

Форд изчака, докато изявлението му окаже нужното въздействие върху тълпата. Такова нямаше. Хората нямаха представа за какво им говори.

Той продължи:

— Каквото и да решите да правите отсега нататък, то ще има толкова значение, колкото чифт вмирисани бъбреци на кучето динго. Изгорете горите, каквото щете сторете — това ни на йота не ще промени нещата. Цялата ви бъдеща история вече се е случила. Разполагате с два милиона години и това е всичко. И като изтече това време, цялото ви племе ще бъде изтребено, ще изчезне, и слава богу. Помнете, два милиона години!

Тълпата недоволно замърмори. Хора като тях, оказали се изведнъж толкова богати, не бяха длъжни да слушат подобни брътвежи. Може би трябваше да му бутнат нещо, за да се махне и да ги остави на мира.

Но не стана нужда, защото Форд вече напускаше гордо поляната. Спря се само за да поклати глава към Втория, който бе започнал да обстрелва околните дървета със Смърт-О-Запния си пистолет.

Един-единствен път се обърна назад.

— Два милиона години! — каза той и се изсмя.

— Е — каза Капитанът с утешителна усмивка, — все ще има време да се изкъпя още няколко пъти. Някой би ли ми подал гъбата? Изпуснах я преди малко.

ГЛАВА XXXIII

На около една миля навътре в гората Артър Дент бе толкова погълнат от това, което правеше, че не чу приближаването на Форд Префект.

А това, което правеше в момента, беше доста любопитно и се състоеше в следното: върху един голям и плосък камък бе надраскал очертанията на квадрат, разделен на сто шестдесет и девет по-малки квадратчета, по тринадесет на всяка страна.

Освен това бе събрал цяла купчина мънички плоски камъчета и върху всяко бе надраскал някоя буква от азбуката. Около големия камък седяха навъсено двама от оцелелите туземци, на които Артър се опитваше да обясни интересната идея, заложена в тези камъчета.

Все още нищо не бяха схванали. Пробваха няколко дали стават за ядене, други понечиха да зароят в земята, а останалите — да изхвърлят. Най-сетне Артър успя да насърчи един от тях да постави две камъчета върху очертания от него квадрат. В сравнение с предния ден днес се справяха дори по-зле. Изглежда, бързата деградация на духа на тези същества се съпътстваше от също тъй бърза деградация на интелектуалните им способности.

За да ги окуражи, Артър сам нареди няколко букви върху импровизираната дъска и после се опита да ги поощри и те да сложат някоя буква до неговите.

Нищо не се получи.

Застанал наблизко до едно дърво, Форд го наблюдаваше безмълвно.

— Не така — каза Артър на единия от туземците, който бе разбъркал буквите в пристъп на дълбоко отчаяние, — „К“ носи десет точки, а на това място те се утрояват. Ето така... нали ви обясних правилата... но моля ви, оставете тази челюст... Е добре, ще започнем отначало. Но този път внимавайте.

Форд опря лакът на дървото и положи глава върху дланта си.

— Какво правиш, Артър? — тихо попита той.

Артър се сепна и погледна нагоре. Изведнъж осъзна, че погледнат от страни, сигурно изглежда смешен. Как можеше да обясни, че тази игра бе имала чудно въздействие върху него, когато беше малък. Но тогава всичко бе тъй различно, по-точно, щеше да бъде тъй различно.

— Опитвам се да науча пещерните хора...

— Те не са пещерни хора — поясни Форд.

— Но приличат на пещерни хора.

Форд реши да не влиза в спор.

— Даа — каза той.

— ... Но това е непосилна работа — заяви Артър уморено. — Единствената дума, която знаят, е ХЪМ, но и нея не могат да напишат.

Той въздъхна и се облегна назад.

— И какво се опитваш да постигнеш? — попита Форд.

— Трябва да им помогнем да се развият! Да еволюират! — избухна Артър.

Надяваше се, че унилата въздишка и последвалото гневно избухване ще неутрализират донякъде измъчващото го в момента остро чувство, че е попаднал в глупаво положение.

— Представяш ли си как би изглеждал един свят, създаден от онези... кретени, с които пристигнахме? — попита той.

— Да си представя? — каза Форд, извивайки вежди нагоре. — Не е нужно да си го представяме. Ние с теб сме го видели.

— Но... — Артър започна отчаяно да размахва ръце.

— Видяхме го — каза Форд — и нищо не може да се направи.

Артър ритна едно камъче.

— Каза ли им какво сме открили? — попита той.

— Хммм? — каза Форд който бе престанал да го слуша.

— Норвегия — подсети го Артър. — Автографа на Слартибартфаст в ледника. Каза ли им?

— Имаше ли смисъл? — каза Форд. — Щяха ли да разберат нещо?

— Нещо ли? — каза Артър. — Нещо? Ти много добре знаеш какво трябва да разберат. Трябва да разберат, че тази планета е Земята! Това е моят дом! Тук съм се родил!

— Родил ли?

— Добре де, ще се родя.

— Да, след два милиона години. Защо не отидеш сам да им разправиш това. Върви и им кажи: „Извинете, искам само да ви уведомя, че аз ще се родя след два милиона години на няколко мили от това място.“ Виж тогава какво ще ти отговорят. Ще те погнат тъй, че да се качиш на някое дърво и после ще го запалят.

Мъка стегна сърцето на Артър, докато слушаше това.

— Излишно е да се заблуждаваш — продължи Форд — Ей онези смахнати типове са твоите прадеди, не тези нещастни същества пред нас.

Приблужи се до мястото, където питекантропите побутваха апатично каменните букви. Поклати глава.

— Откажи се от тази игра, Артър — каза той, — тя няма да спаси човешкия род, защото от тези същества тук няма да стане хора. Понастоящем представителите на човешкия род са се разположили отвъд този хълм и правят документални филми за себе си.

Артър се сви като ударен.

— Но все нещо можем да направим — каза той.

Ужасна мъка разтърси цялото му тяло при мисълта, че се намира тук, на Земята, същата Земя, която бе загубила бъдещето си след една необяснима, чудовищна катастрофа, а сега бе на път да загуби и миналото си.

— Не — каза Форд, — нищо не можем да направим. Не разбираш ли, това не променя историята на Земята, защото именно това е историята на Земята. Независимо от това дали ти харесва или не, вие сте произлезли от голгафринчънците. След два милиона години вогоните ги унищожават. Разбираш ли, никой не може да промени историята, в последна сметка всяко нещо си отива на мястото. Странно нещо е животът, нали?

Вдигна от земята буквата „К“ и я метна към един далечен храст, където удари един млад заек. Заекът се уплаши и търти да бяга, не спря, докато една лисица не го нападна и изяде. Тя пък се задави с един кокал и умря на брега на едно поточе, което отнесе трупа ѝ надолу по течението.

През следващите няколко седмици Форд Префект преглътна гордостта си и се сприятели с една девойка от Голгафринчъм, работила навремето в отдел „Кадри“, но скоро ужасно се разстрои от внезапната ѝ кончина, настъпила в резултат на това, че пила вода от един вир,

замърсен от трупа на мъртвата лисица. Единствената поука, която може да се извлече от тази история, е, че човек никога не бива да хвърля буквата „К“ към далечни храсти, но за жалост понякога това е неизбежно.

Като повечето наистина съдбоносни неща в живота, и този низ от събития остана напълно незабелязан от Форд Префект и Артър Дент. Вниманието им беше насочено към единия от туземците, който навъсено ровичкаше из останалите букви.

— Горкият пещерен човек... — каза Артър.

— Това не са...

— Какво?

— Нищо, няма значение — каза Форд.

Жалкото същество издаде сърцераздирателен вик и удари по камъка.

— Излиза, че досега просто са си губили времето, така ли? — каза Артър.

— Ъх ъх ъргххххх — изломоти туземецът в отново удари по камъка.

— Изпреварени са в развитието си от телефонни хигиенисти.

— Ъргх, грр грр, гръх! — настоя туземецът, като продължи да блъска по камъка.

— Защо постоянно блъска по камъка? — попита Артър.

— Доколкото разбирам, иска да продължиш играта с него — каза Форд. — Сочи към буквите.

— Навярно пак е написал КРЗЙГРДЪЛДИЪДК, сиромяхът. Хиляда пъти му казах, че КРЗЙГРДЪЛДИЪДК се пише само с едно „Г“.

Туземецът пак удари по камъка.

Погледнаха през рамото му.

Очите им щяха да изскочат от орбитите.

Там, сред бъркотията от букви, се виждаха четиринадесет, подредени в права линия.

Те образуваха две думи.

Думите бяха следните:

„ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДВЕ“.

— Грррръргх гъх гъх — поясни туземецът и като разпиля гневно буквите, се оттегли под едно дърво и се излегна до колегата си.

Форд и Артър се загледаха след него. После се спогледаха.

— Там наистина ли пишеше това, което ми се стори, че пишеше?
— изрекоха и двамата едновременно.

— Да — отговориха и двамата.

— Четиридесет и две — каза Артър.

— Четиридесет и две — каза Форд.

Артър изтича при двамата туземци.

— Какво се опитвате да ни кажете? — изкрещя той. — Какво означава това?

Единият от тях се затъркаля на земята, изрита няколко пъти във въздуха, отново се претърколи и заспа. Другият се покатери на дървото и започна да измеря Форд Префект с диви кестени. Това, което имаха да казват, вече го бяха казали.

— Знаеш ли какво означава това? — попита Форд.

— Не съвсем.

— Четиридесет и две е числото, което Дълбока мисъл обяви за Вечния отговор.

— Да.

— А Земята е компютърът, който Дълбока мисъл конструира и построи, за да изчисли Въпроса на Вечния отговор.

— Това се опитваха да ни внушат.

— И живи организми са били съставна част от него.

— Щом казваш.

— Казвам го. Това означава, че тези питекантропи са органична част от компютърната програма, докато ние с голгафринчънците НЕ СМЕ!

— Но пещерните хора измират и очевидно тяхното място ще бъде заето от голгафринчънците.

— Именно. Сега разбираш ли какво означава това?

— Какво?

— Пълна каша.

Артър се огледа.

— Която на никого не се услажда — забеляза той.

Няколко секунди Форд нищо не можа да измисли.

— И все пак нещо трябва да е излязло от цялата тази работа — каза той накрая, — защото Марвин каза, че е видял Въпроса, закодиран в мозъчните вълни, които ти излъчваш.

— Но...

— Най-вероятно е грешният въпрос или изопачен вариант на правилния. Но все ще ни отведе до някоя следа, ако го научим. Само че не виждам как може да стане това.

Мълчаха унило известно време. Артър седна на земята и започна да скубе тревички, но скоро откри, че това не е занимание, което може да погълне цялото му внимание. В тревички не можеше да вярва, дърветата нищо не му говореха, хълмовете наоколо не бяха нищо друго освен хълмове, а бъдещето му изглеждаше като тунел, през който трябва някак да изпълзи.

Форд се залови да върти копчетата на своя Суб-Ета-Сенс-О-Матик. Той мълчеше. Въздъхна и го прибра.

Артър вдигна от земята едно от камъчетата с изписана върху него буква. Оказа се „О“. Въздъхна и отново го остави долу. Буквата, на която попадна след това, беше „Н“. Двете заедно правеха „НО“. Подхвърли още няколко букви до първите две. Те пък се случиха „Г“, „О“ и „В“. По някакво странно съвпадение думата, която се получи, съвсем точно отразяваше виждането му за нещата в този момент. Взира се в нея известно време. Не беше го направил нарочно, беше плод на чиста случайност. Мозъкът му бавно включи на първа скорост.

— Форд — внезапно каза той, — слушай. Ако онзи Въпрос е закодиран в мозъчните ми вълни, но аз не го осъзнавам, значи трябва да е скрит някъде в подсъзнанието ми.

— Да, предполагам.

— А може и да има начин да го измъкнем оттам.

— О, така ли?

— Да, като въведем някакъв произволен компонент и оставим подсъзнанието да го оформи.

— Как например?

— Например като вадя със затворени очи букви от една торба.

Форд скочи на крака.

— Гениално! — каза той.

Измъкна хавлията от чантата си и с няколко изкусно направени възела я превърна в торба.

— Чиста лудост — каза той, — абсолютна глупост. Но ще опитаме, защото е гениална глупост. Хайде, побързай!

Слънцето почитателно се скри зад един облак. От небето паднаха няколко тъжни дъждовни капки.

Събраха всички останали букви и ги пуснаха в торбата. След това ги разбъркаха.

— Готово — каза Форд, — затвори си очите. Сега вади. Хайде, хайде, хайде!

Артър затвори очи и пъкна ръка в пълната с камъчета хавлия. Поразклати ги малко, измъкна пет и ги подаде на Форд една по една. Форд постави буквите една до друга в същия ред, в който ги бе получил.

— К — каза той, — О, Л, К, О... Колко!

Премигна.

— Мисля, че става! — каза той.

Артър му бутна още три.

— Щ, Е, С... Щес, О, май че нищо не става — каза Форд.

— Ето още няколко.

— Е, П, О, Л, У... Щесеполу... Страхувам се, че няма смисъл.

Артър измъкна още две букви от торбата. Форд ги нареди по местата им.

— Ч, И, щесеполучи... Ще се получи! — извика Форд. — Става! Невероятно, но наистина става!

— Ето ти още! — Артър вече ги изхвърляше една след друга с трескава бързина.

— А, К, О... — каза Форд — У, М, Н, О, Ж, И, Т, Е... Колко ще се получи, ако умножите... Ш, Е, С, Т... шест... П, О, по, шест по... колко ще се получи, ако умножите шест по... Д, Е, В, Е, Т... шест по девет... — Настъпи кратка пауза — Хайде, дай следващата!

— Тъъ, повече няма — каза Артър, — това е всичко.

Облегна се назад, силно озадачен.

Още веднъж претършува вързаната в торба хавлия, но повече букви не откри.

— Няма ли други? — попита Форд.

— Нито една.

— Шест по девет. Четиридесет и две.

— Точно така. Това е всичко.

ГЛАВА XXXIV

Слънцето отново се показа и засия щастливо над тях. Птичка поде песен. През клоните на дърветата лъхна топъл ветрец, повдигна главиците на цветята и отнесе уханията им из гората. Някакво насекомо мина с бръмчене край тях и отиде да прави това, което насекомите правят късно следобед. Откъм дърветата долетяха игриви гласове, последвани след минута от две момичета, които се спряха от изненада при вида на Форд Префект и Артър Дент — и двамата се търкаляха на земята, измъчвани сякаш от страшни мъки, но в действителност се превиваха от беззвучен смях.

— Не, не си отивайте — извика Форд Префект, като се мъчеше да си поеме дъх, — ей сега ще се оправим.

— Но какво ви има? — попита едното от момичетата, по-високото и по-слабото от двете.

На Голгафринчъм бе работила като младши кадровик, но не си харесваше службата.

Форд пръв се съвзе.

— Моля да ме извините — каза той. — Моят приятел и аз просто размишлявахме върху смисъла на живота. Едно съвсем глупаво занимание.

— О, вие ли сте? — каза момичето. — Малко се поизложихте днес следобед. Отначало бяхте смешен, но после попрекалихте.

— Така ли ви се струва? Всъщност да.

— Но какво целяхте? — попита другото момиче, по-нисичкото, кръглолико момиче, което бе работило като художествен директор на една малка рекламна компания на Голгафринчъм. Каквито и да бяха негодите на този свят, всяка вечер тя си лягаше искрено благодарна за това, че каквото и да я очаква на другата сутрин, то нямаше да бъдат сто почти еднакви снимки върху оскъдно осветени туби с паста за зъби.

— Какво ли? Нищо. Нищо ЗА нещо — каза Форд весело. — Хайде елате при нас. Аз се казвам Форд, а това е Артър. Тъкмо се

канехме известно време нищо да не правим, но можем и да го отложим.

Момичетата ги изгледаха подозрително.

— Аз се казва Агда — каза високата, — а това е Мела.

— Здравейте, Агда, здравейте, Мела — каза Форд.

— А вие говорите ли изобщо? — обърна се Мела към Артър.

— Изобщо да — каза Артър с усмивка, — но не колкото Форд.

— Това е хубаво.

Настъпи кратка пауза.

— Какво искахте да кажете — попита Агда — с това, че имаме само два милиона години? Нищо не разбрах от приказките ви.

— А, това ли — отвърна Форд, — вече няма значение.

— Просто планетата ще бъде разрушена, за да направи място на нов суперкосмически обиколен път — поясни Артър, като сви рамене. — Но това става след два милиона години. Пък и какво друго можеш да очакваш от едни вогони. Вогоните са си вогони.

— Вогони ли? — попита Мела.

— Да, но не вярвам да сте чували за тях.

— Откъде ви дойде това наум?

— Наистина е без значение. Нещо като сън от миналото. Или от бъдещето — Артър се усмихна и извърна поглед.

— Не ви ли безпокои това, че приказките ви нямат никакъв смисъл? — попита Агда.

— Вижте какво, забравете го — каза Форд. — Всичко забравете. Това са глупости. Погледнете какъв хубав ден е, нека му се порадваме. Слънце, зелени хълмове, река в долината... горящи дървета.

— Но дори и да е само сън, звучи доста кошмарно — каза Мела. — Да разрушат един цял свят заради някакъв обиколен път!

— О, чувал съм и по-страшни работи — каза Форд. — Четох веднъж за една планета в седмото измерение, която използвали като топка за билиард. По време на една игра попаднала право в една черна дупка. Загинали десет милиарда души.

— Но това е абсурдно — каза Мела.

— Да, при това донесла само трийсет точки.

Агда и Мела размениха погледи.

— Вижте — каза Агда, — довечера след заседанието ще има забава. Ако искате, елате а вие.

— Окей — каза Форд.

— С най-голямо удоволствие — каза Артър.

Много часове по-късно Артър и Мела седяха и наблюдаваха изгрева на луната над червеното зарево от догарящите дървета.

— Това, дето го разправяхте, че светът ще бъде разрушен... — започна Мела.

— Да, след два милиона години.

— Казвате го тъй, сякаш наистина вярвате, че е истина.

— Да, мисля, че е истина. Мисля, че бях там.

Тя поклати глава озадачено.

— Вие сте много странен човек — каза тя.

— Не, аз съм най-обикновен човек — каза Артър — Но ми се случиха някои много странни неща. Може да се каже, че не аз се отличавам от другите, а другите се отличават от мене.

— А онзи, другият свят, за който разправяше вашият приятел, дето уж попаднал в черна дупка?

— А, за него не бях чувал. Сигурно го е прочел в книгата.

— Каква книга?

Няколко секунди Артър нищо не отговори.

— ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ — каза той накрая.

— Какво е пък това?

— О, просто нещо, което хвърлих в реката тази вечер. Не вярвам да имам нужда от нея отсега нататък — каза Артър Дент.

Издание:

Дъглас Адамс. Пътеводител на галактическия стопаджия
Романи

Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1988

Библиотека „Галактика“, №96

Редакционна колегия: Любен Дилов, Светозар Златаров, Елка
Константинова,

Агоп Мелконян, Георги Марковски, Димитър Пеев, Светослав
Славчев, Христо Стефанов

Рецензент: Светозар Златаров

Преведе от английски: Саркис Асланиян

Редактор: Каталина Събева

Оформление: Богдан Мавродинов, Жеко Алексиев

Рисунка на корицата: Текла Алексиева

Художествен редактор: Иван Кенаров

Технически редактор: Тонка Костадинова

Коректори: Паунка Камбурова, Янка Енчева

Английска, I издание

Дадена за набор на 7.III.1988 г. Подписана за печат на 21.IX.1988

г.

Излязла от печат месец октомври 1988 г. Формат 70×100/32 Изд.
№2160

Печ. коли 27.50. Изд. коли 18. УИК 11.20. Цена 3,00 лв.

Страници: 440. ЕКП 95366 5637–234–88

Книгоиздателство „Георги Бакалов“ — Варна

Държавна печатница „Георги Димитров“ — София

Ч–820–31

© Саркис Асланиян, преводач, 1988

© Людмила Стоянова, предговор, 1988

© Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев, библиотечно
оформление, 1979

© Текла Алексиева, рисунка на корицата, 1988

c/o Jusautor, Sofia

The Hitch Hikeis Guide to The Galaxy

© Douglas Adams, 1979

Pan Books, London, 1979

The Restaurant at the end of the Universe
© Douglas Adams, 1980
Pocket Books, New York, 1982

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.